-

Základní škola a mateřská škola Letiny, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace

Letiny 120, 336 01 Blovice

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

ZŠ A MŠ LETINY

Platnost od 1. 9. 2007, č. j. 298/07

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název
Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Letiny

Předkladatel
Základní škola a mateřská škola Letiny, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace

adresa:	Letiny 120, 336 01 Blovice
REDIZO:	650 033 221
IČ:	606 11 791
ředitel školy:	Mgr. Jiří Švolba

koordinátor pro tvorbu ŠVP ZV

1. stupeň	Mgr. Hana Alblová
2. stupeň	Mgr. Milada Plachá
telefon:	371 596 104
e-mail:	škola@zsamsletiny.cz
internet. adresa:	www.zsamsletiny.cz

Zřizovatel Obec Letiny

adresa:	Letiny 20, 336 01 Blovice
starostka:	Ing. Lenka Bočanová
telefon:	371 596 102
fax:	371 596 252
e-mail:	ouletiny@letiny.cz
internet. stránky.	www.letiny.cz

Platnost dokumentu
od 1. 9. 2007

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1 Velikost školy

Základní škola a mateřská škola Letiny, okres Plzeň-jih, příspěvková organizace je úplnou základní školou se sedmi třídami. 1. stupeň má tři třídy s pěti ročníky.

Kapacita školy je 200 žáků, v posledních letech se počet žáků pohybuje kolem jednoho sta. Problém nedostatečného počtu žáků řeší škola a její zřizovatel již několik let. Obec Letiny má velký zájem na udržení úplné základní školy, proto každý rok uděluje škole výjimku z počtu žáků a zavazuje se uhradit chybějící finanční prostředky na platy zaměstnanců a zákonné odvody. Z finančních důvodů a z důvodu poklesu počtu žáků byl před několika lety snížen počet tříd 1. stupně na dvě. Od školního roku 2014/2015 má však 1. stupeň opět tři třídy z důvodu nárůstu počtu žáků. Organizace výuky s dvěma ročníky v jedné třídě je velmi náročná a vyžaduje pečlivou přípravu vyučujících. Přesto se domníváme, že současná organizace výuky ve třídách se spojenými ročníky má svá pozitiva: žáci se učí samostatnosti, je jim zabezpečena návaznost učiva, např. při opakování s jiným ročníkem, upevňují se zdravé vztahy mladších a starších spolužáků - vzájemná tolerance, pomoc.

Školský obvod tvoří obce Letiny, Skašov, Týniště, Chocenice, Drahkov.

Součástí školy je také mateřská škola (nejvyšší počet dětí 40), školní družina (nejvyšší počet dětí 60) a školní jídelna (nejvyšší počet strávníků 250).

2.2 Materiální vybavení

Budova školy byla postavena v roce 1979. Nachází se na kraji obce Letiny. Krásné okolí školy (rybník, lesy, louky) nabízí řadu možností pro pobyt žáků venku při vyučování, o přestávkách a pro vycházky. Budova se skládá ze čtyř pavilonů. V prvním přízemním pavilonu se nachází tři třídy 1. stupně a centrální šatny. Třídy 2. stupně, kabinety, učebna přírodopisu, chemie a fyziky, počítačová učebna a cvičná kuchyňka jsou umístěny ve druhém dvoupodlažním pavilonu. V jeho prvním patře je také relaxační koutek s kobercem a polštáři.1. a 2. stupeň spojuje vstupní hala, kde se konají různé školní akce (celoškolní setkání, veřejná vystoupení žáků, výstavky). Nachází se zde také místnost obecní knihovny. Ve třetím pavilonu je tělocvična, šatny, umývárny, kabinety. V další části školy najdeme místnost školní družiny a školní dílnu s příslušným vybavením. Přízemí čtvrtého pavilonu slouží školní jídelně. V jeho prvním patře sídlí mateřská škola a je zde také obecní byt. V suterénu se nachází kotelna s dvěma plynovými kotli.

Škola je vybavena didaktickou technikou (počítače, notebooky, tablety, interaktivní tabule, dataprojektory). Oba stupně mají klavíry. Postupně je měněn školní nábytek. Areál školy doplňuje vstupní terasa s lavičkami, dva přestávkové dvory, školní víceúčelové hřiště, školní zahrada s herními prvky, školní pozemek.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor základní školy je tvořen 16 pedagogickými pracovníky, z toho je 12 učitelů a 4 asistenti pedagoga (všichni mají odpovídající kvalifikační předpoklady). Ve školní družině pracují 2 vychovatelky, z toho jedna externě. Všichni pedagogičtí pracovníci projevují velký zájem o další vzdělávání na prohloubení své odbornosti.

Téměř všichni pedagogičtí pracovníci absolvovali v rámci projektu SIPVZ základní kurz informační gramotnosti Z, 1/2 z nich i následný modul P a 1/3 modul P1 (úvodní modul a volitelné moduly: ICT ve výuce na 1. stupni ZŠ, Počítačová grafika a digitální fotografie, Tabulkové kalkulátory, ICT ve výuce zeměpisu).

2.4 Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci z Letin a z blízkého i širšího okolí. Většina žáků dojíždí, proto při organizaci výuky, akcí pro žáky i jejich rodiče, činnosti zájmových útvarů musíme brát zřetel na dopravní obslužnost.

Třídní kolektivy volí na začátku školního roku své zástupce, starosty tříd, do školní samosprávy. Ta spolupracuje s vedením školy, např. při tvorbě plánu práce školy pro konkrétní školní rok nebo při organizaci akcí.

V posledních letech se ustálil počet žáků, protože naši školu vyhledávají zákonní zástupci žáků, kterým nevyhovují velké školy s velkými školními kolektivy. Obávají se dopadu sociálně patologických jevů. Naši školu volí pro své děti také zákonní zástupci žáků se specifickými vzdělávacími potřebami. Většinou k nám přicházejí do 6. ročníku z okolních málotřídních škol nebo přecházejí do dalších ročníků z velkých škol, kde jim pro vyšší počet žáků ve třídách nemůže být věnována náležitá péče.

2.5 Mateřská škola

Součástí školy je od přechodu do právní subjektivity 1. 1. 2003 mateřská škola, která sídlí ve stejném objektu. To je velkou výhodou pro rozvoj naší spolupráce, která usnadňuje přechod dětí z MŠ do ZŠ. Organizujeme společné akce - hry na zahradě MŠ nebo hřišti školy, soutěže, vycházky, vzájemné návštěvy besídek, divadelní představení, účast předškoláků na prvních vyučovacích hodinách v doprovodu své učitelky MŠ. Děti z MŠ pak vstupují bez stresu do prostředí, které je jim není cizí a setkávají se s pedagogy a dětmi, které už znají. Nejvyšší počet dětí je 40 ve dvou třídách.

2.6 Školní družina

Protože většina našich žáků do naší školy dojíždí, nabízíme služby školní družiny žákům od 1. do 9. ročníku. ŠD je tvořena dvěma odděleními pro max. 60 dětí.

Činnost školní družiny je závislá také na časech příjezdu a odjezdů autobusů. Je také potřeba skloubit činnost pro nejmladší i nejstarší žáky. ŠD využívá nejen místnosti ŠD, ale i tělocvičnu, hřiště a možnost pobytu venku na přestávkovém dvoře.

2.7 Spolupráce školy se zákonnými zástupci žáků a dalšími subjekty, mezinárodní spolupráce a dlouhodobé projekty

Škola nabízí zákonným zástupcům různé formy spolupráce. Zákonní zástupci jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím žákovských knížek, nejméně jednou ročně na třídních schůzkách, jedenkrát ročně při konzultačním odpoledni a dnu otevřených dveří nebo měsíčně při konzultačním dni. Na základě předchozí domluvy umožňujeme zákonným zástupcům individuální návštěvu školy včetně vyučovacích hodin. Pro žáky a zákonné zástupce je během školního roku připravováno několik společných akcí.

Bezproblémová je spolupráce se školskou radou ZŠ a MŠ Letiny. Tříčlenná školská rada a škola plní povinnosti, které jí ukládá školský zákon.

ZŠ a MŠ Letiny rozvíjí spolupráci s okolními málotřídními školami (společné akce, návštěvy, informace o činnosti), což je velmi důležité při rozhodování žáků 5. ročníku těchto škol o volbě své další školy.

Zprávy o činnosti školy jsou předávány veřejnosti také při veřejných zasedáních obecního zastupitelstva, schůzích školské rady, v obecních novinách, regionálních denících a internetové stránce školy. Pro budování sounáležitosti školy, obce a regionu spolupracujeme s obecními spolky (např. SDH, SK, SLŽ), mikroregiony (např. Úslava) a MAS Aktivios, z. s. Zprostředkováváme pomoc zákonným zástupcům ze strany školských poradenských zařízení (PPP, SVP, SPC).

Škola v současné době nerozvíjí žádnou mezinárodní spolupráci.

Byla zapojena do Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/1.4.00/21.3032, EU peníze školám (2011-2014).

V období let 2014 - 2015 byla naše škola partnerskou školou v projektu Regiopopulár v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/2.3.00/45.0012 - Badatelská výuka a popularizace výzkumu a vývoje ve strojním inženýrství.

V rámci Operačního programu Výzkum, vývoj, vzdělávání je naše škola zapojena do výzev Šablony.

Případná změna v oblasti mezinárodní spolupráce a dlouhodobých projektů bude dodatečně zařazena do ŠVP.

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

3.1 Zaměření školy

Školní vzdělávací program ZŠ a MŠ Letiny vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Hlavním cílem ŠVP je připravit žáka pro život. Zaměřujeme se proto na místní podmínky, věnujeme se našemu blízkému okolí i širšímu regionu, klademe důraz na environmentální výchovu.

Žáci postupně utvářejí a rozvíjejí své klíčové kompetence tím, že:

- získávají základ všeobecného vzdělání a výchovy, z kterého mohou vycházet při svém dalším vzdělávání i životě ve společnosti
- jsou motivováni k celoživotnímu vzdělávání
- jsou vedeni k tvořivému myšlení, logickému uvažování, schopnosti řešit problémy a aktivnímu způsobu života
- jsou schopni vést všestrannou a účinnou komunikaci nejen v rodném jazyce
- umí spolupracovat, respektovat práci jiných
- stávají se osobnostmi svobodnými se svými právy, ale zodpovědnými za své povinnosti
- jsou zodpovědní za své tělesné, duševní a sociální zdraví
- využívají takové metody, postupy, formy práce a aktivity, které jsou spjaty s každodenním životem tak, aby se naučili zvládat různé životní role a situace
- jsou vzděláváni a vychováváni jako budoucí občané své obce, regionu, vlasti, jako budoucí Evropané
- chápou důležitost ochrany životního prostředí pro život celého světa

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Metody, činnosti, postupy, aktivity uplatňované všemi pedagogy, které směřují k vytváření a rozvoji klíčových kompetencí jsou vzdělávacími a výchovnými strategiemi.

Naše škola klade důraz na:

- různé zdroje informací, např. encyklopedie, internet, naučná literatura
- zpracování, vyhodnocení informací prezentaci práce žáků
- činnostní charakter výuky, projektové vyučování, skupinová práce
- praktické využití vědomostí a dovedností
- laboratorní práce, pokusy, pozorování
- besedy, divadelní představení, koncerty, exkurze
- vytváření a využití podnětného, zdravého a bezpečného prostředí školy (klima)
- vytváření sounáležitosti se školou
- partnerská komunikace žáka a pedagoga s pravidly slušného chování, vzájemné úcty a respektu

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Ve třídách s nízkým počtem žáků můžeme uplatňovat individuální přístup k těmto žákům, dostatečný prostor pro procvičování učiva, činnostní charakter výuky, herní a relaxační prvky. V budoucí nabídce povinně volitelných předmětů budeme zohledňovat potřeby těchto žáků.

Úzce spolupracujeme se zákonnými zástupci, pedagogicko-psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem a střediskem výchovné péče. Informace o jejich práci předáváme zákonným zástupcům, zprostředkováváme jejich spolupráci, jejich pracovníci vycházejí zákonným zástupcům vstříc a v některých případech provádějí diagnostickou a poradenskou činnost přímo ve škole.

Vzhledem k tomu, že ve třídách roste počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, musí vyučující individuálně přistupovat i k nadaným žákům, tak aby se mohly dále rozvíjet jejich vědomosti a schopnosti. Vyučující připravuje pro tyto žáky náročnější program a úkoly, vede je k samostatné tvořivé činnosti. Těmto žákům nabízíme také činnost v zájmových útvarech, jejichž program navazuje a rozšiřuje dané učivo, připravuje nadané žáky k soutěžím a olympiádám a připravuje je k dalšímu studiu. Nabídka zájmových útvarů je dostatečně široká, aby v nich mohlo najít uplatnění co nejvíce žáků.

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami jsou poskytována bezplatně podpůrná opatření podle § 16 školského zákona, aby mohlo dojít k naplnění jejich vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání jejich práv na rovnoprávném základě s ostatními.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů.

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření od druhého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Pro žáky s lehkým mentálním postižením (LMP) budou využity v případě podpůrných opatření třetího stupně minimální očekávané výstupy stanovené v RVP ZV. Ty budou rozpracovány do IVP dle individuálních vzdělávacích potřeb konkrétního žáka, je možné přizpůsobit i výběr učiva, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. Tyto výstupy jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného vzdělávacího oboru.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení - čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času, obtížné rozlišování podstatného a podružného, neschopnost pracovat s abstrakcí, snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou, problémy s technikou učení, problémy s porozuměním významu slov, krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost, nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Plán pedagogické podpory (PLPP) zpracovává škola pro žáky od prvního stupně podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. PLPP sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovit metody práce s žákem, způsoby kontroly osvojení znalostí a dovedností. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. Škola vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření.

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáky od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Obsahuje mimo jiné údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření, způsobu hodnocení žáka. IVP vyhodnocuje škola a ŠPZ jedenkrát ročně.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciace a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP)
- spolupráci s ostatními školami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména

a) v oblasti metod výuky:
- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- využití doporučených speciálních pomůcek

b) v oblasti organizace výuky:
- střídání forem a činností během výuky
- v případě doporučení krátké přestávky do vyučovací hodiny
- zajištění pedagogické intervence

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Škola věnuje pozornost žákům mimořádně nadaným. Učitel má pro tyto žáky připravené náročnější úkoly, poskytuje jim možnost získat rozšiřující informace - práce s internetem, encyklopediemi a naučnou literaturou. Řešením problémových úloh, kvízů, hádanek, rébusů rozvíjí u žáků jejich paměť, tvořivost, koncentraci, dovednosti, schopnosti. Zadávané úkoly v samostatné nebo skupinové práci dávají žákům možnost prezentovat se.

Své nadání žáci využívají pro přípravu na školní a další kola olympiád a soutěží. Přispívají tak k dobrému jménu své školy.

Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků bude probíhat takovým způsobem, aby byl rozvíjen jejich potenciál včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola bude využívat pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, se školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP řediteli školy, která je zaznamená do školní matriky.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jakými jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

3.5 Průřezová témata a jejich začlenění

1. Osobnostní a sociální výchova (OSV)

1.1 osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita

1.2 sociální rozvoj - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

1.3 morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika

2. Výchova demokratického občana (VDO)

2.1 občanská společnost a škola

2.2 občan, občanská společnost a stát

2.3 formy participace občanů v politickém životě

2.4 principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

3.1 Evropa a svět nás zajímá

3.2 objevujeme Evropu a svět

3.3 jsme Evropané

4. Multikulturní výchova (MKV)

4.1 kulturní diference

4.2 lidské vztahy

4.3 etnický původ

4.4 multikulturalita

4.5 princip sociálního smíru a solidarity

5. Environmentální výchova (EV)

5.1 ekosystémy

5.2 základní podmínky života

5.3 lidské aktivity a problémy životního prostředí

5.4 vztah člověka k prostředí

6. Mediální výchova (MV)

6.1 kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

6.2 interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

6.3 stavba mediálních sdělení

6.4 vnímání autora mediálních sdělení

6.5 fungování a vliv médií ve společnosti

6.6 tvorba mediálního sdělení

6.7 práce v realizačním týmu

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

OSV 1	Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita	Čj 1 - 9, Aj 3 - 9, M 1 - 9, Inf 4 - 9, Vl 5 Vo 6 - 9, F 6 - 7, Ch 8 - 9, Př 6 - 9, Z 6 - 9, Hv 1 - 9, Vv 1 - 9, Vz 6 - 9, Tv 1 - 9, Pč 1 - 5, Čsp 6 - 9, Drv 6, Nj 7 - 9
OSV 2	Sociální rozvoj - poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace a kompetice	ČJ 1 - 9, Aj 3 - 9, M 1 - 9, Inf 4 - 9, Prv 1 - 3, Vl - 5, D 6 - 9, Vo 6 - 9, F 6 - 7, Ch 8, Př 6 - 9, Z 6 - 9, Hv 1 - 9, Vv 1 - 9, Vz 6 - 9, Tv 6 - 9, Pč 1 - 5, Čsp 6 - 9, Drv 6, Nj 7 - 9
OSV 3	Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika	Čj 6 - 9, Aj 7 - 9, M 4, Inf 4 - 9, Prv 1 - 3, Vl 5, D 8 - 9 Vo 6 - 9, Ch 8 - 9, Př 8 - 9, Hv 6 - 9, VZ 6 - 9, Pč 1 - 5, Čsp 8 - 9, Drv 6, Nj 9

Výchova demokratického občana (VDO)

VDO 1	Občanská společnost a škola	Aj 7 - 8, Inf 4 – 9, Vo 6, Vo 9, Vv 8 - 9, Vz 6, Tv 6 - 9, Čsp 8 - 9
VDO 2	Občan, občanská společnost a stát	Inf 4 - 6, Vl 4 - 5, Vo 6 - 9, Z 8 - 9, Hv 6 - 9, Čsp 8 - 9
VDO 3	Formy participace občanů v politickém životě	Vl 5, Vo 8 - 9, Z 8 - 9
VDO 4	Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	Čj 9, Vl 4 - 5, Vo 8 - 9, Z 8 - 9

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

VMEGS 1	Evropa a svět nás zajímá	Čj 8, Aj 6 - 9, Inf 4 - 9, Vl 4 - 5, Vo 6 - 9, Z 6 - 9, Hv 6 - 9, Vv 8 - 9, Tv 6 - 9, Nj 7 - 9
VMEGS 2	Objevujeme Evropu a svět	Aj 6 - 9, Vl 5, D 6 - 9, Vo 6 - 9, Př 8, Z 6 - 9, Hv 6 - 9, Vv 8 - 9, Nj 7 - 9
VMEGS 3	Jsme Evropané	Čj 8 - 9, Vl 5, D 6 - 9, Vo 6 - 9, Z 6 - 9, Hv 6 - 9, Vv 6 - 9, Vz 9, Nj 7 - 9

Multikulturní výchova (MKV)

MKV 1	Kulturní diference	Čj 8, Aj 6 - 9, D 8 - 9, Vo 6 - 9, Z 6 - 9, Hv 6 - 9, Vv 6 - 9, Vz 6, Nj 9
MKV 2	Lidské vztahy	Čj 6 - 7, 9, Aj 3, 7 - 8, Př 4, D 8, Vo 6 - 9, Z 7, Z 9, Hv 6 - 9, Vv 1 - 5, Tv 6 - 9, Pč 4 - 5, Drv 6, Nj 9
MKV 3	Etnický původ	Aj 6 - 9, Vl 5, D 6 - 9, Vo 6, Vo 9, Př 6, Z 6 - 7, Z 9, Hv 4 - 9, Vv 8 - 9, Pč 4 - 5, Nj 9
MKV 4	Multikulturalita	Aj 6 - 8, D 8 - 9, Vo 9, Z 6 - 7, Z 9, Hv 6 - 9, Vv 8 - 9, Nj 9
MKV 5	Princip sociálního smíru a solidarity	Aj 7 - 8, Př 4, D 7, D 9, Vo 9, Z 7, Z 9, Hv 6 - 9, Tv 5

Environmentální výchova (EV)

EV 1	Ekosystémy	Aj 3, Aj 7 - 8, Inf 4 - 9, Prv 1 - 3, Př 5 Vo 6, Vo 9, Ch 8, Př 6 - 9, Z 6 - 9, Vv 1 - 5, Vz 9
EV 2	Základní podmínky života	Aj 3, Aj 7 - 8, Prv 1 - 3, Př 5, Vo 6, Vo 9, F 6 - 9, Ch 8 - 9, Př 6 - 9, Z 6 - 9, Vv 1 - 5, Vz 9, Pč 4 - 5
EV 3	Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Aj 3. Aj 6 - 9, Inf 6 - 9, Prv 1 - 3, Př 4 - 5, Vo 6 - 9, F 7 - 9 , Ch 8 - 9, Př 9, Z 6 - 9, Vv 1 - 5, Vv 8 - 9, Tv 6 - 9, Pč 4 - 5, Čsp 6 - 9
EV 4	Vztah člověka k prostředí	Aj 6 - 9, M 4, Prv 1 - 3, Př 4 - 5, D 6, D 9, Vo 6, Vo 9, F 6, F 8 - 9, Ch 8 - 9, Př 6 - 9, Z 6 - 9, Hv 6 - 9, Vv 1 - 7, Vz 6 - 8, Pč 4 - 5, Čsp 6 - 9, Nj 7 - 9

Mediální výchova (MV)

MV 1	Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj 9, Př 4, Vo 8, F 7 - 8, Ch 9, Z 7 - 8, Vv 4 - 5, Vv 8 - 9, Vz 9, Tv 5, Inf 4 - 9
MV 2	Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	Př 4 - 5, Vl 5, Vo 8, Z 6 - 8, Tv 6 - 8
MV 3	Stavba mediálních sdělení	Čj 7, Vo 8, Nj 9, Inf 4 - 9
MV 4	Vnímání autora mediálních sdělení	Př 5, D 8 - 9, Vo 8, Vv 6 - 9, Vz 7
MV 5	Fungování a vliv médií ve společnosti	Př 5, D 9, Vo 8, Z 7, Hv 8, Vv 4 - 5
MV 6	Tvorba mediálního sdělení	Čj 9, Inf 9, Vo 8 - 9, Vv 6 - 9, Nj 8 - 9
MV 7	Práce v realizačním týmu	Čj 6, Čj 9, M 5, Inf 6 - 9, Vo 8 - 9, Vv 8 - 9, Drv 6

4. UČEBNÍ PLÁN

4.1 Tabulace učebního plánu

4.1.1 Učební plán 1. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Čas.dotace		1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.
		min.	skut.					
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	33	40	8	9	9	7	7
			7D	3D	2D	2D		
	Cizí jazyk	9	11	1	1	3	3	3
			2D	1D	1D			
Matematika a její aplikace		20	24	4	5	5	5	5
			4D		1D	1D	1D	1D
Informační a komunikační technologie	Informatika	2	2	0	0	0	1	1
Člověk a jeho svět	Prvouka	11	14	2	2	2	0	0
	Přírodověda			0	0	0	2	2
							1D	
	Vlastivěda		3D	0	0	0	2	2
							1D	1D
Umění a kultura	Hudební výchova	12	12	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova			1	1	2	2	1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	5	1	1	1	1	1
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P	P
Disponibilní časová dotace		16	16	4D	4D	3D	3D	2D
Celková povinná časová dotace		118	118	20	22	25	26	25

4.1.2 Učební plán 2. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Čas.dotace		6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
		min.	skut.				
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	15	18	5	4	5	4
			3D	1D	1D	1D	
	Cizí jazyk	12	12	3	3	3	3
	Další cizí jazyk	6	6	0	2	2	2
Matematika a její aplikace		15	17	4	4	4	5
			2D		1D		1D
Informatika	Informatika	4	1	1	1	1	1
Člověk a společnost	Dějepis	10	8	2	2	2	2
			2D			1D	1D
	Výchova k občanství		4	1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	20	8	2	2	2	2
			1D	1D			
	Chemie		4	0	0	2	2
			2D			1D	1D
	Přírodopis		7	2	2	2	1
			2D	1D	1D		
	Zeměpis		7	2	2	1	2
			1D				1D
Umění a kultura	Hudební výchova	9	4	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		6 1D	2	2 1D	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	4	1	1	1	1
			2D			1D	1D
	Tělesná výchova		8	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	3	4	1	1	1	1
			1D	1D			
Volitelný předmět							
	Dramatická výchova		1	1	0	0	0
			1D	1D			
Průřezová témata		P	P	P	P	P	P
Disponibilní časová dotace		18	18	5D	4D	4D	5D
Celková povinná časová dotace		122	122	30	30	31	31

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

Jazyk a jazyková komunikace

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk a literatura** je realizován ve všech ročnících, a to v předmětu *Český jazyk a literatura* na 1. stupni a *Český jazyk a literatura* na 2. stupni. Probíhá ve třech složkách: jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova. O počtu vyučovacích hodin jednotlivých složek rozhoduje vyučující. Psaní je součástí komunikační a slohové výchovy. Je zařazováno v menších časových celcích. Vzdělávací obor je posílen o 7 disponibilní hodin na 1. st. a 3 disponibilní hodiny na 2. stupni s důrazem na nácvik a zdokonalování úrovně čtení a komunikačních schopností, případně pro procvičování podle potřeb žáků (specifické vzdělávací potřeby).

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Cizí jazyk** je zařazen od 1. ročníku. Předmět *Anglický jazyk* se vyučuje s časovou dotací v 1. a 2. ročníku 1 hodina týdně (disponibilní hodiny), od 3. ročníku po 3 hodinách týdně. Na 1. stupni je Anglický jazyk vyučován samostatně v jednotlivých ročnících nebo podle počtu žáků ve skupinách složených z žáků dvou ročníků.

Další cizí jazyk - *Německý jazyk* je zařazen v učebních plánech 7., 8. a 9. ročníku s celkovou časovou dotací 6 hodin.

Další cizí jazyk - *Český jazyk* je zařazen pro žáky s odlišným mateřským jazykem v ročníku podle docházky těchto žáků. Realizuje se individuální výukou v rozsahu dvou vyučovacích hodin s nižším ročníkem na místo výuky německého jazyka.

Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět *Matematika* je zařazen ve všech ročnících. Čtyři disponibilní hodiny na 1. stupni a dvě na 2. stupni jsou určeny pro upevnění a docvičování učiva, pro individuální práci s žáky s vývojovými poruchami učení a žáky talentovanými.

Informatika

Vzdělávací obsah oboru je realizován na 1. a 2. stupni ve vyučovacím předmětu *Informatika*, který je zařazen po jedné vyučovací hodině ve 4. - 9. ročníku jako povinný předmět. Výuka probíhá pomocí notebooků a tabletů v učebnách školy. Ve všech je připojení k internetu. Své vědomosti a dovednosti získané v hodinách informatiky využívají žáci i v jiných předmětech.

Člověk a jeho svět

Vzdělávací obsah této vzdělávací oblasti je realizován ve všech ročnících 1. stupně ve vyučovacím předmětu *Prvouka* (1. - 3. ročník), *Přírodověda* (4. - 5. ročník), *Vlastivěda* (4. - 5. ročník). Je posílen o tři disponibilní hodiny s důrazem na environmentální výchovu, dopravní výchovu a učivo o regionu.

Člověk a společnost

Vzdělávací oblast je zařazena v oborech *Dějepis* a *Výchova k občanství* v učebních plánech 2. stupně. Časová dotace je v oboru *Dějepis* navýšena o dvě disponibilní hodiny v 8. a 9. ročníku s důrazem na regionální učivo a dějiny 20. století.

Člověk a příroda

Vzdělávací oblast je realizována pouze na 2. stupni v oborech *Fyzika* (6. - 9. ročník*), Chemie* (8. – 9. ročník)*, Přírodopis* (6. - 9. ročník), *Zeměpis* (6. - 9. ročník). Šest disponibilních hodin je zařazeno s ohledem na na environmentální výchovu, regionální zaměření a uplatňování průřezových témat.

Umění a kultura

Vzdělávací obory *Hudební výchova* a *Výtvarná výchova* jsou zařazeny ve všech ročnících. Výtvarná výchova v 7. ročníku je rozšířena o jednu disponibilní hodinu.

Člověk a zdraví

Vzdělávací obsah *Výchovy ke zdraví* je na 1. stupni zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Vzdělávací obor *Výchova ke zdraví* je realizován v každém ročníku 2. stupně, z toho v 8. a 9. ročníku se jedná o hodiny disponibilní.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru *Tělesná výchova* je realizován ve všech ročnících s časovou dotací po 2 hodinách týdně. V rámci tělesné výchovy probíhá pro žáky 1. stupně výuka plavání (celkem 40 vyučovacích hodin). Výuka plavání je zpravidla zařazována do 2. a 3. ročníku po 20 vyučovacích hodinách, o jejím zařazení do ročníku však rozhoduje ředitel školy podle místních podmínek (dostupnost bazénu, zajištění dopravy apod.)

Předmět *Tělesná výchova* je vyučován ve skupinách podle ročníků, ve spojených ročnících nebo ve skupinách tvořených žáky dvou ročníků stejného pohlaví (dle konkrétních počtů žáků, děvčat a chlapců, při dodržení bezpečnostních a hygienických podmínek).

Člověk a svět práce

Vzdělávací obsah tohoto oboru je realizován ve všech ročnících 1. stupně ve vyučovacím předmětu *Pracovní činnosti* a ve všech ročnících 2. stupně v předmětu *Člověk a svět práce* s jednou disponibilní hodinou v 6. ročníku se zaměřením na praktické činnosti a rozvíjení manuální zručnosti.

Volitelné předměty

Volitelné předměty jsou určeny pro prohlubování zájmu žáků v určité oblasti. Při počtu žáků v jednotlivých ročnících naší školy je omezená možnost dělení žáků na více skupin, proto ani nabídka volitelných předmětů nemůže být příliš široká. Pro volitelné předměty je možné spojovat žáky z různých ročníků do skupin podle jejich zájmu. Nabídka je závislá také na personálních možnostech školy. Žáci jednoho ročníku volí z nabídky jeden nebo dva volitelné předměty s časovou dotací jedna nebo dvě hodiny.

Do učebního plánu je zařazen volitelný předmět *Dramatická výchova* v 6. ročníku s disponibilní časovou dotací. Nabídka volitelných předmětů se může obměňovat.

5. UČEBNÍ OSNOVY

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vzdělávacího oboru

Jazykové vyučování vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat jazyková sdělení, vhodně se vyjadřovat, uplatňovat a prosazovat výsledky svého poznávání. Vyučovací předměty *Český jazyk a literatura* (1. stupeň) a *Český jazyk a literatura* (2. stupeň) mají komplexní charakter. Žák se učí chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát a vhodně se vyjadřovat. Osvojuje si spisovnou podobu jazyka. Uplatňuje a prohlubuje dovednosti, porovnává různé jevy, třídí a zobecňuje. Získává základní čtenářské návyky, tvořivé schopnosti, interpretuje a reprodukuje literární text. Poznává základní literární druhy. Žák se obohacuje v oblasti emocionální a kulturní. Správné užívání a osvojení si pravidel mateřského jazyka - češtiny - je důležité proto, aby žák získal předpoklady ke komunikaci, aby dovedl pochopit svoji roli v různých situacích a dovedl se orientovat v životě. Žák je veden k tomu, aby dovedl využívat různé zdroje informací - učebnice, encyklopedie, slovníky, knihy, pro rozvoj svých znalostí a dovedností. Vzdělávání směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k uvědomění si historického a kulturního vývoje jazyka, rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku, získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a sdělování názorů, zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, samostatnému získávání informací z různých zdrojů, kultivovanému projevu, k rozvíjení vztahu k literatuře druhům umění.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák si uvědomuje význam mateřského jazyka jako prostředku porozumění
- osvojuje si základy jazyka, základní jazykové pojmy
- mateřský jazyk chápe jako nástroj a předpoklad pro studium cizího jazyka
- žák pracuje s informacemi a informačními zdroji
- učí se číst porozuměním
- pracuje s odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturou
- vyhledává a třídí informace
- klade otázky, argumentuje, diskutuje
- rozlišuje a chápe rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou podobou jazyka
- využívá a aplikuje znalosti českého pravopisu
- zdokonaluje se v kultivovaném psaní
- učitel podporuje zájem žáků o učení tím, že oceňuje jejich aktivitu a snahu
- nabízí žákům aktuální texty, odbornou, populárně naučnou i uměleckou literaturu a respektuje jejich zájmy

Kompetence k řešení problémů

- žák hodnotí výsledky své práce i práce spolužáků na základě daných kritérií
- učí se asertivnímu chování
- pracuje s odpovídajícím textem, volí vhodné způsoby práce
- osvědčené postupy své práce používá při řešení obdobných problémů
- na základě toho se snaží odvodit možný způsob řešení úlohy a aplikovat známé postupy řešení, případně přijít s jiným, logicky správným postupem?
- vybírá co možná nejefektivnější způsob řešení úloh
- učitel vede žáky, k vyslechnutí názorů druhých, k diskusi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému
- využívá problémových úloh obsažených v různých vědomostních testech, olympiádách
- učí žáky vyhledávat potřebné informace v jazykových příručkách

Kompetence komunikativní

- žák volí vhodné jazykové prostředky
- správně, pohotově, a přesně se vyjadřuje
- písemně a ústně formuluje myšlenky a názory, chápe logické souvislosti
- plynule čte přiměřené texty s porozuměním
- hledá cestu k celkově kultivovanému projevu
- žák využívá ICT
- naslouchá druhým a snaží se jim porozumět
- osvojuje si schopnost komunikovat s lidmi, kteří se liší svým jazykem, názorem, původem atd.
- učitel společně se žáky rozvíjí nepsaná pravidla partnerské komunikace mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi žáky a cizími osobami
- zadává takové úkoly, které žákům umožňují využívat různé zdroje informací

Kompetence sociální a personální

- žák se učí pracovat ve skupině, snaží se být jejím platným členem
- postupně se učí pravidla práce ve skupině – snaží se pracovat samostatně, ale v případě potřeby dokáže o pomoc požádat a tuto pomoc přijmout
- dokáže pomoc poskytnout, je-li o ni požádán
- učí se poznávat, kdy druhý pomoc potřebuje a dokáže se vcítit do situace druhého a podle toho s ním jednat
- dochází k poznání, že člověk sám lépe pochopí podstatu problému, pokud ji někomu vysvětluje a tím si vytváří pozitivnější představu o sobě samém a začíná si více důvěřovat
- učí se tolerovat odlišné věci a lidi
- učitel zařazuje kooperativní činnosti – práce ve dvojicích , ve skupině
- funguje jako poradce a směruje žáky tak, aby se nenechali odradit počátečním nezdarem

Kompetence občanské

- žák se učí vytvářet si vztah k literárnímu projevu, četbě, poezii
- seznamuje se se slovesným dědictvím svých předků, uvědomuje si specifičnost české národní kultury
- učitel posiluje u žáků národní a občanskou hrdost

Kompetence pracovní

- žák udržuje pracovní místo v pořádku a čistotě
- při psaní správně drží psací potřeby a dodržuje hygienické návyky
- používá slovníky, encyklopedie a pravidla pravopisu, dokáže v nich vyhledávat a třídit, s vyhledanými údaji dokáže pracovat a seznámit s nimi své spolužáky
- osvojuje si práci s výukovým SW
- zlepšuje svoji jemnou motoriku a grafický projev
- učí se účelně využívat pracovní prostor a plochu tak, aby to jeho práci zkvalitnilo a urychlilo
- dbá na šetrné zacházení se svěřenými pomůckami a potřebami
- učitel dbá na dodržování bezpečnostních zásad a hygienických pravidel při čtení a psaní
- učí žáky uspořádat věci na lavici tak, aby získali dostatečnou pracovní plochu
- učitel požaduje dodržování předem dohodnutého rozsahu, kvality, postupů a termínů

5.1.1 a) Český jazyk a literatura **1. stupeň, 1. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČJL-3-1-01	Žák: - čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřené věku ve vhodném tempu a frázování	ČJL-3-1-01p	Žák: - čte s porozuměním jednoduché texty	**Komunikační a slohová výchova** **-** próza a poezie	OSV 1
ČJL-3-1-02	Žák: -porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	ČJL-3-1-02p	Žák: - porozumí pokynům přiměřené složitosti	- praktické naslouchání, věcné naslouchání	
ČJL-3-1-03	Žák: - pečlivě vyslovuje, respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru			- slovní přízvuk, intonace, vhodné komunikační prostředky, zdvořilostní obraty	OSV 1,2
ČJL-3-1-04	Žák: - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	ČJL-3-1-04p ČJL-3-1-05p ČJL-3-1-06p	Žák: - dbá na správnou výslovnost, tempo řeči, pravidelné dýchání	- slovní přízvuk, intonace, vhodné komunikační prostředky, zdvořilostní obraty	
ČJL-3-1-05	Žák: - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí správné tempo řeči			- základy techniky mluveného projevu	
ČJL-3-1-06	Žák: - volí vhodné verbální nebo neverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích			- pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, základní komunikační pravidla	
ČJL-3-1-08	Žák: - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	ČJL-3-1-08p	Žák: - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	- dodržování hygienických návyků správného psaní	
ČJL-3-1-09	Žák: - píše správné tvary písmen, číslic, správně spojuje písmena a slabiky	ČJL-3-1-09p	Žák: - píše písmena a číslice - dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen - spojuje písmena a slabiky - převádí slova z mluvené do psané	- automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu, plynulý a úhledný písemný projev	OSV 1

		ČJL-3-1-10p	podoby - dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost - opisuje a přepisuje krátké věty		
ČJL-3-1-10	Žák: - píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení	ČJL-3-1-10p	Zák: - opisuje a přepisuje krátké věty		OSV 1
ČJL-3-1-07	Žák: - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev			- souvislé jazykové projevy, jednoduchá osnova	OSV 2
ČJL-3-1-11	Žák - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh			- vyprávění pohádky, povídky, spojení textu s ilustrací	OSV 1
ČJL-3-2-02	Žák: - porovnává významy slov, slova opačného významu, slova významem souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná			**Jazyková výchova** - nadřazená, podřazená, souřadná slova, opačný význam slova, slova vyjmenovaná a příbuzná slova	
ČJL-3-2-01	Žák: - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje krátké a dlouhé samohlásky	ČJL-3-2-01p	Žák: - rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy - rozeznává samohlásky a souhlásky - tvoří slabiky - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	- hláskosloví, stavba slova, nauka o slově	
ČJL-3-2-04	Žák: - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru			- ohebné a neohebné slovní druhy	
ČJL-3-2-06	Žák: - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy			- věta a souvětí, spojky a spojovací výrazy	
ČJL-3-2-05	Žák: - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves			- význam slov a souvislý mluvený projev	
ČJL-3-2-08	Žák: - odůvodňuje a píše správně	ČJL-3-2-08p	Žák: - píše velká písmena na začátku věty	- znalost správného pravopisu	OSV 1

	i,í/y,ý po tvrdých a měkkých souhláskách, po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, slova se skupinami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, slova s ú/ů, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování, výslovnost znělých a neznělých souhlásek na konci a uvnitř slova		a ve vlastních jménech	dle očekávaných výstupů	
ČJL-3-2-03	Žák: - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu - děj, věc, okolnost, vlastnost				OSV 1
ČJL-3-2-07	Žák: - rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné zvukové a jazykové prostředky			- druhy vět podle postoje mluvčího a výběr vhodných jazykových prostředků	
ČJL-3-3-03	Žák: - rozlišuje vyjadřování v próze a v poezii, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění			**Literární výchova** - základy literatury: poezie (pojmy báseň, rým, sloka, přednes), próza (pohádka, povídka, postava, děj, prostředí)	
ČJL-3-3-02	Žák: - vyjadřuje své pocity z přečteného textu	ČJL-3-3-02p	Žák: - reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	- líčení atmosféry příběhu	
ČJL-3-3-01	Žák: - čte a přednáší zpaměti literární texty přiměřeně věku ve vhodném frázování a tempu	ČJL-3-3-01p	Žák: - pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	- reprodukce textu, přednes básně nebo úryvku prózy	
ČJL-3-3-04	Žák: - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynu učitele a svých schopností			- reprodukce textu, dramatizace pohádky povídky, básně	

Český jazyk a literatura **1. stupeň, 2. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČJL-5-1-01 ČJL-5-1-04 ČJL-5-1-10 ČJL-5-1-02 ČJL-5-1-03 ČJL-5-1-08	Žák: - dokáže číst s porozuměním potichu i nahlas, formulovat orientační body osnovy, vybrat podstatné a okrajové informace a provést jejich záznam - vypráví a reaguje na slyšené, zapamatuje si důležitá fakta - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený projev s dodržením časové posloupnosti - zvládne vytvořit krátké a výstižné oznámení či sdělení, písemně ho zaznamenat, vyplnit jednoduchý tiskopis běžného styku - diskutuje o přečteném textu, reprodukuje přiměřený obsah sdělení, formuluje důležitá fakta, vypravuje, popisuje s využitím rozšířené slovní zásoby, dokáže psát správně komunikační žánry po stránce formální i obsahové, své schopnosti prokáže a ověří při vyplnění běžného tiskopisu - porovnává slova podle jejich významu, všímá si jejich tvaru spisovného i nespisovného, citové zabarvenosti	ČJL-5-1-10p	Žák: - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	**Komunikační a slohová výchova** - věcné čtení - plynulé, pozorné, čtení jako zdroj informací, vyhledávací čtení, klíčová slova - věcné naslouchání - pozorné, soustředěné, aktivní, se záznamem slyšeného, reagováním na otázky - vypravování - na základě obrazového materiálu, střídání rolí mluvčího, dialog na základě obrazového materiálu - zdvořilé vystupování, mimojazykové prostředky (mimika, gesta) - písemný projev - dodržování zásad a hygienických návyků, - přehlednost písemného projevu	OSV 1,2
ČJL-5-1-03	Žák: - posuzuje úplnost nebo neúplnost jednoduchého sdělení			- praktické a věcné naslouchání	

ČJL-5-1-05	Žák: - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	ČJL-5-1-05p	Žák: - má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování - vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích	- základy techniky mluveného projevu, vyjadřování závislé na komunikační situaci	
ČJL-5-1-06	Žák: - rozeznává manipulativní komunikaci v reklamě			- vyjadřování závislé na komunikační situaci	OSV 1,2
ČJL-5-1-09	Žák: - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	JL-5-1-09p	Žák: - popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - opisuje a přepisuje jednoduché texty - píše správně a přehledně jednoduchá sdělení - píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy - ovládá hůlkové písmo - tvoří otázky a odpovídá na ně	- technika psaní, formální úprava textu - žánry komunikačního a písemného projevu (adresa, blahopřání, pozdrav, dopis, omluvenka, oznámení, pozvánka, vzkaz, zpráva, inzerát, popis, jednoduché tiskopisy, vypravování	
ČJL-5-1-07	Žák: - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	ČJL-5-1-07p	Žák: - v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči	- základy techniky mluveného projevu	
ČJL-5-2-02 ČJL-5-2-08	Žák - prověřuje úroveň své slovní zásoby, rozšiřuje si ji při svém dorozumívání ve škole a v běžném životě. - rozlišuje část předponovou a příponovou ve stavbě slova, předponu a předložku, kořen - uvědoměle používá i/ý u slov vyjmenovaných i příbuzných po obojetných souhláskách,	ČJL-5-2-08p	Žák: - rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	**Jazyková výchova** - průběžné osvojování jazyka k dorozumívání ve správné modulaci, vztah k jazyku. - význam slova, spisovná a nespisovná podoba, stavba slova, porovnání - pravopis po obojetných souhláskách - slovní druhy - skloňování podstatných jmen - časování sloves - minulý čas	

ČJL-5-2-05 ČJL-5-2-06	Žák: - vyhledá ve větě základní skladební dvojici, orientuje se ve stavbě věty, v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodné spojovací výrazy, obměňuje užití podle potřeby projevu - rozlišuje větu uvozovací a přímou řeč	ČJL-5-2-06p	Žák: - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	- podmět a přísudek ve větě a jejich druhy - základní skladební dvojice - věta holá - věta jednoduchá a souvětí - řeč přímá a nepřímá	OSV 1,2
ČJL-5-2-02	Žák: - dokáže rozlišit ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku, provést odůvodnění pravopisu s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov			- kořen slova, slovotvorný základ, slova odvozená - předpony s-, z-, vz-, užití předložky s, z - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně - pravopis obojetných souhlásek	
ČJL-5-2-03	Žák: - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném i písemném projevu	ČJL-5-2-03p	Žák: - pozná podstatná jména a slovesa	- slovní druhy, tvary slov, mluvnické kategorie podstatných, přídavných jmen, sloves, podmiňovací způsob sloves, zájmena, číslovky	
ČJL-5-2-09	Žák: - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách, v koncovkách podstatných a přídavných jmen, zvládá základní příklady syntaktického pravopisu			- pravopis morfologický (koncovky podstatných a přídavných jmen, tvrdých a měkkých), pravopis syntaktický (shoda přísudku s podmětem)	
ČJL-5-2-01	Žák: - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová			- význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	

ČJL-5-2-04	Žák: - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary			-slova spisovná a nespisovná	OSV 1,2
ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-03 ČJL-5-3-04	Žák: - formuluje a vyjadřuje dojmy z poslechu a četby a zaznamenává je, provádí hodnocení a srovnání textů, tvořivě reaguje na různé druhy literárních i neliterárních textů, reprodukuje je v různých formách - orientuje se v elementárních literárních pojmech, vyhledává je v textech, dokáže je nahrazovat a vytvářet - provádí jednoduchý rozbor literárních děl, - rozlišuje základní druhy žánrů a účastníků literárních děl - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	ČJL-5-3-01p ČJL-5-3-02p ČJL-5-3-04p	Žák: - dramatizuje jednoduchý příběh - vypráví děj zhlédnutého nebo divadelního představení podle daných otázek - čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - rozlišuje prózu a verše - rozlišuje pohádkové prostředí od reálného - ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	**Literární výchova** - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem - přednes textů, volná reprodukce čteného i slyšeného dle stručných bodů osnovy, jejich dramatizace, vlastní výtvarný doprovod, - žánr: báseň, povídka, pohádka	

5.1.1 b) Český jazyk a literatura **2. stupeň, 6. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-2-08 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-03	Žák: - rozpozná jazyk spisovný, nespisovný a nářečí a zdůvodní jejich užití - vysvětlí pojmy: jazykověda, nauka o slovní zásobě, mluvnice, hláskosloví, tvarosloví, skladba a nauka o tvoření slov - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami	ČJL-9-2-05p ČJL-9-2-03p	Žák: - rozliší spisovný a nespisovný jazyk - orientuje se v pravidlech českého pravopisu	**Jazyková výchova** **Úvod o českém jazyce** **- jazyk a jeho útvary** - jazykověda a její složky - jazykové příručky	OSV 1
ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-05	Žák: - spisovně vyslovuje - označí u slov hlavní a vedlejší přízvuk - rozpozná větnou melodii	ČJL-9-2-05p	Žák: - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	**Zvuková stránka jazyka** - spisovná výslovnost - slovní přízvuk - zvuková stránka věty	
ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-05	Žák: - zná zásady tvoření českých slov, způsoby obohacování slovní zásoby - pojmenuje změny, k nimž dochází při odvozování - rozpozná přípony (-ina, -ík, -ice) a odůvodní pravopis v těchto skupinách	ČJL-9-2-04p ČJL-9-2-05p	Žák: - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Stavba slova a pravopis, slovotvorný základ, předpona a přípona, slova příbuzná, stavba slova - střídání hlásek při odvozování - skupiny hlásek při odvozování - zdvojené souhlásky - skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně	OSV 1, 2
ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04	Žák: - při psaní používá daná pravidla vysvětlí rozdíl mezi slovy lišícími se předponou (např. sběh - zběh) - uvede, s kterými pády se pojí předložky ***s*** a ***z***	ČJL-9-2-03p ČJL-9-2-04p	Žák: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - pozná a určí slovní druhy - správně píše slova s předponami a	**- zvuková stránka jazyka,** předpony s-/se-, z-/ze-, vz-/vze- - předložky s, z	OSV 1

	- rozpozná, v jaké části slova se ***i – y*** nachází, a podle toho použije správné pravidlo - vybaví si vyjmenovaná slova, rozpozná slova příbuzná - rozliší významy slov lišících se ***i – y*** (výr - vír…) - u podstatných jmen odůvodní koncovku příslušným vzorem a píše ji pravopisně správně - píše správně osobní koncovky sloves v přítomném a budoucím čase	ČJL-9-2-07p	předložkami - ovládá pravopis vyjmenovaných slov	- i - y po obojetných souhláskách	
ČJL-9-2-04	Žák: - vyjmenuje slovní druhy, rozdělí je na ohebné a neohebné - správně určí slovní druh podle významu v dané větě	ČJL-9-2-04p	- pozná a určí slovní druhy	**Tvarosloví** **- druhy slov**	OSV 1, OSV 2

	Žák:		Žák:		
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-03	- vyhledá v textu podstatná jména, určí u nich pád, číslo, rod a vzor - rozliší podst. jm. konkrétní a abstraktní - vysvětlí zvláštnosti podst. jm. hromadných, pomnožných a látkových - rozliší a správně píše podst. jm. obecná a vlastní - píše pravopisně správně koncovky podst. jm., odůvodňuje pomocí vzorů	ČJL-9-2-04p ČJL-9-2-03p	- skloňuje podstatná jména - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	**- podstatná jména** - skloňování podstatných jmen místních	
ČJL-9-2-07	- rozpozná podst. jm., která se skloňují jako příd. jm., a uvede další příklady - vyskloňuje vlastní jména osobní a místní podle příslušných vzorů, vybere příjmení, která se neskloňují			- pomnožná jména místní	
	- vyhledá v textu příd. jm., určí u nich pád, číslo a rod rozpozná příd. jm. tvrdá, měkká a přivlastňovací vyhledá jmenné tvary příd. jm. - koncovky příd. jm. odůvodňuje správným tvarem vzoru a píše je pravopisně správně - rozliší příd. jm. od podst. jm. - umí vysvětlit pojem stupňování vytváří 2. a 3. stupeň - uvede příklady zesilování a zeslabování pomocí různých příslovcí	ČJL-9-2-04p	- skloňuje přídavná jména	- přídavná jména - skloňování příd. jm. tvrdých a měkkých - skloňování příd. jm. přivlastňovacích -stupňování přídavných jmen	
ČJL-9-2-04	-vyjmenuje druhy zájmen a uvede charakteristické znaky - vyhledá v textu zájmena a zařadí je ke správnému druhu - správně skloňuje a píše tvary zájmena	ČJL-9-2-04p	- pozná osobní zájmena	- zájmena	

			-	Číslovky Slovesa	
ČJL-9-2-06	- rozliší druhy číslovek, rozpozná určité a neurčité - za číslovkou řadovou píše tečku - čte letopočty různým způsobem - tvoří správný tvar jmen počítaných předmětů - uvede charakteristické znaky sloves - v textu vyhledá slovesa a určí slovesné kategorie - používá správně podmiňovací způsob	CJL-9-2-04p	- časuje slovesa	- číslovky - slovesa	
ČJL-9-2-07	Žák: - ve větě najde podmět a přísudek - rozliší přísudek slovesný, jmenný se sponou a jmenný beze spony - pozná sponová slovesa - nahradí přísudek slovesný jmenným se sponou a naopak	ČJL-9-2-07p	Žák: - najde ve větě podmět a přísudek a zdůvodní shodu přísudku s podmětem	Skladba **- základní větné členy** - přísudek slovesný - přísudek jmenný se sponou a beze spony - podmět vyjádřený a nevyjádřený	OSV 1, OSV 2

ČJL-9-2-06	- rozliší větu s nevyjádřeným podmětem a několikanásobným podmětem - používá pravidlo shody přísudku s podmětem i několikanásobným - vyhledá ve větě vedlejší větné členy - rozliší větu jednoduchou a souvětí - pozná, z kolika vět se souvětí skládá - nepřímou řeč převede na řeč přímou a umí ji zapsat se správnou interpunkcí	ČJL-9-2-06p	- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem - seznámí se s rozvíjejícími větným i členy - rozezná větu jednoduchou a souvětí - doloží počet vět v souvětí podle počtu určitých sloves	- shoda přísudku s podmětem (několikanásobným p.) - rozvíjející větné členy - souvětí - opakování o přímé řeči	OSV 2
ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	Žák: - v ukázkách vyhledá charakteristické prostředky k oživení děje - používá přímou řeč, čas přítomný ke zvýšení napětí - reprodukuje přečtený příběh - odstraňuje opakování slov - člení text do odstavců - zpracuje osnovu zadaného textu (ve větách i v heslech)	ČJL-9-1-09p ČJL-9-1-10p	Žák: - vypráví podle předem připravené osnovy, s vhodnou podporou pedag. pracovníka písemně zpracuje zadané téma	**Komunikační a slohová výchova** - vypravování	OSV 2

ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-02	Žák: - vyjmenuje a používá různé postupy při popisu - text člení do odstavců, vybírá rozmanitá slovesa - rozlišuje nespisovné a hovorové výrazy - shromáždí množství pojmenování znaků - popíše obličej, postupuje od nejvýraznějších znaků k méně výrazným - neopakuje stejná slovesa - používá přirovnání a rčení - výstižně popíše známou osobu - vnější popis - popíše děj podle obrázku - sestaví jednoduchý popis pracovního postupu - používá výstižná slova, popř. i odborné výrazy - rozliší zprávu a oznámení, uvede charakteristické znaky - vyhledá v tisku zprávu a oznámení - najde příklad hodnocení a výzvy - samostatně napíše zprávu a oznámení	ČJL-9-1-09p ČJL-9-1-10p	Žák: - popíše děje, osoby, pracovní postup - s podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma	- popis - popis předmětu - popis osoby - popis děje - popis pracovního postupu - zpráva a oznámení	OSV 2 MV 7
ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-01	Žák: - zdůvodní, proč se výpisky pořizují - zpracuje výpisky z jednoduchého výkladu z učebnice (např. dějepisu, přírodopisu)	ČJL-9-1-08p ČJL-9-1-01p	Žák: - čte plynule s porozuměním; reprodukuje text	- výpisky	
ČJL-9-1-08	Žák: - pracuje se slovníkem, encyklopedií - zpracuje výtah kratšího výkladu nebo textu z naučné knihy - uvede zdroj, z něhož čerpal	ČJL-9-1-08p	Žák: - reprodukuje text	- výtah	
	Žák:		Žák:		MKV 2

ČJL-9-1-05	- pozná rozdíly mezi soukromým (osobním) a úředním dopisem - napíše osobní dopis	ČJL-9-1-05p	- komunikuje v běžných situacích, využívá spisovný jazyk	**- dopis**	
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-06	Žák: - vysvětlí vznik mýtů a báje - čte s porozuměním, reprodukuje text a najde hlavní myšlenku -uvede příklady mýtů a bájí, které vznikly mezi Indiány, ve starověkém Egyptě, v Řecku nebo Římě	ČJL-9-3-01p ČJL-9-3-06p	Žák: - orientuje se v literárním textu, najde hlavní myšlenku - rozezná základní literární žánry a druhy	**Literární výchova** **- mýty, báje**	OSV 1
ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-08 ČJL-9-3-03	Žák: - vyjmenuje podstatné znaky pohádky, uvede jména spisovatelů a sběratelů pohádek - formuluje ústně i písemně dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - čte s porozuměním, vyhledává v textu odpovědi na otázky	ČJL-9-3-06p ČJL-9-3-03p	Žák: - rozezná základní literární druhy a žánry - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení	- pohádky	
ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-08	Žák: - vyvodí z textu charakteristické znaky pověsti - porovná pověst s pohádkou	ČJL-9-3-03p ČJL-9-3-06p	Žák: - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - rozezná základní literární druhy a žánry	- pověsti	
ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-08 ČJL-9-3-01	Žák: - čte s porozuměním ukázky z děl B. Němcové, K. J. Erbena, A. Jiráska… - vyhledá důkazy dřívějšího života lidí - vysvětlí pojem předsudky - vyjmenuje postavy z povídky Babička - na ukázkách z Kytice vyhledá znaky balady - naučí se zpaměti část balady - přečte si některé pověsti z knihy Staré pověsti české a reprodukuje je	ČJL-9-3-03p ČJL-9-3-01p	Žák: - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - orientuje se v textu a najde hlavní myšlenku	**- z české literatury 19. století**	OSV 3

	- najde pravdivé jádro a hlavní myšlenku - vyhledá zastaralá slova nebo zastaralé tvary slov a nahrazuje je současnými výrazy -tvoří si vlastní názory na četbu - zná další díla těchto autorů				
ČJL-9-3-08 ČJL-9-3-09 ČJL-9-3-01	Žák: - charakterizuje hlavní postavy a jejich jednání - z vlastní zkušenosti doplní další knihy dobrodružné literatury	ČJL-9-3-09p ČJL-9-3-01p	Žák: - vyhledá potřebné informace z oblasti literatury -orientuje se v textu	**- dobrodružná literatura**	OSV 3
ČJL-9-3-01	Žák: - vyhledá důkazy o vztahu člověka a zvířete, zhodnotí je	ČJL-9-3-01p	Žák: - orientuje se v textu, najde hlavní myšlenku	- svět lidí a zvířat	
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-08	Žák: - vyhledá humorné situace - charakterizuje hlavní postavy - porovnává postavy a situace z jednotlivých ukázek	ČJL-9-3-01p	Žák: - orientuje se v přečteném textu	**- humoristická literatura**	OSV 2
ČJL-9-3-09	Žák průběžně: - připravuje si mluvní cvičení o přečtených knihách - připravuje si referáty o spisovatelích - vyhledává informace v různých informačních zdrojích	ČJL-9-3-09p	Žák: - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury - má pozitivní vztah k literatuře		

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:			**Jazyková výchova**	
ČJL-9-2-04	- využívá vědomosti získané	ČJL-9-2-04p	- skloňuje podstatná a přídavná jména	**Tvarosloví**	OSV 1
ČJL-9-2-03	v nižších ročnících	ČJL-9-2-03p	- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	- podstatná jména (názvy osob, zeměpisné názvy, odchylné tvary podst. jmen označujících části těla)	
ČJL-9-2-06					
ČJL-9-2-07	- koncovky píše pravopisně správně				
	- převádí tvary příd. jm. z jedn. do mn. čísla a píše je pravopisně správně			- přídavná jména (tvoření jmenných tvarů)	
	- tvoří příd. jm. přivlastňovací z podst. jm. a odůvodní koncovky				
	- vyjmenuje vztažná zájmena			- zájmena	
	-zájmena *jenž* a používá je v textu	ČJL-9-2-04p	- pozná osobní zájmena	- zájmena vztažná	
	- používá ve správných tvarech i ostatní vztažná zájmena				
	- bezpečně pozná číslovku v textu			- číslovky	
	- rozhodne, kdy bude za číslovkou tečka				
	- vyčasuje slovesa (např. krýt, kupovat, psát, mazat) v přít. čase			- slovesa	
	- psaní koncovek si ověří v Pravidlech				
	- vytvoří přítomné tvary i od sloves typu prosit, trpět, sázet	ČJL-9-2-04p	- časuje slovesa		
	- vytvoří správné tvary rozk.zp.				
	- převede slovesa z času přítomného do času minulého				
	- vyvodí podstatu rodu činného a trpného				
ČJL-9-2-03	- utvoří tvary příčestí trpného	ČJL-9-2-03p	- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu		
	- nahradí opisný tvar trpný zvratnou podobou slovesa a naopak				
	- objeví, z čeho vznikly přísl. spřežky, píše je pravopisně správně			- příslovce	
	- utvoří 2. a 3.stupeň				

ČJL-9-2-07	- určí pády, s kterými se předložky pojí - vyhledá poučení o kladení přízvuku na předložky - nahrazuje slova předložkovým spojením - z příkladů vyvodí, co všechno může spojka spojovat - vyjmenuje nejčastější spojky podřadicí a souřadicí - spojuje věty v souvětí - rozpozná, kdy je dané slovo částicí a kdy jiným slov. druhem - vytvoří věty s částicemi - rozpozná význam citoslovcí - nahradí je slovesem a naopak - napíše věty s užitím citoslovcí	ČJL-9-2-07p	- správně píše slova s předložkami	- předložky - spojky - částice - citoslovce	
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-07	Žák: - vysvětlí pravidla psaní velkých písmen u podst. jm. vlastních, uvede příklady - vysvětlí pravopis v několikaslovném vl. názvu, uvede příklady - pracuje samostatně s jazykovými příručkami	ČJL-9-2-04p ČJL-9-2-03p ČJL-9-2-07p	Žák: - skloňuje podstatná a přídavná jména - ovládá pravopis vyjmenovaných slov - pracuje s Pravidly českého pravopisu - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Pravopis - psaní vel. písmen ve jménech vlastních - průběžné procvičování pravopisu (koncovky podst. jm. a příd. jm., shoda přísudku s podmětem, vyjmenovaná slova)	

	Žák:				MV 3

ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-02 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-08	- vysvětlí pojem slovo - rozliší význam věcný a mluvnický - vysvětlí pojem sousloví, - rozpozná význam obrazný - vysvětlí význam běžných rčení - rozliší metaforu a metonymii, uvede příklady - objasní pojem synonymum a uvede příklady - k domácím slovům vyhledá slova přejatá a naopak - ke spisovným slovům uvede slova v obec. češtině nebo slova nářeční - vyhledá odborné názvy - vysvětlí pojem terminologie	ČJL-9-2-05p	- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Nauka o slově - slovo, věcný význam slov - sousloví a rčení - slova jednoznačná a mnohoznačná - synonyma - antonyma, homonyma - odborné názvy	
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-05	Žák: - vysvětlí vývoj slov. zásoby - vyjmenuje způsoby obohacování, uvede příklady - používá jazykové příručky - vysvětlí pojem odvozování - vysvětlí pojem přechylování - vysvětlí pojem složenina - vyvodí, jak zkratky vznikly, správně je napíše a správně je i přečte - na příkladu vyvodí zkratkové slovo - uvede příklady zkratek	ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04p ČJL-9-2-05p	Žák: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - odlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Slovní zásoba a tvoření slov -slovní zásoba a způsob obohacování - odvozování - skládání - zkracování	OSV 1

	Žák:			Skladba	OSV 1

ČJL-9-2-06	- vysvětlí pojem věta jednočlenná dvojčlenná -vysvětlí, co jsou větné ekvivalenty, a uvede příklady - rozpozná základ ekvivalentu - vyjmenuje druhy vět - rozliší otázky zjišťovací a		Žák:	- věta jednočlenná a dvojčlenná - větné ekvivalenty - druhy vět a vět. ekvivalentů podle funkce	
ČJL-9-2-05	doplňovací, uvede příklady -odliší spisovný a nespisovný projev - vysvětlí rozdíl mezi větami	ČJL-9-2-05p	- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	- souvětí, věta jednoduchá	
	hlavními a vedlejšími - vyhledá ve větách přísudky slovesné a jmenné se sponou - správně určí přísudek slovesný složený - pozná slovesa fázová a způsobová - uvede, čím může být podmět vyjádřen - vyhledá ve větách podměty holé, rozvité nebo několikanásobné - vysvětlí podstatu podmětu všeobecného, uvede příklad	ČJL-9-2-06p	- rozezná větu jednoduchou od souvětí - vyhledá podmět a přísudek	- věta hlavní a vedlejší - přísudek - podmět	
ČJL-9-2-07	- doplní koncovky v příčestí minulém, pravopis zdůvodní - vyhledá v textu předměty - rozliší druhy příslovečných určení - rozliší přívl. shodný a neshodný - rozliší přívl. několika. a postupně rozvíjející a píše správně interpunkci - vyhledá v textu doplňky - píše pravopisně správně koncovky doplňků - vyhledá v textu několikanásobné větné členy a určí druh	ČJL-9-2-07p	- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	- shoda přísudku s podmětem - předmět - příslovečné určení - přívlastek - doplněk - několikanásobný větný člen	

ČJL-9-2-06	- pozná druh vět vedlejších, zeptá se na ně, nakreslí graf - nahradí větné členy větou vedlejší			- věty vedle**jší**	OSV 1
ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	Žák: - využívá prostředky k oživení děje a stupňování napětí - správně píše interpunkci v přímé řeči, používá přirovnání a personifikaci - používá ve vypravování dějová slovesa - text člení na odstavce, pracuje s osnovou - rozliší slova neutrální, kladně nebo záporně citově zabarvená - nespisovné výrazy nahradí spisovnými - pracuje s textem, odstraňuje slohové nedostatky	ČJL-9-1-05p ČJL-9-1-09p ČJL-9-1-10p	Žák: - komunikuje v běžných situacích, využívá spisovný jazyk - vypráví podle předem připravené osnovy - s podporou pedagoga zpracuje písemně zadané téma - používá spisovný jazyk	**Komunikační a slohová výchova** - vypravování	
ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09	Žák: - v textu (popis obrazu) vyhledá ústřední motiv - pracuje podle osnovy - pracuje s textem, nahrazuje opakované nebo nevhodné výrazy výstižnějšími - popíše obraz	ČJL-9-1-05p ČJL-9-1-09p	Žák: - komunikuje v běžných situacích, využívá spisovný jazyk - popíše jev (předmět)	- popis uměleckých děl	
ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-05	Žák: -vysvětlí pojem líčení -pracuje s textem, sestaví osnovu -text rozčlení do odstavců -využívá synonyma -vyjádří své dojmy, pocity	ČJL-9-1-05p	Žák: - v komunikaci využívá spisovný jazyk	- líčení	

ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09	Žák: - pracuje s textem, osnovou - vypíše všechny potřebné předměty a prostředky, vybírá vhodná slovesa - vyhledá v textu odborné názvy a vysvětlí jejich význam - využívá slovníky - zpracuje popis pracovního postupu	ČJL-9-1-05p ČJL-9-1-09p	Žák: - při práci využívá spisovný jazyk - popíše pracovní postup	- popis výrobků a pracovních postupů	
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-10	Žák: - rozliší charakteristiku vnější a vnitřní - pracuje s textem - vyhledá pojmenování různých vlastností - uvede znaky, kterými se přímo popisuje vzhled - vysvětlí pojem nepřímé charakteristiky a vyhledá příklady - používá rčení a přirovnání	ČJL-9-1-01p ČJL-9-1-05p ČJL-9-1-10p	Žák: - čte s porozuměním - v komunikaci využívá spisovný jazyk - s podporou pedagogického pracovníka zpracuje písemně dané téma	- charakteristika	
ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10	Žák: - z textu vyvodí všechny důležité části, pojmenuje je - pracuje s textem - napíše vlastní životopis	ČJL-9-1-09p ČJL-9-1-10p	Žák: - podle předlohy sestaví vlastní životopis	- životopis	OSV 2
ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-08	Žák: - pracuje s textem - připraví výtah z textu -vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu			- výtah, práce s informacemi a grafy	

ČJL-9-3-01	Žák: - čte plynule a s porozuměním - při hlasitém čtení dbá na přiměřené tempo - reprodukuje přečtený text - pracuje s textem - najde hlavní myšlenku, vyhledá metafory, přirovnání a personifikaci - vyhledá a uvede zajímavosti o některých autorech	ČJL-9-3-01p	Žák: - orientuje se v textu, najde hlavní myšlenku	**Literární výchova**	OSV 1
ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-05	Žák: - rozliší lyriku a epiku, hodnotnou a konzumní literaturu, nonsens - objasní pojmy: sloka, verš a rým - pojmenuje druhy rýmu a dokáže na příkladech určit -využívá poznatky o jazyce k tvořivé práci s textem - vyhledá metafory, personifikaci, přirovnání	ČJL-9-3-06p	Žák: - rozezná základní literární druhy a žánry	- poezi**e**	OSV 1, 2
ČJL-9-3-01	Žák: - porovná poezii s prózou - uvede odlišné, ale i společné znaky -seznámí se s kulturou jiných zemí	ČJL-9-3-01p	Žák: - plynule čte s porozuměním	- próza - cestopis	
ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-01	Žák: - vysvětlí pojem bajka, uvede autory bajek - z textu vyhledá charakteristické rysy	ČJL-9-3-06p ČJL-9-3-01p	Žák: - rozezná základní literární druhy a žánry - čte plynule s porozuměním, najde hlavní myšlenku	- bajka	OSV 3
ČJL-9-3-01	Žák: - z textu vyvodí typické znaky povídky - charakterizuje hl. hrdinu a jeho jednání -vyvodí rozdíl mezi baladou a romancí -uvede autory balad a romancí	ČJL-9-3-01p	Žák: - čte plynule s porozuměním, najde hlavní myšlenku	- povídka - balada - romance	 MKV 2

ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03	Žák: - vyjmenuje základní charakteristické rysy divadelní hry - uvede základní rozdíly mezi poezií, prózou a dramatem - vyjmenuje známé autory	ČJL-9-3-03p	Žák: - ústně formuluje dojmy z divadelního nebo filmového představení	- drama	OSV 1, 2
ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-01	Žák: - vyjmenuje charakteristické znaky - porovná pohádku s pověstí na základě konkrétních přečtených příběhů	ČJL-9-3-06p ČJL-9-3-01p	Žák: - rozezná základní literární druhy a žánry - čte plynule s porozuměním, najde hlavní myšlenku	- pověsti - pohádky	
ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-08	Žák: - uvede knihy s touto tematikou na základě vlastní četby - rozlišuje hlavní a vedlejší postavy, sestaví osnovu příběhu - porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém a filmovém zpracování	ČJL-9-3-03p	Žák: - ústně formuluje dojmy z divadelního nebo filmového představení	- dobrodružná literatura	
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-05 ČJL-9-3-06	Žák: - uvede knihy s touto tematikou - vyhledá příklady humorných prvků - rozliší literaturu hodnotnou a konzumní, doloží názor argumenty - charakterizuje druh této literatury - v textu vyhledá prvky sci-fi	ČJL-9-3-01p ČJL-9-3-06p	Žák: - čte plynule s porozuměním, najde hlavní myšlenku - rozezná základní literární žánry	- humorná literatura - Sci-fi	OSV 1
ČJL-9-3-09	Žák: - připravuje si průběžně mluvní cvičení o přečtených knihách a referáty o autorech - formuluje vlastní názory na četbu - vyhledává informace v různých informačních zdrojích	ČJL-9-3-09p	Žák: - dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury		

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-2-08	Žák: - rozliší slovanské jazyky na západní, východní a jižní - vyjmenuje slovanské jazyky západní - v ukázkách textů v polštině, slovenštině, chorvatštině a lužic. srbštině vyhledá podobné a rozlišné znaky			**Jazyková výchova** Čeština jako jeden ze slovanských jazyků	MKV 1
ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-02	Žák: -vysvětlí, jak se do češtiny dostávají nová slova -tvoří nová slova pomocí předpon a přípon - vyhledá v textu slova cizího původu, vysvětlí jejich význam - zjistí, z kterých jazyků byla do češtiny přejata uvedená slova - pojmenuje různé profese přejatými výrazy - slova přejatá nahradí domácími (Slovník cizích slov) - vysvětlí pojem slovo mezinárodní a uvede příklad - vyhledá v textu přejatá slova a rozpozná, jak se liší ve výslovnosti a v pravopise od slov domácích	ČJL-9-2-05p ČJL-9-2-03p	Žák: - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	Nauka o slovní zásobě - slovní zásoba a tvoření slov - slova přejatá a jejich pravopis	OSV 1
ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-03	Žák: - v textu vyhledá obecná jména přejatá a vyvodí, jak se budou skloňovat - vytvořené tvary ověřuje v Pravidlech českého pravopisu - vyskloňuje podst.jm. idea - podle slova idea dokáže tvořit tvary	ČJL-9-2-03p	Žák: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	Tvarosloví - skloňování obecných jmen přejatých	VMEGS 1, 3

	podobných slov - uvede příklady slov, která se neskloňují - vyhledá v textu cizí vlastní jména - rozpozná jména slovanská a neslovanská - uvede příklady jmen, která se neskloňují - tvary jmen si ověří v Pravidlech			- skloňování cizích vlastních jmen	
ČJL-9-2-03	Žák: - vysvětlí pojem slovesný vid - rozliší slovesa dokonavá a nedokonavá - doplní vidové dvojice	ČJL-9-2-03p	Žák: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	- slovesný vid	OSV 1, OSV 2
ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-05	Žák: - vyvodí z textu, jakými slovními druhy jsou vyjádřeny větné ekvivalenty - vytvoří věty s přísudkem slovesným, jmenným se sponou i jmenným beze spony - vytvoří věty, kde bude podmět vyjádřen např. číslovkou, infinitivem slovesa nebo neohebným slovním druhem - rozpozná členy holé, rozvité a několikanásobné - vysvětlí pojmy řízenost, přimykání a shoda, uvede příklady - prohloubí znalosti o přívlastku shodném a neshodném, těsném a volném, postup. rozvíjejícím a několikanásobném	ČJL-9-2-07p	Žák: - najde podmět a přísudek ve větě	Skladba - věta jednočlenná a dvojčlenná - základní větné členy - rozvíjející větné členy - několikanásobné větné členy (významový poměr) - přístavek	

ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-05	Žák: - pozná větu jednoduchou a souvětí - vyjmenuje nejčastější spojovací výrazy - některá souvětí znázorní graficky - rozebere složitá souvětí a graficky znázorní	ČJL-9-2-06p	Žák: - rozezná větu jednoduchou a souvětí	- věta jednoduchá a souvětí - souvětí podřadné - souvětí souřadné - druhy vedlejších vět - souřadně spojené věty vedlejší	
ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-07	Žák průběžně: - opakuje si a procvičuje pravopis probíraný v předchozích ročnících	ČJL-9-2-04p ČJL-9-2-07p	Žák: - určí slovní druhy, skloňuje jména a časuje slovesa - ovládá pravopis vyjmenovaných slov		OSV 1, 2
ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09	Žák: - pracuje s textem - vyhledá jazykové prostředky charakteristiky vnější i vnitřní - rozliší charakteristiku přímou a nepřímou - využívá přirovnání a rčení jazyková vyjádření - vypracuje charakter. liter. postavy dle svého výběru	ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-09p	Žák: - v komunikaci ve škole využívá spisovný jazyk - s podporou pedagoga písemně zpracuje dané téma	**Komunikační a slohová výchova** - charakteristika literárních postav	OSV 2
ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-09	Žák: - vyhledá básnické obrazy, najde příklady subjektivně zabarveného popisu -rozliší subjektivní a objektivní sdělení - vypracuje subjektivně zabarvený popis - použije personifikaci, přirovnání a metaforu	ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-09p	Žák: - v komunikaci ve škole využívá spisovný jazyk - s podporou pedagoga písemně zpracuje dané téma	- subjektivně zabarvený popis	

ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-06	Žák: - vysvětlí pojem výklad - v textu vyhledá odborné názvy domácího i cizího původu, rozčlení je na jednoslovné a na sousloví - odstraní opakování vztažných vět, nevhodná předložková spojení a upraví pořádek slov - slova přejatá nahradí českými ekvivalenty - vypracuje výklad -vhodně využívá verbálních a nonverbálních prostředků řeči v mluveném projevu	ČJL-9-1-09p	Žák: - s podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje dané téma	- výklad	
ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09	Žák: - vypíše důležitá fakta - zpracuje výtah z určeného textu využije i citáty	ČJL-9-1-08p	Žák: - reprodukuje text	- výtah	OSV 1, 2
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-07 ČJL-9-1-09	Žák: - v textu vyhledá znaky typické pro úvahu - porovná úvahu s výkladem - ústně diskutuje na vybrané téma - napíše jednoduchou úvahu na libovolné téma	ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-05p	Žák: - komunikuje v běžných situacích - v komunikaci využívá spisovný jazyk	- úvaha	OSV 3
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-08	Žák: - vyjmenuje nejznámější biblické postavy, uvede základní informace, seznámí se s ukázkami ze staré literatury -interpretuje smysl díla, reprodukuje text - porovná různá ztvárnění téhož námětu - seznámí se nejstarší českou literaturou - uvede příklady nejstarších památek, kronik	ČJL-9-3-01p	Žák: - orientuje se v textu, nachází hlavní myšlenku	**Literární výchova** - Bible - Příběhy z Talmudu - antická komedie - nejstarší česká literatura (chorál, kronika, legenda)	OSV 1

ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-07 ČJL-9-3-08	- charakterizuje dobu husitskou, uvede některá díla J. Husa, - charakterizuje dobu pobělohorskou, zařadí J. A. Komenského, uvede jeho nejznámější díla, vysvětlí jeho myšlenky - vyhledá informace o významných představitelích literatury daného období - charakterizuje období, vyjmenuje nejznámější představitele, jejich myšlenky a díla	ČJL-9-3-01p ČJL-9-3-03p ČJL-9-3-06p	- orientuje se v textu, najde hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby či návštěvy divadla - rozliší základní literární druhy a žánry	- renesance, baroko, klasicismus	
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-07 ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-08	Žák: - charakterizuje realistické postavy a prostředí - interpretuje přečtený text a charakterizuje literární postavy - rozliší základní literární druhy a žánry (rozliší román, povídku, baladu a novelu) – uvede jejich výrazné představitele	ČJL-9-3-01p ČJL-9-3-06p	Žák: - orientuje se v textu a nachází hlavní myšlenku - rozezná základní literární druhy a žánry	- z literatury 19. století	OSV 1
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-08	Žák: - charakterizuje postavy a prostředí - interpretuje smysl díla - srovnává různá zpracování téhož námětu	ČJL-9-3-01p ČJL-9-3-03p	Žák: - orientuje se v textu a najde hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby či návštěvy divadla	- smutky a svízele	VMEGS 1
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-05 ČJL-9-3-08	Žák: - posoudí a zdůvodní, co v literárním textu považuje za hodnotné a proč - uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování díla nebo literární četbu, případně proč přijímá obojí	ČJL-9-3-01p	Žák: - orientuje se v textu a najde hlavní myšlenku	- humor	OSV 1
ČJL-9-3-03 ČJL-9-3-01	Žák: - sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo	ČJL-9-3-03p ČJL-9-3-01p	Žák: - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního či filmového představení	- sci-fi (Jiné světy)	VMEGS 1

	či nelíbilo - jmenuje hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají – odliší vedlejší děj od hlavního		- orientuje se v textu, najde hlavní myšlenku		

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČJL-9-2-08 ČJL-9-1-10	Žák: - vyjmenuje slovanské jazyky vých., záp. a již., uvede použití azbuky a latinky - vyjmenuje i některé jazyky neslovanské (románské a germánské)			**Jazyková výchova** - jazyky slovanské	VMEGS 3
ČJL-9-1-04	Žák: - popíše, vznik a vývoj českého jazyka - vysvětlí pojmy: archaismy, historismy a neologismy	ČJL-9-1-04p	Žák: - při komunikaci užívá spisovný jazyk	- vývoj českého jazyka	OSV 1
ČJL-9-2-03 ČJL-9-1-08	Žák: - rozliší jazyk spisovný a nespisovný - pozná podle znaků obec. češtinu a některá nářečí	ČJL-9-2-03p	Žák: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	- útvary českého jazyka	
ČJL-9-2-01 ČJL-9-1-05 ČJL-9-2-03	Žák: - rozlišuje samohlásky a souhlásky znělé a neznělé - vysvětlí, proč dbáme v mluveném projevu na vhodné tempo	ČJL-9-1-05p ČJL-9-2-03p	Žák: - užívá spisovný jazyk - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	- zvuková stránka jazyka	OSV 2
ČJL-9-2-01 ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-02	Žák: - vysvětlí pojem kořen slova, předpona, přípona a koncovka - vysvětlí pojmy: slovotvorný základ a základové slovo - odliší zkratková slova a zkratky - vytvoří slova složená - vytvoří slova přechylováním	ČJL-9-2-03p	Žák: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	- tvoření slov	OSV 1
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-05	Žák: - používá Pravidla čes. Pravopisu - uplatňuje obecné zásady pro psaní velkých písmen u vlastních jmen, názvů, zkratek	ČJL-9-2-03p ČJL-9-2-05p	Žák: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	- pravopis	
	Žák:		Žák:		OSV 2

ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05 ČJL-9-2-03	- vysvětlí pojmy: slovo nadřazené, podřazené a slova souřadná - pozná slova jednoznačná a mnohoznačná - v textu vyhledá synonyma, antonyma a homonyma - rozliší metaforu a metonymii - vyhledá v textu odborné názvy domácí a cizí	ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-05p ČJL-9-2-03p	- užívá spisovný jazyk - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	- význam slova	
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-04 ČJL-9-2-05 CJL-9-2-07 ČJL-9-2-06	Žák: - určí mluvnické kategorie, zařadí jména ke vzorům, koncovky píše pravopisně správně - rozliší podst. jm. konkrétní a abstraktní, hromadná, pomnožná a látková - příd. jm. správně stupňuje - správně skloňuje jména přejatá -využívá Pravidla českého pravopisu i ostatní jazykové příručky - u sloves bezpečně určí osobu, číslo, čas, způsob, rod, a vid - převede slovesné tvary z rodu činného do trpného a naopak - tvoří vidové dvojice - najde v textu přechodníky - rozliší přechodník přítomný a minulý - píše správně velké a malé písmeno, orientuje se v základních pravidlech	ČJL-9-2-03p ČJL-9-2-04p ČJL-9-2-05p	Žák: - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu - skloňuje podst. jm. - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk	Tvarosloví - jména a jejich druhy - skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen -slovesa a jejich tvary - přechodníky - psaní velkých písmen ve jménech vlastních	OSV 1
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-07	Žák: - charakterizuje větu jednoduchou - vysvětlí pojem souřadnosti a podřadnosti členů - objasní pojmy shoda, řízenost, přimykání a uvede příklady - rozliší druhy přísudku - přísudek jmenný se sponou nahradí slovesným a naopak	ČJL-9-2-06p ČJL-9-2-05p ČJL-9-2-07p	Žák: - rozezná větu jednoduchou od souvětí - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem	Skladba - věta jednoduchá	OSV 1, 2

	- vyjmenuje druhy podmětu - vyjmenuje výrazy, které nejsou větnými členy, a uvede příklady - graficky zobrazí stavbu věty - rozliší větné členy holé, rozvité a několikanásobné - objasní pravidlo shody přísudku s několikanásob. podmětem, doplní správné koncovky - vyhledá ve větě přístavek, a napíše správně interpunkci, dokáže do věty přístavek doplnit - rozliší věty jednočlenné a dvojčlenné a větné ekvivalenty - odliší od sebe samostatný větný člen a osamostat. vět. člen - pozná ve větě elipsu - charakterizuje souvětí - rozliší větu jednoduchou a souvětí - určí počet vět v souvětí a doplní čárky - odliší od sebe souvětí podřadné a souřadné - určí druhy vedlejších vět - nahradí vět. člen vv a naopak - graficky znázorní složité souvětí podřadné - u souřadného souvětí určí významový poměr - doplní správně interpunkci - graficky znázorní složité souvětí souřadné - charakterizuje vsuvku - rozliší vsuvku od vedlejší věty - tvoří věty se vsuvkami, píše správně čárky - rozliší činitele, kteří ovlivňují pořádek slov v české větě (významový, mluvnický a zvukový)			- souvětí - souvětí podřadné - souvětí souřadné - vsuvka - hlavní zásady českého slovosledu	

	-určí východisko a jádro výpovědi - opraví pořádek slov v zadaných větách - vysvětlí pojem příklonky, uvede příklady a vyhledá je v textu				
ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-10 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-04	Žák: - využije znalostí o vypravování pro vytvoření vlastního příběhu (využívá přitom doporučených jazykových prostředků: ich formu, přímou řeč, přirovnání, lidová rčení, hovorové výrazy, přítomný čas, krátké věty, výstižná dějová slovesa, používá i jiný typ vět než oznamovací, vhodně začleňuje do textu citoslovce) - dbá na návaznost textu	ČJL-9-1-09 p ČJL-9-1-10p ČJL-9-1-04p	Žák: - vypráví podle připravené osnovy - komunikuje v běžných situacích	**Komunikační a slohová výchova** - slovotvorní činitelé - vypravování	
ČJL-9-1-10 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-09	Žák: - rozliší popis statický a dynamický - porovná popis prostý, odborný a subjektivně zabarvený - dbá na slovesa a výstižná pojmenování -rozliší všechny druhy popisu - pozná charakteristiku přímou a nepřímou v umělecké literatuře -vytvoří charakteristiku	ČJL-9-1-10p ČJL-9-1-09p ČJL-9-1-08p	Žák: - popíše osobu, předmět, pracovní postup - s podporou zpracuje dané téma písemně - reprodukuje text	- popis a charakteristika - popis předmětu - popis pracovního postupu - charakteristika	
ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09	Žák: - vyplní strukturovaný životopis -sestaví souvislý životopis	ČJL-9-1-09p	Žák: - sestaví vlastní životopis	- životopis	OSV 1
ČJL-9-1-04	Žák: - vyplní různé typy tiskopisů	ČJL-9-1-04p	Žák: - využívá spisovný jazyk	- tiskopisy	

ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-09	Žák: - shrne a upevní si vědomosti z 8. ročníku - napíše úvahu na libovolné téma -odliší úvahu od ostatních slohových útvarů	ČJL-9-1-01p ČJL -9-1-05p	Žák: - čte s porozuměním - komunikuje v běžných situacích	- úvaha	
ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-06 ČJL-9-1-08	Žák: - najde charakteristické znaky proslovu a uvede, při jakých příležitostech se pronáší - vyhledá obraty a výrazy, s nimiž se v jiných útvarech nesetkáváme - uvede, z jakých částí se proslov skládá - připraví si krátký proslov	ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-08p	Žák: - komunikuje v běžných situacích - reprodukuje text, čte plynule	- proslov	OSV 1, 2
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-02 ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05	Žák: - vyjmenuje charakteristické znaky diskuse - vytvoří rozmanitá zahájení diskuse - odvodí pravidla diskuse - odlišuje spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky	 ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-05p	 Žák: - komunikuje v běžných situacích - využívá spisovný jazyk	- diskuse	OSV 3
ČJL-9-1-03 ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-05	Žák: - vyjmenuje publicistické útvary - charakterizuje zprávu, oznámení, inzerát a interview - přinese noviny a vyhledá v nich publicistické útvary - vyhledá v textu výrazy aktualizované a vedle toho výrazy automatizované, posoudí, které výrazy převažují - charakterizuje pojmy reportáž a fejeton - sestaví přehled nejrozšířenějších deníků, všimne si jejich zaměření a	 ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-05p	 Žák: - využívá spisovný jazyk - komunikuje v běžných situacích	- publicistické útvary - denní tisk, další média	MV 1, 6, 7

	obsahového rozvržení (seriózní a bulvární)				
ČJL-9-1-05 ČJL-9-1-04	Žák: - uvede, na čem závisí volba jazykových prostředků (činitelé objekt. a subjekt.) - rozliší prostředky slohově zabarvené a neutrální - vyjmenuje různé stylové vrstvy (prostě sdělovací, odbornou, publicistickou a uměleckou) a uvede jejich charakteristické znaky	ČJL-9-1-04p ČJL-9-1-05p	Žák: - využívá spisovný jazyk - komunikuje v běžných situacích	- souhrnné poučení o slohu	OSV 1
ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-1-06	Žák: - uvede nejznámější představ. (Šrámka, Wolkera, Seiferta, Nezvala, Halase …) - vyhledá básnické prostředky, rým …, vyvodí témata básní – rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora – má základní představu o historické podmíněnosti látkově tematických a žánrových okruhů literatury 20. století a umí jmenovat její reprezentativní autory (české i světové)	ČJL-9-3-01p	Žák: - orientuje se v textu, nachází hlavní myšlenku	**Literární výchova** - poezie 1. poloviny 20. století	OSV 1
ČJL-9-3-01 ČJL- 9-3-06	Žák: - uvede nejznámější představitele české a světové prózy - přečte si ukázky z jejich tvorby - charakterizuje postavy, dobu a prostředí, vztahy mezi lidmi	ČJL-9-3-01p ČJL- 9-3-06p	Žák: - orientuje se v textu, nachází hlavní myšlenku - rozpozná základní literární žánry a druhy	- próza 1. poloviny 20. století (autorská pohádka, parodie, povídka, román)	

ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02 ČJL-9-3-03 ČJL- 9-3-06 ČJL-9-3-07 ČJL-9-3-09	Žák: - charakterizuje Osvobozené divadlo, jeho představitele i hry - vysvětlí počátky moderního divadla malých forem, - charakterizuje divadlo Semafor a Divadlo Járy Cimrmana - zhlédne některé adaptace literárních děl	ČJL-9-3-01p ČJL-9-3-03p ČJL- 9-3-06p ČJL-9-3-09p	Žák: - orientuje se v textu, nachází hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby a divadelních představení - rozpozná základní literární žánry a druhy - vyhledá potřebné informace v oblasti literatury	- divadelní hry	
ČJL-9-3-05 ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-07	Žák: - do časové přímky zařadí autory (Seiferta, Nezvala, Hrubína, Hrabala…) - na ukázkách vysvětlí hlavní myšlenky, charakterizuje postavy - rozliší literaturu hodnotnou a konzumní - uvede autory, kteří odešli po roce 1968 do exilu a publikovali v zahraničí (Škvorecký, Kundera, Lustig, Vaculík…) - vysvětlí pojem samizdat - uvede důvody, proč tato literatura vznikla - vyjmenuje některá díla a jejich autory	 ČJL-9-3-06p	 Žák: - rozpozná základní literární žánry a druhy	- literatura po roce 1945 (povídka, novela, memoáry) - literatura exilová - literatura samizdatová	
ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-05 ČJL-9-3-01 ČJL-9-3-02	Žák: - vyjmenuje některé současné autory - uvede, kteří dosáhli mezinárodního věhlasu - přečte si ukázky z některých děl, charakterizuje hlavní postavy, prostředí, vysvětlí hlavní myšlenky - formuluje vlastní názory na četbu	ČJL-9-3-06p ČJL-9-3-01p	Žák: - rozpozná základní literární žánry a druhy - orientuje se v textu, nachází hl. myšlenku	- písňové texty - vize a fantazie - lidské osudy	OSV 1, 2

5.1.2 Cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího oboru

Cizí jazyk přispívá k možnosti integrace a snižování jazykových bariér v rámci Evropy a světa. Znalost cizího jazyka umožní lépe poznat a porozumět způsobu života a kulturním tradicím ostatních národů.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák chápe důležitost schopnosti komunikovat v cizím jazyce pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledává nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů
- žák řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebojí se používat cizí jazyk
- naučí se opsat sdělení, chybí-li mu slovní zásoba

Kompetence komunikativní
- žák porozumí jednoduchému sdělení v cizím jazyce
- umí zformulovat jednoduché myšlenky v cizím jazyce
- rozumí promluvě i přiměřenému textu v cizím jazyce
- využívá dovednosti osvojené v cizím jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální
- v jednoduchých situacích se nebojí vyžádat si a poskytnout pomoc a radu
- dodržuje v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracuje v anglicky hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské
- žák získává představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi
- umí srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a ČR

Kompetence pracovní
- žák samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívá anglický jazyk k získávání informací z různých oblastí

5.1.2 a) Anglický jazyk **1. stupeň, 1. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
CJ-3-1-01	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům, otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	CJ-3-1-01p	Žák: - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, dopravní prostředky, zvířata	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2 MKV 1
CJ-3-1-02	Žák: - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - umí počítat, udá svůj věk			- slovní zásoba komunikačních situací daných témat - číslovky 1 - 20	
CJ-3-1-03	Žák: - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu			- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, dopravní prostředky, zvířata	
CJ-3-1-04	Žák: - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu			- tematické okruhy - domov, rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, dopravní prostředky, zvířata	
CJ-3-1-05	Žák: - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení			- zvuková a grafická podoba slov, základní výslovnostní návyky	
CJ-3-1-06	Žák: - píše slova a krátké texty na základě textové a vizuální předlohy - uplatňuje základní gramatická pravidla (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění			- slovní zásoba tematických okruhů - mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět	

Anglický jazyk **1. stupeň, 2. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
CJ-5-1-01	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	¨ CJ-5-1-01p	Žák: - rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností	- tematické okruhy - nákupy, příroda, počasí, povolání, bydliště - četba autentického textu, volný překlad, četba pohádek	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2 MKV 1, 4 MV 6
CJ-5-1-02	Žák: - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou sdělovány pomalu s pečlivou výslovností a týkají se daných témat, reaguje na ně verbálně i neverbálně	CJ-5-1-02p	Žák: - rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- tematické okruhy - nákupy, příroda, počasí, povolání, bydliště - četba autentického textu, volný překlad, četba pohádek	
CJ-5-1-03	Žák: - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu			- abeceda, práce se slovníkem - poslech a sledování textu, práce s internetem	
CJ-5-2-01	Žák: - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - prezentuje jednoduché básničky a písničky - umí pozdravit při setkání a loučení, oslovit, představit se a představit druhé - poděkovat a odpovědět na poděkování, vyjádřit radost - umí navázat kontakt s konkrétní osobou - rozumí jednoduché konverzaci dvou osob a chápe její obsah a smysl	CJ-5-2-01p	Žák: - pozdraví a poděkuje	- vyprávění na základě slovní zásoby - slovní zásoba komunikačních situací daných témat	

CJ-5-2-02	Žák: - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - orientuje se základním způsobem v čase (dny, hodiny)	CJ-5-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- kalendářní rok (svátky roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny)	
CJ-5-2-03	Žák: - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá	CJ-5-2-03p	Žák: - vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)	- mluvnice - základní gramatické struktury a typy vět, tvorba množného čísla podstatných jmen, přivlastňovací a ukazovací zájmena, přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, způsobová slovesa, vazba there is, there are	
CJ-5-3-01	Žák: - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům			- četba textu, práce se slovníkem	
CJ-5-3-02	Žák: - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	CJ-5-3-02p	Žák: - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- četba textu - zvuková a grafická podoba jazyka	
CJ-5-3-02	Žák: - čte potichu krátké texty obsahující převážně známé jazykové prostředky - umí používat abecední slovník učebnice	CJ-5-3-02p	Žák: - rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- četba textu - zvuková a grafická podoba jazyka fonetický zápis (pasivně)	
CJ-5-4-01	Žák: - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - sestaví krátký text, napíše ho	-	Žák: - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka	- fonetický zápis (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	

CJ-5-4-02	Žák: - vyplní údaje do formuláře			- slovní zásoba	

5.1.2 b) Anglický jazyk **2. stupeň, 6. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí jednoduchému příběhu, ve kterém zachytí konkrétní informace - rozumí konkrétním číselným údajům - rozumí rozhovoru o vybavení školy, v textu zachytí konkrétní informace - rozumí jednoduchému ústnímu projevu o každodenních a volnočasových aktivitách	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- situační rozhovory každodenního života - přítomný čas prostý - příslovce častosti děje - kalendářní rok (měsíce v roce, datum) - škola - každodenní činnosti a volnočasové aktivity	MKV 1, 2 OSV 1, 2
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- sdělí základní informace týkající se jeho samotného - se ptá a odpovídá na jednoduché otázky - se zapojí do krátkých rozhovorů o sobě - krátce pohovoří o své škole - popíše obrázek školní budovy - sdělí, jaké volnočasové aktivity a každodenní činnosti vykonává, a uvede, jak často je vykonává - popíše školu, kterou navštěvuje	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	- pravopis slov osvojené slovní zásoby	
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí jednoduchému příběhu, ve kterém vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu pravidelné a aktuální činnosti	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	- zapíše informace týkající se jeho samotného - napíše jednoduchý popis školy, kterou navštěvuje, jednoduché věty o každodenních činnostech				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí obsahu rozhovoru mezi vrstevníky, kteří hovoří o tom, co umí nebo neumí, o jejich aktuální činnosti - rozumí popisu rodiny, informacím o členech rodiny, v textu zachytí konkrétní informace - rozumí jednoduchému a zřetelně pronášenému příběhu, ve kterém zachytí konkrétní informace - porozumí informacím o svátcích	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- sloveso can/can't - slovesa vyjadřující vztah - přítomný čas průběhový - volnočasové aktivity - členové rodiny - popis osoby - práce se slovníkem - větný přízvuk	OSV 1, 2, 3 MKV 2, 4 MV 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- popíše aktuální činnosti - zeptá se spolužáků, co umí, a na podobné otázky odpoví - ptá se na členy rodiny a na podobné otázky odpovídá - sdělí, co on a členové jeho rodiny mají či nemají rádi - se zapojí do rozhovoru, který se týká členů jeho rodiny - popíše osoby na obrázku - pohovoří o svých volnočasových aktivitách - představí se a uvede informace o své osobě - pohovoří o svátcích v ČR	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí obsahu jednoduchého emailu, popisu fiktivní rodiny - rozumí tématu a obsahu jednoduchého příběhu, ve kterém najde konkrétní informace - identifikuje téma jednoduchého textu - rozumí textům o svátcích ve Velké Británii, odvodí význam neznámých slov z kontextu	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	- napíše, co kdo umí či neumí - napíše krátký email vrstevníkovi	CJ-9-4-03p	- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

	- vyplní údaje v rodokmenu své rodiny, popíše svou rodinu - popíše vzhled i charakterové vlastnosti osoby				
	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí obsahu příběhu a zachytí v něm konkrétní informace - rozumí rozhovoru mezi vrstevníky, kteří spolu tráví volný čas, plánují společné aktivity - v rozhovorech identifikuje jednotlivé mluvčí a zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - porozumí informacím v jednoduché videonahrávce	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- vazba there is/there are - předložky místa - přivlastňovací zájmena - bydlení, nábytek - místa ve městě - nákupy - rozvoj srozumitelné výslovnosti	OSV 1, 2 VMEGS 2 MKV 1, 2 MV 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- popíše místnost v bytě / domě, kde bydlí - sdělí, komu co patří - vyjmenuje obchody a budovy, které se nacházejí blízko jeho bydliště, školy - ptá se a odpovídá na otázky ohledně vlastního bydliště - navrhne spolužákovi společný program a na podobné návrhy reaguje - představí místa, která jsou pro něj důležitá	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí obsahu příběhu a vyhledá v něm konkrétní informace - porozumí informacím v rozhovoru o nakupování - rozumí obsahu webové stránky, vyhledá konkrétní informace - rozumí rozhovoru o volném čase - rozumí informacím v textu o bydlení v Británii	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- popíše místnosti a jejich vybavení - sestaví jednoduchý text, kde popíše fiktivní volnočasové centrum				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- rozumí obsahu jednoduchého komiksového příběhu - rozumí otázkám kvízu, zachytí informace číselné i nečíselné povahy - rozumí obsahu rozhovoru v zoo - rozumí jednoduché prezentaci - vyjmenuje zvířata žijící ve volné přírodě a domácí mazlíčky - porovná dvě různá zvířata - uvede konkrétní číselné údaje - popíše svého domácího mazlíčka - dle příkladu sdělí svůj názor - vyjádří svůj souhlas nebo nesouhlas s názorem spolužáka - uvede, které zvíře je jeho oblíbené - rozumí textu popisujícímu zvířata, s vizuální oporou odvodí význam neznámých slov, v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí tématu a obsahu příběhu - rozumí otázkám kvízu, informacím číselné i nečíselné povahy - rozumí prezentaci na téma zvířata - doplní informace, které se týkají zvířat, porovná zvířata - sestaví jednoduchý popis svého zvířátka	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p CJ-9-2-01p CJ-9-3-01p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- stupňování přídavných jmen - číslovky - tvoření otázek - zvířata, popis zvířete - popisná přídavná jména - příroda - pravopis slov osvojené slovní zásoby	OSV1, 2, 3 VDO 1 VMEGS 1 MV 6

	Žák:		Žák		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- porozumí obsahu rozhovoru o sportovních aktivitách - rozumí obsahu jednoduchého příběhu, zachytí v něm konkrétní informace, vyvodí závěr - rozumí informacím o sportu v jiných zemích	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- stupňování přídavných jmen - příslovce - sloveso „to be“ v minulém čase - sport - části těla - péče o zdraví - sport v anglicky mluvících zemích	OSV 1, 2, 3 VMEGS 2 MKV 1, 2 MV 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- uvede sporty populární v ČR - uvede svůj názor na určitý sport - porovná různé sportovní aktivity - popíše děj na obrázku - zeptá se spolužáka, co dělá dobře, špatně, apod., na stejné otázky odpoví - uvede, kdo je jeho sportovní hrdina - sdělí, kde byl o víkendu - vyjmenuje části lidského těla - nabídne pomoc, na nabídku reaguje - představí neobvyklý sport - se zeptá spolužáka na jeho oblíbený sport a na stejné otázky odpoví - rozumí obsahu komentáře závodu - rozumí obsahu jednoduchého komiksového příběhu	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí textu o minulých činnostech - rozumí textu o sportovci - rozumí obsahu hádanky - rozumí tématu příběhu, vyhledá v něm konkrétní informace - porozumí obsahu různých grafů, z grafů odvodí konkrétní informace - doplní informace, které se týkají sportu, porovná různé sporty - napíše jednoduchý text o sportovních aktivitách, o známém sportovci - napíše otázky, které v rámci ankety položí svým spolužákům, odpovědi si	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02					

	zapíše a výsledky ankety představí prostřednictvím grafu				
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02 CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	Žák: - porozumí obsahu krátkého rozhovoru o prázdninách - rozumí obsahu závěru příběhu a zachytí rozuzlení příběhu - rozumí obsahu internetového videa a zachytí v něm konkrétní informace - rozumí obsahu videonahrávky týkající se dovolené v UK - uvede, kde lidé tráví dovolenou - zeptá se na prázdninové plány - pohovoří o minulých prázdninách a uvede, co se mu líbilo či nelíbilo - sdělí, co rád dělá o prázdninách - popíše oblečení spolužáka - popíše děj na obrázku - uvede, které turistické destinace by rád navštívil, která místa v ČR by doporučil cizinci navštívit - rozumí obsahu příběhů z prázdnin - rozumí obsahu vět, které popisují děj v minulosti - rozumí informacím v nabídce klubových aktivit - rozumí příspěvku na internetu a přiřadí k němu odpovídající název - rozumí obsahu textu o prázdninovém zážitku a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí obsahu příspěvků, které popisují oblíbené turistické destinace, v textech vyhledá potřebné informace - doplní jednoduché věty, které se týkají dějů v minulosti, napíše odpovědi na otázky týkající se minulosti - popíše jednoduchou událost	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p CJ-9-2-01p CJ-9-3-01p	Žák - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - výslovnost koncovky –(e)d - geografické názvy a pojmenování - cestování - dovolená, prázdniny - počasí - dovolená v UK	OSV 1, 2 VMEGS 2 MKV 1, 2 MV 6

	Žák: - rozumí rozhovoru o stravovacích návycích, jídle - rozumí obsahu příběhu, ve kterém zachytí konkrétní informace - rozumí vyjádření žádosti - rozumí obsahu rozhovoru o přípravě jídla, k jednotlivým osobám přiřadí konkrétní informace - porozumí obsahu jednoduché videonahrávky o jídle v USA - rozumí komiksovému příběhu		Žák - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- přítomný čas prostý vs. průběhový - minulý čas nepravidelných sloves - rozkazovací způsob - fonetická abeced - potraviny - stravovací návyky - jídlo v anglicky mluvících zemích	OSV 1, 2 VMEGS 2 MKV 1, 2 MV 6
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02		CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p			
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- uvede, co jí o zvláštních příležitostech - se zapojí do rozhovoru o stravovacích návycích - uvede, které jídlo umí připravit, které potraviny má rád a nerad, které potraviny považujeme za zdravé - klade otázky týkající se činností a dějů v přítomnosti a na stejné otázky odpoví	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí internetovému příspěvku o návštěvě továrny na výrobu čokolády - rozumí obsahu vět o činnostech v minulosti - rozumí obsahu receptu - odvodí význam slov z kontextu - rozumí obsahu textu o jídle a výživě, v textu najde konkrétní informace - rozumí informacím v jednoduchém komiksovém příběhu na pokračování	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- doplní jednoduché věty, které se týkají dějů v přítomnosti a minulosti - sestaví text, recept na přípravu jídla, jídelníček z netradičních jídel - podle příkladu sestaví jednoduchý text o jídle				

Anglický jazyk 2. stupeň, 7. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí obsahu jednoduchého rozhovoru, ve kterém zachytí konkrétní informace - rozumí jednoduchému rozhovoru, kde vrstevníci uvádějí základní informace o své osobě	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- použití základních sloves (have got, can, like…) - osobní a přivlastňovací zájmena - množné číslo podstatných jmen - měsíce v roce, datum - každodenní činnosti a volnočasové aktivity	OSV 2 MKV 2
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- popíše svůj vysněný dům - uvede, co má či nemá rád - ptá se na otázky týkající se volnočasových aktivit a na podobné otázky odpovídá - krátce pohovoří o jiné osobě - se zapojí do rozhovorů, které se týkají jeho samotného	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	-rozumí obsahu jednoduchého fotografického příběhu, ve kterém zachytí konkrétní informace - napíše jednoduché věty o volnočasových aktivitách, sestaví jednoduché otázky	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí rozhovorům o počasí - rozumí popisu osoby - porozumí popisu obsahu školních předmětů, rozhovoru o školním rozvrhu, zachytí konkrétní informace - porozumí obsahu rozhovoru s novým spolužákem - rozumí (ne)formálním žádostem o svolení a adekvátním reakcím	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- přítomný čas prostý a průběhový - pravopis slov osvojené slovní zásoby - popis osoby - škola, školní předměty - každodenní činnosti - žádost o svolení - práce se slovníkem	OSV 1, 2, 3 VMEGS 2 MKV 1, 2 MV 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- popíše svého kamaráda, osoby na obrázku, známou osobnost - sdělí, co se mu na škole líbí - popíše vybavení školní třídy - se zapojí do rozhovoru o školním rozvrhu, o každodenních činnostech - se zapojí do rozhovoru, kde vyjádří žádost o svolení a na žádost reaguje - pohovoří o důležitých událostech svého života - podle příkladu popíše autoportrét	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- porozumí obsahu jednoduchého rozhovoru/SMS mezi vrstevníky - rozumí popisu osoby a v textu vyhledá konkrétní informace - porozumí obsahu příspěvku na internetu a vyhledá v něm informace - vyhledá slovo týkající se osvojovaných témat ve slovníku - v popisu důležitých událostí ze života rozumí informacím číselné i nečíselné povahy	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- stručně popíše osoby - popíše aktuální činnosti spolužáků - uvede důležité události svého života a zapíše k nim poznámky - popíše svůj portrét nebo fotografii				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí obsahu příběhu a v textu zachytí konkrétní informaci - rozumí sledu událostí v příběhu - rozumí mluvenému projevu, kde děti hovoří o prázdninách - porozumí informacím o přírodních neštěstích - rozumí jednoduchému vyjádření soucitu a lítosti	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- minulý čas slovesa „to be“, pravidelných a nepravidelných sloves - tázací zájmena - příslovce - počasí - příroda a přírodní katastrofy - vyjádření lítosti	OSV 1, 2, 3 VMEGS 2 MKV 1, 2 MV 4, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- sdělí, co dělá, za různého počasí - popíše počasí na obrázku - s vizuální oporou vypráví příběh - odpovídá na otázky týkající se výletu a podobné otázky pokládá - uvede přírodní katastrofy, které si pamatuje z médií - se zapojí do rozhovoru s reportérem o přírodní katastrofě - sdělí špatnou zprávu a na podobnou výpověď reaguje vyjádřením lítosti - prezentuje zemi, jež by rád navštívil	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí větám, které se týkají počasí - rozumí obsahu příběhu v minulosti - rozumí slovním spojením, které popisují přírodní katastrofy - rozumí článku o přírodní katastrofě - porozumí informacím uvedeným u hesla (slovíčka) ve slovníku - rozumí obsahu textu o jiných zemích	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- sestaví jednoduchý příběh, přičemž používá minulý čas prostý a odpovídající časové údaje - doplní informace týkající se dějů v minulosti - napíše pokračování popisu přírodní katastrofy - sestaví jednoduchou prezentaci				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí obsahu rozhovorů o potravinách, zdravém stravování - rozumí rozhovoru mezi v kavárně a zachytí v něm konkrétní informace - porozumí informacím o množství a balení potravin - rozumí výsledkům kvízu o stravovacích návycích - porozumí obsahu příběhu - rozumí vyjádření žádosti, souhlasu, nesouhlasu	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- počitatelná a nepočitatelná podstatná jména (some/any, much/many) - rozkazovací způsob - potraviny a vyjádření množství - stravovací návyky - péče o zdraví - nákup potravin - vyjádření pokynů a žádosti	OSV 1, 2, 3 MKV 1, 2 MV 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- se zapojí do rozhovoru o oblíbených a neoblíbených potravinách, rozhovoru v kavárně, v obchodě - vyjmenuje druhy a balení potravin, popíše jídla na obrázku - pohovoří o zdravých stravovacích návycích, sdělí svůj názor na stravovací návyky ostatních - ptá se a odpovídá na otázky ohledně stravování - vyjádří žádost, příp. pozvání, a na podobné vyjádření adekvátně reaguje - pohovoří o ideálním plánu cvičení	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí obsahu seznamu potravin, menu kavárny - rozumí obsahu vět, které se týkají potravin nebo nákupu potravin - porozumí obsahu fotopříběhu a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí textu o zdravém živ. stylu -doplní informace ohledně množství potravin, receptu	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- zapíše si poznámky o stravovacích návycích vrstevníka, podle nichž vytvoří krátký text - napíše tipy, jak žít zdravě, přičemž používá rozkazovací způsob				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí obsahu rozhovorů o užívání informačních a komunikačních technologií - v textech o plánech do budoucna, vyhledá konkrétní informace - porozumí rozhovoru hráčů během hraní počítačové hry, a v textu zachytí konkrétní informace - porozumí nabídce, návrhu a reakcím na nabídku nebo návrh - rozumí jednoduchému příběhu - porozumí informacím ve videu	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- budoucí čas s „will“ - vyjádření budoucnosti s „going to“ - spojky - slovní a větný přízvuk - moderní technologie a média - počítače, internet - vyjádření nabídky a návrhu	OSV 1, 2, 3 VDO 1 MV 1, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- sdělí, jak často a na co používá internet, vyjmenuje mobilní zařízení a příslušenství k pc - zeptá se spolužáka na užívání internetu a na stejné otázky odpoví - uvede svůj názor na život a technologie v budoucnosti - popíše o oblíbené technologie - zeptá se na plány do budoucna a na podobné otázky odpoví - uvede své zkušenosti s počítači a mobilními telefony - sdělí problém, nabídne pomoc, na nabídku adekvátně reaguje	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- rozumí obsahu textu o informačních a komunikačních technologiích - v internetovém článku vyhledá příklady vyjádření budoucího děje - rozumí větám, které vyjadřují nabídku, návrh a reakci na návrh - porozumí obsahu textu o historii počítačů a internetu - tvoří jednoduché věty týkající se budoucího děje - napíše, co udělá v konkrétní situaci - sestaví jednoduchý obchodní plán	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí komentované prohlídce města, rozhovorům o místě bydliště, rozhovorům v turistickém informačním centru a zachytí v nich konkrétní informace - porozumí řešení kvízu o velkoměstech - rozumí informacím v jednoduchém příběhu - rozumí otázkám na cestu a popisu cesty - rozumí popisu prvních měst a do diagramu doplní konkrétní údaje	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- stupňování přídavných jmen - přirovnání (as… as…) - člen určitý a neurčitý - místa a budovy ve městě - život ve městě a na venkově - prohlídka města - popis cesty - reálie anglicky mluvících zemích	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2 MKV 1, 4 MV 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- popíše své oblíbené město, popíše město na mapě - sdělí, zda dává přednost životu na venkově nebo ve městě - uvede své nejoblíbenější jídlo, nejlepší hudbu, nejzábavnější televizní program apod. - odpovídá na otázky týkající se popisu města a podobné otázky pokládá - sdělí, kde se nachází různá místa - zeptá se na cestu a na podobné otázky odpoví - pohovoří o městě, kde bydlí	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí obsahu textu o městech, v popisu města vyhledá členy - rozumí popisu cesty - rozumí obsahu textu o národních parcích a vyhledá v něm konkrétní informace	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- doplní informace týkající se popisu města - sestaví jednoduchý popis města - srovnává dvě města - napíše jednoduchý popis místa				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- v krátkých konverzacích zachytí konkrétní problémy a rady - rozumí popisu situací, kdy lidé museli učinit těžké rozhodnutí - rozumí obsahu rozhovoru o plánech na tento týden, a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí vyjádření povzbuzení	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- užití should/shouldn't - užití must/mustn't - užití have to/don't have to - frázová slovesa - vyjádření rady - řešení problémů - obnovitelné zdroje energie - reálie anglicky mluvících zemích	OSV 1, 2, 3 VDO 1 VMEGS 1, 2 EV 3 MV 1, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- sdělí, komu se svěřuje se svými problémy - pomocí frázových sloves popíše situace na obrázku - vyjádří problém, navrhne řešení - popíše konkrétní místo - hovoří o skutečných dilematech - uvede, co nesmí nebo nemusí udělat - vyjmenuje obnovitelné zdroje energie a diskutuje o nich	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí textu vyjadřujícímu problém nebo návrh řešení problému - porozumí obsahu internetového fóra, v textu vyhledá sloveso *should/shouldn't* - rozumí obsahu jednoduchých vět s modálním slovesem *must/mustn't* - porozumí obsahu jednoduchých vět s modálním slovesem *(don't) have to* - porozumí obsahu textu o Austrálii a vyhledá v něm konkrétní informace - porozumí obsahu textu o obnovitelných zdrojích energie	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- vyjádří radu - napíše pravidla, která musí dodržovat - vyjádří zákaz nebo příkazy - napíše, co musí a nemusí dělat - napíše krátkou prezentaci o ČR nebo jiné zemi				

Anglický jazyk 2.
stupeň, 8. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí rozhovoru o obvyklých volnočasových aktivitách - rozumí rozhovoru, kde vrstevníci mluví o svých plánech	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	- přítomný čas prostý vs. průběhový - užití „will“ vs. „going to“ - rozvíjení srozumitelné výslovnosti - každodenní aktivity a volný čas - plány do budoucna – volba povolání	OSV 1, 2
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02	- se zapojí do krátkých rozhovorů, které se týkají jeho samotného, každodenních i aktuálních činností - sdělí, co se mu líbí či nelíbí - zeptá se na plánované a neplánované budoucí činnosti a na stejné otázky odpoví	CJ-9-2-01p	- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí popisu pravidelné a aktuální činnosti vrstevníka - rozumí příběhu a vyhledá požadované informace - rozumí dialogu mezi vrstevníky, kteří plánují budoucí aktivity	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- doplní informace, které se týkají plánů do budoucna - zapíše jednoduché věty týkající se jeho samotného - popíše své plány do budoucna				
	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí popisu života svého vrstevníka -rozumí popisu události v minulosti - rozumí životopisu známé osobnosti a zachytí v něm konkrétní informace - rozumí obsahu příspěvků na internetu a vyhledá v nich konkrétní informace	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	- minulý čas pravidelných a nepravidelných sloves - vyjádření opakovaného děje v minulosti - minulý čas prostý vs. průběhový - intonace - etapy lidského života - životopis	OSV 1, 2 VDO 1 VMEGS 1 MKV 2, 4 MV 4, 6

	- v rozhovoru rozliší jednotlivé mluvčí a zachytí konkrétní informace			- rodina - reálie - svátky	
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- sdělí, kdy a kde se narodil - zeptá se na základní informace týkající se druhé osoby a na stejné otázky odpoví - sdělí, co dělal jako dítě, co dělali starší členové jeho rodiny v minulosti - sdělí, co dělal o minulém víkendu, popíše událost, která se stala - sdělí vrstevníkovi novinky a na jiné zprávy reaguje - hovoří o svátcích v ČR, popíše, jak jeho rodina tyto svátky slaví	CJ-9-2-01p	- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí otázkám v dotazníku, které se týkají jeho záměrů do budoucna - rozumí popisu života osoby, kterou nezná, životopisu známé osoby - rozumí popisu události v minulosti - v příspěvcích na internetu vyhledá konkrétní informace - rozumí popisu rodiny a vyhledá v něm konkrétní informace - rozumí obsahu textu o svátcích v anglicky mluvících zemích	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-01 CJ-9-4-02	- doplní chybějící informace týkající se životopisu - popíše události a činnosti v minulosti - napíše krátký životopis známé osobnosti				
	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- v rozhovoru o mezilidských vztazích a charakterových vlastnostech zachytí konkrétní informaci - rozumí obsahu rozhovorů, ve kterých zachytí, co a kdy se stalo - porozumí obsahu ústního projevu,	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- předpřítomný čas prostý - frázová slovesa - slovní a větný přízvuk - pocity a nálady - mezilidské vztahy - moderní technologie a média	OSV 1, 2 VDO 1 VMEGS 1 MKV 1, 2 MV 1, 4, 6

CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03 CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02 CJ-9-4-03	kde vrstevníci hovoří o svých zájmech - v konverzacích zachytí vyjádření pozvání a reakci na pozvání - rozumí rozhovorům o novinkách, - pomocí frázových sloves popíše události na obrázku - ptá se na vztahy a na stejné otázky odpoví - sdělí, co nedávno udělal, a na podobné informace reaguje - vyjádří radu pro konkrétní situaci - vyjádří svůj názor na radu kamaráda - vyjádří pozvání a na pozvání reaguje - sdělí, jak tráví čas - porozumí obsahu otázek, které se týkají mezilidských vztahů - rozumí obsahu rozhovoru o mezilidských vztazích a charakterových vlastnostech - rozumí obsahu internetového fóra, informacím v profilu vrstevníků - rozumí obsahu fotopříběhu a vyhledá v něm konkrétní informace -rozumí obsahu otázek ohledně každodenních aktivit a moderních technologií - napíše, co nedávno udělal nebo neudělal - svěří se s problémem, reaguje na radu vrstevníka - sestaví radu na problém vrstevníka - vyjádří pozvání a na pozvání reaguje	CJ-9-2-01p CJ-9-3-01p CJ-9-4-03p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		

	Žák: - rozumí obsahu textu o lidském těle a zachytí v něm konkrétní informace - porozumí popisu skutečné události a zachytí v něm konkrétní informace - rozumí obsahu rozhovoru a zachytí v něm, co se vrstevníkovi stalo - rozumí konverzacím o zdravotních potížích - rozumí obsahu příběhu a zachytí v něm konkrétní informace		Žák: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- modální slovesa - časové údaje a spojky - lidské tělo - péče o zdraví - sport - pravopis slov osvojené slovní zásoby - reálie – sport ve Velké Británii	OSV 1, 2, 3 VMEGS 1 MKV 1, 2 MV 1, 6
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02		CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p			
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- vyjmenuje části lidského těla - zeptá se vrstevníka, co umí nebo uměl, a na stejné otázky odpoví - sdělí svůj názor na schopnosti lidí v budoucnosti - popíše osobu a zvíře na obrázku, zdravotní problém lidí na obrázku - sdělí, kdy byl naposledy nemocný a jak se léčil - uvede, co nemocní nebo zranění potřebují - sdělí, co se mu stalo, požádá o radu, na podobné informace reaguje - uvede svůj názor na sportovní aktivity, kterým sportům se věnuje - představí vybraný sport	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- porozumí obsahu webové stránky, v textu vyhledá konkrétní informaci - rozumí popisu skutečné události - rozumí obsahu jednoduchých vět, které se týkají nehod, zranění - rozumí obsahu textů o sportech - napíše, co uměl, umí, bude umět - popíše úkol, který musel splnit - napíše jednoduché věty popisující zranění, nehodu, zdravotní potíže - sestaví stručný text o vybraném sportu	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		

	Žák: CJ-9-1-01 -v krátkých konverzací zachytí pocity CJ-9-1-02 mluvčích - rozumí obsahu rozhovoru mezi vrstevníky u televizního programu - porozumí obsahu definic povolání - porozumí definicím osob a věcí - v napínavém příběhu a zachytí konkrétní informace - porozumí informacím ve vědeckém interview - porozumí vyjádření překvapení a reakcím na překvapení CJ-9-2-01 - popíše pocity lidí na obrázku CJ-9-2-02 - popíše atmosféru na obrázku CJ-9-2-03 - sdělí svůj názor na záhadnou fotografii - pohovoří o záhadném jevu - vyjádří překvapení a na podobné vyjádření adekvátně reaguje CJ-9-3-01 - rozumí obsahu rozhovoru CJ-9-3-02 vrstevníků, kde vyhledá konkrétní informaci - rozumí obsahu napínavého příběhu a vyhledá v něm konkrétní informace - porozumí obsahu textu o záhadném jevu - rozumí obsahu příběhu, vyhledá v něm fráze týkající se vyjádření překvapení a reakce na překvapení - porozumí obsahu kvízu CJ-9-4-02 - pomocí vztažných vět vedlejších napíše definice konkrétních povolání, osob a věcí - do jednoduchých vět doplní přídavná jména, příslovce a neurčitá zájmena - sestaví krátký příběh	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p CJ-9-2-01p CJ-9-3-01p	Žák: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- vztažná zájmena - vztažné vět vedlejší - neurčitá zájmena - intonace - vyjádření pocitů a nálad - vyjádření překvapení - povolání	OSV 1, 2, 3 VMEGS 2 MKV 1, 2 MV 1, 4, 6
	Žák:		Žák:		

CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- porozumí obsahu textu o vesmíru, zachytí v něm konkrétní informaci - rozumí obsahu rozhovorů, kde mluvčí srovnávají různé věci - porozumí konkrétním číselným údajům, v textu zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - rozumí vyjádření souhlasu, nesouhlasu	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- stupňování přídavných jmen - stupňování příslovcí - neurčitá zájmena - vesmír - vyjádření názoru, souhlasu, nesouhlasu - společnost a její problémy - práce se slovníkem	OSV 1, 2, 3 VMEGS 1, 2 MKV 1, 2 EV 3 MV 1, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- vyjmenuje planety sluneční soustavy - popíše a srovná různé předměty - se správnou výslovností opakuje konkrétní číselné údaje - uvede, co si myslí o sci-fi filmech - vyjádří souhlas a nesouhlas - vyjádří svůj názor, reaguje na názor spolužáka - klade otázky na číselné údaje a na podobné otázky odpoví - sdělí, co je v ČR „nej“	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí obsahu textu o naší sluneční soustavě, vesmíru, vyhledá v textu 2. a 3. stupeň přídavných jmen - porozumí číselným informacím - rozumí obsahu napínavého příběhu a vyhledá v něm konkrétní informace - porozumí obsahu vět, které vyjadřují souhlas, nesouhlas a vlastní názor	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- do textu doplní číselné údaje - napíše jednoduché věty, ve kterých použije 2. a 3. stupeň přídavných jmen - stručně srovná různé situace - sestaví krátký článek o životě ve vesmíru - napíše věty vyjadřující jeho názor,				

	na názor ostatních reaguje vyjádřením souhlasu nebo nesouhlasu				
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	Žák: - rozumí rozhovoru vrstevníků a zachytí v něm konkrétní informace - rozumí informacím v rozhl. pořadu - rozumí obsahu adaptace povídky - porozumí obsahu podmínkových vět - porozumí obsahu výsledků kvízu - porozumí vyjádření překvapení a reakcím na překvapení - porozumí informacím v jednoduché videonahrávce o filmové škole	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	Žák: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- nultý kondicionál - první kondicionál - sloveso +ing nebo infinitiv - rozvíjení srozumitelné výslovnosti - filmové a literární žánry - přídavná jména na –ed a –ing - vyjádření jistoty - recenze	OSV 1, 2, 3 VMEGS 2 MKV 1, 2 MV 1, 4, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- uvede filmové a literární žánry, konkrétní příklady jednotlivých žánrů, své oblíbené knihy a filmy - klade otázky týkající se televizních pořadů a na stejné otázky odpoví - popíše situaci, atmosféru na obrázku - formuluje obavy z budoucnosti - vyjádří názor na nahrávání videí - vyjádří jistotu a na podobné vyjádření adekvátně reaguje - stručně pohovoří o filmu nebo knize	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí informacím, které se týkají filmů a literatury - vyhledá konkrétní informaci v rozhovoru mezi vrstevníky, porozumí obsahu úvodu rozhlasového pořadu - rozumí obsahu adaptace povídky a v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu příběhu a vyhledá v něm fráze vyjádření jistoty - rozumí obsahu filmové recenze - rozumí obsahu zjednodušených ukázek z literárních děl, zařadí je do literárních žánrů	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		

CJ-9-4-02	- napíše jednoduchý text o tom, jak vidí svou budoucnost - napíše recenzi na film nebo knihu - dokončí jednoduchý dialog				

Anglický jazyk 2. stupeň, 9. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí obsahu rozhovoru o přátelství na dálku - porozumí textu o přátelství, v textu zachytí frázová slovesa	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů	- přítomné časy - frázová slovesa - mezilidské vztahy - kultura	OSV 1, 2 MV 4, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- sdělí svůj názor na přátelství na dálku - uvede, co by měl jedinec udělat, pokud si chce najít přátele, seznámit se s novým spolužákem - pohovoří o knize nebo filmu, která ho nedávno zaujala, uvede žánr, stručně popíše postavy a děj - označí filmové a literární žánry	CJ-9-2-01p	- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby - odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby	- pravopis slov osvojené slovní zásoby	
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí obsahu příběhu, v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu textu o filmové nebo literární postavě	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- doplní informace, které se týkají dějů v přítomnosti - sestaví krátký text, ve kterém vrstevníkovi poradí, co udělat, aby se nový spolužák cítil vítán - sestaví jednoduchý popis literární nebo filmové postavy - sestaví jednoduchý text o knize nebo filmu				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí popisu života vrstevníka - rozumí popisu události v minulosti - v textu o volnočasových aktivitách, sociálních vazbách, zachytí konkrétní informace - rozumí obsahu vyjádření vlastního názoru, souhlasu, nesouhlasu - v naučném textu zachytí podstatné informace	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- předpřítomný čas prostý - minulé časy - mezilidské vztahy - volnočasové aktivity - společnost a její problémy - vyjádření souhlasu a nesouhlasu - rozvíjení srozumitelné výslovnosti	OSV 1, 2 VDO 1 MKV 2 MV 4, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- vyjmenuje vlastnosti dobrého spolužáka, sdělí, jak by chtěl, aby ho lidé viděli - mluví o volnočasové aktivitě - sdělí, co ví o historii své rodiny a svých předcích - vyjádří svůj názor, souhlas, nesouhlas s názorem spolužáka - sdělí, jak a kde vyhledává informace - popíše společenské kruhy, ve kterých se pohybuje	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- porozumí obsahu příspěvků na internetovém fóru - rozumí obsahu konverzace mezi vrstevníky o volnočasové aktivitě, spolupráci na školním projektu - v naučném textu vyhledá konkrétní údaje číselné i nečíselné povahy - rozumí obsahu vyjádření vlastního názoru, souhlasu, nesouhlasu - rozumí obsahu pravidel pro vyhledávání informací - porozumí obsahu projektu	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- charakterizuje dobrého spolužáka - napíše stručné poznámky k naučnému textu - sestaví krátký životopis známé osoby				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- porozumí obsahu internetových recenzí, zachytí v nich konkrétní informace - rozumí obsahu popisu činnosti, k textu přiřadí konkrétní obrázek - porozumí obsahu blogu - rozumí obsahu vyjádření preferencí - v rozhovoru o prázdninové destinaci zachytí konkrétní informace - porozumí informacím v jednoduché videonahrávce, prezentaci	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- vyjádření budoucího děje - první kondicionál - intonace - prázdninové aktivity - město a region - vyjádření preferencí - práce se slovníkem	OSV 1, 2, 3 VMEGS 1 MKV 1, 2 MV 1, 4, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- informuje o vlastním výletě - představí místo, jež by chtěl navštívit - popíše činnosti na obrázku - sdělí, jaké dovolené dává přednost - uvede, kam by chtěl jet na prázdniny a svůj výběr vysvětlí - uvede populární místa v regionu - ve spolupráci se spolužákem přestaví své město	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- rozumí obsahu internetových recenzí - rozumí chatu mezi vrstevníky - v příspěvcích na blogu vyhledá konkrétní informace - porozumí obsahu vět vyjadřujících podmínku, preference - porozumí obsahu projektu na téma naše město - rozumí obsahu textu o New Yorku a vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu a informacím v příběhu na pokračování - vyjádří budoucí děj, podmínku - sestaví krátký text o místě, které by navštívil v rámci jednodenního výletu - sestaví text o turistické destinaci	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		

	- sestaví se spolužákem projekt na téma naše město				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01	- porozumí textu o předmětu Science	CJ-9-1-01p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- modální slovesa - škola, školní laboratoř - společenský život - společenské problémy - vyjádření výhod a nevýhod - intonace - reálie – Austrálie	OSV 1, 2, 3 VDO 1 VMEGS 1, 2 MKV 1, 2 EV 3, 4 MV 1, 4, 6
CJ-9-1-02	- rozumí obsahu internetové recenze, v textu zachytí konkrétní informace - rozumí popisu experimentu - rozumí rozhovoru vrstevníků o problému, identifikuje problém - rozumí obsahu textu o legálním věku pro určité aktivity - rozumí vyjádření výhod a nevýhod různých řešení problému	CJ-9-1-02p			
CJ-9-2-01	- sdělí, zda rád pozoruje a dělá pokusy	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-2-02	- hodnotí aktivity vhodné pro určitý věk				
CJ-9-2-03	- popíše své řešení problému - klade otázky k užívání sociálních médií a na stejné otázky odpovídá - představí situaci, s níž nesouhlasí, a uvede, jak by chtěl problém řešit - sdělí, jak globální problémy ovlivňují jeho život a jak je můžeme vyřešit				
CJ-9-3-01	- rozumí textu, který se týká práce v laboratoři	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-3-02	- se spolužákem si vymění názory na pokusy na zvířatech - rozumí obsahu dotazníku týkajícího se užívání sociálních médií - rozumí větám vyjadřujícím výhody a nevýhody různých řešení problému - porozumí popisu problému - vyhledá konkrétní informace o Austrálii - rozumí obsahu textu, který se týká životního prostředí				
CJ-9-4-02	- sestaví popis průběhu experimentu - sestaví argumenty pro a proti - napíše zprávu o závěrech výzkumu				

	- popíše aktuální problém				
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	Žák: - rozumí obsahu internetových recenzí - rozumí textu o známých stavbách, v textu zachytí konkrétní informace - rozumí konverzaci o divech světa a v textu zachytí konkrétní informace - porozumí textu o cestování - rozumí popisu cesty mladých lidí a k mapě přiřadí konkrétní cestu - rozumí vyjádření jistoty a pochyb -rozumí obsahu a informacím v příběhu na pokračování	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	Žák: - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- druhý kondicionál - stupňování přídavných jmen - užití „too, enough“ - město, budovy - cestování - rozvoj srozumitelné výslovnosti - reálie – britské symboly	OSV 1, 2, 3 VDO 2 VMEGS 1 MKV 1, 2, 4 MV 1, 4, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- uvede známé budovy a památky a vysvětlí, proč jsou známé - pojmenuje stavby a části staveb - představí stavby ve městě a regionu - sdělí, kdy a jak naposledy cestoval - se zapojí do rozhovoru na nádraží - sdělí, kterou cestu by rád podnikl - vyjádří přesvědčení, pochyby, souhlas nebo nesouhlas - hovoří o dopravních prostředcích - porozumí obsahu inzerátu	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02	- rozumí popisu stavby - rozumí textu o cestování, odhadne význam neznámých slov z kontextu - v textech vyhledá konkrétní informace číselné i nečíselné povahy - v textu o britských symbolech, vyhledá konkrétní informace - rozumí obsahu a informacím v příběhu na pokračování	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
CJ-9-4-02	- napíše seznam známých budov ve městě, regionu - napíše poznámky k textu - porovná dva různé výlety				

	- napíše poznámky k cestám, které podnikli mladí lidé - naplánuje cestu po Evropě				

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí obsahu přednášky na téma vynálezy - porozumí informacím v textu o vynálezech, které se staly běžnými - rozumí popisu spotřebiče, v textu vyhledá konkrétní informace - rozumí rozhovoru o stereotypech - porozumí informacím v jednoduché videonahrávce	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- trpný rod - vztažné věty vedlejší - pravopis slov osvojené slovní zásoby - vynálezy - globalizace - kultura, svátky - reálie - Dublin	OSV 1, 2, 3 VDO 1 VMEGS 1, 2 MKV 1, 4 MV 1, 4, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- uvede některé vynálezy, sdělí svůj názor na ně - popíše předmět každodenní potřeby, přičemž používá trpný rod - uvede, se kterým příspěvkem na internetovém fóru souhlasí - porovná život dnes a před 100 lety - představí aspekty moderního života - se zapojí do rozhovoru, ve kterém vyjádří svůj souhlas nebo nesouhlas - popíše svátky a festivaly, které se konají v jeho regionu - představí lidový příběh	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01 CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- v textu o vynálezech, vyhledá konkrétní informace a věty v pasivu - rozumí příspěvkům na internetovém fóru, které se týkají globalizace - doplní konkrétní informace z textu do myšlenkové mapy - rozumí obsahu příspěvku o stereotypech teenagerů/starších lidí - v popisu vybraných svátků vyhledá konkrétní informace - popíše lidi a věci, přičemž používá vztažné věty vedlejší - napíše poznámky k vybranému aspektu moderního života - sestaví stručný text o svátcích nebo festivalech v jeho regionu	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		

	Žák:		Žák:		
CJ-9-1-01 CJ-9-1-02	- rozumí úryvku soutěžního pořadu, v textu zachytí konkrétní informace - rozumí obsahu rozhovoru, ve kterém zachytí otázky na podmět a předmět - rozumí konverzaci o problému - porozumí pokynům - v rozhovoru o TV seriálu zachytí konkrétní informace - rozumí obsahu semináře - porozumí informacím v jednoduché videonahrávce o sportu	CJ-9-1-01p CJ-9-1-02p	- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů - rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby	- nepřímá řeč - otázky na podmět a předmět - vyjádření pokynů - slovní a větný přízvuk - moderní technologie a média - nákupy a móda - sport	OSV 1, 2, 3 VDO 2 VMEGS 1 MKV 1, 2, 4 MV 1, 4, 6
CJ-9-2-01 CJ-9-2-02 CJ-9-2-03	- uvede důvěryhodné zdroje informací - představí webovou stránku, kterou často navštěvuje - ptá se spolužáka na aplikace/webové stránky a na stejné otázky odpovídá - interpretuje, co řekl spolužák - sdělí, zda, kde a s kým rád nakupuje - popíše situace týkající se nakupování - pohovoří o výhodné koupi - uvede svůj názor na módu a image - popíše oblečení na obrázku - sdělí svůj názor na rady ohledně vzhledu - sdělí, co dělá, když má problémy s technikou - užívá fráze vyjadřující pokyny - uvede své oblíbené online video	CJ-9-2-01p	- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby		
CJ-9-3-01	- rozumí obsahu textu o fake news	CJ-9-3-01p	- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		

CJ-9-3-02 CJ-9-4-02	- rozumí obsahu příspěvků na fóru, které se týkají nakupování online - v textu vyhledá informace a pokyny - porozumí pokynům - rozumí obsahu blogu o sportu - sestaví stručný text o webové stránce - sestaví recenzi na aplikaci/webovou stránku - ve spolupráci se spolužákem sestaví text o sportu				

5.1.3 Další cizí jazyk

Charakteristika vzdělávacího oboru

Další cizí jazyk - *Německý jazyk* přispívá k rozvoji integrace a snižování jazykových bariér v rámci Evropy a světa. Znalost dalšího cizího jazyka rozšiřuje žákovi poznání a porozumění způsobu života a kulturním tradicím v širších oblastech světa.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák chápe důležitost schopnosti komunikovat v cizím jazyce pro další studium i praktický život
- propojuje probraná témata a jazykové jevy
- samostatně vyhledává nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů
- žák řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebojí se používat cizí jazyk
- naučí se opsat sdělení, chybí-li mu slovní zásoba

Kompetence komunikativní
- žák porozumí jednoduchému sdělení v cizím jazyce
- umí zformulovat jednoduché myšlenky v cizím jazyce
- rozumí promluvě i přiměřenému textu v cizím jazyce
- využívá dovednosti osvojené v cizím jazyce k navázání kontaktu či vztahu

Kompetence sociální a personální
- v jednoduchých situacích se nebojí vyžádat si a poskytnout pomoc a radu
- dodržuje v německy mluvícím prostředí zásady slušného chování
- spolupracuje v německy hovořící skupině na jednoduchém úkolu

Kompetence občanské
- žák získává představu o zvycích v německy mluvících zemích a porovnává je se zvyky našimi
- umí srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se německy mluvících zemí a ČR

Kompetence pracovní
- žák samostatně pracuje s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívá německý jazyk k získávání informací z různých oblastí

5.1.3a) Německý jazyk **2. stupeň, 7. - 8. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
DCJ-9-1-01	Žák: - rozumí některým známým německým slovům nebo jejich počeštěným ekvivalentům	DCJ-9-1-01p	Žák: - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	- význam Nj, vztah Nj-Čj v historii a současnosti - abeceda, hláskování	OSV 1, 2 VMEGS 1
DCJ-9-1-02	Žák: - rozumí některým známým názvům, velmi jednoduchým větám	DCJ-9-1-02p	Žák: - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- mezinárodní slova - pozdravy, loučení	
DCJ-9-3-01	Žák: - čte a hláskuje německá jména			- jména dívčí, chlapecká, zvířecí, známá místní jména, jména osobností	
DCJ-9-2-01	Žák: - dokáže říci telefonní číslo - vyjmenuje dny v týdnu - zná základní barvy - získá základní výslovnostní návyky	DCJ-9-2-01p	Žák: - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	- číslovky, telefonní číslo - dny v týdnu - barvy - základní výslovnostní návyky, fonetické znaky (pasivně)	
DCJ-9-2-02	Žák: - sdělí základní informace týkající se jeho samotného - používá základní zdvořilostní fráze, představí sebe i jiné osoby	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- zdvořilostní fráze, představení se - vykání, tykání - poděkování, prosba	OSV 1, 2 VMEGS 1 MV 6
DCJ-9-4-02	Žák: - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- jednoduchý formulář	
DCJ-9-2-03	Žák: - vede jednoduchý rozhovor, zeptá se na jméno, bydliště a telefonní číslo			- jednoduchá otázka a odpověď - slovosled oznamovací věty a otázky	

DCJ-9-2-01	Žák: - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - umí říci, že má něco rád a nerad	DCJ-9-2-01p	Žák: - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	- časování pravidelných sloves a slovesa být v přítomném čase, - zápor nicht - časování slovesa mögen v přítomném čase	
DCJ-9-3-01	Žák: - přečte názvy německy mluvících zemí, známých měst			- reálie - země, ve kterých se mluví německy	
DCJ-9-4-02	Žák: - napíše několik informací o sobě	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov	
DCJ-9-1-03	Žák: - rozumí hlavním bodům krátkého poslechového textu	DCJ-9-1-03p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele	- rodina, její členové	OSV 1, 2
DCJ-9-3-03	Žák: - vyhledá základní informace v jednoduchém textu o rodině			- přivlastňovací zájmeno můj, tvůj	
DCJ-9-2-02	Žák: - představí členy své rodiny a uvede o nich základní informace	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- moje rodina - přídavné jméno v přísudku	
DCJ-9-4-02	Žák: - popíše rodinnou fotografii	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- vazba „von“	

DCJ-9-2-03	Žák: - vypráví krátký příběh podle obrázků			- slovní zásoba	
DCJ-9-1-02	Žák: - rozumí základním bodům jednoduchého dialogu	DCJ-9-1-02p	Žák: - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- časové údaje (celé hodiny)	OSV 1, 2
DCJ-9-2-02	Žák: - správně užívá časové údaje	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- předložku „um“ a „bis“ v časových údajích	
DCJ-9-4-02	Žák: - jednoduše popíše své kamarády a jiné osoby	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- můj kamarád – popis osoby	
DCJ-9-2-02	Žák: - vypráví o svých i kamarádových zálibách a zájmech	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- příslovce „gern – am liebsten“	
DCJ-9-3-03	Žák: - vyhledá v textu specifické informace			- přivlastňovací zájmena jeho, její	
DCJ-9-2-02	Žák: - pojmenuje školní potřeby a další běžné předměty	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- škola, školní potřeby - určitý člen der, die, das	OSV 1, 2
DCJ-9-2-03	Žák: - ptá se na předměty a na podobné otázky odpovídá			- neurčitý člen - zápor „kein“	
DCJ-9-4-02	Žák: - jednoduše popíše předměty, školní potřeby, zvířata	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- slovní zásoba - vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov	
DCJ-9-1-01	Žák: - rozumí základním pokynům	DCJ-9-1-01p	Žák: - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	- rozkazovací způsob lexikálně	
DCJ-9-2-02	Žák: - hovoří o svých koníčcích a koníčcích dalších osob	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- volný čas - časování pravidelných sloves - sloveso „sein“ v přítomném čase	OSV 1, 2

DCJ-9-1-03	Žák: - v slyšeném vyprávění zachytí požadované informace	DCJ-9-1-03p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele	- popis činností v týdnu	
DCJ-9-1-01	Žák: - telefonicky si omluví program nebo ho odmítne	DCJ-9-1-01p	Žák: - je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	- telefonická domluva	
DCJ-9-3-02	Žák: - čte krátký neformální text a vyhledá v něm potřebné informace	DCJ-9-3-02p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- e-mail, dopis	
DCJ-9-4-03	Žák: - napíše jednoduchý e-mail s informacemi o sobě			- základní gramatické struktury a typy vět	
DCJ-9-2-02	Žák: - popíše, co kdo dělá u počítače	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- slovní zásoba – počítač	OSV 1, 2 MV 5 VMEGS 1, 2
DCJ-9-2-02	Žák: - vyjádří, co kdo vlastní, fotografuje, kupuje	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- časování slovesa „haben“ - 4. pád podstatných jmen s neurčitým členem	
DCJ-9-1-03	Žák: - porozumí slyšenému vyprávění o domácích mazlíčcích	DCJ-9-1-03p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele	- zvířata	

DCJ-9-2-03	Žák: - pokládá otázky na téma zvířata, dopisování, nákupy a na podobné otázky odpovídá			- psaní dopisu	
DCJ-9-1-02	Žák: - na základě obrázků porozumí krátkému textu o zajímavostech Vídně	DCJ-9-1-02p	Žák: - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- reálie - Vídeň	
DCJ-9-4-02	Žák: - napíše jednoduchou pozvánku na oslavu	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- slovní zásoba	OSV 1,2
DCJ-9-2-02	Žák: - poskytne informace o časových údajích (roční období, měsíce, dny, hodiny)	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- kalendářní rok (měsíce a roční období) - určování času (dny a hodiny) - předložky v časových údajích	
DCJ-9-2-02	Žák: - aktivně používá číslovky do 100	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- číslovky do 100	
DCJ-9-3-03	Žák: - rozumí krátkému čtenému vyprávění			- množné číslo některých podstatných jmen	
DCJ-9-1-02	Žák: - porozumí slyšenému vyprávění o jednotlivých měsících	DCJ-9-1-02p	Žák: - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- kalendářní rok, svátky	
DCJ-9-2-02	Žák: - pojmenuje členské země EU - vyjádří cíl cesty	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- evropské země, EU - vazba „ich möchte“ - předložky „nach“ a „in“	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2, 3
DCJ-9-1-02	Žák: - rozumí krátkému poslechovému textu s vizuální oporou	DCJ-9-1-02p	Žák: - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- cestování - časování slovesa „fahren“	
DCJ-9-2-03	Žák: - se spolužákem předvádí rozhovor při kupování jízdenky, zajištění ubytování			- slovní zásoba v komunikačních situacích	
DCJ-9-4-02	Žák: - napíše stručný pozdrav z dovolené	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- pozdrav z dovolené	

DCJ-9-4-01	Žák: - sdělí údaje o sobě prostřednictvím dotazníku			- dotazník	
DCJ-9-3-03	Žák: - je seznámen se zvyky a způsobem života v cizích zemích			- reálie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2 MKV 1

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
DCJ-9-3-02	Žák: - rozumí stručnému textu o zajímavostech německy mluvících zemích	DCJ-9-3-02p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- reálie zemí příslušných jazykových oblastí - práce se slovníkem	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2
DCJ-9-2-03	Žák: - odpovídá na kvízové otázky			- zvuková a grafická podoba jazyka	
DCJ-9-2-02	Žák: - popíše svůj pokoj a dům, kde bydlí	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- domov - další přivlastňovací zájmena	
DCJ-9-3-03	Žák: - porozumí čtenému textu a vyhledá v něm specifické informace			- obec - předložky se 3. a 4. pádem ve 3. pádě	
DCJ-9-4-02	Žák: - vyjádří své představy o bydlení	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- vysněný pokoj	
DCJ-9-1-03	Žák: - rozumí obsahu jednoduché promluvy	DCJ-9-1-03p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele	- časování nepravidelných sloves - slovesa s odlučitelnou předponou	
DCJ-9-1-02	Žák: - rozumí hlavním bodům telefonického rozhovoru	DCJ-9-1-02p	Žák: - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- smluvení schůzky	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2
DCJ-9-2-03	Žák: - vyjádří směr cesty a na totéž se ptá spolužáků			- předložky se 3. a 4. pádem ve 4. pádě	

DCJ-9-2-02	Žák: - jednoduše popíše cestu uvnitř budovy	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- popis cesty	
DCJ-9-3-02	Žák: - rozumí krátkému neformálnímu dopisu	DCJ-9-3-02p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- reálie – Salzbug	
DCJ-9-4-02	Žák: - vypráví o průběhu svého dne, popíše své povinnosti	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- denní režim - povinnosti a volný čas - sloveso „müssen“	OSV 1, 2 MKV 1
DCJ-9-2-01	Žák: - zapojí se do rozhovoru o stravování, jídle, nakupování, svém jídelníčku	DCJ-9-2-01p	Žák: - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	- jídlo - nákupy	
DCJ-9-1-03	Žák: - rozumí poslechovému textu o denních činnostech	DCJ-9-1-03p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele	- zvuková a grafická podoba slov	
DCJ-9-2-03	Žák: - ptá se na cenu zboží a na podobné otázky odpovídá			- číslovky - množné číslo podstatných jmen	
DCJ-9-2-02	Žák: - popíše svůj týdenní program	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- slovní zásoba	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2

DCJ-9-1-03	Žák: - porozumí vyprávění o školním výletu	DCJ-9-1-03p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele	- reálie - Berlín	
DCJ-9-2-01	Žák: - zapojí se do rozhovoru ve škole a o škole	DCJ-9-2-01p	Žák: - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	- škola, školní předměty, rozvrh hodin - další způsobová slovesa - řadové číslovky	
DCJ-9-3-03	Žák: - čte obsáhlejší text (článek z časopisu) a vyhledá v něm specifické informace			- práce se slovníkem	
DCJ-9-2-02	Žák: - popíše části těla a vyjádří, co ho bolí	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- lidské tělo - zdraví	OSV 1, 2
DCJ-9-2-01	Žák: - napodobí rozhovor u lékaře	DCJ-9-2-01p	Žák: - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	- slovní spojení „weh tun“	
DCJ-9-2-02	Žák: - dá někomu radu, pokyn nebo příkaz	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- rozkazovací způsob	
DCJ-9-3-03	Žák: - rozumí neformálnímu e-mailu a vyhledá v něm potřebné informace			- slovesa haben, sein v préteritu	
DCJ-9-4-02	Žák: - vypráví jednoduchý příběh v minulosti	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- základní gramatické struktury a typy vět	
DCJ-9-2-01	Žák: - zdvořile požádá o informaci a poděkuje za ni	DCJ-9-2-01p	Žák: - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	- rozhovory v různých situacích	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2
DCJ-9-3-01	Žák: - orientuje se v plánu města			- orientace ve městě	

DCJ-9-1-02	Žák: - přiřadí jednotlivé mluvčí k zemím, ze kterých pocházejí	DCJ-9-1-02p	Žák:¨ - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- státy Evropy	
DCJ-9-2-02	Žák: - pojmenuje dopravní prostředky a sdělí, jakými cestuje	DCJ-9-2-02p	Žák:¨ - sdělí své jméno a věk	- dopravní prostředky - cestování	
DCJ-9-2-02	Žák: - popíše aktuální počasí	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- počasí	OSV 1, 2 MKV 1
DCJ-9-3-02	Žák: - přiřadí jednotlivé měsíce a roční období k jejich popisu	DCJ-9-3-02p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- příroda v jednotlivých ročních obdobích	
DCJ-9-4-03	Žák: - napíše blahopřání k různým svátkům			- svátky	
DCJ-9-1-03	Žák: - porozumí slyšenému vyprávění o činnostech v různých ročních obdobích	DCJ-9-1-03p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) - rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) - rozumí jednoduchým pokynům učitele	- roční období	
DCJ-9-2-02	Žák: - pojmenuje části oblečení a popíše, co mají různí lidé na sobě	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- oblékání - přivlastňovací zájmena	
DCJ-9-1-02	Žák: - rozumí hlavním bodům mluveného popisu prázdninových plánů	DCJ-9-1-02p	Žák: - rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování	- plány na dovolenou	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2
DCJ-9-4-02	Žák: - stručně vypráví o minulých událostech z vlastního života	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- perfektum některých sloves	

DCJ-9-2-02	Žák: - popíše oblíbené činnosti, vyjádří, co se mu líbí a nelíbí	DCJ-9-2-02p	Žák: - sdělí své jméno a věk	- oblíbené činnosti	
DCJ-9-4-02	Žák: - správně napíše složená slova a zeměpisné názvy	DCJ-9-4-02p	Žák: - reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby	- zvuková a grafická podoba slov	
DCJ-9-3-02	Žák: - přiřadí jednotlivá povolání k jejich popisu	DCJ-9-3-02p	Žák: - rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)	- povolání - práce se slovníkem	
DCJ-9-2-01	Žák: - zapojí se do rozhovoru o svém budoucím povolání	DCJ-9-2-01p	Žák: - pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas	- volba povolání	
DCJ-9-3-03	Žák: - je seznámen se zvyky a způsobem života v cizích zemích			- reálie zemí příslušných jazykových oblastí	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2 MKV 1

5.1.3b) Český jazyk 1. stupeň, 2. stupeň

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák: - umí se představit - zná svoji adresu - volí vhodné oslovení - získá základní výslovnostní návyky			- čeština, význam Čj - abeceda - hlásky, výslovnost - seznamování - jméno, příjmení, adresa (1. a 2. os. j. č. slovesa být, 5. p. - oslovení)	OSV 1, 2 VMEGS 1 MKV 1, 2 MV 6, 7
	Žák: - pojmenuje pomůcky a věci ve třídě - rozumí jednoduchým školním instrukcím - dodržuje pravidla chování			- třída - školní pomůcky, zařízení třídy - minulý čas sloves - zájmeno ten, ta, to	
	Žák: - orientuje se v prostoru školy - orientuje se v rozvrhu - dokáže oslovit učitele			- rodina, její členové - přivlastňovací zájmeno můj, tvůj - jednotné a množné číslo jmen	
	Žák: - umí pojmenovat opakovaně vykonávané činnosti - správně užívá časové údaje - umí vyjádřit, co dělá rád, nejraději, co má, nemá rád			- volný čas - časové údaje (příslovce času) - časování sloves - oslovení	
	Žák: - rozumí pojmu den, týden - orientuje se v kalendáři - seřadí části dne v časové posloupnosti			- čas, den, režim dne - předložka v, od, za, do	

	Žák: - orientuje se v rámci roku (vysvědčení, prázdniny, školní rok) - vyjmenuje měsíce v roce - vyjmenuje roční období a počasí s ním spojené			- rok, období, datum, počasí - přirozený rod v minulém čase a slovosled pomocného slovesa a zvratného se - časování ve všech osobách přítomného času	
	Žák - praktikuje české zvyklosti při návštěvě - řadí základní zvyklosti k tradičním svátkům - pojmenuje tradice, které dodržuje se svou rodinou			- svátky, návštěva, oslava - tradiční české svátky a zvyklosti - sloveso mít (já, ty, vy)	
	Žák: - pojmenuje barvy, tvar - ukáže podobnou věc - rozumí otázce Čí to je?			- popis, vlastnosti - barva, tvar, charakteristika - základní tvary přídavných jmen - přivlastňovací zájmena (můj, tvůj, jeho, její)	
	Žák: - umí pojmenovat části domu a místnosti v domě - umí nakreslit plánek bytu - umí napsat svoji adresu			- dům, byt, pokoj - části domu - místnosti v domě - adresa - 1. a 6. pád podstat. jména	
	Žák: - zvládá jednoduchou orientaci podle plánu - umí pojmenovat důležité budovy v obci - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům			- město, vesnice - příslovce místa - modální slovesa + jít (1. + 2. os.)	
	Žák: - zná názvy potravin - umí si objednat jídlo v restauraci - posoudí způsob stravování u nás a v zemi, kde se narodil			- jídlo - příslovce způsobu - spojení 1. pádu podst. jmen označujících jídlo a číslovky	

	Žák: - umí pojmenovat obchody a základní sortiment - rozumí číselným údajům rozliší typy mincí a bankovek			- obchod, nakupování - časování sloves - 1. osoba	
	Žák: - umí pojmenovat části těla - zná jméno svého lékaře			- lidské tělo - sloveso moci, muset, chtít	
	Žák: - umí pojmenovat základní dopravní prostředky - orientuje se v jízdním řádu - umí vyhledat spoj na internetu			- dopravní prostředky, cestování - sloveso jít, jet - 7. pád ve spojení s dopravním prostředkem	
	Žák: - vede rozhovory o prázdninových plánech - umí popsat oblíbené činnosti o prázdninách - umí popsat obsah cestovního zavazadla - pracuje se slovníkem			- plánování (budoucí čas) - příslovce času - budoucí čas nedok. sloves (1. + 2. osoba) - sloveso jít, jet, letět budoucí čas	
	Žák: - orientuje se v různých povoláních, dokáže je pojmenovat - umí říct, co dělají rodiče, čím chce být			- povolání - přítomný čas sloves - skloňování - 6.p.	

5.2 Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávacího oboru

Tento vzdělávací obor je založen především na aktivních činnostech – práce s matematickými objekty a správné použití matematiky v konkrétních situacích. Důraz je kladen na dobré porozumění myšlenkovým postupům a pojmům a jejich vzájemným vztahům. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě. Žák si postupně osvojuje některé pojmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Pro svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák získal patřičný zájem o matematické učivo

Kompetence k řešení problémů
- žák samostatně a s logickými postupy řeší praktické problémové úlohy

Kompetence komunikativní
- žák vyjadřuje své myšlenky, formulovat své názory v logickém sledu, chápe věcné souvislost a vytvoří si komplexní pohled na matematické jevy

Kompetence sociální a personální
- žák spolupracuje ve skupině, účinně pracuje v kolektivu při řešení daného úkolu
- zdravě sebevědomý žák má vytvořenu pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské:
- žák samostatně formuluje vlastní postoje formou referátů a mluvních i písemných projevů

Kompetence pracovní:
- žák vhodně používá při své práci matematické pomůcky a technologie (různé druhy matematických tabulek, počítačový výukový software apod.)
- má vytvořeny pravidelné studijní a pracovní návyky

5.2.1 a) Matematika **1. stupeň, 1. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
M-3-1-01	Žák: - zvládá matematické úkony s čísly do 1000	M-3-1-01p	Žák: - porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20	- obor přirozených čísel do 1 000 - zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa - +, - v oboru do 1 000 - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV 1 OSV 2
M-3-1-02	Žák: - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	M-3-1-02p	Žák: - čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 - zná matematické operátory +,-, a umí je zapsat	- obor přirozených čísel do 1 000 - vztahy rovnosti a nerovnosti	
M-3-1-03	Žák: - získává přehled o lineárním uspořádání čísel - zobrazí číslo na číselné ose			- pojmy před, za, mezi, pozice čísla v řadě - orientace na číselné ose, řady čísel - obor 0 - 20 - obor 0 - 100 - obor 0 – 1000	
M-3-1-05	Žák: - zkontroluje kolik peněz je vráceno při placení - pozná české mince a bankovky - uvede příklad využití platební karty - aplikuje a modeluje osvojené početní operace	M-3-1-05p	Žák: - řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20, umí rozklad čísel v oboru do 20	- slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, ke sčítání a odčítání, ke vztahu o n-více, o n-méně, ke vztahu n-krát více, n-krát méně, složené úlohy - finanční gramotnost	
M-3-1-04	Žák: - chápe a provádí zaokrouhlování odhadu - provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	M-3-1-04p	Žák: - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	- zaokrouhlování, provádění odhadu výsledku v oboru přirozených čísel - zaokrouhlování na desítky	

M-3-1-04	Žák: - chápe matematické úkony: sčítání, odčítání, násobení a dělení	M-3-1-04p	Žák: - sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20	- sčítání a odčítání 0 - 1000 - písemné sčítání a odčítání dvojciferných a trojciferných čísel - malá násobilka - násobení dvojciferných a trojciferných čísel číslem jednociferným - dělení se zbytkem	
M-3-3-01	Žák: - osvojuje si návyky při rýsování, zvládá narýsovat základní útvary v rovině (rozlišuje základní geometrické tvary a tělesa) - nachází v realitě jejich reprezentaci	M-3-3-01p	Žák: - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit - rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují	- bod, úsečka, přímka - čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, kružnice - rovné a křivé čáry - krychle, kvádr. válec, jehlan, kužel, koule	
M-3-3-02	Žák: porovnává velikosti útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - má přehled o jednotlivých jednotkách, ovládá vztahy a převody jednotek	M-3-3-02p	Žák: - používá pravítko	- měření délky úsečky na cm, rýsování úsečky dané délky, průsečík dvou přímek - vzájemná poloha dvou přímek, délka stran, přenášení úseček	
M-3-3-03	Žák: - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině			- osově souměrné útvary	
M-3-2-01	Žák: - má přehled o jednotlivých jednotkách, ovládá vztahy a převody jednotek			- jednotky délky: mm, cm, dm, m, km - jednotky objemu: ml, l - jednotky hmotnosti: g, kg, t - jednotky času: s, min., h, den	
M-3-2-02	Žák: - popisuje jednoduché závislosti z praktického života	M-3-2-02p	Žák: - modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	- závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-03	Žák: - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	M-3-2-03p	Žák: - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel v oboru do 20,	- tabulky, grafy	

			zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu, uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi		

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
M-5-1-01 M-5-1-02 M-5-1-03 M-5-1-04	Žák: - při pamětném i písemném počítání využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla - provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací - řeší a tvoří úlohy s osvojeným početními operacemi	M-5-1-02p M-5-1-03p M-5-1-04p	Žák: - čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose - sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvojciferná čísla - zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 - zaokrouhluje čísla na desítky a na stovky s využitím ve slovních úlohách - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 - zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - rozeznává sudá a lichá čísla -uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi - používá kalkulátor	- obor přirozených čísel - - zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa - pamětné i písemné sčítání a odčítání - vlastnosti početních operací s přirozenými čísly - násobilka - pamětné dělení se zbytkem v oboru násobilek - písemné násobení a dělení víceciferných čísel	OSV 1, 3 EV 4
M-5-2-01 M-5-2-02	Žák: - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - převádí jednotky objemu, hmotnosti a času	M-5-2-01p M-5-2-02p	Žák: - vyhledá a roztřídí jednoduchá data podle návodu - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - určuje čas s přesností na čtvrthodiny, převádí jednotky času v běžných situacích - provádí jednoduché převody jednotek hmotnosti a času	- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády - převody jednotek - římské číslice	
M-5-3-01	Žák: - narýsuje a znázorní čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici - používá jednoduché konstrukce - rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní tělesa	M-5-3-01p	Žák: - znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary - pozná základní tělesa	- rýsování - základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, kruh, obdélník, trojúhelník,	

M-5-3-02 M-5-3-03 M-5-3-04 M-5-3-05	- sčítá a odčítá graficky úsečky - určuje délku lomené čáry - vypočte obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - převádí jednotky délky - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě - používá základní jednotky obsahu - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti osově souměrné útvary - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	M-5-3-02p M-5-3-03p M-5-3-05p	- měří a porovnává délku úsečky - vypočte obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	mnohoúhelník - vzájemná poloha dvou přímek v rovině - výpočty obvodu obrazců - výpočty obsahu obrazců - převody jednotek délky a obsahu - osově souměrné útvary - základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, válec, kužel	
M-5-1-05 M-5-1-06	Žák: - vymodeluje a určí část celku - používá zápis ve formě zlomku - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem			- zlomky - zlomek jako část celku - zápis a vyznačování zlomků - porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem	
M-5-1-02 M-5-1-07	Žák: - provádí písemné početní operace - přečte zápis desetinného čísla - vyznačí desetinné číslo na číselné ose	M-5-1-02p	Žák: - sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvojciferná čísla	- desetinná čísla - zápis čísla v desítkové soustavě - číselná osa - porovnávání desetinných čísel - sčítání a odčítání desetinných čísel v řádu desetin a setin - násobení a dělení desetinných čísel 10 a 100	
M-5-1-08	Žák: - porozumí významu znaku „-„ pro zápis celého záporného čísla´ - vyznačí celé záporné číslo na číselné ose			- celá čísla - číselná osa - teploměr	
M-5-4-01	Žák: - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech	M-5-4-01p	Žák: - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení nemusí být závislé na obvyklých postupech a algoritmech	- slovní úlohy - číselné a obrázkové řady - magické čtverce - prostorová představivost	OSV 3 MV 7

5.2.1 b) Matematika **2. stupeň, 6. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 M-9-1-02 M-9-1-09 M-9-4-01	Žák: - provádí početní operace v oboru přirozených čísel - provádí odhady a kontrolu výpočtů, zaokrouhluje s potřebnou přesností - analyzuje a řeší slovní úlohy, využívá při tom osvojené operace, modeluje konkrétní situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení předkládaných situací	M-9-1-01p M-9-1-02p M-9-4-01p	Žák: - písemně sčítá a odčítá víceciferná čísla, násobí a dělí v oboru násobilek, dělí se zbytkem - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - se orientuje na číselné ose - samostatně řeší praktické úkoly - hledá různá řešení předložených situací	Přirozená čísla -čtení a zápisy přirozených čísel - zobrazení na číselné ose - porovnávání a zaokrouhlování - početní operace s přirozenými čísly - slovní úlohy na užití přirozených čísel - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie	OSV 1,2 - opakování učiva 1. stupně ZŠ - v průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány samostatné individuální i skupinové práce, matematické hry a soutěže, práce s modely.
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-06	Žák: - zdůvodňuje a využívá vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení jednoduchých praktických problémů, používá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - odhadne a vypočítá obvody a obsahy čtverce a obdélníka - načrtne a sestrojí základní rovinné útvary	M-9-3-04p M-9-3-06p	Žák: - umí používat rýsovací pomůcky a potřeby - odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky - vypočítá obvod trojúhelníka, čtverce a obdélníka - pozná a narýsuje základní rovinné útvary	Pravidla rýsování - pravidla rýsování, bod, přímka a její části - úsečka – její délka a střed - kružnice a kruh - obdélník, čtverec a trojúhelník - převody jednotek délky - obvody obdélníka, čtverce a trojúhelníka - obsahy obdélníka a čtverce - převádění jednotek obsahu	

M-9-1-01 M-9-1-02 M-9-1-09	- provádí početní operace s desetinnými čísly - provádí odhady a kontrolu výpočtů, zaokrouhluje s potřebnou přesností desetinná čísla - analyzuje a řeší slovní úlohy, využívá při tom osvojené operace s desetinnými čísly, modeluje konkrétní situace	M-9-1-01p M-9-1-02p	- písemně sčítá a odčítá víceciferná čísla, násobí a dělí v oboru násobilek, dělí se zbytkem - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla - používá a převádí jednotky délky, hmotnosti a času - zvládá početní úkony s penězi	Desetinná čísla - čtení a zápisy desetinných čísel - znázornění desetinných čísel na číselné ose a porovnávání - zaokrouhlování desetinných čísel - početní operace s desetinnými čísly - jednotky délky, obsahu a hmotnosti - slovní úlohy	
M-9-1-03	Žák: - využívá dělitelnost v oboru přirozených čísel při modelování a řešení situací			Dělitelnost - násobek a dělitel - znaky dělitelnosti - prvočísla a čísla složená - společní dělitelé - společné násobky - čísla soudělná a nesoudělná - užití dělitelnosti ve slovních úlohách	OSV 1
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-03	Žák: - žák zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti úhlů při řešení úloh, používá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí úhly podle velikosti a druhů - určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	M-9-3-03p	Žák: - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce	Úhly - rýsování a přenášení úhlů - měření úhlů, odhady velikosti - jednotky měření úhlů – převody (stupně a minuty) - rozdělení úhlů podle velikosti - osa úhlu - sčítání a odčítání úhlů – grafické i početní - úhly vedlejší a vrcholové	
M-9-3-08	Žák: - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, pozná osově souměrný útvar a určí jeho osy souměrnosti	M-9-3-08p	Žák: - sestrojí základní rovinné útvary v osové souměrnosti	Osová souměrnost - shodné útvary - osová souměrnost a její vlastnosti - obraz útvaru v osové souměrnosti - osově souměrné útvary	

M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-06 M-9-3-13	Žák: - zdůvodňuje a využívá vlastnosti trojúhelníků při řešení úloh, používá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí trojúhelníky podle velikosti stran a úhlů - načrtne a sestrojí trojúhelník - využívá osvojený aparát při analýze a řešení geometrických a slovních úloh	M-9-3-06p	Žák: - rozezná druhy trojúhelníků, narýsuje trojúhelník	Trojúhelník -vlastnosti trojúhelníků - rozdělení trojúhelníků - vnitřní a vnější úhly - těžnice, výšky a střední příčky - kružnice vepsaná a opsaná	OSV 1
M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13 M-9-4-02	Žák: - určuje a charakterizuje základní tělesa, analyzuje jejich vlastnosti - odhadne a vypočítá objem a povrch krychle a kvádru - načrtne a sestrojí síť kvádru a krychle - načrtne a sestrojí obraz krychle a kvádru v rovině - využívá osvojený aparát při analýze a řešení geometrických a slovních úloh - řeší úlohy na prostorovou představivost - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí vzdělání	M-9-3-10p M-9-3-11p M-9-3-12p M-9-4-02p	Žák: - vypočítá objem krychle a kvádru - sestrojí síť krychle a kvádru - načrtne krychli a kvádr - při řešení úloh aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblasti	Krychle a kvádr - krychle a kvádr a jejich zobrazení - síť krychle a kvádru - povrch krychle a kvádru - objem krychle a kvádru - převody jednotek objemu - logické a netradiční geometrické úlohy	OSV 1

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 M-9-1-04 M-9-1-09	Žák: - provádí početní operace se zlomky a smíšenými čísly - používá zlomky a smíšená čísla k vyjádření vztahu celek-část - analyzuje a řeší slovní úlohy, využívá při tom osvojené operace se zlomky a smíšenými čísly, modeluje konkrétní situace	M-9-1-01p	Žák: - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá je k vyjádření vztahu celek-část	Zlomky - zlomek jako část celku - vztah mezi zlomky a desetinnými čísly - zobrazení na číselné ose - smíšená čísla - převrácená čísla - složené zlomky - početní operace se zlomky - úlohy na užití zlomků	OSV 1, 2 - v průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány samostatné individuální i skupinové práce, matematické hry a soutěže, práce s modely
M-9-1-01 M-9-1-02 M-9-1-09	Žák: - provádí početní operace v oboru celých čísel - zaokrouhluje a provádí odhady v oboru celých čísel - analyzuje a řeší slovní úlohy, využívá při tom osvojené operace s celými čísly, modeluje konkrétní situace	M-9-1-01p M-9-1-02p	Žák: - písemně sčítá a odčítá víceciferná čísla, dělí se zbytkem - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	Celá čísla - čtení, zápisy, zobrazení na číselné ose - čísla opačná - absolutní hodnota - početní operace s celými čísly - slovní úlohy	OSV 1
M-9-1-01 M-9-1-09 M-9-4-01	Žák: - provádí početní operace v oboru racionálních čísel - analyzuje a řeší slovní úlohy, využívá při tom osvojené operace s racionálními čísly, modeluje konkrétní situace - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení předkládaných situací	M-1-01p M-9-4-01p	Žák: - násobí a dělí víceciferná čísla beze zbytku i se zbytkem - samostatně řeší praktické úkoly - hledá různá řešení předložených situací	Racionální čísla - záporná desetinná čísla a zlomky - početní operace s racionálními čísly - slovní úlohy - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie	OSV 1

M-9-1-04 M-9-1-05	Žák: - využívá poměr k vyjádření vztahu celek-část - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů	M-9-1-05p	Žák: - používá měřítko plánu a mapy	Poměr - pojem poměr - počítání s poměry - postupný poměr - měřítka plánů a map	
M-9-2-03 M-9-2-04	Žák: - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjadřuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí a grafem	M-9-2-04p	Žák: -vypracuje jednoduchou tabulku	Přímá a nepřímá úměrnost - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - pravoúhlá soustava souřadnic v rovině - grafy úměrností - trojčlenka	
M-9-1-04 M-9-1-06	Žák: - užívá procenta k vyjádření vztahu celek-část - řeší aplikační úlohy na procenta, i v případě, že procentová část je větší než celek	M-9-1-06p	Žák: - řeší jednoduché úlohy na procenta	Procenta - pojem procento, promile - základ, procentová část, počet procent - užití trojčlenky při výpočtech procent - jednoduché úrokování - slovní úlohy	
M-9-3-08	Žák: - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, pozná středově souměrný útvar a určí jeho střed souměrnosti	M-9-3-08p	Žák: - sestrojí základní rovinné útvary ve středové souměrnosti	Středová souměrnost - pojem středová souměrnost - obraz útvaru ve středové souměrnosti - středově souměrné útvary	OSV

M-9-3-01 M-9-3-04 M-9-3-06 M-9-3-07	Žák: -používá potřebnou matematickou symboliku - odhadne a vypočítá obvod a obsah trojúhelníka - načrtne a sestrojí trojúhelník - využívá věty o shodnosti trojúhelníků při výpočtech a v konstrukčních úlohách	M-9-3-04p M-9-3-06p	Žák: - vypočítá obvod a obsah trojúhelníka - narýsuje trojúhelník	Trojúhelník - věty o shodnosti trojúhelníku - konstrukce trojúhelníku a její zápis - obsah trojúhelníku	OSV 1
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-06	Žák: - zdůvodňuje a využívá vlastnosti čtyřúhelníků při řešení úloh a jednoduchých konstrukcích, používá potřebnou symboliku - charakterizuje a třídí čtyřúhelníky - odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku - načrtne a sestrojí rovnoběžník a lichoběžník	 M-9-3-04p M-9-3-06p	 Žák: - vypočítá obvod a obsah obdélníka a čtverce - rozezná a narýsuje základní čtyřúhelníky	Čtyřúhelník - rozdělení čtyřúhelníků - rovnoběžníky - úhlopříčky a výšky - kosodélník a kosočtverec - konstrukce rovnoběžníků - obvody a obsahy rovnoběžníků -vlastnosti lichoběžníků a jejich druhy - konstrukce lichoběžníků - obvody a obsahy lichoběžníků - slovní úlohy	
M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13 M-9-4-02	Žák: - určuje a charakterizuje hranoly, analyzuje jejich vlastnosti - odhadne a vypočítá objem a povrch hranolů - načrtne a sestrojí síť hranolu - načrtne a sestrojí obraz hranolu v rovině - využívá osvojený aparát při analýze a řešení geometrických a slovních úloh - řeší úlohy na prostorovou představivost - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí vzdělání	 M-9-3-10p M-9-3-11p M-9-3-12p M-9-4-02p	 Žák: - vypočítá povrch a objem krychle a kvádru - načrtne síť krychle a kvádru - načrtne a zobrazí krychli a kvádr - při řešení úloh aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblasti	Hranol - hranol a jeho síť - povrch hranolu - objem hranolu - slovní úlohy	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 M-9-1-02	Žák: - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu v oboru celých i racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor	M-9-1-01p M-9-1-02p	Žák: - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla v oboru do 1 000 000 - odhaduje výsledek, zaokrouhluje čísla - zvládá početní úkony s penězi	Druhá mocnina a druhá odmocnina - definice druhé mocniny - porovnávání druhých mocnin - odhad a výpočet druhých mocnin - definice druhé odmocniny - porovnávání druhých odmocnin - odhad a výpočet druhých odmocnin	OSV 1, 2 - v průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány samostatné individuální a skupinové práce, matematické hry a soutěže, práce s modely
M-9-1-01 M-9-3-01 M-9-3-13	Žák: - užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - využívá znalosti Pythagorovy věty při výpočtu chybějící strany pravoúhlého trojúhelníka a pro zjištění, zda je trojúhelník pravoúhlý - s využitím Pythagorovy věty analyzuje a řeší geometrické úlohy v rovině i v prostoru	M-9-1-01p	Žák: - čte a zapisuje desetinná čísla, sčítá je a odčítá	Pythagorova věta a její užití - význam Pythagorovy věty - užití Pythagorovy věty v geometrických úlohách i v praxi	OSV 1
M-9-1-01	Žák: - provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem	M-9-1-01p	Žák: - čte a zapisuje desetinná čísla, sčítá je a odčítá	Mocniny s přirozeným mocnitelem - třetí mocnina - mocnina s přirozeným mocnitelem - pravidla pro počítání s mocninami - zápis čísla v desítkové soustavě	OSV 1

M-9-1-07	Žák: - určí hodnotu výrazu, sčítá, odčítá a násobí mnohočleny - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - matematizuje reálné úlohy pomocí výrazů s proměnnými			Výrazy - číselné výrazy - výrazy s proměnnou - výrazy v matematice i v praxi - mnohočleny - sčítání, odčítání a násobení mnohočlenů - rozklad mnohočlenu na součin	OSV 1
M-9-1-08 M-9-4-01	Žák: - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí lineárních rovnic - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení předkládaných situací	M-9-4-01p	Žák: - samostatně řeší praktické úkoly - hledá různá řešení předložených situací	Rovnice - rovnice s jednou neznámou, kořen rovnice, zkouška dosazením - ekvivalentní úpravy rovnic - lineární rovnice - slovní úlohy řešené pomocí rovnic – o pohybu a o společné práci - výpočet neznámé ze vzorce - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie	
M-9-2-01 M-9-2 02	Žák: - vyhledává, vyhodnocuje a do tabulek a diagramů zpracovává data - porovnává soubory dat	M-9-2-01p M-9-2-02p	Žák: - vyhledává a třídí data - porovnává data	Základy statistiky - statistický soubor, statistická jednotka, znak, četnost znaku - sloupkový a kruhový diagram - aritmetický průměr, modus, medián	
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-06 M-9-3-13	Žák: - zdůvodňuje a využívá vlastnosti kružnice a kruhu při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů - využívá potřebnou symboliku - charakterizuje kružnici a kruh - odhadne a vypočítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu - načrtne a sestrojí kružnici a kruh, tečnu z bodu na kružnici i mimo ni - s využitím znalostí o kružnici a kruhu analyzuje a řeší geometrické úlohy	 M-9-3-04p M-9-3-06p	 Žák: - vypočte obvod a obsah kruhu - pozná a narýsuje kružnici a kruh	Kružnice, kruh - kružnice a kruh - vzájemná poloha kružnice a přímky - vzájemná poloha dvou kružnic - Thaletova věta - délka kružnice a obvod kruhu - obsah kruhu	

M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13	Žák: - určuje a charakterizuje válec, analyzuje jeho vlastnosti - odhadne a vypočítá povrch a objem válce - načrtne a sestrojí síť válce - načrtne obraz válce v rovině - využije znalosti o válci při analýze a řešení geometrických úloh	 M-9-3-10p M-9-3-11p M-9-3-12p	 Žák: - vypočte povrch a objem válce - sestrojí síť válce - načrtne válec	Válec - válec, síť válce - povrch válce - objem válce	OSV 1
M-9-3-01 M-9-3-05 M-9-4-02	Žák: - zdůvodňuje a využívá polohové vlastnosti rovinných útvarů při řešení úloh a praktických problémů - používá potřebnou matematickou symboliku - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - řeší úlohy na prostorovou představivost - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí vzdělání	 M-9-3-05p M-9-4-02p	 Žák: - provádí jednoduché konstrukce - při řešení úloh aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblasti	Konstrukční úlohy - množiny bodů dané vlastnosti - konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků - logické a netradiční geometrické úlohy	

Matematika **2. stupeň, 9. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
M-9-1-01 M-9-1-07	Žák: - provádí početní operace s racionálními čísly - provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - provádí základní početní operace s lomenými výrazy - matematizuje jednoduché situace s využitím proměnných	M-9-1-01p	Žák: - násobí a dělí desetinná čísla	Lomené výrazy - lomený výraz - rozšiřování a krácení lomených výrazů - sčítání a odčítání lomených výrazů - násobení a dělení lomených výrazů	OSV 1, 2 V průběhu celého roku jsou s ohledem na charakter učiva do výuky zařazovány samostatné individuální i skupinové práce, matematické hry a soutěže, práce s modely
M-9-1-01 M-9-1-08	Žák: - provádí početní operace s racionálními čísly -formuluje a řeší reálné situace pomocí rovnic	M-9-1-01p	Žák: - násobí a dělí desetinná čísla - pracuje se zlomky a smíšenými čísly - zvládá početní úkony s penězi - využívá výpočetní techniku	Rovnice s neznámou ve jmenovateli - rovnice s neznámou ve jmenovateli - slovní úlohy o společné práci	OSV 1
M-9-1-01 M-9-1-08 M-9-4-01	Žák: - provádí početní operace s celými a racionálními čísly -formuluje a řeší reálné situace pomocí soustavy rovnic - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a nalézá různá řešení předkládaných situací	M-9-1-01p M-9-4-01p	Žák: - provádí početní operace s desetinnými čísly - pracuje se zlomky a smíšenými čísly - zvládá početní úkony s penězi - využívá výpočetní techniku - samostatně řeší praktické úkoly - hledá různá řešení předložených situací	Soustava rovnic - soustava dvou rovnic se dvěma neznámými - řešení soustavy rovnic - slovní úlohy řešené pomocí soustav rovnic - číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie	

M-9-2-03 M-9-2-04 M-9-2-05	Žák: - určuje vztah přímé a nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem - matematizuje jednoduché reálné situace pomocí funkčních vztahů	M-9-2-04p	Žák: - vypracuje jednoduchou tabulku	Funkce - závislosti, přiřazování - definice funkce, definiční obor funkce, graf funkce - přímá úměrnost - lineární funkce a její užití v praxi - kvadratická funkce - nepřímá úměrnost	
M-9-1-05 M-9-3-07	Žák: - pracuje s měřítky map a plánů - užívá k argumentaci, řešení praktických úloh a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	M-9-1-05p	Žák: - používá měřítko plánu a mapy - ovládá převody jednotek délky	Podobnost - podobné útvary - věty o podobnosti trojúhelníků - užití podobnosti – dělení úsečky - měřítko plánu a mapy	OSV 1
M-9-2-04 M-9-2-05 M-9-3-13	Žák: - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí a grafem - matematizuje jednoduché reálné situace pomocí funkčních vztahů - analyzuje a řeší úlohy v pravoúhlém trojúhelníku pomocí goniometrických funkcí	M-9-2-04p	Žák: - vypracuje jednoduchou tabulku	Goniometrické funkce - funkce sinus - funkce kosinus - funkce tangens - funkce kotangens - užití goniometrických funkcí v praktických úlohách	
M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13 M-9-4-02	Žák: - určuje a charakterizuje jehlan, kužel a kouli - analyzuje jejich vlastnosti - odhadne a vypočítá povrch a objem jehlanu, kužele a koule - načrtne a sestrojí síť jehlanu a kužele - načrtne a sestrojí obraz jehlanu v rovině - analyzuje a řeší geometrické úlohy s využitím znalostí o tělesech - řeší úlohy na prostorovou představivost - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých oblastí vzdělání	M-9-3-10p M-9-3-11p M-9-3-12p M-9-4-02p	Žák: - vypočítá objem a povrch krychle, kvádru a válce - sestrojí síť krychle, kvádru a válce - načrtne a sestrojí krychli, kvádr a válec - při řešení úloh aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblasti - ovládá převody jednotek hmotnosti, obsahu a objemu - používá technické písmo	Jehlan, kužel, koule - charakteristika jehlanu a kužele - síť, povrch a objem jehlanu a kužele - charakteristika koule - povrch a objem koule	OSV 1

			- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům		
M-9-1-02 M-9-1-06	Žák: - provádí odhady, účelně využívá kalkulátor - řeší aplikační úlohy na procenta	M-9-1-02p M-9-1-06p	Žák: - provádí odhad výsledků - řeší jednoduché úlohy na procenta - využívá výpočetní techniku	Základy finanční matematiky - základní pojmy finanční matematiky – úrok, úroková míra, úrokovací období - jednoduché a složené úročení	OSV 1

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět *Informatika* se zaměřuje na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Výuka je založena na aktivních činnostech. Při hrách, experimentech, diskusích a dalších aktivitách žáci tvoří, zkoušejí a prověřují své hypotézy, aktivně navrhují a ověřují různá řešení, zpracovávají data a interpretují je. Předmět pomáhá žákům porozumět současnému světu, jehož nedílnou součástí jsou digitální technologie. Žáci se učí jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání. Získané dovednosti vedou k prevenci rizikového chování.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- plánuje a organizuje vlastní učení
- věnuje se dalšímu studiu a celoživotnímu učení
- vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace v procesu učení a tvůrčích činnostech

Kompetence k řešení problémů
- žák vyhledává informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky
- využívá prostor pro samostatné řešení problémů, užívání logických, matematických a empirických postupů

Kompetence komunikativní
- žák klade důraz na formulaci a vyjadřování myšlenek a názorů v logickém sledu, na výstižné, souvislé a kultivované vyjadřování v písemném i ústním projevu
- rozumí různým typům textů a záznamů, obrazovým materiálům, běžně užívaným gestům, zvukům a jiným informačním a komunikačním prostředkům, přemýšlí o nich, reaguje na ně, využívá je k svému rozvoji a zapojení se do společenského dění

Kompetence sociální a personální:
- žák se účinně se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů a stává se ohleduplným vůči druhým lidem, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské:
- žák se rozhoduje zodpovědně podle dané situace, poskytuje dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence pracovní:
- žák využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, rozhoduje o svém dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální:
- žák získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- volí vhodné postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínos a reflektování rizik jejich využívání
- zapojuje se do vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi
- má konkrétní příležitosti k využívání digitálních technologií, uvědomuje si a dodržuje pravidla chování v online prostředí (např. sdílení dokumentů, online komunikace)
- na základě modelových situací si uvědomuje, že není vhodné zveřejňovat své osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu, kterou lze jen obtížně odstranit
- respektuje autorská práva, např. při využívání obrázků, fotografií, videí a informací při řešení zadaných úkolů a při práci na individuálních i společných projektech

- soustavně a pravidelně využívá vhodné digitální technologie pro usnadnění komunikace ve škole i mimo ni podle komunikačního záměru a situace

5.3.1a) Informatika **1. stupeň, 2. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
I-5-1-01	Žák: - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout - vyslovuje odpovědi na základě dat	I-5-1-01p	Žák - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout - vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat	- data, informace - sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	OSV 1 MV 3
I-5-1-02	Žák: - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	I-5-1-02p	Žák: - popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví	- kódování a přenos dat - využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	OSV 1
I-5-1-03	Žák: - vyčte informace z daného modelu			- modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti - využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	OSV 1, 2
I-5-2-01	Žák: - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	I-5-2-01p	Žák: - sestavuje symbolické zápisy postupů	- řešení problému krokováním - postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy	OSV 1, 2, 3
I-5-2-02	Žák: - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	I-5-2-02p	Žák: - popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb	- přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu - sestavení funkčního postupu	OSV 1

			- navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení	řešícího konkrétní jednoduchou situaci	
I-5-2-03	Žák: - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program - rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy	I-5-2-03 p	Žák: - rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů	- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí - události, sekvence, opakování, podprogramy -sestavení programu	OSV 1
I-5-2-04	Žák: - ověří správnost jím navrženého postupu či programu - najde a opraví v něm případnou chybu			- kontrola řešení: porovnávání postupu s jiným a diskuse o nich - ověřování funkčnosti programu a jeho části opakovaným spuštěním - nalezení chyby a oprava kódu - nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	OSV 1, 2
I-5-3-01	Žák: - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	I-5-3-01p	Žák: - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky	- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení - příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka - části systému a vztahy mezi nimi	OSV 1, 2 VDO 1, 2 EV 1, 4
I-5-3-02	Žák: - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	I-5-3-02p	Žák: - pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	- práce se strukturovanými daty - shodné a odlišné vlastnosti objektů - řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam - tabulka a její struktura - záznam, doplnění a úprava záznamu	OSV 1

I-5-4-01	Žák: - najde a spustí aplikaci - pracuje s daty různého typu	I-5-4-01p	Žák: - najde a spustí známou aplikaci - pracuje s daty různého typu	- hardware a software - digitální zařízení a jejich účel - prvky v uživatelském rozhraní - spouštění, přepínání a ovládání aplikací - uložení dat, otevírání souborů	OSV 1
I-5-4-02	Žák: - propojí digitální zařízení - uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí			- počítačové sítě - propojení technologií, (bez)drátové připojení - internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	OSV 1, 2 VMEGS 1
I-5-4-03	Žák: - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	I-5-4-03p	Žák: - popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením - uživatelské účty, hesla	OSV 1, VMEGS 1

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák	**Data, informace a modelování**	OSV 1, 2
	Data, informace a modelování	I-9-1-01p	- získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti	- získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači	MV 1, 2, 4, 5
I-9-1-01	- získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	I-9-1-02p	- zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek	- proces komunikace, kompletnost dat, časté chyby při interpretaci dat	
I-9-1-02	- navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	I-9-1-03p	- popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění	**Kódování a přenos dat**	
I-9-1-03	- vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	I-9-1-04p	- stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení	- různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti - standardizované kódy - bit - bajt, násobné jednotky - jednoduché šifry a jejich limity	
I-9-1-04	- hodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji			**Modelování** - schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf - základní grafové úlohy	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:	**Digitální technologie**	OSV 1, 2
I-9-4-01	- popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě	I-9-4-01p	-rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému	**Hardware a software** pojmy hardware a software, součásti počítače a principy jejich společného fungování	MV 1, 2, 4, 5
		I-9-4-02p	- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu		
		I-9-4-03p	- pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	- operační systémy - funkce, typy, typické využit - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací - fungování nových technologií kolem žáka	
I-9-4-02	- ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos				
I-9-4-03	- vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	I-9-4-04p	- rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu		
		I-9-4-05p	- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat		
I-9-4-04	- poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače			**Počítačové sítě** - typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě - klient, server, switch, IP adresa - struktura a principy internetu; web - fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač - princip cloudových aplikací - metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva	
I-9-4-05	- dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení			**Řešení technických problémů** postup při řešení problému s digitálním zařízením -nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení	
				Bezpečnost - útoky - cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; - - - zabezpečení digitálních zařízení a dat - aktualizace, antivir,	

				firewall - bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, - zálohování a archivace dat **Digitální identita** **-** digitální stopa (obsah a metadata) - sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru - sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí	

5.3.1b) Informatika **2. stupeň, 8. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:	**Algoritmizace a programování**	OSV 1, 2
I-9-2-01	- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen	I-9-2-01p	- po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti	**Algoritmizace** - rozdělí dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu	MV 1, 2, 4, 5
I-9-2-02	- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	I-9-2-02p	- rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení	**Programování** - nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné	
I-9-2-03	- vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	I-9-2-03p	- navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal	**Kontrola** - ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu	
I-9-4-05	- v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné			**Tvorba digitálního obsahu** - rozdělí tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	
I-9-4-06	- ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu				

5.3.1b) Informatika **2. stupeň, 9. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
I-9-3-01	Žák: - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	I-9-3-01p I-9-2-02p I-9-2-03p	Žák: - popíše účel informačních systémů, které používá - nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce - na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat	**Informační systémy** - informační systém ve škole - uživatelé, činnosti, práva, struktura dat - ochrana dat a uživatelů, účel informačních systémů a jejich role ve společnosti **Návrh a tvorba evidence dat** - formulace požadavků - struktura tabulky, typy dat - práce se záznamy, pravidla a omezení - kontrola správnosti a použitelnosti struktury, nastavených pravidel - úprava požadavků, tabulky či pravidel **Hromadné zpracování dat** - velké soubory dat - funkce a vzorce, práce s řetězci - řazení, filtrování, vizualizace dat - odhad závislostí	OSV 1, 2 MV 1, 2, 4, 5, 6
I-9-3-02	- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat				
I-9-3-03	- vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat				
I-9-3-04	- sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu				

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět zahrnuje obory prvouka, přírodověda, vlastivěda. Rozvíjí poznatky, dovednosti a zkušenosti, které si dítě přináší z rodiny a předškolního zařízení. Žák se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na názor a podněty jiných. Vše se děje na základě konkrétního prožitku dítěte, případně příkladu učitele. Dítě se seznamuje se světem financí, učí se porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům včetně situací ohrožení.

Žák poznává zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života, žák se seznamuje s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Osvojuje si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, učí se poskytování první pomoci. Žák dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Vyučovací předmět *Prvouka* je zařazen do učebního plánu 1. stupně v 1. - 3. ročníku.

Klade si za cíl seznámit žáky s okolním světem. Principem členění učiva prvouky je roční cyklus, který v každoročním opakování přináší žákům nové náměty a žák, který zde prochází přírodou, se ji učí chápat, chránit a žít v ní. Výuka prvouky začíná s poznatky a činnostmi, které jsou žákům nejznámější a nejbližší (Moje rodina, Domov, Naše obec…), pokračuje skutečnostmi, které žáka významně ovlivňují (Jsem školák, Práce a volný čas, Zdraví, Nemoc, Bezpečnost…). Při výběru učiva hrají důležitou roli skutečnosti jako je umístění školy, nejbližšího okolí, ale i úroveň a zájem žáků o předmět. Osvojování učiva prvouky je založeno na různých činnostech a hrách podporujících tvořivé poznávání, osvojování si potřebných návyků, dovedností a utváření vztahu k okolnímu světu (např. v dopravní výchově). Důležitá je zde schopnost učitele vytvořit vhodné pracovní klima, které má žákům umožnit ověřit si vlastní poznatky a dovednosti v praxi a sladit základní životní potřeby a fyziologické funkce s realitou výuky a života školy. Výuka je organizována ve třídách, v okolí školy, formou návštěv muzeí, ZOO, atd.

Výuka předmětu *Přírodověda* probíhá ve 4. a 5. ročníku. Jeho cílem je podchytit a rozvíjet u žáků zájem o přírodu, a pomoci jim porozumět přírodním faktům. Žáci získávají vědomosti o lidském těle a jeho funkcích, o světě rostlin a živočichů, o vesmíru a planetě Zemi. V tematickém okruhu Člověk a technika se seznamují s jednoduchými stroji a jejich významem pro člověka. Přírodověda podporuje vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování. Výuka přírodovědy probíhá ve třídách, v areálu školy a terénu. Dalšími formami výuky jsou návštěvy muzeí, ZOO, práce s literaturou a PC.

Vlastivěda je zařazena do učebních plánů 4. a 5. ročníku jako samostatný předmět.

Ve vlastivědě se realizují 3 okruhy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas. Žáci využívají různých forem práce, využívají dostupné vyučovací pomůcky, pracují s moderními informačními technologiemi. Úkoly plní ve třídě, v počítačové učebně, při návštěvách knihoven, muzeí a galerií.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák se učí samostatně pozorovat, získané výsledky porovnávat
- osvojuje si metody a různé způsoby učení, na jejichž základě si může samostatně organizovat a třídit vlastní poznatky
- učí se vyhledávat a třídit informace a následně je propojovat

Kompetence k řešení problémů
- žák se učí najít zdroje informací, které vedou k řešení určitého problému
- učí se vnímat problémovou situaci ve školním prostředí i mimo, učí se chápat problémy
- zpětnou vazbou si ověřuje správné vyřešení problému
- orientuje se v problematice peněz a cen a v odpovědném spravování osobního rozpočtu

Kompetence komunikativní
- v návaznosti na mateřský jazyk se žák učí výstižně a logicky formulovat své myšlenky na společnost, přírodu a historii
- učí se vyhledávat materiál obrazový a textový v encyklopediích, na internetu, v učebnicích, návodech atd.
- učí se využívat široké možnosti informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální
- žák se učí při práci ve dvojici či menší skupině vyhledávat a zpracovávat informace z oblasti přírodovědného a vlastivědného učiva ve spolupráci s ostatními
- učí se vytvářet pravidla pro práci ve skupině
- upevňuje svoji sebedůvěru a samostatný vývoj
- žák se učí samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů).

Kompetence občanské
- žák se učí respektovat názory ostatních lidí
- učí se chápat základní vztahy související s environmentální výchovou
- učí se nahlížet na životní prostředí jako na nedílnou součást života společnosti
- učí se poznávat a chápat rozdíl mezi lidmi, směřující ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů.
- žák se učí poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- žák se učí poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

Kompetence pracovní
- žák se učí pracovat podle návodu a předem stanoveného postupu
- vytváří si i vlastní postup
- seznamuje se s vlastnostmi některých materiálů
- učí se poznávat rizika při práci a postupně je eliminuje

5.4.1 Prvouka **1. stupeň, 1. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČJS-3-1-01	Žák: - rozumí pravidlům školního řádu, seznámí se s režimem školy - respektuje školní řád vzhledem k ochraně svého zdraví a zdraví ostatních - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	ČJS-3-1-01p	Žák: - orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy - popíše a zvládne cestu do školy	Místo, kde žijeme - osoby ve škole, orientace ve škole a ve třídě, režim školy - okolí školy a domova, cestou do školy a ze školy, riziková místa a situace, bezpečnost, dopravní výchova - popis třídy, chování ve škole a na ulici, pravidla silničního provozu	OSV 1, 2
ČJS-3-1-02	Žák: - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)			- naše vlast, náš kraj, státní symboly, svátky - naši sousedi - sousedi	OSV 1, 2, 3
ČJS-3-1-03	Žák: - umí se orientovat v místní krajině s praktickým určováním přírodních a umělých prvků	ČJS-3-1-03p	Žák: - uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy	- doprava a cestování, dopravní značky - domov, život doma, v cizině - naše obec, orientace v krajině - plán okolí, světové strany, roční období	OSV 1, 2, 3
ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-02	Žák: - umí rozpoznat příbuzenské vztahy v rodině, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	ČJS-3-2-01p ČJS-3-2-02p	Žák: - umí rozpoznat příbuzenské vztahy v rodině - dodržuje základní pravidla společenského chování - při setkání s cizími lidmi se chová adekvátně - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	Lidé kolem nás - rodina, postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, práce fyzická a duševní, rodinné oslavy, práce doma, odpočinek a hry - práce dospělých, volný čas rodina, vztahy v rodině - práce fyzická a duševní - práce, hodnoty, co člověk	OSV 2

			- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem i nedostatkům	potřebuje k životu - pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	
ČJS-3-5-01	Žák: - zvládá režim dne, souvislosti se školní docházkou, účelně plánuje čas pro učení, zábavu a odpočinek.	ČJS-3-5-01p	Žák: - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu, popíše své zdravotní obtíže a pocity, zvládá ošetření drobných poranění	Člověk a jeho zdraví - denní režim, čistota, zdraví a nemoc, úraz, životospráva, pomoc nemocným - tělo člověka - smysly a vnitřní ústrojí	EV 1, 2, 4
ČJS-3-5-01	Žák: - rozumí významu hygienických návyků vzhledem ke svému zdraví a umí poskytnout jednoduchou první pomoc při poranění	ČJS-3-5-01p	Žák: - pojmenuje hlavní části lidského těla	- lidské smysly - lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka - péče o zdraví - denní režim, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy - drobné úrazy, poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní, duševní hygiena	EV 1, 2, 4
ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-03	Žák: - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s	ČJS-3-5-02p ČJS-3-5-02p ČJS-3-5-03p	Žák: - rozezná nebezpečí, dodržuje zásady bezpečného chování, neohrožuje své zdraví a zdraví jiných - uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu - chová se obezřetně při setkání s	- drobné úrazy, poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní, duševní hygiena - osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí	EV 1, 2, 4

ČJS-3-5-04	neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech - uplatňuje bezpečné způsoby pohybu a chování v silničním provozu v roli chodce a cyklisty, reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ČJS-3-5-04	neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný - dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)	
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-02	Žák: - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - chápe a rozumí péči o domácí zvířata - umí rozlišit volně žijící zvířata ve svém regionu - umí se postarat o pokojové i venkovní rostliny a plodiny - rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi, roztřídí některé přírodniny podle nápadných znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	ČJS-3-4-01p ČJS-3-4-02p	Žák: - pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat -pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	Rozmanitost přírody - domácí a volně žijící zvířata, doma chovaná zvířata, rostliny ve třídě, v bytě, v přírodě, na zahradě - léčivé a jedovaté rostliny, zvířata, rostliny a lidé potřebují jeden druhého	EV 1, 2, 4
ČJS-3-4-01	Žák: - dokáže zaznamenávat změny v přírodě do ročního kalendáře přírody			- kalendář přírody - počasí - cyklus roku - na louce, na poli,	

				v lese, prázdniny	

ČJS-3-4-03 ČJS-3-4-03 ČJS-3-4-03	Žák: - chápe a pozoruje určující znaky rostlin - rozumí stavbě těla rostlin a živočichů, dokáže rozlišit podobné a rozdílné znaky - rozliší kladné a záporné zásahy člověka do přírody - rozezná různé tvary zemského povrchu a jejich změny způsobené přírodními vlivy - provádí jednoduché pokusy	ČJS-3-4-03p	Žák: - provede jednoduchý pokus podle návodu	- přírodní společenstva - zásahy lidí do krajiny - péče člověka o životní prostředí - jak se tvoří půda - jak vypadá zemský povrch, tvary vyvýšenin, vodstvo v krajině - změny v neživé přírodě - co dokážou řeky a potoky, hory, horniny, nerost - látky a jejich vlastnosti - voda a vzduch	EV 1, 2, 4
ČJS-3-4-03	Žák: - zvládne praktické dovednosti s měřením jednotek času, hmotnosti, teploty a objemu				
ČJS-3-3-01	Žák: - zvládá režim dne, souvislosti se školní docházkou, účelně plánuje čas pro učení, zábavu a odpočinek, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	ČJS-3-3-01p	Žák: - pozná, kolik je hodin, orientuje se v čase - zná rozvržení svých denních činností - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas - denní režim - orientace v čase - měření a určování času, objemu, hmotnosti, teploty, třídění látek	OSV 1, 2
ČJS-3-3-02	Žák: - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije	ČJS-3-3-02p ČJS-3-3-03p	Žák: - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	- pověsti, mýty, báje, minulost regionu a předků, rodný kraj, péče o památky	

ČJS-3-3-03	Žák: - uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	ČJS-3-3-03p	Žák: - poznává různé lidské činnosti	- současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života	

5.4.2 Přírodověda

1. stupeň, 2. období

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČJS-5-4-04	Žák: - pojmenovává, přiřazuje a třídí jednotlivé druhy rostlin, hub a živočichů - zdůvodňuje jejich vzájemné vztahy, zařazuje je dle charakteristik jednotlivých společenstev			Rozmanitost přírody - rostliny, houby, živočichové - stavba, způsob života, přizpůsobení se změnám prostředí, závislost na podmínkách prostředí, význam v přírodě - výživa, základní třídění - přírodní společenstva, rovnováha v přírodě, vztahy mezi společenstvy, roční období, vliv člověka	EV 1, 2, 3, 4
ČJS-5-4-06	Žák: - zhodnocuje vztah a vliv člověka - vysvětlí a objasní podstatu a význam ochrany, zhodnotí postoj a činnost člověka - zdůvodní změny a druhy neživých látek- dokáže vysvětlit vliv ročních období na živou i neživou přírodu, fyzikální zákonitosti přírody			- ochrana rostlin a živočichů, životního prostředí, likvidace odpadů, ekologie - neživá příroda - třídění látek, změny a skupenství, porovnávání, měření, základní jednotky - oběh vody a vzduchu, formy, složení, vznik půdy, hornin, nerostů, vlastnosti, význam	

¨ ČJS-5-4-02	Žák: - objasní a demonstruje na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídání ročních období	ČJS-5-4-02p	Žák: - popíše střídání ročních období	- vesmír a Země - sluneční soustava - roční období, střídání dne a noci	
ČJS-5-4-04 ČJS-5-4-07	Žák: - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, třídí prakticky organismy do známých skupin, využívá jednoduchého klíče a atlasů - zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy, nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí, založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	 ČJS-5-4-07p	 - provádí jednoduché pokusy se známými látkami	- životní podmínky - rozmanitost podmínek na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, význam v přírodě a pro člověka	EV 1, 2, 3, 4
ČJS-5-4-01	Žák: - zjišťuje a objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody	ČJS-5-4-01p	Žák: - na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody	- rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy	EV 1, 2, 3, 4
ČJS-5-4-05	Žák: - zhodnotí některé konkrétní činnost člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	ČJS-5-4-05p	Žák: - zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata - chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí - popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují	- ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody - ochrana a tvorba ŽP, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy	

ČJS-5-4-06	Žák: - stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit	ČJS-5-4-06p	Žák: - reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech	- rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	
ČJS-5-4-03	Žák: - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí	ČJS-5-4-03p	Žák: - zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí	- rovnováha v přírodě, základní společenstva	

ČJS-5-5-01 ČJS-5-5-08 ČJS-5-5-02	Žák: - vyjádří základní období vývoje člověka - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození	ČJS-5-5-01p ČJS-5-5-08p ČJS-5-5-02p	- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života	Člověk a zdraví - lidské tělo - základy lidské reprodukce - vývoj jedince - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby-člověka - partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahu, etická stránka sexuality	MKV 1, 2, 5 MV 2, 4, 5
ČJS- 5-5-05	Žák: - vyjádří vlastními slovy základní pravidla zdravého životního stylu			- péče o zdraví	OSV 1

ČJS-5-5-03 ČJS-5-5-07	Žák: - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - objasňuje a uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - dokáže ošetřit drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc, rozpozná život ohrožující zranění	ČJS-5-5-07p	Žák: - ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc	- denní režim, zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida,HIV/AIDS), drobné úrazy, poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc, při drobných poraněních, osobní, intimní, duševní hygiena	
ČJS-5-5-04	Žák: - zná a umí vysvětlit, prokáže dovednost bezpečného chování na silnici v jednotlivých rolích - dokáže správně reagovat v krizových situacích, rozlišit negativní vlivy medií	ČJS-5-5-04p	Žák: - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty, správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti	- osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru - bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek	OSV 1, 2
ČJS-5-5-05 ČJS-5-5-06	Žák: - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události -uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou			- silniční provoz, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) - šikana, týrání, brutalita, formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru),	OSV 3

				integrovaný záchranný systém	
ČJS-5-5-05	Žák: - předvede v modelových situacích osvojené způsoby odmítání návykových látek	ČJS-5-5-05p	Žák: - odmítá návykové látky	- návykové látky a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	MV 1, 5 MKV 5

5.4.3 Vlastivěda 1. stupeň, 2. období

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČJS-5-1-01	Žák - dokáže určit a vysvětlit polohu - určí světové strany	ČJS-5-1-01p	Žák: - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje	Místo, kde žijeme - poloha bydliště, školy, vzhledem ke krajině, státu, Evropě - světové strany v přírodě, v mapě, základní orientace	OSV 1 VMEGS 1
ČJS-5-1-02	Žák: - orientuje se v přírodě	ČJS-5-1-02p	Žák: - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	- zásady bezpečného pohybu v přírodě, pobyt v přírodě	
ČJS-5-1-03	Žák: - zvládne pracovat s jednoduchou mapou	ČJS-5-1-03p	Žák: - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	- náčrty, plány obce, regionu, typy map, vyhledávání jednoduchých údajů a práce s mapou	
ČJS-5-1-04	Žák: - vysvětlí a reprodukuje zvláštnosti v regionu - umí vyhledávat informace a údaje v mapě - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu, dokáže konkretizovat územní a správní členění regionu, krajiny, státu, dle jednotlivých oblastí - regionů ČR, charakterizuje a dokáže posoudit jednotlivé oblasti hospodářsky	ČJS-5-1-04p	Žák: - uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí	- regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství, kultury, význam z hlediska historického, správního, politického - regiony ČR, Praha a vybrané oblasti, surovinové zdroje, výroba, služby, obchod	VDO 2

ČJS-5-1-06	Žák: - vysvětlí význam regionů, tradic, symbolů, rozliší hlavní orgány, jejich některé zástupce, symboly a jejich význam, vyjádří a vyhledá regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství, kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního, vlastnického	ČJS-5-1-06p	Žák: - vysvětlí význam regionů, tradic, symbolů, rozliší hlavní orgány, jejich některé zástupce, symboly a jejich význam, vyjádří a vyhledá regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství, kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního, vlastnického	- naše vlast - domov, krajina národ, základy státního zřízení, politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR	OSV 1 VDO 2
ČJS-5-1-06 ČJS-5-1-05	Žák: - vymezí polohu státu vzhledem k Evropě, vyhledá jednoduché údaje o přírodních podmínkách, sídlištích na mapách Evropy, polokoulí, EU, porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - zprostředkuje zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest	ČJS-5-1-05p	Žák: - sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest	- Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování	VMEGS 1, 2, 3 OSV 1, 2
ČJS-5-1-03	- rozlišuje mezi náčrty, plány, základní typy map, vyhledává v nich jednoduché údaje, na základě map určí světové strany, orientuje se podle nich v přírodě	ČJS-5-1-03p	Žák: - má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě	- mapy obecné, zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky	
ČJS-5-2-01	Žák: - specifikuje základní práva - rozlišuje právo a povinnost - rozpozná jednání a chování tolerovatelné a netolerovatelné	ČJS-5-2-01p	Žák: dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě	Lidé kolem nás - základní lidská práva, práva dítěte	VDO 1, 2, 3, 4

ČJS-5-2-02	Žák: - rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory připustí omyl, dohodne se na společném postupu ~~a~~ řešení se spolužáky,	ČJS-5-2-02p	Žák: dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)	- práva a povinnosti žáka školy	OSV 2, 3 VDO 3, 4
ČJS-5-2-03	Žák: - rozpozná a analyzuje jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a porušují lidská práva nebo demokratické principy	ČJS-5-2-03p	Žák: - rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých - uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy	- principy demokracie - právo a spravedlnost - protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot	
ČJS-5-2-04	Žák: - orientuje se v základních formách vlastnictví, - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	ČJS-5-2-04p	Žák: - používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze - porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz - sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů	- vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení, banka jako správce peněz, úspory, půjčky	
ČJS-5-2-05	Žák: - poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)			- základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy životního prostředí	
ČJS-5-3-01	Žák: - pracuje s časovými údaji a časem jako veličinou - definuje průběh, proměny z hlediska času v rámci regionu			Lidé a čas - čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace - průběh lidského života, proměny způsobu života a bydlení v regionu	

ČJS-5-3-02	Žák: - dokáže pracovat s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení mezi ději a mezi jevy			- orientace v čase a časový řád - dějiny jako časový sled událostí	
ČJS-5-3-05	Žák: - objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů			- současnost a minulost v našem životě - státní svátky a významné dny	OSV 1
ČJS-5-3-03	Žák: - rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních zvláštností - zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek s využitím archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	ČJS-5-3-03p	Žák: - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	- minulost kraje, předků, vlasti - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	MV 2 ČJ - literatura, film seznámení se s minulostí kraje různou formou
ČJS-5-3-04	Žák: - specifikuje, hodnotí a srovnává na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	ČJS-5-3-04p	Žák: - uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji - rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách - vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště	- báje, mýty, pověsti - minulost kraje a předků, kraje, vlasti	KV 3

5.5 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast tvoří vzdělávací obory dějepis a výchova k občanství vyučované na 2. stupni ZŠ.

5.5.1 Dějepis

Charakteristika vzdělávacího oboru

Přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy a empatie, které umožňují žákovi lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žák je veden k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí, ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák rozvíjí schopnost číst s porozuměním verbální i ikonické texty
- dovede objasňovat nové a nejasné pojmy s využitím slovníku a dalších informačních zdrojů
- správně využívá termínů, jak obecných tak zejména specifických pro dějepis
- využívá informace z časové osy a historických map k vytváření časových a prostorových představ
- porovnává informace z různých zdrojů a tím dosahuje objektivnější pohled na minulost
- využívá poznatky z jiných předmětů a z reálného života k doplnění a lepšímu pochopení souvislostí
- poznává smysl získávání dějepisných poznatků k jejich možnému využití v životě
- je schopen objektivně posoudit úroveň svých dosažených výsledků, určit, co činí obtíže, navrhnout možnou cestu ke zdokonalení
- získává vztah k historickým informacím, aby se staly motivem pro další vzdělávání v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

- žák vnímá problémy dějinných situací
- přemýšlí o příčinách jejich vzniku, odhaduje možné způsoby jejich řešení za využití nastudovaného učiva, životních zkušeností a vlastního logického úsudku
- porovnává své názory s názory spolužáků
- je schopný v diskusi své názory obhajovat a přijímat názory lépe odůvodněné

Kompetence komunikativní

- žák vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně
- formuluje a vyjadřuje myšlenky a názory své i jiných
- má schopnost obhajovat a argumentovat vlastní názor
- umí naslouchat
- učí se využívat k získávání poznatků i moderní komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

- žák spolupracuje ve skupině spolužáků při plnění úkolů
- chápe význam spolupráce mezi lidmi tím, že i na příkladech z historie posoudí její výhody a porovná s dopady, kdy jsou mezilidské vztahy vážně narušeny a vedou ke konfliktům
- má schopnost rozpoznávat myšlenky a činy, které do společnosti zasévají nenávist a zlobu, je schopen na základě historických zkušeností vést diskusi k jejich potlačení
- utváří a rozvíjí hodnotový systém

Kompetence občanské

- žák vnímá skutečnosti, že uspořádat spravedlivě společnost je nesnadné, přemýšlí o kladech a záporech různých historických forem soužití lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe povinnost postavit se proti násilí
- má úctu ke kulturnímu i historickému dědictví, umí vnímat i posuzovat umělecká díla, chápe jejich hodnoty
- vnímá situace, kterými člověk zasahuje a ovlivňuje životní prostředí, přemýšlí a diskutuje o kladech i záporech zásahů lidí do přírody

Kompetence pracovní

- žák chápe, že základním předpokladem úspěšného uplatnění je kvalitní vzdělání, zná konkrétní příklady ze života minulých generací, ze kterých tato skutečnost vyplývá
- vnímá skutečnost, že rozvoj hospodářských aktivit byl vždy důležitým prvkem pro úspěšný rozvoj společenství lidí

5.5.1 Dějepis 2. stupeň, 6. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
D-9-1-01	Žák: - uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	D-9-1-01p	Žák: - chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti	Člověk v dějinách - význam zkoumání dějin	OSV 2 VMEGS 2, 3 MKV 3, 5 EV 4
D-9-1-02	Žák: - uvede příklady zdrojů informací o minulosti - prameny hmotné a písemné; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje uloženy			- získávání informací o dějinách historické prameny, jejich poznávání, uložení, instituce	
D-9-1-03	Žák: - orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické událost v časovém sledu			- historický prostor a čas - historická mapa - časová přímka	
D-9-2-01	Žák: - charakterizuje život lovců a sběračů v pravěku, kulturu materiální i duchovní	D-9-2-01p	Žák: - rozlišuje základní rozdíly způsobu života lidí v pravěku a dnes - popíše pravěká zvířata (dle obrázků), - popíše způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a předměty kultovní	Počátky lidské společnosti - člověk a společnost v období pravěku - vývoj člověka a společnosti, způsob života, získávání obživy - doba kamenná, bronzová, železná	
D-9-2-02	Žák: - vysvětlí význam zemědělství, dobytkářství, zpracování kovů pro společnost			- změny v podnebí a jejich vliv na rozvoj zemědělství	
D-9-2-03	Žák: - uvede příklady archeologických kultur na území ČR			- pravěk v českých zemích, regionu	

D-9-3-01	Žák: - rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých civilizací, vysvětlí princip závlahového zemědělství, přínos civilizací pro lidstvo, význam písma	D-9-3-01p	Žák: - uvědomuje si souvislosti a vliv přírodních podmínek s vývojem starověkých států	Nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury - nejstarší starověké civilizace - oblasti, přírodní podmínky, hospodářství, obchod - vývoj v Egyptě, Mezopotámii, Indii a Číně	
D-9-3-02	Žák: - uvede typy památek - součásti světového kulturního dědictví			- kultura a vzdělanost	
D-9-3-03	Žák: - vysvětlí přínos antické kultury, vyjmenuje významné osobnosti důležité pro evropskou civilizaci - charakterizuje zrod křesťanství a souvislost s judaismem	D-9-3-03p	Žák: - popíše život v době nejstarších civilizací	- antické Řecko a Řím - přírodní podmínky, rozvoj hospodářství, státu, boje za rozšíření území kultura a vzdělanost	
D-9-3-04	Žák: - srovná postavení společenských skupin v jednotlivých státech, - vysvětlí podstatu antické demokracie	D-9-3-04p	Žák: - popíše život v době nejstarších civilizací	- styky antických oblastí Středomoří a střední Evropy	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
D-9-4-01	Žák: - popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států			Křesťanství a středověká Evropa - raný středověk, nový etnický obraz Evropy - stěhování národů raně středověké říše	OSV 2 VMEGS 2, 3 MKV 3, 5
D-9-4-02	Žák: - porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti			- státy v oblasti východoevropské a západoevropské (jejich specifický vývoj) - základy křesťanství a jeho význam - islámské říše, které ovlivňovaly Evropu (Arabové, Turci)	
D-9-4-03	Žák: - objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení našich státních útvarů v evropských souvislostech	D-9-4-03p	Žák: - uvede první státní útvary na našem území, základní informace o počátcích českého státu	- první státní útvary na našem území - Velká Morava a český stát v období raného středověku, vnitřní vývoj a postavení v Evropě význam vlády Přemyslovců - raně středověká společnost a její struktura, funkce a vývoj	
D-9-4-04	Žák: - vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám	D-9-4-04p	Žák: - popíše postavení církve ve středověké společnosti - charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí	- vývoj v době vrcholného středověku v Evropě i u nás - vláda Lucemburků na českém trůně - křesťanství, papežství, křížové výpravy	

D-9-4-05	Žák: - ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	D-9-4-05p	Žák: - rozezná období rozkvětu českého státu v době vlády Přemyslovců a Lucemburků, uvede významné osobnosti těchto rodů	- struktura společnosti ve středověku, funkce jednotlivých vrstev - kultura středověku - románské umění, gotické umění	
D-9-5-01	Žák: - vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky vyžadující reformu církve, reakce církve na tyto požadavky			Objevy a dobývání, počátky nové doby - reformace, její šíření v Evropě - renesance, humanismus	
D-9-5-02	Žák: - vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život			- husitství - český stát a velmoci v 15. a 16. století - vláda Jiřího z Poděbrad a Jagellonců	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
D-9-5-03	Žák: - popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	D-9-5-03p	Žák: - popíše důsledky objevných cest, poznání nových civilizací pro Evropu	Objevy a dobývání, počátky nové doby - zámořské objevy a počátky dobývání Nového světa	OSV 2, 3 VMEGS 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4 MV 4
D-9-5-04	Žák: - objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center, postavení českého státu v habsburské monarchie	D-9-5-04p	Žák: - uvede zásadní historické události v Čechách	- vznik mnohonárodnostní habsburské monarchie	
D-9-5-05	Žák: - objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války, posoudí její důsledky	D-9-5-05p	Žák: - pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v období novověku	- reformace a protireformace - třicetiletá válka	
D-9-5-06	Žák: - na příkladech dějin evropských států objasní a konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus			- český stát a další evropské země v 17. a 18. století	
D-9-5-07	Žák: - rozliší základní znaky jednotlivých kulturních stylů, uvede jejich představitele, příklady jednotlivých kulturních památek			- baroko a osvícenství	
D-9-6-01	Žák: - vysvětlí ekonomické, sociální, politické, kulturní změny ve vybraných zemích, u nás, které charakterizují modernizaci společnosti			Modernizace společnosti - vývoj v evropských zemích ve všech oblastech života - vznik USA	

D-9-6-02	Žák: - objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur			- revoluce ve Francii - Napoleonské období - Vídeňský kongres, vznik rakouského císařství (Metternichovský absolutismus) - industrializace a její důsledky pro společnost, šíření a dokončování průmyslové revoluce, rozvoj techniky	
D-9-6-03	Žák: - porovná fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími daných evropských národů	D-9-6-03p	Žák: - uvede základní historické události v naší zemi v 19. století - vyjmenuje významné osobnosti našich dějin 19. století	- národní obrození	
D-9-6-04	Žák: - charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky vybraných revolucí v evropských zemích	D-9-6-04p	Žák: - rozliší rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap	- rok 1848, vývoj v Evropě a v Čechách	
D-9-6-05	Žák: - demonstruje na příkladech základní politické proudy			- řešení politických, sociálních, národnostních problémů - hlavní rysy české politiky ve 2. polovině 19. století - politický vývoj v Evropě a ve světě (liberalismus, konzervativismus, demokratismus, socialismus) - občanská práva, politické strany, ústava	

D-9-6-06	Žák: - vysvětlí odlišnost v tempu modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých evropských a světových oblastech, důsledky, ke kterým nerovnoměrnost vedla - charakterizuje soupeření mezi velmocemi - vymezí význam kolonií			- koloniální říše - občanská válka v USA - kulturní a umělecké směry	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
D-9-7-01	Žák: - demonstruje zneužití techniky ve světových válkách na příkladech a vysvětlí jeho důsledky	D-9-7-01p	Žák: - uvede příčiny a důsledky (politické, sociální, kulturní) 1. světové války - uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky	Moderní doba - 1. světová válka, její důsledky - politické, sociální, kulturní změny v Evropě po válce - úloha USA ve světě - vznik Československa - hospodářsko-politický vývoj v zemi, sociální a národnostní problémy nově vzniklého státu - mezinárodní situace - politická a hospodářská ve 20. a 30. letech ve světě - vytváření totalitních systémů (komunismus, fašismus, nacismus) a jejich důsledky pro svět, Evropu, Československo - 2. světová válka - situace v našich zemích, odboj domácí a zahraniční - holocaust - vývoj v Evropě a ve světě důsledky války - politické, mocenské, ekonomické	OSV 2, 3 VMEGS 2, 3 MKV 1, 3, 4, 5 EV 4 MV 4, 5
D-9-7-02	Žák: - rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů				
D-9-7-03	Žák: - charakterizuje totalitní systémy, - uvede příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech, důsledky jejich existence pro svět - rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	D-9-7-03p	Žák: - uvede příčiny a důsledky (politické, sociální a kulturní) 1. světové války		
D-9-7-04	Žák: - vyloží na konkrétních příkladech rasismus, antisemitismus, jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	D-9-7-04p	Žák - uvede příčiny a důsledky (politické, sociální a kulturní) 1. světové války		
D-9-7-05	Žák: - zhodnotí postavení Československa v souvislostech Evropy, jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	D-9-7-05p	Žák: - uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky		
D-9-8-01	Žák: - vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	D-9-8-01p	Žák: - popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě	Rozdělení a integrující se svět - studená válka, rozdělení světa - vojenské bloky, politické, hospodářské, sociální, ideologické	

D-9-8-02	Žák: - na příkladech vysvětlí a doloží politické a mocenské důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	D-9-8-02p	Žák: - popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě	soupeření - vnitřní situace v zemích východního bloku, srovnání se zeměmi západními vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 - vznik České republiky - rozpad koloniálního systému, charakteristika mimoevropských oblastí - problémy současného světa - věda, technika, vzdělání, kultura, sport	
D-9-8-03	Žák: - posoudí postavení rozvojových zemí				
D-9-8-04	Žák: - orientuje se v problémech současného světa	D-9-8-04p	Žák: - chápe význam událostí v roce 1989, vítězství demokracie v naší vlasti		

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět *Výchova k občanství* je vyučován v každém ročníku 2. stupně samostatně.

Vědomosti a dovednosti získávané v tomto předmětu jsou v přímém vztahu k reálnému životu, napomáhají pochopení celistvosti současného světa, existence člověka na Zemi. Zaměřuje se na vytváření vztahů a vazeb ve společnosti, zabývá se sebepoznáním, poznáváním druhých lidí. Seznamuje žáka se vztahy v jednotlivých skupinách, společenstvích, s procesem hospodářského a politického života státu. Žák se učí respektovat a uplatňovat stanovená pravidla společenského soužití, nést zodpovědnost za vlastní rozhodnutí. Připravuje se na aktivní účast v naší demokratické společnosti, včetně její kolektivní obrany. Předmět Výchova k občanství přibližuje žákům úkoly občana při zabezpečení obrany státu, úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Předmět přispívá k rozvoji finanční gramotnosti, rozvíjí orientaci žáka ve světě financí. Žák si osvojuje pravidla chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák usiluje o zjištění individuálního učebního stylu
- osvojuje si odpovídající postupy učení - jsou mu předkládány konkrétní návody efektivního učení
- se seznamuje se zajímavými zdroji informací, vyhledává je, učí se s nimi pracovat - ověřovat si získané informace
- hodnotí svoji činnost
- učí se pracovat samostatně

Kompetence k řešení problémů
- žák řeší úkoly, které vycházejí z reálného života a vedou žáka k samostatnému uvažování
- poznává, že situace a problémy mají různá řešení
- hledá správná řešení problémů
- zamýšlí se nad tím, jak problémům předcházet

Kompetence komunikativní
- žák pokouší se vyjadřovat názory a myšlenky
- vyjadřuje se srozumitelně, logicky, výstižně
- prezentuje svůj názor před celou třídou
- učí se obhájit svůj názor, vhodně argumentovat
- učí se naslouchat druhým, vhodně reagovat na odlišný názor
- učí se zapojovat do diskuze
- komunikuje ve skupině

Kompetence sociální a personální
- žák poznává sebe sama
- snaží se o objektivní hodnocení sebe, situace, práce svojí a druhých
- svým jednáním a chováním se snaží vytvořit ve třídě příjemné, klidné pracovní klima
- učí se pracovat ve skupině na různých pozicích

Kompetence občanské
- žák usiluje o dodržování všech pravidel života ve společnosti
- učí se zodpovědnosti za sebe, svá rozhodnutí, za své zdraví, za život ve skupině, kam patří (rodina, škola, obec, stát)
- aktivně se zapojuje do dění ve škole, ve třídě
- uplatňuje aktivní přístup k řešení společenských situací (obrana státu, zodpovědnost, solidarita)
- chápe nutnost pravidel ve společnosti a jejich dodržování
- respektuje tradice, kulturní a historické dědictví státu a národa

Kompetence pracovní

- žák plánuje vlastní práci, rozhoduje se, hodnotí výsledky své práce
- hledá řešení problému, vytváří vlastní definice, vysvětluje pojmy
- zpracovává různá témata v projektech

5.5.2 Výchova k občanství **2. stupeň, 6. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VO-9-1-01	Žák: - vyjádří, co pro něj znamená pojem domov - zajímá se o život v obci, vyhledává informace z historie obce - umí vysvětlit řízení obce - všímá si životního prostředí, umí vyhledat nedostatky a hledá řešení, - popíše kulturní a přírodní zajímavosti své obce			Naše obec, region, kraj - historie - památná místa, rodáci, tradice - současnost - řízení obce, důležité instituce - ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	OSV 1, 2, 3 VDO 1, 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3 EV 1, 2, 3, 4
VO-9-1-01	Žák: - učí se chápat význam vzdělání pro život a nutnost celoživotního vzdělávání - podílí se na vytváření pravidel soužití - užívá společenská pravidla a normy			Naše škola - vklad vzdělání pro život - život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy	
VO-9-1-01 VO-9-1-02	Žák: - umí vysvětlit pojem vlast, rozlišuje vlastenectví od projevů nacionalismu - hledá vzory v české historii a současnosti - má vlastenecké cítění a umí vyjádřit, na co můžeme být jako občané naší vlasti hrdí			Naše vlast - vlast, vlastenectví - historie - události - osobnosti - současnost - zajímavá a památná místa, co nás proslavilo - státní symboly - státní svátky, významné dny - obrana státu	

VO-9-4-02	Žák: - prokazuje úctu státním symbolům a umí vysvětlit, k čemu slouží, umí je používat a zná jejich význam a způsoby jejich používání - chápe tradice státnosti - popíše situace, kdy je třeba bránit stát - navrhne, jak může pomoci v konkrétním případě ohrožení	VO-9-4-02p	Žák: - uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání	- státní symboly - státní svátky, významné dny - obrana státu	
VO-9-1-07	Žák: - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace mezi různými skupinami lidí, v různých situacích - učí se hledat různé způsoby řešení situace - chápe nutnost spolupráce - dodržuje pravidla chování	VO-9-1-07p	Žák: - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem	Pravidla slušného chování - komunikace	

VO-9-3-01 VO-9-3-02	Žák: - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady - vysvětlí, v čem spočívá hospodárnost - dodržuje zásady hospodárnosti, zacházení s penězi - chápe význam peněz - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti	VO-9-3-02p	- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti - stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků	Majetek, vlastnictví - peníze a hospodaření s nimi - hospodaření - rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
VO-9-3-02 VO-9-3-03	- učí se hospodařit a přemýšlí o správném hospodaření s penězi, navrhuje úspory v rodinném rozpočtu - vyhýbá se rizikům - objasní způsoby hospodaření a nakládání s vlastním majetkem i s majetkem společným - zdůvodní nepřijatelnost vandalismu - umí nalézt příklady financování z obecního rozpočtu	VO-9-3-02p VO-9-1-03p	- vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi - přistupuje kriticky k projevům vandalismu		

VO-9-4-04 VO-9-1-10	Žák: - přiměřeně svému věku uplatňuje svá práva - respektuje práva druhých lidí - hodnotí projevy a význam solidarity mezi lidmi - nabízí pomoc druhým	VO-9-4-04p	Žák: - vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	Lidská práva a práva dětí - základní dokumenty o lidských právech - kulturní odlišnosti	
VO-9-5-05	Žák: - posoudí a doloží nutnost spolupráce lidí na celém světě			Globální problémy lidstva	

Výchova k občanství **2. stupeň, 7. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata

VO-9-1-07 VO-9-1-03 VO-9-1-08	Žák: - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - učí se řešit konflikty a neshody s druhými lidmi nenásilným způsobem - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - zaujímá tolerantní postoje k menšinám	VO-9-1-07p VO-9-1-03p VO-9-1-08p	Žák: - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem - přistupuje kriticky k projevům vandalismu - respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti	Chování ve společnosti - vztahy mezi lidmi - tolerance	OSV 1, 2, 3 VDO 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2 EV 3
VO-9-1-04 VO-9-1-08 VO-9-1-05	Žák: - zhodnotí nabídku kulturních institucí - cíleně vybírá akce, které ho zajímají - váží si kulturních hodnot - respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí - sleduje prostředky masové komunikace - kriticky přistupuje mediálním informacím			Kultura - kulturní instituce - kulturní hodnoty a tradice - masová kultura	
VO-9-1-07 VO-9-1-09 VO-9-1-06 VO-9-1-08 VO-9-1-10	Žák: - rozpoznává projevy charakterových vlastností u sebe i druhých lidí - hodnotí jednání a chování své i druhých - rozpoznává netolerantní, rasistické projevy v chování lidí - zhodnotí, doloží na příkladech význam solidarity mezi lidmi - vyjádří své možnosti, jak může sám pomáhat lidem v nouzi a v situacích ohrožení	VO-9-1-07p VO-9-1-09p VO-9-1-08p	Žák: - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití - je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie - rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům	Zásady lidského soužití - morálka a mravnost - rozdíly mezi lidmi - přirozené, sociální - rovnost a nerovnost lidí - postavení muže a ženy ve společnosti - solidarita - pomoc druhým v nouzi, potřební lidé ve společnosti	

	Žák: VO-9-2-01 - vysvětlí, jak může sebepoznání a vlastní hodnocení pozitivně ovlivňovat rozhodování jedince VO-9-2-02 - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společenských cílů VO-9-2-03 - objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-04 - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, jak lze rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	VO-9-2-01p VO-9-2-04p	Žák: - chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním - formuluje své nejbližší plány	Člověk jako osobnost - podobnost a odlišnost lidí - v projevech chování, v prožívání, myšlení a jednání - vlastnosti, dovednosti a schopnosti člověka - charakterové vlastnosti - vrozené předpoklady, osobní potenciál - vnitřní svět člověka - vnímání, prožívání, poznávání - hodnotový systém, sebehodnocení - osobní rozvoj - životní cíle, plány, motivace, aktivity	

Výchova k občanství **2. stupeň, 8. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák: VO-9-4-01 - rozlišuje typy a formy státu, porovná jejich znaky VO-9-1-06 - zná zásady pomoci a povinnosti občana v situacích ohrožení VO-9-4-05 - na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu - na příkladech objasní národní i mezinárodní úkoly Armády ČR	VO-9-1-06p	- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí	Stát a právo - právní základ státu - znaky státu, - typy a formy státu - státní občanství ČR - Ústava ČR - obrana státu	OSV 1, 2, 3 VDO 2, 3, 4 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2 EV 3 MV 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

VO-9-4-02	Žák: - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, jejich orgánů a institucí	VO-9-4-02p	- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy	Složky státní moci, jejich orgány a instituce	
VO-9-4-02	Žák: - uvede příklady orgánů a institucí, které se podílejí na správě obcí, krajů, státu	VO-9-4-02p	- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti	Státní správa a samospráva - orgány a instituce a jejich úkoly - principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování	
VO-9-4-03 VO-9-4-04	Žák: - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - chápe a vyloží význam voleb do zastupitelstev - uvede příklady, jak výsledky voleb ovlivňují každodenní život	VO-9-4-04p	- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů	- znaky demokratického řízení státu - politický pluralismus - význam a formy voleb - volební právo	
VO-9-4-05 VO-9-4-06 VO-9-4-07	Žák: - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství, občanskoprávní vztahy a provádí jednoduché právní úkony, chápe jejich důsledky	VO-9-4-05p	- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu - uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele	Právní řád ČR - význam - funkce - orgány právní ochrany - soustava soudů - právní norma - právní předpis - základní práva spotřebitele	

	Žák:			Protiprávní jednání	
VO-9-4-08	- dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují - uvědomuje si rizika jejich porušování	VO-9-4-08p	- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání	- druhy včetně korupce - postihy - trestní postižitelnost - porušování předpisů	
VO-9-4-10	- rozpozná protiprávní jednání - rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady	VO-9-4-10p	- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací	(např. silniční provoz, duševní vlastnictví)	
VO-9-4-09	- rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů a uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - uvede příklady korupčního jednání	VO-9-4-09p	- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků		
VO-9-4-11	- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání		- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu		

Výchova k občanství **2. stupeň, 9. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:	Stát a hospodářství	OSV 1, 2, 3
VO-9-3-03	- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	VO-9-3-03p	- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet	- peníze a jejich funkce, podoby peněz, formy placení - banky a jejich služby, aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	VDO 1, 2, 3, 4 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 1, 2, 3, 4 MV 6, 7
VO-9-3-04	- vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí,	VO-9-3-04p	- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům	- rozpočet státu, typy rozpočtu a	

VO-9-3-05 VO-9-3-07 VO-9-3-06 VO-9-3-08 VO-9-3-01	vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu, do kterých oblastí stát směruje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	VO-9-3-07p	- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany	jejich odlišnosti; význam daní - výroba, obchod, služby, jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství, nabídka a poptávka, trh a podstata jeho fungování, tvorba ceny, inflace - nejčastější právní formy podnikání	
VO-9-5-02	Žák: - uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a uvede příklady zahraničních misí Armády ČR	VO-9-02p	- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy	Globální svět - mezinárodní spolupráce, OSN, NATO, Rada Evropy - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhody - globalizace a její projevy, klady a zápory, významné globální problémy včetně válek	

VO-9-5-03 VO-9-5-04 VO-9-5-05 VO-9-5-01 VO-9-5-06	- globalizace - porovná klady a zápory - uvede globální problémy současnosti - vyjádří na některé svůj vlastní názor - popíše jejich hlavní příčiny a možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů - uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni - v obci, regionu - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů - uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU a možné způsoby jejich uplatňování - uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	VO-9-5-01p VO-9-5-06p	- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování - uvede příklady mezinárodního terorismu	a terorismu, možnosti jejich řešení - evropská integrace, její podstata, význam, výhody - EU a ČR	

5.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje vzdělávací obory: fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis.

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího oboru

Předmět *Fyzika* je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních jevů a jejich vzájemných souvislostí a k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální jevy a veličiny. Vede k utváření a ověřování hypotéz a učí je zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi. Podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a logického uvažování. Předmět je realizován těmito formami: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, samostatná práce (vyhledávání informací na internetu, práce s jednoduchými názornými pomůckami), laboratorní cvičení.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák vyhledává, třídí a zpracovává informace (encyklopedie, internet, každodenní praxe)
- používá odbornou terminologii
- zvládá samostatné měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- nalézá souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů
- žák využívá základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní
- žák pracuje ve skupině, komunikuje s týmem, respektuje názory druhých, diskutuje
- formuluje své myšlenky v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální
- žák při skupinovém a kooperativním vyučování spolupracuje při řešení problémů
- má pocit sebedůvěry a zodpovědnosti
- je ochotný pomoci

Kompetence občanské
- žák chápe nutnost šetrného využívání energie, posuzuje efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňuje obnovitelné zdroje energie ve svém budoucím životě

Kompetence pracovní
- žák dodržuje zásady bezpečnosti práce

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
F-9-1-02	Žák: - rozhodne, které látky jsou pevné, kapalné, plynné a nalezne společné vlastnosti látek - podle skupenství - ví, že látky mají různé vlastnosti - uvede na příkladech částicové složení látek a popíše jev dokazující neustálý neuspořádaný pohyb částic - změří sílu – tahovou sílu ruky, gravitační sílu Země - provede experiment vzájemného přitahování a odpuzování zelektrovaných těles - zjistí, zda na těleso působí magnetická síla a ověří existenci magnetického pole - určí druh pólu podle magnetické střelky - pokusem ověří průběh indukčních čar daného magnetu - umí zmagnetizovat daný předmět - objasní funkci a užití kompasu - popíše magnetické pole Země			Vlastnosti látek a těles - tělesa a látky - vlastnosti pevných, kapalných a plynných látek - částicová stavba látek - síla, gravitační síla – měření síly - elektrické vlastnosti látek - magnetické vlastnosti látek	OSV 1, 2 EV 2

F-9-1-01 F-9-1-04 F-9-1-03	Žák: - změří délku předmětu vhodně zvoleným měřidlem - objem tělesa odměrným válcem, hmotnost tělesa na vahách - vzájemně převádí běžně používané jednotky téže veličiny - určí hustotu látky měřením hmotnosti a objemu tělesa a výpočtem pomocí vzorce - zjistí hustotu látky v tabulkách - vypočte hmotnost tělesa z objemu a hustoty - odhadne a změří dobu trvání děje - převádí údaje o čase v různých jednotkách - uvede příklad změny délky nebo objemu tělesa při změně teploty - vysvětlí princip měření teploty teploměrem a provede experiment - určí rozdíl teplot z naměřených hodnot - vypracuje graf změn teploty v závislosti na čase	F-9-1-01p	Žák: - změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Měření fyzikálních veličin - měření délky - měření objemu - měření hmotnosti - hustota látek - měření času - měření teploty	OSV 1, 2 EV 2

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
F-9-2-01 F-9-2-02	Žák: - rozhodne, zda je těleso vzhledem k jinému tělesu v klidu nebo v pohybu - určí trajektorii pohybu určitého tělesa - rozliší pohyb přímočarý, křivočarý, rovnoměrný, nerovnoměrný - určí rychlost rovnoměrného pohybu - orientuje se v jednotkách rychlosti - vypočte dráhu rovnoměrného pohybu - vypracuje graf závislosti pohybu tělesa na čase a umí s grafem pracovat - vypočte průměrnou rychlost pohybu z daných údajů	F-9-2-01p F-9-2-02p	Žák: - rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu - zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů	Pohyb těles - klid a pohyb tělesa - popis pohybu – trajektorie, dráha, čas - druhy pohybu - pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný - rychlost rovnoměrného pohybu - dráha rovnoměrného pohybu -průměrná rychlost	OSV 1 MV 1
F-9-2-03 F-9-2-04	Žák: - uvede na příkladech vzájemné působení dvou těles a určí účinek vzájemného působení - změří velikost síly siloměrem - znázorní sílu graficky - určí gravitační sílu tělesa o určité hmotnosti - pokusem prokáže účinky gravitačního, magnetického a elektrického pole - určí výslednici sil v jedné přímce - rozhodne, kdy jsou dvě síly v rovnováze - odhadne polohu těžiště a pokusem určí těžiště desky a tyče - určí stabilitu polohy tělesa	F-9-2-04p	Žák: - rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Síla a skládání sil - vzájemné působení těles - síla a její měření - elektrická, gravitační a magnetická síla - elektrické, magnetické a gravitační pole - výpočet gravitační síly - znázornění síly, skládání sil, rovnováha sil - těžiště tělesa	OSV 1

F-9-2-05	Žák: - předvídá změny pohybu těles na základě Newtonových zákonů při působní výslednice sil v jednoduchých situacích - posuvné účinky síly na těleso si uvědomuje v souvislosti se změnou rychlosti pohybu tělesa	F-9-2-05p	Žák: - předvídá změnu pohybu těles při působení síly	Posuvné účinky síly Pohybové zákony - posuvné účinky síly na těleso - zákon síly - zákon setrvačnosti - zákon vzájemného působení těles –- akce a reakce	OSV 1
F-9-2-06	Žák: - rozhodne, kdy je páka v rovnovážné poloze - provádí experimenty, výpočtem určí podmínku rovnováhy na páce, kladce volné a pevné - uvede příklady využití otáčivých účinků síly v praxi	F-9-2-06p	Žák: - aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů	Otáčivé účinky síly - rovnováha sil na páce - moment síly - užití páky	
F-9-2-04	Žák: - určí tlak vyvolaný silou působící kolmo na určitou plochu - navrhne, jak lze v praxi tlak zvětšit nebo zmenšit - změří třecí sílu na jednoduchém příkladu - porovná vliv drsnosti ploch a obsahu styčných ploch na velikost třecí síly - uvede na příkladech význam klidové třecí síly a smykového tření v praxi	F-9-2-04p	Žák: - rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Deformační účinky síly - tlaková síla, výpočet tlaku Tření - tření, třecí síla - měření třecí síly, význam pro praxi	EV 3

F-9-3-01 F-9-3-02	Žák: - vysvětlí a předvede na jednoduchých pokusech Pascalův zákon - vysvětlí princip hydraulického zařízení - objasní působení tlakové síly v kapalině a vysvětlí princip hydrostatického tlaku - objasní působení těchto jevů v praxi - vysvětlí a aplikuje na jednoduchých příkladech Archimédův zákon - předvídá chování tělesa ponořeného do kapaliny, vypočítá vztlakovou sílu	F-9-3-01p	Žák: - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Mechanické vlastnosti kapalin - přenos tlaku v kapalině -Pascalův zákon - hydraulická zařízení - hydrostatický tlak - vztlaková síla - Archimédův zákon - potápění, plování a vznášení se těles v kapalině	OSV 1, 2
F-9-3-01	Žák: - prokáže a vysvětlí existenci atmosférického tlaku - porovná atmosférický tlak v různých výškách - popíše způsob jeho měření - uvede na příkladech působení vztlakové síly na těleso v plynu - popíše měření tlaku plynu v uzavřené nádobě a vyloží význam v praxi	F-9-3-01p	Žák: - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Mechanické vlastnosti plynů - vztlaková síla na tělesa v plynech - tlak plynu v uzavřené nádobě - přetlak, podtlak	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
F-9-4-01	Žák: - rozhodne, zda se práce koná či nekoná a které těleso koná práci - vypočte práci ze síly v závislosti na dráze - předvede vykonanou práci o velikosti 1 J			Teplo. Práce. Výkon - práce, práce na kladce - výkon, účinnost	MV 1
F-9-4-02	- určí výkon z práce a času, ze síly a rychlosti - předvede konkrétní příklady práce a výkonu	F-9-4-02p	Žák: - uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)		
F-9-4-03	Žák: - využívá poznatky o vzájemných přeměnách polohové, pohybové energie a polohové - energie pružnosti, aplikuje na praktických příkladech - určí vykonanou práci ze změny polohové energie tělesa - určí změnu pohybové a polohové energie z vykonané práce - porovná pohybové energie těles pomocí rychlosti a hmotnosti - uvede na příkladech přenos energie v soustavě těles (voda, turbína, generátor,…)	F-9-4-03p	Žák: - rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití	Pohybová a polohová energie - pohybová a polohová energie těles a jejich vzájemné přeměny	EV 2
F-9-4-04	Žák: - dokáže na příkladech jevů neustálý pohyb částic - na pokusech ověří souvislost těchto jevů s teplotou tělesa - objasní pojem vnitřní energie tělesa	F-9-4-04p	Žák: - rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či -odevzdané tělesem	Vnitřní energie. Teplo - částicové složení látek - vnitřní energie tělesa - změny vnitřní energie tělesa konáním práce a tepelnou výměnou	EV 2, 3

F-9-4-05	a jeho souvislost s teplotou tělesa - předvede na příkladech změnu vnitřní energie konáním práce nebo tepelnou výměnou - rozlišuje a správně používá pojmy teplo a teplota - vyhledá v Tabulkách měrnou tepelnou kapacitu některých látek s ohledem na praxi - určí teplo přijaté nebo odevzdané tělesem při tepelné výměně - rozhodne, zda tepelná výměna probíhá vedením, prouděním nebo zářením - objasní využití těchto jevů v praxi v souvislosti s minimálním únikem energie	F-9-4-05p	- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	- teplo, měrná tepelná kapacita látky - určení tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně bez změny skupenství - tepelná výměna prouděním - tepelné záření - využití energie slunečního záření	
F-9-3-01	Žák: - uvede na příkladech změny skupenství látek – tání, tuhnutí, vypařování, var, - kondenzace, sublimace, desublimace - pokusem ukáže změnu skupenství určité látky, vysvětlí pohlcení nebo uvolnění skupenského tepla - chápe význam měrného skupenského tepla a vyhledá v Tabulkách - objasní jev anomálie vody a uvede na příkladech - vysvětlí, co urychluje vypařování kapaliny, uvede příklady - vysvětlí změny teploty varu v závislosti na tlaku nad vroucí kapalinou - objasní jev kapalnění vodní páry ve	F-9-3-01p	Žák: - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Změny skupenství látek - tání, tuhnutí, vypařování, var, kapalnění - pístové spalovací motory	EV 2, 3

	vzduchu, vysvětlí vznik mlhy, jinovatky, oblaků - popíše činnost zážehového a vznětového motoru, vysvětlí rozdíly vlivu na ŽP				
F-9-6-03	Žák: - rozhodne, kdy a jak se budou dvě elektricky nabitá tělesa přitahovat nebo odpuzovat - vysvětlí elektrování těles vzájemným třením a princip uzemnění nabitého tělesa - objasní jevy polarizaci izolantu a elektrostatickou indukci - pokusem prokáže existenci elektrického pole a znázorní pomocí siločar - na příkladech vysvětlí výhody a nevýhody elektrostatických jevů	F-9-6-03p	Žák: - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla	Elektrický náboj, elektrické pole - elektrování těles třením - elektrický náboj - vodič a izolant v elektrickém poli - siločáry elektrického pole	
F-9-6-01 F-9-6-03 F-9-6-02 F-9-6-04	Žák: - objasní podstatu elektrického proudu v kovových vodičích a elektrolytech - vysvětlí rozdíl mezi vodičem a izolantem - na pokusu předvede splnění podmínek pro vedení elektrického proudu - změří elektrický proud ampérmetrem, elektrické napětí voltmetrem - popíše různé zdroje napětí a navrhne využití v konkrétních příkladech - objasní a ověří pokusem Ohmův zákon, sestrojí graf závislosti proudu na napětí	F-9-6-01p F-9-6-03p F-9-6-02p	Žák: - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - vyjmenuje zdroje elektrického proudu	Elektrický proud - elektrická proud v kovech a roztocích solí a kyselin - měření elektrického proudu - měření elektrického napětí - zdroje elektrického napětí - Ohmův zákon - elektrický odpor - závislost odporu na vlastnostech vodiče - výsledný odpor vodičů zapojených za sebou a vedle sebe - regulace hodnoty proudu reostatem - reostat jako dělič napětí - elektrická práce, elektrická energie, výkon elektrického proudu	

	- vysvětlí závislost odporu vodiče na materiálu vodiče a na teplotě - sestaví podle schématu elektrický obvod za sebou a vedle sebe a vyvodí správné vztahy Ohmova zákona v rozvětvených obvodech - použije reostat k regulaci proudu a k dělení napětí - určí elektrickou práci z napětí a proudu a z výkonu a času, používá různé jednotky vycházející z praktického používání spotřebičů - určí výkon spotřebiče z napětí a proudu - aplikuje tyto znalosti k používání různých spotřebičů v domácnosti				

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
F-9-5-01 F-9-5-02	Žák: - rozpozná zdroje zvuku - určí podmínky šíření zvuku v různých prostředích - porovná rychlosti šíření zvuku v různých prostředích, vyřeší jev hromu a blesku v závislosti na rychlosti šíření zvuku a světla - vysvětlí výšku tónu v závislosti na kmitočtu - objasní příjem zvuku uchem - vyloží jev rezonance a jeho užití v praxi - objasní intenzitu zvuku a její projevy v praktickém životě a navrhne ochranu sluchu před nadměrnou hlasitostí	F-9-5-01p F-9-5-02p	Žák: - rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Zvukové jevy - zdroje zvuku - šíření zvuku prostředím rychlost šíření zvuku - výška tónu - uchu jako přijímač zvuku - rezonance, barva tónu - odraz zvuku, ozvěna - ochrana před nadměrným hlukem	EV 4
F-9-3-01	Žák: - vyjmenuje meteorologické prvky a způsob jejich měření - popíše činnost meteorologické stanice a vysvětlí význam předpovědí - provede jednoduché meteorologické pozorování - uvede látky a jejich zdroje znečišťující atmosféru, rozliší zdroje škodlivin z lidské činnosti - vysvětlí příčiny vzniku skleníkového efektu a ozónové díry jako globální problémy lidstva	F-9-3-01p	Žák: - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Počasí kolem nás - meteorologie - atmosféra Země - základní meteorologické jevy a jejich měření - problémy znečišťování atmosféry	EV 2
F-9-6-05	Žák: - vysvětlí a ukáže na pokusu existenci magnetického pole cívky			Elektromagnetické jevy - magnetické pole cívky s proudem, elektromagnet	EV 2, 3, 4

F-9-6-06	pod proudem a uvede příklady využití elektromagnetů v praxi - vysvětlí princip činnosti stejnosměrného elektromotoru a uvede příklady jeho využití v praxi - předvede a vysvětlí princip elektromagnetické indukce - objasní vznik střídavého proudu, popíše graf jeho průběhu - objasní princip činnosti alternátoru a vysvětlí přeměny energie, které v něm probíhají - ukáže měření střídavého proudu - určí transformační poměr transformátoru, uvede na příkladech využití transformace - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - uvede příklady vedení elektrického proudu v kapalinách a plynech - objasní vznik proudu v elektrolytu a uvede příklady, např. pokovování předmětů - prokáže vodivost lidského těla v souvislosti a pravidly bezpečnosti zacházení s elektrickým proudem - popíše podstatu blesku a objasní způsob ochrany před bleskem - zapojí správně polovodičovou diodu a uvede příklady využití v praxi - objasní přeměny energie ve slunečním článku - řídí se základními pravidly při zacházení s elektrickým proudem			- působení magnetického pole na cívku s proudem, elektromotor, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, alternátor - měření střídavého proudu a střídavého napětí, transformátory - rozvodná elektrická síť - elektrické vodiče a izolanty, elektrický proud v kovových vodičích - elektrický proud v kapalinách a plynech - elektrický proud v polovodičích - polovodičová dioda - elektrické spotřebiče v domácnosti - ochrana před úrazem elektrickým proudem	
F-9-6-08	Žák: - popíše základní druhy elektromagnetických vln podle vlnové délky a uvede příklady jejich využití			Elektromagnetické záření - elektromagnetické vlny a záření - zdroje záření	EV 4

	- uvede rychlost šíření světla ve vakuu - vysvětlí šíření televizních a radiových vln v terénu - vysvětlí využití mikrovln a objasní význam rentgenového záření pro praxi - dodržuje zásady bezpečného zacházení s laserem				
F-9-6-07 F-9-6-08	Žák: - rozhodne, zda při průchodu světla dvěma prostředími nastane lom světla, a sice od kolmice nebo ke kolmici - vysvětlí případ úplného odrazu světla - rozliší spojku a rozptylku, najde ohnisko čočky - zobrazí předměty pomocí čoček, charakterizuje obrazy, které vzniknou zobrazením spojky a rozptylky - uvede na příkladech využití čoček, vysvětlí funkci čočky v lidském oku - popíše vady oka a uvede korekce čočkami - sestaví z vhodných čoček model mikroskopu a dalekohledu, znázorní zobrazení a uvede příklady využití v praxi	F-9-6-07p	Žák: - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Světelné jevy - lom světla, úplný odraz světla - čočky, optické vlastnosti oka - lupa a mikroskop, dalekohledy	EV 4
F-9-4-03	Žák: - popíše složení jádra a atomu - vysvětlí pojem izotop, nuklid - uvede druhy radioaktivního záření, podstatu, vlastnosti - vysvětlí na příkladech využití radionuklidů - popíše řetězovou jadernou reakci, objasní nebezpečí jejího zneužití v jaderných zbraních a možnosti	F-9-4-03p	Žák: - rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití	Jaderná energie - atom, atomové jádro, izotop, nuklid - radioaktivita - využití jaderného záření - řetězová jaderná reakce - jaderný reaktor - jaderná energetika - ochrana před zářením	EV 2, 3

	využití v jaderných reaktorech				
F-9-4-05	- vysvětlí přeměny energie v jaderných elektrárnách - porovná přeměny energií v různých typech elektráren, objasní výhody a nevýhody - popíše možnosti ochrany před jaderným zářením	F-9-4-05p	- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí		
	Žák:		Žák:	Země a vesmír	OSV 1, 2
F-9-7-01	- popíše, z čeho se skládá sluneční soustava - objasní pomocí poznatků o gravitaci pohyb planet a měsíců kolem Slunce	F-9-7-01p	- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	- Země a vesmír - Sluneční soustava - naše Galaxie - kosmonautika	
F-9-7-02	- vyjmenuje planety, vyloží rozdíl mezi planetou a hvězdou - orientuje se v základních souhvězdích pomocí mapy hvězdné oblohy - má přehled o základních historických krocích v kosmonautice	F-9-7-02p	- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru		

5.6.2 Chemie

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět *Chemie* se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku. Zaměření vyučovacího předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor chemie, vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů. Učí získávat a upevňovat dovednosti, pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a laboratorními pomůckami. Rozvíjí dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky. Učí aplikovat poznatky o chemii v praktickém životě, řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy.

Vede k porozumění podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na surovinových zdrojích, k aplikaci poznatků o chemii ve prospěch ochrany životního prostředí a zdraví člověka.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák zvládá systematické pozorování a experiment jako základní formu zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, zvládá jejich popis, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- správně používá chemické termíny, symboly a značky
- samostatně nebo ve skupině formuje závěry na základě výsledků pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

- žák řeší problémové situace související s učivem chemie
- sám navrhuje řešení, dochází k závěrům a vyhodnocuje získaná fakta
- nacházení příklady chemických dějů a jevů v běžné praxi, dokáže vysvětlit jejich chemickou podstatu
- aplikuje poznatky v praxi

Kompetence komunikativní

- žáky správně užívání chemické symboly, značek a terminologii
- správně, logicky, výstižně a kultivovaně vyjadřuje své myšlenky v písemném i ústním projevu

Kompetence sociální a personální

- žák dokáže spolupracovat s ostatními a smysluplně diskutovat
- respektuje názory jiných
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy
- chápe nutnost ochrany vlastního zdraví i zdraví svých blízkých
- dokáže se zodpovědně rozhodovat a chovat v situacích ohrožujících zdraví a život člověka

Kompetence pracovní

- žák dodržuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny
- bezpečně a účinně používá materiály, chemikálie, nástroje a další vybavení
- dodržuje vymezená pravidla z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zvládá sám organizovat práci, navrhnout postup a časový rozvrh
- je schopen využívat poznatky v běžné praxi

5.6.2 Chemie **2. stupeň, 8. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
CH-9-1-01	Žák: - uvede na příkladech, čím se zabývá chemie - rozliší u běžně známých dějů, zda se jedná o fyzikální nebo chemický děj - rozpozná na příkladech fyzikální tělesa a chemické látky - zhodnotí význam chemie pro společnost, uvědomí si rizika chemické výroby pro okolí a uvede konkrétní příklady ze svého regionu			Úvod do chemie - vymezení předmětu chemie - látky a tělesa - chemické děje - chemická výroba - význam pojmu alchymie	OSV 1 EV 2
CH-9-1-01	Žák: - uvede chemické a fyzikální vlastnosti látek - rozliší látky podle jejich vlastností - provede jednoduchý chemický pokus a zaznamená výsledky do protokolu - rozpozná skupenství látek a jejich změny - vyhledá v tabulkách a orientuje se v hodnotách fyzikálních veličin – hustota, teplota varu, teplota tání	CH-9-1-01p	Žák: - rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek	Vlastnosti látek - vlastnosti látek - barva, skupenství, hustota, kujnost, tepelná a elektrická vodivost, zápach, rozpustnost - změny skupenství - tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace	EV 2
CH-9-1-02 CH-9-1-03	Žák: - uvede zásady bezpečnosti v odborné pracovně a poskytnutí první pomoci při úrazu - pozná některé nebezpečné látky podle nových piktogramů a dodržuje zásady bezpečné práce s nimi - vysvětlí význam H-vět a P-vět u běžně dostupných výrobků - ví, jak se chovat při úniku nebezpečných látek	CH-9-1-02p CH-9-1-03p	Žák: - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami - reaguje na případy úniku nebezpečných látek – rozpozná přeměny skupenství látek	Zásady bezpečnosti práce při experimentální činnosti - zásady bezpečnosti práce v odborné učebně - první pomoc při úrazu v odborné učebně - poleptání, popálení, pořezání - H-věty - pokyny o bezpečnosti chemických látek a jejich směsí - P-věty chemických látek a jejich směsí - nové piktogramy	OSV 1, 2

CH-9-2-01 CH-9-2-02 CH-9-2-03 CH-9-2-04	Žák: - rozliší pojem čistá látka a směs - rozpozná směsi různorodé a stejnorodé - uvede na příkladu roztok pevného, kapalného a plynného skupenství - vymezí pojmy: složka roztoku, látka rozpuštěná, rozpouštědlo, rozpustnost, roztok koncentrovanější a zředěnější, nasycený a nenasycený - vysvětlí vliv teploty na rychlost rozpouštění - vypočítá složení roztoků a připraví roztok podle požadovaného složení - navrhne postup oddělování složek směsi na příkladech v laboratoři a v praxi - sestaví filtrační aparaturu a provede filtraci	CH-9-2-01p CH-9-2-02p	Žák: - pozná směsi a chemické látky - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě	Směsi - různorodé směsi - suspenze, emulze, pěna, dým, mlha - stejnorodé směsi - roztoky - složky směsí - složení roztoků, hmotnostní zlomek - usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace	
CH-9-2-05 CH-9-2-06	Žák: - vysvětlí koloběh vody v přírodě a zhodnotí význam vody pro život na Zemi - uvede základní vlastnosti vody a rozliší vodu destilovanou, pitnou, užitkovou a odpadní - objasní princip výroby pitné vody ve vodárnách - vysvětlí důležitost čistoty vody a vyloží princip čištění vody v čistírnách odpadních vod - vysvětlí význam kyslíku pro život a další jeho průmyslové využití - vymezí pojem hoření a požár, popíše princip hašení a uvede telefonní čísla hasičů - objasní pojmy smog a inverze a	CH-9-2-05p CH-9-2-06p	Žák: - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití - uvede zdroje znečišťování vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí	Voda a vzduch - voda podle výskytu a složení - výroba pitné vody - čistota vody - vzduch a jeho složení, vlastnosti, zkapalnění a destilace vzduchu - čistota ovzduší - ozónová vrstva	EV 2, 3, 4

	uvede příčiny znečištění vzduchu a jak jim zabránit - zná vliv znečištění vzduchu na zdraví člověka, uvědomuje si nebezpečí narušení ozónové vrstvy na zdraví kůže a jak předcházet rakovině kůže				
CH-9-3-01	Žák: - uvede na příkladech, že látky se skládají z částic s neustálým pohybem - používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech - popíše složení atomu a vznik aniontu a kationtu			Částicové složení látek - atomy a molekuly - atomové jádro, protony a neutrony elektronový obal, elektrony, valenční elektrony, ionty	
CH-9-3-02	Žák: - používá značky a názvy nejznámějších chemických prvků (Ag, Al, Au, Br, C, Ca, Cl, Cu, F, Fe, H, He, Hg, I, K, Mg, Mn, N, Na, O, P, Pb, S, Si, Zn), vyhledá v tabulkách názvy prvků ke známým (daným) protonovým číslům a naopak - používá pojmy chemická látka, chemický prvek a chemická sloučenina, chemická vazba ve správných souvislostech - rozliší chemickou značku prvku a chemické sloučeniny - odvodí složení chemické sloučeniny ze vzorce a z modelu molekuly	CH-9-3-02p	Žák: - uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky	Chemické prvky a chemické sloučeniny - chemické prvky - vybrané názvy a značky chemických prvků - protonové číslo	EV 2
CH-9-3-03	Žák. - rozliší kovy a nekovy a uvede příklady vlastností a využití některých kovů, slitin a nekovů - popíše periody a skupiny v periodické soustavě prvků a vyhledá známé prvky	CH-9-3-03p	Žák: - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	Chemické prvky a periodická soustava chemických prvků - kovy - Fe, Al, Zn, Cu, Ag, Au - slitiny - mosaz, bronz, dural - nekovy - H, O, N, CL, S, C	EV 2

	s podobnými vlastnostmi - objasní periodický zákon				
CH-9-4-01	Žák: - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce a uvede příklad - provede jednoduché chemické reakce ve školní laboratoři	CH-9-4-01p	Žák: - pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	Chemické reakce - chemický děj - výchozí látky a produkty	
CH-9-4-02	Žák: - vysvětlí zákon zachování hmotnosti na příkladech - zapíše jednoduchými chemickými rovnicemi vybrané chemické reakce - řeší úlohy s využitím *n, M, m, V a hustoty* podle chemických rovnic		-	Chemické rovnice - zákon zachování hmotnosti - látkové množství - molární hmotnost - jednoduché chemické rovnice	EV 2
CH-9-5-01	Žák: - určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, sulfidech a halogenidech - aplikuje názvosloví dvouprvkových sloučenin - popíše vlastnosti, použití a význam vybraných oxidů a chloridu sodného - zhodnotí vliv těchto látek na ŽP a na zdraví lidí	CH-9-5-01p	Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	Dvouprvkové sloučeniny - oxidy, sulfidy a halogenidy - názvosloví oxidů, halogenidů a sulfidů - oxid siřičitý, sírový, uhličitý, uhelnatý, vápenatý, dusnatý, dusičitý, křemičitý - sulfidy - fluoridy, chloridy, bromidy, jodidy - ionty - skleníkový efekt	EV 2, 3, 4 OSV 3
CH-9-5-01 CH-9-5-03 CH-9-5-02	Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, bezpečné ředění koncentrovaných roztoků a první pomoc při poleptání kyselinou - aplikuje názvosloví kyselin - rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí indikátorů pH - změří pH roztoku indikátorovým papírkem - vysvětlí vznik kyselých dešťů a jejich vliv na ŽP	CH-9-5-01p CH-9-5-03p	Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí - se orientuje na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	Kyseliny - kyseliny - chlorovodíková, dusičná, sírová - názvosloví kyselin - pH, indikátory pH - kyselé deště	EV 2

CH-9-5-01	Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných hydroxidů, jejich bezpečné rozpuštění a první pomoc při zasažení těla hydroxidy - aplikuje názvosloví hydroxidů - posoudí vliv vybraných hydroxidů na ŽP (odpady)	CH-9-5-01p	Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	Hydroxidy - hydroxidy - sodný, draselný, sodný - názvosloví hydroxidů	EV 2
CH-9-5-01	Žák: - provede neutralizaci zředěných roztoků kyselin a hydroxidů se správným zápisem chemické reakce - vymezí látky patřící mezi soli - připraví sůl jednoduchým postupem - aplikuje názvosloví jednoduchých solí - vyjmenuje příklady využití některých solí	CH-9-5-01p	Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	Neutralizace a soli - podstata neutralizace - vznik solí - názvosloví síranů, dusičnanů a uhličitanů	EV 2, 3, 4
CH-9-5-03	Žák: - uvede význam průmyslových hnojiv a zdůrazní jejich vliv na ŽP - popíše složení, vlastnosti a použití některých stavebních pojiv	CH-9-5-03p	Žák: - se orientuje na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem - poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem	Hospodářsky významné látky - průmyslová hnojiva, N, P, K - vápenná malta, sádra, beton - keramika	EV 3, 4

Chemie 2. stupeň, 9. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
CH-9-5-01	Žák: - plánuje a provádí soustavné pozorování - zpracovává data, vyvozuje specifické závěry z obecnějších zákonů - využívá jich při řešení problémů či rozhodování v praktických situacích - rozliší výchozí látky a produkty chemické reakce - aplikuje zákon zachování hmotnosti v chemických výpočtech	CH-9-5-01p	Žák: - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí	Opakování učiva 8. roč. - směsi - prvky, sloučeniny - kovy, nekovy, oxidy - periodický zákon a periodická soustava prvků - látkové množství, rychlost chemických reakcí - kyseliny, hydroxidy - soli	OSV 1, 2
CH-9-4-03	Žák: - vymezí pojmy oxidace a redukce - rozhodne, která ze známých reakcí je redoxní děj - vysvětlí princip výroby železa a oceli a jejich význam - vysvětlí pojem koroze, vysvětlí příčiny tohoto jevu v praxi a způsob ochrany - prakticky ověří vliv různých činitelů na průběh koroze - rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy, uvede příklady využití v praxi			Redoxní reakce - oxidace a redukce - výroba železa a oceli - galvanický článek - elektrolýza - koroze	EV 4
CH-9-4-03 CH-9-6-02	Žák: - určí druh reakce z hlediska tepla - uvede příklady a vlastnosti fosilních a průmyslově vyráběných paliv s ohledem na jejich význam coby paliva a chemické suroviny	CH-9-6-02p	Žák: - zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie	Energie a chemické reakce - exotermické a endotermické reakce - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - fosilní paliva - uhlí, ropa, zemní plyn	EV 3

	- posoudí vliv spalování paliv na ŽP - zná dopady zplodin z fosilních paliv na lidské zdraví - rozliší obnovitelné a neobnovitelné zdroje paliv - bezpečně používá plynové spotřebiče a rozpozná označení hořlavin - bezpečně manipuluje s hořlavinami, umí postupovat při vzniku požáru - poskytne první pomoc při popálení			- průmyslově vyráběná paliva	
CH-9-6-01 CH-9-6-02	Žák: - rozliší anorganické a organické sloučeniny - určí nejjednodušší uhlovodíky včetně názvosloví, vlastností a použití - zhodnotí vliv uhlovodíků na ŽP včetně havárií ropných tankerů a globálního oteplování	CH-9-6-02p	Žák: - zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	Uhlovodíky - alkany, alkeny, alkyny, areny - methan, ethan, propan, butan, ethylen, acethylen, benzen, naftalen, toluen - průmyslové zpracování ropy	EV 2, 3, 4
CH-9-6-03	Žák: - rozliší pojmy uhlovodík derivát uhlovodíku - rozpozná uhlovodíkový zbytek a funkční skupinu - popíše význam freonů a jejich vliv na ozónovou vrstvu - aplikuje názvosloví některých kyslíkatých derivátů s ohledem na jejich význam a vlastnosti - rozliší esterifikaci mezi ostatními typy a uvede reaktanty a produkty			Deriváty uhlovodíků - halogenové deriváty - alkoholy, fenoly - aldehydy, ketony - karboxylové kyseliny - estery, esterifikace, ethylester kyseliny octové	EV 2, 3, 4 OSV 3
CH-9-6-04 CH-9-6-05 CH-9-6-06	Žák: - uvede výchozí látky a produkty včetně podmínek fotosyntézy a dýchání - rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a biokatalyzátory - popíše příklady zdrojů těchto látek	CH-9-6-06p	Žák: - uvede příklady bílkovin, tuků,	Přírodní látky - bílkoviny, tuky, cukry, vitamíny - fotosyntéza, dýchání	EV 2 MV 1

	v lidské výživě s ohledem na dodržování zásad zdraví		sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy		
CH-9-6-02	Žák: - rozpozná plasty od dalších látek, uvede nejdůležitější plasty a jejich použití - posoudí vliv používání plastů na ŽP - zná dopady používání plastů na zdraví, hlavně PVC a polystyrénu, uvědomuje si únik reziduí z plastů do biosféry a dopady na zdraví lidí - uvede výhody a nevýhody používání syntetických vláken, rozliší je od přírodních	CH-9-6-02p	Žák: - vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy	Plasty a syntetická vlákna - polyethylen, polypropylen, polystyren, polyvinylchlorid - polyamidová a polyesterová vlákna	EV 3, 4 OSV 3
CH-9-7-01 CH-9-7-02 CH-9-7-03	Žák: - uvede příklady významných chemických výrob - uvede příklady prvotních a druhotných zdrojů surovin s ohledem na udržitelný rozvoj - zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů - vymezí pojem biotechnologie na příkladech - zhodnotí příčiny a důsledky znečišťování ŽP - zachází bezpečně s mycími a čisticími prostředky používanými v domácnosti - určí a rozpozná některé toxické, hořlavé a výbušné látky, pozná jejich označení a popí--še zásady bezpečného zacházení s nimi - uvede příklady chování při zamoření těmito látkami a při požáru nebo výbuchu včetně prevence - na příkladech vyjmenuje otravné látky a způsob ochrany proti nim - popíše volně i nezákonně prodejné drogy a způsoby boje proti	CH-9-7-01p CH-9-7-03p	Žák: - uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Chemie a společnost - chemické výroby - otravné látky - pesticidy - biotechnologie - enzymy - léčiva - drogy - detergenty - potraviny - chemie a ŽP - nebezpečné jedovaté látky v obalech, elektronice a plastech vůbec	EV 3, 4 OSV 1, 3 MV 1

	nim, uvede následky jejich používání - zná následky používání různých toxických látek na zdraví člověka				

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět *Přírodopis* je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku. Zaměření vyučovacího předmětu směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny, vede k poznávání složitosti a mnohotvárnosti přírody, učí pozorovat a zkoumat přírodní jevy, procesy a vztahy mezi nimi, učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě, umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se, vede k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých organismů včetně člověka, vede k pochopení podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislostí člověka na přírodních zdrojích, k aplikaci poznatků o přírodě ve prospěch ochrany životního prostředí, podporuje vytváření otevřeného a kritického myšlení a určitého nadhledu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák vyhledává, třídí a propojuje informace, nalézá souvislostí mezi nimi
- využívá informační technologie a umí kriticky zhodnotit a porovnat získané informace

Kompetence k řešení problémů

- žák volí mezi více možnými postupy při řešení problému
- sám navrhuje řešení, dochází k závěrům a vyhodnocuje získaná fakta

Kompetence komunikativní

- žák logicky formuluje své myšlenky, správně používání odbornou terminologii
- umí prezentovat, sám zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

Kompetence sociální a personální

- žák zvládá komunikaci se spolužáky i pedagogy, spolupráci při řešení problémů, respektování názorů druhých
- upevňuje svoji sebedůvěru a zodpovědnost

Kompetence občanské

- žáky si uvědomuje nutnost ochrany přírody a životního prostředí
- chrání vlastní zdraví i zdraví svých blízkých
- zvládá zodpovědné rozhodování a chování v situacích ohrožujících zdraví a život člověka

Kompetence pracovní

- žák dodržuje bezpečnostní a hygienická pravidla při plnění praktických úkolů v učebně i v terénu
- zvládá organizaci práce a přípravu pracovního postupu a časového rozvrhu

5.6.3 Přírodopis 2. stupeň, 6. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
P-9-1-01	Žák: - orientuje se v názorech na vznik Země i života - rozlišuje vybrané organické anorganické látky (bílkoviny, cukry, tuky, voda, vzduch, kyslík, dusík, uhlík) - objasní atmosféru, hydrosféru a vysvětlí význam ozonosféry pro život na Zemi - doloží význam Slunce, vody, kyslíku a oxidu uhličitého pro život na Zemi	P-9-1-01p	Žák: - orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života	Vznik života - různé názory lidí na vznik života, vznik atmosféry a hydrosféry - ozonosféra a její význam pro život - Slunce jako zdroj veškeré energie na Zemi - fotosyntéza, dýchání	EV 2
P-9-1-02 P-9-8-01 P-9-8-02 P-9-1-07	Žák: - umí zacházet s lupou a mikroskopem - připraví jednoduchý mikroskopický preparát - nakreslí a popíše jednoduché schéma rostlinné a živočišné buňky - popíše stavbu těla viru, bakterie, jednobuněčné rostliny (zrněnka, krásnoočko), jednobuněčného živočicha (trepka), jednobuněčné houby (kvasinka) - objasní na příkladech význam jednobuněčných organismů - rozliší pojem producent, konzument, reducent	 P-9-8-01p P-9-8-02p P-9-1-07p	Žák: - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody - uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka	Jednobuněčné organismy - stavba viru, bakterie, druhy bakterií podle významu v praxi - ochrana proti choroboplodným zárodkům, význam hygieny - plankton a potravní vztahy, potravní pyramida - sinice, krásnoočko, zrněnka, kolonie bičíkovců - fotosyntéza a dýchání - nálevníci - trepka, pozorování mikroskopem - kvasinky, rozmnožování a význam v přírodě i praktickém životě	EV 1,2
P-9-2-01 P-9-2-02	Žák: - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi - vysvětlí způsob výživy a	P-9-2-01p	Žák: - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	Biologie hub - nižší houby, plíseň černá, plíseň hlavičková - šíření, význam v biotechnologiích	EV 1 OSV 1

P-9-2-03	rozmnožování hub, objasní pojem reducent - objasní funkci dvou organismů u lišejníků - objasní pojem symbióza	P-9-2-03p	- pozná lišejníky	- houby vyšší - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky - symbióza houby a řasy, význam	
P-9-1-03 P-9-1-04 P-9-1-05 P-9-1-06 P-9-8-01 P-9-8-02	Žák: - charakterizuje znaky, stavbu, výskyt a význam vybraných bezobratlých živočichů - vysvětlí na příkladech pojmy tkáň, orgán, orgánová soustava, organismus - pozná vybrané zkameněliny, sestaví potravní řetězec a potravní pyramidu - popíše stavbu členovců, rozliší vybrané druhy a zařadí do taxonomických jednotek - provede záznam pozorování objektu a jednoduše jej znázorní - uvědomuje si problém škodlivosti a užitečnosti organismů, jejich místo v ekosystému a objasní zásady biologické ochrany před škůdci	P-9-1-03p P-9-1-04p P-9-8-01p P-9-8-02p	Žák: - zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů - rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	Biologie živočichů - vývoj mnohobuněčných konzumentů - jednoduchá živočišná společenstva - ekosystém - žahavci - nezmar hnědý - konzument, predátor - ploštěnci, tasemnice bezbranná - kroužkovci - žížala, hermafrodit, regenerace - měkkýši - plži, mlži, hlavonožci - členovci - stavba těla, vnější kostra, chránění živočichové - korýši - rak říční - pavoukovci - pavouci - mimotělní trávení, sekáči, roztoči - ochrana před klíšťaty - hmyz - třídění organismů - hmyz bezkřídlý - rybenky - hmyz křídlatý s proměnou nedokonalou - jepice, vážky, rovnokřídlí, škvoři, vši, ploštice - hmyz křídlatý s proměnou dokonalou - brouci, síťokřídlí, motýli, dvoukřídlí, blanokřídlí - příčiny vývojové úspěšnosti hmyzu, hmyz v ekosystémech - hospodářský význam hmyzu, ochrana hmyzu, červené seznamy ohrožených druhů	OSV 1, 2 EV 1, 2, 4

Přírodopis 2. stupeň, 7. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
P-9-1-03 P-9-3-01 P-9-3-02 P-9-3-03	Žák: - pozná a porovná orgánové soustavy nižších a vyšších rostlin a živočichů - třídí organismy do říší, kmenů, oddělení, tříd a řádů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování	P-9-1-03p P-9-3-02p P-9-3-03p	Žák: - zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů - porovná vnitřní a vnější stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin - rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití	Obecná biologie - základní struktury života - buňka, tkáň, pletivo, orgán, soustava orgánů, organismus - stélka, kormus - třídění organismů	OSV 1 EV 1, 2
P-9-3-02 P-9-3-04 P-9-3-05 P-9-8-01 P-9-8-02	Žák: - pozoruje mikroskopem, kreslí a popisuje mechy a jejich části - rozliší základní orgány vyšších rostlin a objasní jejich pojem - určí některé druhy mechů - ploník, bělomech, rašeliník, některé kapraďorosty - kapraď samec, plavuň vidlačku a přesličku rolní - objasní význam prvohorních ekosystémů - černé uhlí - pracuje samostatně podle pracovního postupu při pozorování rostlin a mikroskopování - objasní pojmy nahosemenná rostlina, společenstvo, ekosystém, botanika - vysvětlí na příkladech pojmy opylení a oplození - určí vybrané druhy jehličnanů - smrk ztepilý, borovice lesní, modřín opadavý, jedle bělokorá, jalovec	P-9-3-03p P-9-3-04p P-9-3-05p P-9-8-01p P-9-8-02p	Žák: - uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu - dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody	Biologie rostlin - základní rozdíly mezi nižšími a vyššími rostlinami - přechod rostlin na souš, vývoj v prvohorách - mechorosty - játrovky, mechy - kapraďorosty - plavuně, přesličky, kapradiny - soustavy pletiv rostlinných těl kapraďorostů - nahosemenné rostliny - jehličnany - přehled, opylení, oplození - krytosemenné rostliny - stavba a funkce rostlinných orgánů - kořen, stonek, list - květy, květenství - opylení, oplození - plody a jejich třídění - třídění krytosemenných rostlin - dvouděložné, jednoděložné - příroda a její ohrožení - ochrana	OSV 1, 2 EV 1, 2, 4

	- vysvětlí význam a ochranu lesa pro přírodu - vysvětlí a uvede na příkladech pojmy nahosemenná, krytosemenná, jednoděložná, dvouděložná, jednodomá a dvoudomá rostlina - popíše a určí některé druhy krytosemenných rostlin, pracuje s atlasy k určování rostlin - objasní význam pěstování některých hospodářských plodin - rozliší a popíše základní rostlinné orgány a rozliší jednotlivá pletiva - kořen, stonek, list, vysvětlí fotosyntézu a dýchání - podle příčného řezu stonkem pozná rostlinu jednoděložnou a dvouděložnou - popíše stavbu květu - okvětí, kalich, koruna, tyčinky, pestík - rozlišuje květenství - okolík, úbor, klas - rozlišuje semena, plody - zdůvodní nutnost ochrany přírody			přírody	
P-9-4-01 P-9-4-02 P-9-4-03 P-9-4-04	Žák: - rozliší pojem živočich vyšší a nižší, uvede na příkladech a popíše hlavní rozdíly - vysvětlí pojem strunatci, uvede na příkladech, odliší pojem obratlovci, vysvětlí rozdíl mezi vnější a vnitřní kostrou - popíše stavbu těla ryb a vysvětlí funkce hlavních vnitřních orgánů - pozná a určí některé druhy sladkovodních a mořských ryb - pstruh, kapr, štika, sumec, okoun, sleď, sardinka	P-9-4-01p P-9-4-02p P-9-4-03 P-9-4-04p	Žák: - porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušenosti s	Biologie živočichů - strunatci - pláštěnci, bezlebeční - sumka, kopinatec - obratlovci - kruhoústí - mihule potoční - paryby - žraloci, rejnoci - ryby - stavba těla, potravní vztahy, přizpůsobení životu ve vodě, vybrané druhy - obojživelníci - vývoj z ryb, vybrané druhy - plazi - vývoj plazů v druhohorách - želvy, krokodýli, šupinatí - ještěři a hadi	OSV 1, 2 EV 1, 2, 4

			chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	- ptáci - stavba a funkce těla - vnější a vnitřní - rozmnožování ptáků - vybrané ptačí řády letců, plavci,	
P-9-1-03	- vysvětlí vývoj obojživelníků z ryb, popíše stavbu těla ocasatých a bezocasých obojživelníků - určí vybrané druhy – skokan hnědý, ropucha, mlok, čolek	P-9-1-03p	- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů	běžci	
P-9-1-04	- zhodnotí význam obojživelníků v přírodních ekosystémech a důležitost jejich ochrany - porovná obojživelníky s plazy - určí vybrané druhy plazů - želva, krokodýl, aligátor, ještěrka, slepýš, varan, užovka, zmije, kobra, hroznýš - poskytne první pomoc při uštknutí hadem - popíše stavbu těla ptáků - pozoruje a popíše ptačí pero, ptačí vejce - charakterizuje zdroje potravy ptáků - zhodnotí význam ochrany ptáků v přírodě v souvislosti s biologickou rovnováhou				
P-9-4-03	- vyloží hospodářský význam ptáků u nás - charakterizuje některé etologické rysy u ptáků - komunikace, hnízdění, tahy ptactva - určí běžné ptáky žijící v regionu				

Přírodopis 2. stupeň, 8. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:	Biologie živočichů	OSV 1, 2
P-9-4-01	- vysvětlí vývoj savců od druhohor až po čtvrtohory	P-9-4-01p	- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- přizpůsobení savců prostředí, získávání potravy, vzájemné vztahy	EV 1, 2, 4
P-9-4-02	- popíše orgánové soustavy vybraných druhů savců s ohledem na různé typy podle přizpůsobení prostředí	P-9-4-02p	- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce	- vnější a vnitřní stavba těla vybraného zástupce savců - vybrané řády savců	
P-9-4-03	- charakterizuje život vybraných druhů savců, přizpůsobení různým životním podmínkám	P-9-4-03p	- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- kriticky ohrožené druhy u nás i ve světě - panda velká, šimpanz, gorila, plejtvákovec, obrovský, bobr evropský, sysel, vlk - savci našich ekosystémů s ohledem na region	
P-9-4-04	- určí vybrané druhy savců, zatřídí do řádů a zařadí do ekosystémů a do světových biomů	P-9-4-04p	- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy - využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb	- savci světových biomů - tundra, tajga, tropický deštný les, travinné biomy, pouště, moře a oceány, lesy mírného pásma	
P-9-7-04	- uvede některé ohrožené druhy u nás i ve světě	P-9-7-04p	- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí		
P-9-7-03	- chápe potravní vztahy v ekosystémech mezi savci a ostatní přírodou	P-9-7-03p	- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech		
P-9-8-01	- pozoruje a popíše jednoduché preparáty (i trvalé) mikroskopem,	P-9-8-01p	- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu		

P-9-8-02	pracuje s encyklopediemi - uplatňuje zásady bezpečnosti při pozorování přírody	P-9-8-02p	- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody		

P-9-5-02	Žák: - uvede příklady názorů na vznik člověka - charakterizuje etapy vývoje člověka	P-9-5-02p	Žák: - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka	Biologie člověka - vývoj člověka - živočišný předchůdce, ardipiték, australopiték, člověk zručný, člověk vzpřímený, člověk rozumný - neandrtálský a vyspělý - osidlování Země, lidské rasy	VMEGS 2 MKV 3 OSV 3
P-9-5-01 P-9-5-03 P-9-5-04 P-9-5-05 P-9-1-06	Žák: - popíše stavbu a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů lidského těla, vysvětlí vztahy mezi nimi - objasní vznik a vývin nového jedince od početí do stáří - rozliší příčiny, příznaky některých běžných nemocí - uplatňuje v praxi zásady prevence - aplikuje první pomoc při poranění lidského těla - vysvětlí na příkladech jednoduché zásady dědičnosti	P-9-5-01p P-9-5-03p P-9-5-04p P-9-5-05p	Žák: - popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce - popíše vznik a vývin jedince - rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby - zná zásady poskytování první pomoci při poranění	Biologie člověka - stavba těla a funkce orgánových soustav - anatomie a fyziologie orgánů a jejich soustav - opěrná, pohybová, trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací, rozmnožovací, nervová, hormonální - vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti - nemoci, úrazy a prevence, epidemie, karanténa, prevence - vliv drog na zdraví, mechanismus stresu - závažná poranění a život ohrožující stavy, - životní styl jako prevence nemocí - základy dědičnosti	EV 2, 4 OSV 1, 2, 3

Přírodopis 2. stupeň, 9. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:		Žák:	Neživá příroda	EV 2
P-9-6-01	- diskutuje o vzniku Země a vývoji života	P-9-6-01p	- popíše jednotlivé vrstvy Země	- stavba Země a zemské kůry - minerály - pojem, principy krystalografie, vlastnosti fyzikální a chemické, třídění - prvky, sulfidy, halogenidy, oxidy, uhličitany, sírany, křemičitany, výskyt, význam - horniny vyvřelé - hlubinné a výlevné - horniny usazené - úlomkovité, organogenní, chemické - horniny přeměněné - vnitřní geologické děje - poruchy zemské kůry, vrásnění, zemětřesení, sopečná činnost - pohyby litosférických desek - vnější geologické děje - zvětrávání, vznik půd, činnost vody, moře, ledovců, větru - geologická období - prvohory, druhohory, třetihory, čtvrtohory - vývoj Českého masívu a Západních Karpat	
P-9-6-02	- rozpozná vybrané druhy hornin a nerostů běžnými postupy a objasní jejich původ	P-9-6-02p	- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny		
P-9-6-03	- rozlišuje příčiny a důsledky vnějších a vnitřních geologických dějů	P-9-6-03p	- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů		
P-9-6-04	- porovná význam půdotvorných činitelů, určí hlavní půdní typy a druhy půd u nás	P-9-6-04p	- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik		
P-9-6-05	- rozlišuje jednotlivá geologická období podle znaků				
P-9-6-06	- doloží význam vlivu klimatu na rozvoj a udržení života na Zemi	P-9-6-06p	- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi		
	Žák:		Žák:	Základy ekologie	EV 1, 3, 4
P-9-7-01	- uvede na příkladech zařazení organismů v ekosystémech a jejich vzájemné vztahy	P-9-7-01p	- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi	- organismy a prostředí - vztahy, populace, ekosystémy - rovnováha a její narušení	

P-9-7-02 P-9-7-03 P-9-7-04	- vysvětlí a uvede na příkladech základní ekologické pojmy - ekosystém - živá a neživá složka, populace, společenstvo - uvede na příkladech podstatu potravních řetězců a potravní pyramidy - uvede na příkladech kladné a záporné vlivy člověka na životní prostředí - vysvětlí příčiny narušení rovnováhy v přírodě	P-9-7-02p P-9-7-03p P-9-7-04p	- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	- vztah živé a neživé složky přírody - krajina a její přetváření - přírodní zdroje - ochrana půdy, vody - koloběh prvků v přírodě - strategie trvale udržitelného rozvoje	
P-9-4-03	Žák: - odvodí a popíše na základě vlastní zkušenosti projevy chování živočichů v přírodě - uvede na příkladech způsob života a přizpůsobení podmínkám - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	P-9-4-03	Žák: - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka	Základy etologie - projevy chování živočichů	OSV 1, 2, 3 EV 4

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vzdělávacího oboru

Vyučovací předmět *Zeměpis* je zařazen do vyučování v 6. až 9. ročníku. Vzdělávací obsah má přírodovědný i společenskovědní charakter. Umožňuje žákovi hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žák postupně poznává složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Zeměpisné vzdělávání umožňuje žákovi postupně odhalovat souvislosti přírodních podmínek a života lidí i jejich společenství nejen v blízkém okolí, v regionech, ale i na celém území ČR, v Evropě i ve světě.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák se si osvojuje různé metody poznávání zeměpisných objektů, procesů a jevů
- zpracovává informace z hlediska důležitosti i objektivity a využívá je k dalšímu učení
- orientuje se v obecně užívaných termínech, symbolech a znacích
- učitel vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využití v praxi
- vybíráním a využíváním vhodných způsobů a metod pro efektivní učení vede žáka k tomu, aby přistupoval k učení se zájmem a cíleně

Kompetence k řešení problémů
- žák rozpoznává, objevuje a formuluje problém
- hledá různé varianty k jeho řešení
- učí se myslet kriticky
- pracuje s chybou
- chápe vzájemné souvislosti přírodních jevů a geografických jevů
- učitel vytváří praktické problémové úlohy s cílem, aby je žák samostatně řešil

Kompetence komunikativní
- žák se přesně a logicky vyjadřuje a argumentuje
- řadí své myšlenky, informace a názory v logickém sledu
- učitel vede žáky k prezentaci své práce, textů, obrazového materiálu

Kompetence sociální a personální
- žák dokáže pracovat sám i ve skupině
- ve skupině přijímá stanovenou roli a úkoly
- samostatným řešením úkolů dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty
- učitel vede žáky k tomu, aby se účinně podílel na týmové práci při řešení daného úkolu
- podporuje žáky v diskuzi v malé skupině i k debatě celé třídy tak, aby žák rád spolupracoval s druhými při řešení daného úkolu, oceňoval zkušenosti druhých lidí, respektoval různá hlediska a čerpal poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- rozvíjí u žáků osobní odpovědnost
- vede žáky k spoluúčasti na tvoření kritérií hodnocení své práce i práce skupiny

Kompetence občanské
- Žák se zajímá o dění ve své vlasti, Evropě, ve světě
- uvědomuje si společenské, politické, environmentální problémy v globálních souvislostech
- je schopen odpovědně reagovat v krizových situacích a poskytnout v případě potřeby účinnou pomoc
- učitel podporuje u žáků pocit zodpovědnosti, empatie k jiným lidem, národům, cizincům, atd.
- seznamuje žáka se základními ekologickými problémy, aby žák pochopil vzájemné souvislosti i jednotlivosti a požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní
- žák používá různé pomůcky, zdroje informací
- využívá dovedností z jiných vyučovacích předmětů a vlastních zkušeností (cestování)
- učitel vede žáky k tomu, aby přistupoval k výsledkům činnosti z hlediska funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, a tak si uvědomoval nutnost ochrany kulturních a společenských hodnot i ochrany životního prostředí

- seznamuje je se zásadami bezpečnosti a ochrany zdraví při pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

5.6.4 Zeměpis 2. stupeň, 6. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
Z-9-1-02 Z-9-1-03	Žák: - dokáže definovat zeměpis jako vědní obor - umí posoudit význam zeměpisu - chápe objekt zeměpisu - krajinnou sféru jako systém	Z-9-1-02p	Žák: - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	Zeměpis jako věda	OSV 1, 2 VMEGS 1, 3, 4
Z-9-2-01	Žák: - používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, hvězda, Slunce, sluneční soustava, planeta - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi			Planeta Země - naše planeta je součástí vesmíru	OSV 1, 2 EV 2, 3, 4
Z-9-2-02	Žák: - určí a popíše tvar Země - určí polohu Země ve sluneční soustavě - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na globusu a na mapě matematickou geografickou polohu jednotlivých lokalit	Z-9-2-02p	Žák: - objasní důsledky pohybů Země	- tvar Země	

Z-9-2-02	Žák: - dokáže vysvětlit pojmy: zemská osa, severní a jižní pól, jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat - zhodnotí důsledky oběhu Země kolem Slunce (střídání ročních období, různá délka dne a noci) - objasní podstatu, smysl, účel časových pásem na Zemi - používá s porozuměním pojmy: místní čas, světový čas, pásmový čas, smluvený čas, datová hranice - zhodnotí důsledky pohybů Země na praktický život lidí	Z-9-2-02p	- objasní důsledky pohybů Země	- pohyby Země	
Z-9-2-01	Žák: - popíše polohu, povrch a pohyb Měsíce - zdůvodní rozdíl teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce - pojmenuje jednotlivé fáze Měsíce - popíše, jak dochází k zatmění Měsíce a Slunce - zhodnotí působení Slunce a Měsíce na planetu Zemi			- Měsíc	
Z-9-1-01	Žák: - používá s porozuměním základní pojmy: zdroje geografických dat, internet, grafické vyjádření v mapě i mimo ni, terénní průzkum, statistika, geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země - vyhledává informace z různých dat: různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, grafy, tabulky, obrázky, statistické prameny - dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat			Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie - informační a dokumentační zdroje v geografii	VMEGS 2 MV 2

Z-9-1-02	Žák: - používá s porozuměním základní pojmy: globus, mapa, plán, obsah a měřítko mapy, výškopis, polohopis, legenda mapy, vysvětlivky mapy, nadmořská výška, vrstevnice, zeměpisné souřadnice - rozlišuje mezi plánem a mapou, objasní příčinu zkreslení - rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu		Žák: - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	- základy geografické kartografie a topografie	
Z-9-1-04 Z-9-7-01 Z-9-7-02	Žák: - aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map - používá různé druhy map k vysvětlení konkrétního důsledku v interakci člověk - příroda - orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů, aktivně s nimi pracuje - načrtne vlastní plánek, schématickou mapu situace v konkrétní krajině	Z-9-1-04p Z-9-7-01	Žák: - získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- aplikace kartografických a topografických znalostí	
Z-9-7-03	Žák: - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Z-9-7-03p	Žák: - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy	
Z-9-2-03	Žák: - popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na globusu oceány a světadíly			Přírodní obraz Země - oceány a světadíly	

Z-9-2-04	Žák: - objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa	Z-9-2-04p	Žák: - uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	- stavba zemského tělesa	
Z-9-2-04	Žák: - vyjádří základní představu o působení vnitřních a vnějších sil - popíše proces zvětrávání - vysvětlí jejich příčiny, důsledky a výskyt	Z-9-2-04p	Žák: - uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	- vnitřní a vnější přírodní síly	
Z-9-7-03	Žák: - charakterizuje mimořádné události vyvolané přírodními vlivy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)	Z-9-7-03p	Žák: - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	
Z-9-2-03	Žák: - popíše rozložení zásob vody na zemi - pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě a popíše jeho mechanismy - vysvětlí rozdíly mezi průlivem a průplavem - znázorní hlavní jednotky oceánského dna - popíše vlastnosti mořské vody: salinita, pohyby,… - zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí na zemi a pro lidskou společnost			Hydrosféra - oceány	

Z-9-2-03	Žák: - znázorní a vyhledá na mapě vodní tok, příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří - vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi - objasní, co jsou bezodtokové oblasti a vyhledá v mapách jejich příklady - rozlišuje typy podpovrchových vod			- vodstvo na pevnině	
Z-9-2-03	Žák: - popíše proces vzniku horského ledovce nad sněžnou čárou a vznik pevninského ledovce - vyhledá v mapách největší současné horské a pevninské ledovce			- ledovce	
Z-9-2-03	Žák: - pojmenuje složky ovzduší - objasní s porozuměním pojem podnebí a počasí - rozlišuje hlavní meteorologické prvky			Atmosféra - počasí	
Z-9-2-03	Žák: - porovná jednotlivé oblasti na Zemi podle množství dopadajícího slunečního záření a dalších klimatických vlivů - vymezí podnebné pásy a změny klimatu podle nadmořské výšky - zhodnotí význam pasátů a monzunů pro život obyvatel v oblastech s jejich výskytem			Podnebí a podnebné pásy	
Z-9-2-03	Žák: - popíše vznik a složení půdy - posoudí význam humusu v půdě - rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem - objasní zonální rozmístění hlavních půdních typů			Pedosféra	

Z-9-2-03	Žák: - objasní vznik různých typů přírodních krajin - rozlišuje a na mapách orientačně určuje tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepi, listnaté a smíšené lesy, tajgy, tundry a polární krajiny - popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajin podle podnebí, vodstva, půd a podle druhů rostlinstva a živočišstva - popíše život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity v dané krajině - znázorní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na nadmořské výšce			Typy původních přírodních krajin na Zemi Výškové stupně	
Z-9-3-01	Žák: - vyhledá kontinent na mapě světa - určí její polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty - pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy, průplavy, které k ní patří a moře, která ji omývají			Regiony světa - Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha kontinentu	VMEGS 2 MKV 1, 3, 4 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-3-03	Žák: - vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů - lokalizuje nížiny, pánve a příkopové propadliny - zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- povrh kontinentu	

Z-9-3-03	Žák: - porovná podnebí v jednotlivých částech kontinentu podle teploty a množství srážek	Z-9-3-03p	Žák:¨ - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- klima kontinentu	
Z-9-3-03	Žák: - vyhledává významné řeky a jezera a lokalizuje bezodtoké oblasti, - určuje klimatické činitele, kteří jsou zdrojem vodnatosti řek	Z-9-3-03p	Žák:¨ - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vodstvo kontinentu	
Z-9-3-03	Žák:¨ - lokalizuje vegetační pásy a pojmenuje příklady rostlinstva a živočišstva - posoudí vhodnost pásů pro zemědělství - vyhledává významné národní parky	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vegetace kontinentu	
Z-9-3-02	Žák: - posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství na rozmístění obyvatelstva - lokalizuje jádrové a periferní oblasti - srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství	Z-9-3-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	- obyvatelstvo a sídla	

Z-9-3-01	Žák: - žák vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu - s pomocí map popíše přírodní poměry dané oblasti - charakterizuje nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu v dané oblasti - hodnotí politickou situaci ve vybraných zemích a pátrá po příčinách konfliktů a hospodářského zaostávání některých států			- charakteristika regionů Afrika Severní Afrika Střední Afrika Jižní Afrika Austrálie Oceánie Polynésie Mikronésie Melanésie	
Z-9-3-02	Žák: - vyhledá na mapě polokoulí a na globu oceány a polární oblasti - určí jejich geografickou polohu a porovná jejich velikost, polohu a hloubku - posoudí hospodářský význam jmenovaných oceánů a jejich význam pro životní prostředí na Zemi	Z-9-3-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	Regiony světa - Oceány a polární oblasti Oceány Tichý oceán, Atlantský oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán	
Z-9-3-02	Žák: - vyhledá na glóbu a v mapách dané oblasti - zhodnotí podnebí a přírodní poměry v Arktidě - popíše povrch, klima a faunu Antarktidy - posoudí mírový a vědecký význam Antarktidy - popíše zásadní společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Polární oblasti Arktida, Antarktida	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
Z-9-3-03	Žák: - vyhledá na glóbu a v mapách dané oblasti - zhodnotí podnebí a přírodní poměry v Arktidě - popíše povrch, klima a faunu Antarktidy - posoudí mírový a vědecký význam Antarktidy - popíše zásadní společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Polární oblasti Arktida, Antarktida	VMEGS 2 MKV 1, 3, 4 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-3-01 Z-9-3-03	Žák: - vyhledá kontinent na mapě světa - určí jeho polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty - pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy a průplavy, které k ní patří a moře, která jej omývají	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Regiony světa - Amerika, Asie - poloha kontinentu	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-3-03	Žák: - vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů - lokalizuje nížiny, roviny a tabule - zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- povrch kontinentu	

Z-9-3-03	Žák: - určí klimatické oblasti kontinentu - posoudí vliv polohy významných pohoří a vliv mořských proudů na rozmístění podnebných pásů - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- klima kontinentu - mimořádné události	
Z-9-3-03	Žák: - vyhledává významné řeky a jezera a dokáže určit původ jezer - vyhledá velké hydroelektrárny a vodopády a posoudí, pro které státy má vodní energie klíčový význam	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vodstvo kontinentu	
.. Z-9-3-03	Žák: - pojmenuje a vyhledá v mapách kontinentu šířková pásma a výškové stupně - pojmenuje a popíše příklady regionálního rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných vegetačních pásů - posoudí vhodnost pásů pro zemědělství	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vegetace kontinentu	
Z-9-3-02	Žák: - posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství na rozmístění obyvatelstva kontinentu - lokalizuje jádrové a periferní oblasti - popíše proces osidlování Ameriky a kolonizaci Asie a jejich důsledky - charakterizuje a porovnává obyvatelstvo oblastí kontinentu po stránce jazykové, náboženské a kulturní - určí oblasti se stálým politickým,	Z-9-3-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	- obyvatelstvo a sídla	VMEGS 1, 2, 3

Z-9-3-04	náboženským a národnostním neklidem - vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu - pomocí map popíše přírodní poměry dané oblasti - charakterizuje nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu v dané oblasti - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - hodnotí politickou situaci ve vybraných zemích				

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
Z-9-3-01	Žák: - vyhledá kontinent na mapě světa - určí jeho polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty - pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy a průplavy, které k ní patří a moře, která jej omývají		Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	Regiony světa - Evropa - poloha kontinentu	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-3-03	Žák: - vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů - lokalizuje nížiny, roviny a tabule - zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- povrch kontinentu	
Z-9-3-03	Žák: - určí klimatické oblasti kontinentu - posoudí vliv polohy významných pohoří a vliv mořských proudů na rozmístění podnebných pásů - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- klima kontinentu - mimořádné události	

Z-9-3-03	Žák: - vyhledává významné řeky a jezera a dokáže určit původ jezer - vyhledá velké hydroelektrárny a vodopády a posoudí, pro které státy má vodní energie klíčový význam	Z-9-3-03p	Žák - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vodstvo kontinentu	
Z-9-3-03	Žák: - pojmenuje a vyhledá v mapách kontinentu šířková pásma a výškové stupně - pojmenuje a popíše příklady regionálního rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných vegetačních pásů - posoudí vhodnost pásů pro zemědělství	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vegetace kontinentu	
Z-9-3-02 Z-9-3-04	Žák: - posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství na rozmístění obyvatelstva kontinentu - lokalizuje jádrové a periferní oblasti - charakterizuje a porovnává obyvatelstvo Evropy po stránce jazykové, náboženské a kulturní - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - určí oblasti se stálým politickým, náboženským a národnostním neklidem - hodnotí politickou situaci	Z-9-3-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	- obyvatelstvo a sídla	VMEGS 1, 2, 3
Z-9-3-03	Žák: - vymezí jednotlivé regiony Evropy - popíše stručnou historii evropské integrace, vyhledá státy EU - pomocí map popíše přírodní poměry	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a	Oblasti a státy Evropy - jižní Evropa - západní Evropa - severní Evropa¨	OSV 2 VMEGS 1, 2, 3 VDO 4 MKV 1

	a přírodní zdroje dané oblasti či státu - charakterizuje zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu v dané oblasti či státu - lokalizuje významná sídla a jádrové oblasti - zhodnotí hospodářský a politický význam dané oblasti v současném světě - zhodnotí politickou situaci		vybraných států	- východní Evropa - jihovýchodní Evropa - Rusko - střední Evropa	MV 1, 2, 5

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
Z-9-6-04 Z-9-6-01 Z-9-6-02	Žák: - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění České republiky - srovnává jednotlivé regiony České republiky podle vybraných kritérii - specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místního regionu	Z-9-6-04p Z-9-6-01p Z-9-6-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti - vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy - charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Oblasti České republiky Místní region	EV 4 MV 1, 2 VDO 3
Z-9-4-01	Žák: - zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - objasní pojmy: porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, střední délka života - nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny nerovnoměrného osídlení - rozlišuje typy migrací podle různých kritérií - s pomocí map lokalizuje hlavní světové migrační procesy - rozlišuje obyvatelstvo podle rasy, jazykové skupiny, národa, národnosti, náboženské příslušnosti, zaměstnanosti v sektoru - argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím, proti náboženskému fanatismu			Společenské a hospodářské prostředí Obyvatelstvo světa jeho početní růst - rozmístění obyvatelstva - územní pohyb obyvatelstva - struktura obyvatelstva	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5

Z-9-4-02	Žák: - nastíní historický vývoj osídlení v různých částech světa - rozlišuje sídla podle velikosti - zhodnotí význam vesnic a měst - vysvětlí pojmy: urbanizace, konurbace, aglomerace, megalopole - objasní příčiny vysoké míry urbanizace ve vyspělých státech	Z-9-4-02p	Žák: - uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	- sídla	EV 3, 4
Z-9-4-03 Z-9-4-04	Žák: - vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a ekonomikou málo rozvinutých států Žák: - rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství - primární, sekundární, terciární sektor - lokalizuje na mapách jádrové a periferní oblasti - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva - vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa a určí jejich specializaci na živočišnou nebo rostlinnou výrobu - vymezuje a lokalizuje na mapách hlavní oblasti rybolovu - posoudí význam lesů a lesního hospodářství - popíše vývoj průmyslu od řemeslné výroby po nejmodernější technologie - rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru využití - zvažuje hlavní lokalizační faktory			Hospodářské prostředí, světové hospodářství - světové zemědělství - rybolov a lesní hospodářství - světová průmyslová výroba	EV 1, 2, 3, 4

	ovlivňující územní rozmístění hlavních odvětví průmyslu a energetiky				
Z-9-4-04	Žák: - rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace, podle druhu dopravního prostředku a objasní vhodnost využívání jednotlivých druhů dopravy - hodnotí úroveň dopravy v jednotlivých oblastech světa - na mapách najde hlavní světové dopravní tahy - rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami - hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách jako jeden z ukazatelů stupně rozvoje států - hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství, vymezí hlavní světové oblasti - prakticky se orientuje při činnostech s katalogy cestovních kanceláří a s jízdními a letovými řády			- světová doprava - služby a cestovní ruch	MKV 1, 3, 4
Z-9-4-05	Žák: - vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem - popisuje některá specifika mezinárodního obchodu - jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských a politických organizací			- mezinárodní obchod, mezinárodní hospodářské integrace	VDO 2, 3, 4 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-4-06	Žák: - rozlišuje státy podle politického zřízení (republiky, monarchie) a podle vnitřního uspořádání (unitární			Politická geografie	VDO 2, 3, 4

	státy, federace) - uvádí příklady světových politických organizací a jejich význam				
Z-9-5-01 Z-9-5-02 Z-9-5-03	Žák: - používá s porozuměním pojem krajinná sféra - rozlišuje přírodní a kulturní krajiny a uvádí konkrétní příklady - rozlišuje základní krajinné složky a vazby mezi nimi - objasní komplexnost a globálnost působení antropogenních vlivů na krajinu a na životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady - zhodnotí na příkladech vliv kvality přírodního prostředí na zdravotní stav obyvatelstva - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - na modelových příkladech (ukázkách situacích), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků při mimořádných událostech	Z-9-5-01p Z-9-5-02p Z-9-5-03	Žák: - umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Krajina - krajinné složky a prvky - interakce příroda - společnost - vliv nevhodných zásahů lidí do krajiny - světové katastrofy - chráněná území přírody - globální ekologické a environmentální problémy lidstva - ochrana přírody a životního prostředí	EV 1, 2, 3, 4

2025/2026

5.6.4 Zeměpis

2. stupeň, 6. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
Z-9-1-02 Z-9-1-03	Žák: - dokáže definovat zeměpis jako vědní obor - umí posoudit význam zeměpisu - chápe objekt zeměpisu - krajinnou sféru jako systém	Z-9-1-02p	Žák: - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	Zeměpis jako věda	OSV 1, 2 VMEGS 1, 3, 4
Z-9-2-01	Žák: - používá s porozuměním základní pojmy: vesmír, vesmírná tělesa, galaxie, hvězda, Slunce, sluneční soustava, planeta - vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi			Planeta Země - naše planeta je součástí vesmíru	OSV 1, 2 EV 2, 3, 4
Z-9-2-02	Žák: - určí a popíše tvar Země - určí polohu Země ve sluneční soustavě - používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na globusu a na mapě matematickou geografickou polohu jednotlivých lokalit	Z-9-2-02p	Žák: - objasní důsledky pohybů Země	- tvar Země	

Z-9-2-02	Žák: - dokáže vysvětlit pojmy: zemská osa, severní a jižní pól, jarní a podzimní rovnodennost, letní a zimní slunovrat - zhodnotí důsledky oběhu Země kolem Slunce (střídání ročních období, různá délka dne a noci) - objasní podstatu, smysl, účel časových pásem na Zemi - používá s porozuměním pojmy: místní čas, světový čas, pásmový čas, smluvený čas, datová hranice - zhodnotí důsledky pohybů Země na praktický život lidí	Z-9-2-02p	- objasní důsledky pohybů Země	- pohyby Země	
Z-9-2-01	Žák: - popíše polohu, povrch a pohyb Měsíce - zdůvodní rozdíl teplot na přivrácené a odvrácené straně Měsíce - pojmenuje jednotlivé fáze Měsíce - popíše, jak dochází k zatmění Měsíce a Slunce - zhodnotí působení Slunce a Měsíce na planetu Zemi			- Měsíc	
Z-9-1-01	Žák: - používá s porozuměním základní pojmy: zdroje geografických dat, internet, grafické vyjádření v mapě i mimo ni, terénní průzkum, statistika, geografický informační systém (GIS), dálkový průzkum Země - vyhledává informace z různých dat: různé druhy textů, encyklopedie, slovníky, grafy, tabulky, obrázky, statistické prameny - dokáže zjištěné informace z různých zdrojů přiměřeně třídit, zobecňovat a výsledky interpretovat			Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie - informační a dokumentační zdroje v geografii	VMEGS 2 MV 2

Z-9-1-02	Žák: - používá s porozuměním základní pojmy: globus, mapa, plán, obsah a měřítko mapy, výškopis, polohopis, legenda mapy, vysvětlivky mapy, nadmořská výška, vrstevnice, zeměpisné souřadnice - rozlišuje mezi plánem a mapou, objasní příčinu zkreslení - rozlišuje druhy map podle měřítka a obsahu		Žák: - rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii	- základy geografické kartografie a topografie	
Z-9-1-04 Z-9-7-01 Z-9-7-02	Žák: - aplikuje měřítko mapy na výpočet skutečných vzdáleností na mapách - čte a přiměřeně interpretuje informace z různých druhů plánů a map - používá různé druhy map k vysvětlení konkrétního důsledku v interakci člověk - příroda - orientuje se v obsahu a rejstříku zeměpisných atlasů, aktivně s nimi pracuje - načrtne vlastní plánek, schématickou mapu situace v konkrétní krajině	Z-9-1-04p Z-9-7-01	Žák: - získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	- aplikace kartografických a topografických znalostí	
Z-9-7-03	Žák: - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Z-9-7-03p	Žák: - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života - živelní pohromy	
Z-9-2-03	Žák: - popíše zemský povrch, pojmenuje a vyhledá na mapě světa a na globusu oceány a světadíly			Přírodní obraz Země - oceány a světadíly	

Z-9-2-04	Žák: - objasní s porozuměním stavbu zemského tělesa	Z-9-2-04p	Žák: - uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost	- stavba zemského tělesa	
Z-9-2-04	Žák: - vyjádří základní představu o působení vnitřních a vnějších sil - popíše proces zvětrávání - vysvětlí jejich příčiny, důsledky a výskyt	Z-9-2-04p	Žák: - uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost - uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu	- vnitřní a vnější přírodní síly	
Z-9-7-03	Žák: - charakterizuje mimořádné události vyvolané přírodními vlivy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)	Z-9-7-03p	Žák: - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	
Z-9-2-03	Žák: - popíše rozložení zásob vody na zemi - pojmenuje základní části oběhu vody v přírodě a popíše jeho mechanismy - vysvětlí rozdíly mezi průlivem a průplavem - znázorní hlavní jednotky oceánského dna - popíše vlastnosti mořské vody: salinita, pohyby,… - zhodnotí význam oceánů a moří pro životní prostředí na zemi a pro lidskou společnost			Hydrosféra - oceány	

Z-9-2-03	Žák: - znázorní a vyhledá na mapě vodní tok, příklady říčních sítí, povodí, rozvodí a úmoří - vysvětlí rozdíl mezi jezerem a umělými vodními nádržemi - objasní, co jsou bezodtokové oblasti a vyhledá v mapách jejich příklady - rozlišuje typy podpovrchových vod			- vodstvo na pevnině	
Z-9-2-03	Žák: - popíše proces vzniku horského ledovce nad sněžnou čárou a vznik pevninského ledovce - vyhledá v mapách největší současné horské a pevninské ledovce			- ledovce	
Z-9-2-03	Žák: - pojmenuje složky ovzduší - objasní s porozuměním pojem podnebí a počasí - rozlišuje hlavní meteorologické prvky			Atmosféra - počasí	
Z-9-2-03	Žák: - porovná jednotlivé oblasti na Zemi podle množství dopadajícího slunečního záření a dalších klimatických vlivů - vymezí podnebné pásy a změny klimatu podle nadmořské výšky - zhodnotí význam pasátů a monzunů pro život obyvatel v oblastech s jejich výskytem			Podnebí a podnebné pásy	
Z-9-2-03	Žák: - popíše vznik a složení půdy - posoudí význam humusu v půdě - rozlišuje mezi půdním druhem a půdním typem - objasní zonální rozmístění hlavních půdních typů			Pedosféra	

Z-9-2-03	Žák: - objasní vznik různých typů přírodních krajin - rozlišuje a na mapách orientačně určuje tropické deštné lesy, savany, pouště a polopouště, subtropické krajiny, stepi, listnaté a smíšené lesy, tajgy, tundry a polární krajiny - popíše a porovná jednotlivé typy přírodních krajin podle podnebí, vodstva, půd a podle druhů rostlinstva a živočišstva - popíše život lidí, zemědělskou činnost a průmyslové aktivity v dané krajině - znázorní uspořádání rostlinstva a živočišstva v závislosti na nadmořské výšce			Typy původních přírodních krajin na Zemi Výškové stupně	
Z-9-3-01	Žák: - vyhledá kontinent na mapě světa - určí její polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty - pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy, průplavy, které k ní patří a moře, která ji omývají			Regiony světa - Afrika, Austrálie a Oceánie - poloha kontinentu	VMEGS 2 MKV 1, 3, 4 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-3-03	Žák: - vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů - lokalizuje nížiny, pánve a příkopové propadliny - zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- povrh kontinentu	

Z-9-3-03	Žák: - porovná podnebí v jednotlivých částech kontinentu podle teploty a množství srážek	Z-9-3-03p	Žák:¨ - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- klima kontinentu	
Z-9-3-03	Žák: - vyhledává významné řeky a jezera a lokalizuje bezodtoké oblasti, - určuje klimatické činitele, kteří jsou zdrojem vodnatosti řek	Z-9-3-03p	Žák:¨ - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vodstvo kontinentu	
Z-9-3-03	Žák:¨ - lokalizuje vegetační pásy a pojmenuje příklady rostlinstva a živočišstva - posoudí vhodnost pásů pro zemědělství - vyhledává významné národní parky	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vegetace kontinentu	
Z-9-3-02	Žák: - posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství na rozmístění obyvatelstva - lokalizuje jádrové a periferní oblasti - srovnává obyvatelstvo podle kultury, způsobu života a náboženství	Z-9-3-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	- obyvatelstvo a sídla	

Z-9-3-01	Žák: - žák vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu - s pomocí map popíše přírodní poměry dané oblasti - charakterizuje nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu v dané oblasti - hodnotí politickou situaci ve vybraných zemích a pátrá po příčinách konfliktů a hospodářského zaostávání některých států			- charakteristika regionů Afrika Severní Afrika Střední Afrika Jižní Afrika Austrálie Oceánie Polynésie Mikronésie Melanésie	
Z-9-3-02	Žák: - vyhledá na mapě polokoulí a na globu oceány a polární oblasti - určí jejich geografickou polohu a porovná jejich velikost, polohu a hloubku - posoudí hospodářský význam jmenovaných oceánů a jejich význam pro životní prostředí na Zemi	Z-9-3-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	Regiony světa - Oceány a polární oblasti Oceány Tichý oceán, Atlantský oceán, Indický oceán, Severní ledový oceán	
Z-9-3-02	Žák: - vyhledá na glóbu a v mapách dané oblasti - zhodnotí podnebí a přírodní poměry v Arktidě - popíše povrch, klima a faunu Antarktidy - posoudí mírový a vědecký význam Antarktidy - popíše zásadní společné znaky a odlišnosti Arktidy a Antarktidy	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Polární oblasti Arktida, Antarktida	

Zeměpis **2. stupeň, 7. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
Z-9-3-01 Z-9-3-03	Žák: - vyhledá kontinent na mapě světa - určí jeho polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty - pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy a průplavy, které k ní patří a moře, která jej omývají	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Regiony světa - Amerika, Asie - poloha kontinentu	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-3-03	Žák: - vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů - lokalizuje nížiny, roviny a tabule - zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- povrch kontinentu	
Z-9-3-03	Žák: - určí klimatické oblasti kontinentu - posoudí vliv polohy významných pohoří a vliv mořských proudů na rozmístění podnebných pásů - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- klima kontinentu - mimořádné události	
Z-9-3-03	Žák: - vyhledává významné řeky a jezera a dokáže určit původ jezer - vyhledá velké hydroelektrárny a vodopády a posoudí, pro které státy má vodní energie klíčový význam	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vodstvo kontinentu	

¨ Z-9-3-03	Žák: - pojmenuje a vyhledá v mapách kontinentu šířková pásma a výškové stupně - pojmenuje a popíše příklady regionálního rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných vegetačních pásů - posoudí vhodnost pásů pro zemědělství	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vegetace kontinentu	
Z-9-3-02 Z-9-3-04	Žák: - posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství na rozmístění obyvatelstva kontinentu - lokalizuje jádrové a periferní oblasti - popíše proces osidlování Ameriky a kolonizaci Asie a jejich důsledky - charakterizuje a porovnává obyvatelstvo oblastí kontinentu po stránce jazykové, náboženské a kulturní - určí oblasti se stálým politickým, náboženským a národnostním neklidem - vymezí jednotlivé geografické regiony kontinentu - pomocí map popíše přírodní poměry dané oblasti - charakterizuje nerostné bohatství, zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu v dané oblasti - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - hodnotí politickou situaci ve	Z-9-3-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	- obyvatelstvo a sídla	VMEGS 1, 2, 3

	vybraných zemích				

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
Z-9-3-01	Žák: - vyhledá kontinent na mapě světa - určí jeho polohu, rozlohu a členitost a porovná s ostatními kontinenty - pojmenuje ostrovy a poloostrovy, zálivy, průlivy a průplavy, které k ní patří a moře, která jej omývají		Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	Regiony světa - Evropa - poloha kontinentu	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-3-03	Žák: - vyhledá významná pohoří a určí nadmořskou výšku jejich vrcholů - lokalizuje nížiny, roviny a tabule - zhodnotí povrch kontinentu z hlediska jeho přírodního i hospodářského potenciálu	Z-9-3-03p	Žák: - rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- povrch kontinentu	
Z-9-3-03	Žák: - určí klimatické oblasti kontinentu - posoudí vliv polohy významných pohoří a vliv mořských proudů na rozmístění podnebných pásů - charakterizuje mimořádné události vyvolané výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní)	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- klima kontinentu - mimořádné události	
Z-9-3-03	Žák: - vyhledává významné řeky a jezera a dokáže určit původ jezer - vyhledá velké hydroelektrárny a vodopády a posoudí, pro které státy má vodní energie klíčový význam	Z-9-3-03p	Žák - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vodstvo kontinentu	

Z-9-3-03	Žák: - pojmenuje a vyhledá v mapách kontinentu šířková pásma a výškové stupně - pojmenuje a popíše příklady regionálního rostlinstva a živočišstva a zařadí je do příslušných vegetačních pásů - posoudí vhodnost pásů pro zemědělství	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	- vegetace kontinentu	
Z-9-3-02 Z-9-3-04	Žák: - posoudí přírodní vlivy a nerostné bohatství na rozmístění obyvatelstva kontinentu - lokalizuje jádrové a periferní oblasti - charakterizuje a porovnává obyvatelstvo Evropy po stránce jazykové, náboženské a kulturní - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich - určí oblasti se stálým politickým, náboženským a národnostním neklidem - hodnotí politickou situaci	Z-9-3-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány	- obyvatelstvo a sídla	VMEGS 1, 2, 3
Z-9-3-03	Žák: - vymezí jednotlivé regiony Evropy - popíše stručnou historii evropské integrace, vyhledá státy EU - pomocí map popíše přírodní poměry a přírodní zdroje dané oblasti či státu - charakterizuje zemědělství, průmysl a zabývá se možnostmi cestovního ruchu v dané oblasti či státu - lokalizuje významná sídla a jádrové	Z-9-3-03p	Žák: - charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států	Oblasti a státy Evropy - jižní Evropa - západní Evropa - severní Evropa¨ - východní Evropa - jihovýchodní Evropa - Rusko - střední Evropa	OSV 2 VMEGS 1, 2, 3 VDO 4 MKV 1 MV 1, 2, 5

	oblasti - zhodnotí hospodářský a politický význam dané oblasti v současném světě - zhodnotí politickou situaci				

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
Z-9-6-03	Žák: - určí geografickou polohu České republiky, posoudí i další aspekty polohy (dopravní, hospodářskou, geopolitickou) - porovná rozlohu České republiky s ostatními evropskými státy - nastíní hlavní přírodní změny a procesy, probíhající v průběhu jednotlivých geologických období	Z-9-6-03p Z-9-6-03p	Žák: - určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy - rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	Česká republika Přírodní podmínky ČR - poloha a rozloha - geologická stavba a povrch	OSV 1, 2
Z-9-6-03	Žák: - vymezí na mapě geologické oblasti a geomorfologické celky - popíše rozdíly mezi geomorfologickými jednotkami - orientuje se na fyzické mapě ČR a vyhledá hlavní pohoří s nejvyššími vrcholy - pojmenuje hlavní činitele ovlivňující podnebí České republiky - zhodnotí oceánské a kontinentální vlivy podnebí na oblasti ČR - vymezí hlavní podnebné oblasti ČR - zařadí území České republiky k úmořím evropských moří - rozlišuje podpovrchové a povrchové vodstvo a jeho druhy, uvádí konkrétní příklady - rozlišuje mezi přírodními a umělými vodními nádržemi, objasní	Z-9-6-03p	Žák: - rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost	- podnebí - vodstvo	EV 1, 2

	jejich význam - charakterizuje mimořádné události vyvolané přírodními vlivy a vlivem člověka a základní způsoby ochrany (individuální, kolektivní) v ČR - na modelových příkladech (ukázkách situacích), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků při mimořádných událostech v ČR			- mimořádné události	
Z-9-6-03	Žák: - rozlišuje mezi půdními druhy a půdními typy, pojmenuje hlavní půdní typy na území České republiky, uvede jejich rozmístění - zhodnotí použití pro zemědělské účely	Z-9-6-03	Žák: - rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost	- půdy	EV 1, 2
Z-9-6-03	Žák: - analyzuje souvislosti mezi zeměpisnou šířkou, nadmořskou výškou, půdou a charakterem rostlinstva - pojmenuje výškové vegetační stupně - popíše skladbu a rozšíření lesních porostů na území ČR v minulosti a dnes - rozlišuje typy chráněných území v ČR	Z-9-6-03p	Žák: - rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost	- rostlinstvo a živočišstvo	
Z-9-6-03	Žák: - posoudí historické a aktuální trendy demografického vývoje, příčiny a důsledky migrace - uvede změny ve struktuře obyvatelstva v souvislosti s historickým a současným vývojem sídel - hodnotí proces urbanizace	Z-9-6-03p	Žák: - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	Socioekonomická charakteristika České republiky - obyvatelstvo	OSV 1

	v místním regionu - objasní a zdůvodní existenci územních rozdílů v hospodářské vyspělosti jednotlivých regionů České republiky - rozlišuje nerostné suroviny podle jejich charakteru a využití, vymezí a lokalizuje v mapách oblasti těžby v České republice - popíše výhody a nevýhody jednotlivých druhů elektráren - rozlišuje průmyslová odvětví v ČR - pojmenuje klíčové obory - popíše vztah mezi rozmístění závodů a ložisky nerostů, zdrojů vody, potenciálu pracovních sil - vyhledává v mapách hlavní oblasti jednotlivých průmyslových odvětvích - zhodnotí charakter zemědělství v České republice v závislosti na nadmořské výšce a kvalitě půd - vyhledá v mapách hlavní oblasti rostlinné a živočišné výroby - doloží na příkladech návaznost zemědělství a potravinářského průmyslu			- sídla - hospodářství - přírodní zdroje, nerostné suroviny - energetika - průmysl - zemědělství	EV 2, 3 ,4
Z-9-6-03	Žák: - rozlišuje mezi jednotlivými druhy dopravy podle prostředí a podle účelu - vymezí a vyhledá v mapách hlavní dopravní tahy a trasy, koridory - pojmenuje určující podmínky pro rozvoj cestovního ruchu České republiky - vymezí hlavní oblasti cestovního ruchu v České republiky - pojmenuje hlavní exportované a	Z-9-6-03p	Žák: - rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost - uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva	- doprava - cestovní ruch	EV 4 MV 1, 2 VDO 3

Z-9-6-05	importované druhy zboží - vyjmenuje naše největší obchodní partnery - pojmenuje významné mezinárodní organizace, jejichž členem je Česká republika			- mezinárodní obchod a služby - členství České republiky v mezinárodních organizacích	
Z-9-6-04 Z-9-6-01 Z-9-6-02	Žák: - rozlišuje základní správní kategorie v územním členění České republiky - srovnává jednotlivé regiony České republiky podle vybraných kritérii - specifikuje polohu, přírodní, sídelní a hospodářské poměry místního regionu	Z-9-6-04p Z-9-6-01p Z-9-6-02p	Žák: - vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti - vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy - charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Oblasti České republiky Místní region	EV 4 MV 1, 2 VDO 3

Z-9-4-01	Žák: - zhodnotí vývoj počtu obyvatel na Zemi - objasní pojmy: porodnost, úmrtnost, přirozený přírůstek, střední délka života - nastíní územní rozdíly v hustotě zalidnění na Zemi, objasní příčiny nerovnoměrného osídlení - rozlišuje typy migrací podle různých kritérií - s pomocí map lokalizuje hlavní světové migrační procesy - rozlišuje obyvatelstvo podle rasy, jazykové skupiny, národa, národnosti, náboženské příslušnosti, zaměstnanosti v sektoru - argumentuje proti rasistickým názorům a teoriím, proti náboženskému fanatismu			Společenské a hospodářské prostředí Obyvatelstvo světa jeho početní růst - rozmístění obyvatelstva - územní pohyb obyvatelstva - struktura obyvatelstva	OSV 1, 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5
Z-9-4-02	Žák: - nastíní historický vývoj osídlení v různých částech světa - rozlišuje sídla podle velikosti - zhodnotí význam vesnic a měst - vysvětlí pojmy: urbanizace, konurbace, aglomerace, megalopole - objasní příčiny vysoké míry urbanizace ve vyspělých státech	Z-9-4-02p	Žák: - uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel - vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace	- sídla	EV 3, 4
Z-9-4-03	Žák: - vymezí podstatné rozdíly mezi vyspělým tržním hospodářstvím a ekonomikou málo rozvinutých států Žák:			Hospodářské prostředí, světové hospodářství	EV 1, 2, 3, 4

Z-9-4-04	- rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství - primární, sekundární, terciární sektor - lokalizuje na mapách jádrové a periferní oblasti - posoudí význam zemědělství pro výživu lidstva - vymezí s pomocí map hlavní zemědělské oblasti světa a určí jejich specializaci na živočišnou nebo rostlinnou výrobu - vymezuje a lokalizuje na mapách hlavní oblasti rybolovu - posoudí význam lesů a lesního hospodářství - popíše vývoj průmyslu od řemeslné výroby po nejmodernější technologie - rozlišuje nerostné suroviny podle charakteru využití - zvažuje hlavní lokalizační faktory ovlivňující územní rozmístění hlavních odvětví průmyslu a energetiky			- světové zemědělství - rybolov a lesní hospodářství - světová průmyslová výroba	
Z-9-4-04	Žák: - rozlišuje dopravu podle funkce, charakteru komunikace, podle druhu dopravního prostředku a objasní vhodnost využívání jednotlivých druhů dopravy - hodnotí úroveň dopravy v jednotlivých oblastech světa - na mapách najde hlavní světové dopravní tahy - rozlišuje mezi výrobními a nevýrobními službami - hodnotí zaměstnanost obyvatelstva ve službách jako jeden z ukazatelů			- světová doprava	MKV 1, 3, 4

	stupně rozvoje států - hodnotí a srovnává význam cestovního ruchu pro hospodářství, vymezí hlavní světové oblasti - prakticky se orientuje při činnostech s katalogy cestovních kanceláří a s jízdními a letovými řády			- služby a cestovní ruch	
Z-9-4-05	Žák: - vymezí a lokalizuje v mapách oblasti světa s převládajícím vývozem a dovozem - popisuje některá specifika mezinárodního obchodu - jmenuje příklady nejvýznamnějších světových hospodářských a politických organizací			- mezinárodní obchod, mezinárodní hospodářské integrace	VDO 2, 3, 4 EV 1, 2, 3, 4
Z-9-4-06	Žák: - rozlišuje státy podle politického zřízení (republiky, monarchie) a podle vnitřního uspořádání (unitární státy, federace) - uvádí příklady světových politických organizací a jejich význam			Politická geografie	VDO 2, 3, 4
Z-9-5-01 Z-9-5-02 Z-9-5-03	Žák: - používá s porozuměním pojem krajinná sféra - rozlišuje přírodní a kulturní krajiny a uvádí konkrétní příklady - rozlišuje základní krajinné složky a vazby mezi nimi - objasní komplexnost a globálnost působení antropogenních vlivů na krajinu a na životní prostředí, uvede kladné a záporné příklady	Z-9-5-01p Z-9-5-02p Z-9-5-03	Žák: - umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin - uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek - uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Krajina - krajinné složky a prvky - interakce příroda - společnost - vliv nevhodných zásahů lidí do krajiny - světové katastrofy - chráněná území přírody - globální ekologické a environmentální problémy lidstva	EV 1, 2, 3, 4

	- zhodnotí na příkladech vliv kvality přírodního prostředí na zdravotní stav obyvatelstva - uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech - na modelových příkladech (ukázkách situacích), hodnotí správné a nesprávné jednání účastníků při mimořádných událostech			- ochrana přírody a životního prostředí	

5.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Do vzdělávací oblasti je zahrnuta výtvarná výchova a hudební výchova. Vzdělávání přináší umělecké osvojování světa.

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího oboru

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit, k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace, k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností, k rozvoji celkové hudebnosti každého jedince. Předmět *Hudební výchova* se vyučuje v každém ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák podle individuálních hudebních schopností a dovedností vyhledává a třídí informace
- používá obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti propojuje do souvislostí

Kompetence k řešení problémů
- žák na základě individuální hudební vyspělosti postihuje z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnává je, slovně charakterizuje,
- hledá spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlí
- učitel žákům je předkládá dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- žák při zadání úkolu rozpozná problém a hledá nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní
- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální
- žák efektivně spolupracuje, respektuje názory jiných
- učí se objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské
- žák respektuje názor druhých
- chrání a oceňuje naše kulturní tradice
- učitel vede žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění

Kompetence pracovní
- žák se při samostatné práci učí koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržuje vymezená pravidla
- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k hudebním činnostem

5.7.1a) Hudební výchova **1. stupeň, 1. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
HV-3-1-01	Žák: - využívá správných pěveckých návyků dle svých indicie. dispozic a zpívá rytmicky přesně jednohlasně	HV-3-1-01p	Žák: - zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty	Vokální činnosti - správné držení těla při zpěvu, dýchání, výslovnost, hlasová hygiena - zpěv jednohlasu, jednoduchého dvojhlasu (kánon, prodleva), rytmická průprava – rytmické nástroje, 2/4 a ¾ takt, předehry, mezihry, dohry, hra na tělo, reprodukce motivů a jednoduchých skladeb pomocí Orffova instrumentáře Hudebně pohybové činnosti a poslechové činnosti - pohyb ve dvoudobém a třídobém metru, tanec, pochod - hudba vokální, instrumentální, lidová, umělá - zvuk, tón, melodie vzestupná a sestupná, ukončenost a neukončenost skladby, grafický záznam hudby (houslový klíč, notová osnova, nota) - rozšíření hlasového rozsahu Instrumentální činnosti - typy hudebních nástrojů a jejich zastoupení v orchestru	OSV 1 OSV 1, 2
HV-3-1-03	Žák: - užívá jednoduché hudební nástroje				
HV-3-1-04	Žák: - pohybem reaguje na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, dynamiku, tempo	HV-3-1-04p	Žák: - reaguje pohybem na tempové a rytmické změny		
HV-3-1-05	Žák: - při poslechu hudby rozeznává hlavní melodii, její pohyb, přiměřeně věku charakterizuje dojmy z poslouchané hudby, rozezná některé žánry (hudba taneční, pochodová, slavnostní), orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	HV-3-1-05p	Žák: - rozliší sílu zvuku - pozorně vnímá jednoduché skladby		
HV-3-1-02	Žák: - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	HV-3-1-02p	Žák: - správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu		
HV-3-1-06	Žák: - rozpozná některé hudební nástroje				

Hudební výchova **1. stupeň, 2. období**

Kód	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová

výstupu					témata
HV-5-1-01	Žák: - umí zazpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - správně vyslovuje a dýchá	HV-5-1-01p	Žák: - zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem správně hospodaří s dechem při interpretaci písní, frázování	Vokální činnosti - rozšiřování hlasového rozsahu, dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, zpěv kánonu, dvojhlasu a vícehlasu, diatonické postupy v durových a mollových tóninách Instrumentální činnosti - instrumentální vícehlas, tvorba předeher, meziher a doher, jednodílná písňová forma, záznam instrumentální melodie, nota jako grafický znak pro tón, notový zápis jako opora při realizaci písně Hudebně pohybové činnosti - lidové tance, pohybová improvizace, utváření pohybové paměti Poslechové činnosti - poslech drobných skladeb, základní poznatky o autorech, slovní vyjádření o hudbě, hudební formy, styly a žánry	OSV 1 MKV 3
HV-5-1-02	Žák: - podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) vyjádří jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not	HV-5-1-02p	Žák: - propojí vlastní pohyb s hudbou		
HV-5-1-03	Žák: - dokáže na základě svých hudebních schopností a dovedností využít jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	HV-5-1-03p	Žák: - doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje		
HV-5-1-04	Žák: - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby				
HV-5-1-05	Žák: - umí vytvářit v rámci svých individuálních dispozic jednoduché předehry, mezihry a dohry a jednoduše improvizuje				

HV-5-1-06	Žák: - umí rozpoznat v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrorytmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny	HV-5-1-06p	Žák: - odliší tóny podle výšky, síly, barvy - pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb		
HV-5-1-07	Žák: - umí ztvárnit hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	HV-5-1-07p	Žák: - propojí vlastní pohyb s hudbou		

5.7.1b) Hudební výchova **2. stupeň, 6. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01	Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	HV-9-1-01p	Žák: - doprovází písně pomocí ostinata	Hudebně pohybové činnosti - pochod, polka, valčík, mazurka - hra na dirigenta a orchestr - dramatizace písní a koled Instrumentální činnosti - reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy - pochod, polka, valčík - analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje Poslechové činnosti - poznávání hudebních nástrojů - rozdělení do skupin - píseň lidová, umělá - vokální a instrumentální skladba - melodram, muzikál, opereta, opera, symfonie, koncert - W. A. Mozart, J. Haydn, L. van Beethoven, B. Smetana, A. Dvořák Vokální činnosti	OSV 1, 2, 3 VDO 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 4
HV-9-1-02	Žák: - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projevu druhého	HV-9-1-02p	Žák: - interpretuje vybrané lidové a umělé písně		
HV-9-1-03	Žák: - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	HV-9-1-03p	Žák: - interpretuje vybrané lidové a umělé písně		
HV-9-1-04	Žák: - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	HV-9-1-04p	Žák: - rozeznává různé hudební žánry		
HV-9-1-05	Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu				

HV-9-1-06	Žák: - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku			- intonační cvičení vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur - zpěv lidových písní, práce s notovým zápisem - říkadlo, píseň - rytmické vyjádření textu písně - vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky	
HV-9-1-07	Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami				
HV-9-1-08	Žák: - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění				

Hudební výchova 2. stupeň, 7. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01	Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	HV-9-1-01p	Žák: - doprovází písně pomocí ostinata	Hudebně pohybové činnosti - hudebně pohybové hry - jednoduché lidové tance - taktování Instrumentální činnosti - reprodukce známých písní - rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo - rytmické hudební formy - práce s písní, písňová forma - tvoření jednoduchých partitur pro Orffovy nástroje Poslechové činnosti - klasické skladby - rozšiřování přehledu hudebních období Vokální činnosti - písně lidové (region, Čechy i ostatní země), písně umělé	OSV 1, 2, 3 VDO 2 VMEGS1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 4
HV-9-1-02	Žák: - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projevu druhého	HV-9-1-02p	Žák: - interpretuje vybrané lidové a umělé písně		
HV-9-1-03	Žák: - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	HV-9-1-03p	Žák: - interpretuje vybrané lidové a umělé písně		
HV-9-1-04	Žák: - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	HV-9-1-04p	Žák: - rozeznává různé hudební žánry		
HV-9-1-05	Žák: -rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu				

HV-9-1-06	Žák: - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku				
HV-9-1-07	Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami				
HV-9-1-08	Žák: - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění				

Hudební výchova 2. stupeň, 8 ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01	Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	HV-9-1-01p	Žák: - doprovází písně pomocí ostinata	Hudebně pohybové činnosti - taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - choreografie - polka, valčík, mazurka - tance jive, cha-cha - dramatizace, příprava pásma k různým příležitostem Instrumentální činnosti - pásmo reprodukované hudby nebo vlastní instrumentální tvorby - výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem - synkopický rytmus Poslechové činnosti - význam a role hudby v životě člověka - poslech různých hudebních žánrů moderní hudby, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů - jazz, swing, boogie woogie, blues, folková, rocková hudba, pop - baroko - vznik opery, církevní skladby, oratorium fuga, suita, concerto grosso - klasicismus - znaky, představitelé	OSV 1, 2, 3 VDO 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 4 MV 5
HV-9-1-02	Žák: - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projevu druhého	HV-9-1-02p	Žák: - interpretuje vybrané lidové a umělé písně		
HV-9-1-03	Žák: - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	HV-9-1-03p	Žák: - interpretuje vybrané lidové a umělé písně		
HV-9-1-04	Žák: - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	HV-9-1-04p	Žák: - rozeznává různé hudební žánry		
HV-9-1-05	Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu				

HV-9-1-06	Žák: - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku			- romantismus v evropské a české hudbě Vokální činnosti - hlasová a rytmická cvičení - intervaly - rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje - zpěv lidových i umělých písní - transpozice vzestupné a sestupné řady tónů (stupnic) - akord - příklady v lidové tvorbě - Osvobozené divadlo - divadla malých forem - Semafor - Šlitr, Suchý	
HV-9-1-07	Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami				
HV-9-1-08	Žák: - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění				

Hudební výchova 2. stupeň, 9. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
HV-9-1-01	Žák: - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	HV-9-1-01p	Žák: - doprovází písně pomocí ostinata	Hudebně pohybové činnosti a instrumentální činnosti - prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku - hudební výrazové prostředky - hudební nástroje historické a současné Poslechové činnosti - hudba období středověku: duchovní hudba, gregoriánský chorál, mše, madrigal - baroko - znaky, formy, představitelé - adventy, Vánoce, význam lidových tradic, J. J. Ryba - Česká mše vánoční - klasicismus - znaky, formy, představitelé - symf. tvorba, komorní, vokální - český klasicismus - romantismus - český romantismus - hudební směry 20. století Vokální činnosti - opakování učiva z předchozích ročníků	OSV 1, 2, 3 VDO 2 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 2, 3, 4, 5 EV 4
HV-9-1-02	Žák: - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projevu druhého	HV-9-1-02p	Žák: - interpretuje vybrané lidové a umělé písně		
HV-9-1-03	Žák: - reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	HV-9-1-03p	Žák: - interpretuje vybrané lidové a umělé písně		
HV-9-1-04	Žák: - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů	HV-9-1-04p	Žák: - rozeznává různé hudební žánry		
HV-9-1-05	Žák: - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu				

HV-9-1-06	Žák: - orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku			- opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus	
HV-9-1-07	Žák: - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami				
HV-9-1-08	Žák: - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění				

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Výtvarná výchova se zaměřuje na rozvoj tvůrčích činností. Žák má možnost individuálně se vyjádřit ve své tvorbě. Uplatňuje a rozvíjí vlastní představivost, myšlenky, fantazii, skutečné prožitky. Cílem je utvářet vztah žáka k uměleckým hodnotám a vnímání okolního světa.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák se učí rozvíjet vlastní tvořivost různými výtvarnými technikami
- učí se poznávat umění a kulturu svého národa
- učitel seznamuje žáky s významnými díly a uměleckými slohy v historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů
- žák se učí volit vhodné výtvarné vyjadřovací prostředky
- učí se posuzovat umělecké dílo i vlastní tvorbu

Kompetence komunikativní
- žák se učí diskutovat o svém dojmu z uměleckého díla
- učí se vnímat kulturu a umění jako prostředek dorozumívání mezi lidmi

Kompetence sociální a personální
- žák se učí využívat poskytovaný prostor pro svůj výtvarný projev
- učitel předkládá žákům možnost pohybovat se v estetickém prostředí (galerie, muzea apod.)

Kompetence občanské
- žák se seznamuje s autory výtvarných děl
- pěstuje potřebu navštěvovat výstavy, apod. jako nedílnou součást svého života
- na základě individuálního zájmu rozvíjí své vlastní schopnosti (kroužky, nepovinné předměty)

Kompetence pracovní
- žák si osvojuje výtvarné techniky

5.7.2 a) Výtvarná výchova **1. stupeň, 1. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VV-3-1-01	Žák: - si osvojuje základní dovednosti pro další výtvarnou práci - dokáže pracovat s různými nástroji a materiálem, rozšiřuje si škálu možností jak výtvarně vyjádřit své prožitky - objevuje a poznává různé způsoby modelace, různé postupy při modelaci objemu - nemá zábrany volně rozvíjet své myšlenky, své fantazijní představy	VV-3-1-01p	Žák: - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	- péče o pomůcky a materiál - dodržování čistoty. - první zachycení děje - první seznámení se strukturou, s povrchem a jeho vlastnostmi - otisk, prostorový otisk, objevení reliéfu - uvědomování si prostoru a hmoty, vrstvení a vršení jednotlivých částí - vzpomínka, vědomí, podvědomí.	OSV 1,2
VV-3-1-02	Žák: - dokáže uplatňovat osobitost při výtvarné práci, je vnímavý ke svému okolí	VV-3-1-02p	Žák: - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- vytvoření pracovního prostředí - objevení barvy, pokusy s mícháním barev - pokus o zachycení děje, vyprávění příběhu, nových zkušeností - ilustrace, vztah detail a celek	EV 1, 2, 3, 4
VV-3-1-03	Žák: - si všímá vztahů kolem sebe, následnosti dějů, dovede je výtvarně zpracovat	VV-3-1-03p	Žák: - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu	- neverbální napodobení, prostor, detail - hra s barvou, míchání barev, pozadí, kompozice	MKV 2
VV-3-1-04	Žák: - dokáže rozeznat vizuálně obrazné elementy, své prožitky a představy, vymýšlet, dokončovat, měnit	VV-3-1-04p	Žák: - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- objevení linie, pokusy s vytvářením a dotvářením linií - druhy linií (měkká, rovná, živá, atd.)	

VV-3-1-04	Žák: - dokáže porovnat své práce s ostatními, interpretovat je verbálně	VV-3-1-04p	Žák: - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- kresba, malba, kombinovaná technika - první seznámení s kompozicí - kombinace neobvyklých materiálů a technik	OSV 1
VV-3-1-04	Žák: - dokáže volně pracovat s vizuálně obraznými elementy, učí se je kombinovat, rozlišuje pozadí a popředí - vnímá vrstvení materiálu, kombinuje různé techniky koláže - vnímá souvislost mezi pohádkovou postavou (zvířetem) a prostředím, ve kterém žije - pokouší se volit materiál a způsob vyjádření vlastních představ	VV-3-1-04p	Žák: - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- plocha, tvar, prolínání tvarů, překrývání, vrstvení, kombinování neobvyklých materiálů - prostor, prostředí, účelnost, terén, vliv na prostředí, zákoutí	
VV-3-1-05	Žák: - dokáže vnímat souvislost mezi detailem a celkem, zjednodušuje, vybírá prvky, uplatňuje osobitost ve svém pojetí	VV-3-1-05p	Žák: - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- děj, čas, změna a proměna - povrch, struktura, dekor, stylizace, zjednodušení - reliéf, detail, celek a část	
VV-3-1-05	Žák: - dokáže domýšlet příběhy a kontexty, samostatně volí vizuálně obrazné elementy k vyjádření napětí, kontrastu, děje - verbálně hodnotí dílo své i tvorbu ostatních - snaží se vstupovat do společného projektu	VV-3-1-05p	Žák: - zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu - uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům	- prostředí, prostor, kouzlo, atmosféra, písmo vzpomínka.	MKV 2

Výtvarná výchova **1. stupeň, 2. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VV-5-1-01	Žák: - prohloubí si a zdokonalí techniky malby - k malování využívá různých nástrojů, technik a kombinací technik - umí barvou vyjádřit své pocity a nálady - pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy	VV-5-1-01p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	- hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, barevný kruh - ověřování komunikačních účinků - odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření v rámci skupiny, porovnávání s vlastní interpretací - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl	OSV 1
VV-5-1-02 VV-5-1-07	Žák: - prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z prvního období - kresbou vystihne tvar, strukturu materiálu - pracuje s linií - užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků - zaměřuje se vědomě na projevení životních zkušeností v návaznosti na komunikaci	VV-5-1-02p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty - velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)	- výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem (pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel)	OSV 1,2
VV-5-1-03	Žák: - rozeznává grafické techniky - zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti - hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků	VV-5-1-03p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie - rozlišuje, porovnává, třídí a	- typy vizuálně obrazných vyjádření, jejich rozlišení, výběr a uplatnění (např. hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklam	OSV 1 MV 5

			pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)		
VV-5-1-04	Žák: - prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění získané pohybem a hmatem - výtvarně zpracovává přírodní materiály - nalepování, dotváření apod	VV-5-1-04p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr - při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie	- modelování z papíru, hlíny, sádry, těsta, drátů - další techniky - koláž, frotáž, základy ikebany	EV 1, 2, 3, 4
VV-5-1-06 VV-5-1-05	Žák: - pozná ilustrace známých českých ilustrátorů např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Müllera, A. Borna, R. Pilaře a dalších - porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	VV-5-1-06p	Žák: - vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla	- ilustrátoři dětské knihy	MV 1, 5

5.7.2b) Výtvarná výchova **2. stupeň, 6. - 7. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01	Žák: - uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické a praktické dovednosti s různými výrazovými prostředky - s kresbou, malbou, koláží, mozaikou, textilní aplikací, grafickými materiály	VV-9-1-01p VV-9-1-01p až 08p	Žák: - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- vizuálně obrazné vyjádření pozorované skutečnosti, základní kompoziční principy, vyjádření prostorových vztahů, zachycení děje v určitém prostředí, využití kontrastu, rozvíjení smyslové citlivosti	OSV 1, 2 VDO 1 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 3, 4 EV 3 MV 1, 4, 6, 7
VV-9-1-01	Žák: - užívá výrazové vlastnosti linie, experimentuje s různými druhy linie	VV-9-1-01p	Žák: - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	- lineární a barevné vyjádření přírodních objektů, rozvoj citlivé linie a dotváření přírody na základě fantazie	
VV-9-1-01	Žák: - se seznamuje s proporcemi lidského těla a hlavy	VV-9-1-01p	Žák: - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	- zpřesňování proporcí lidské postavy a hlavy, konfrontace představy se skutečností, využití nadsázky	

VV-9-1-01	Žák: - rozeznává základní typy písma, umí ho řadit v krátkých nápisech	VV-9-1-01p	Žák: - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	- písmeno jako dekorativní prvek - psané, kreslené, stříhané, vytrhávané, komunikativní a estetická funkce písma	
VV-9-1-01	Žák: - řeší úlohy dekorativního charakteru v ploše		Žák: - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	- řazení prvků v tvarové a barevné kompozici, symetrická a asymetrická řešení	
VV-9-1-02	Žák: - uspořádá objekty do celku, uplatňuje lineární, světlostní a barevné vztahy	VV-9-1-02p	Žák: - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	- vztahy vnímané zrakem a ostatními smysly - linie, tvary, objemy, světlo, barva, textura předmětů	
VV-9-1-02	Žák: - ovládá různé způsoby výtvarného zobrazení prostorových jevů a vztahů, modelace	VV-9-1-02p	Žák: - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	- výtvarné vyjádření morfologických znaků, tvarů a barevnosti přírodních objektů	
VV-9-1-04	Žák: - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	VV-9-1-01p až 08p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- barevné experimentování, funkce barev světlých, tmavých, teplých a studených	

VV-9-1-03	Žák: - užívá prostředky pro zachycení jevů v proměnách, využívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění - počítačová grafika, fotografie, video	VV-9-1-03p	Žák: - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	- vztahy vnímané zrakem a ostatními smysly, reflexe ostatních uměleckých druhů a podnětů z okolí	
VV-9-1-05	Žák: - vybírá a kombinuje prostředky pro osobité vyjádření a porovnává s účinky již existujících vyjádření	VV-9-1-01p až 08p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- smyslové účinky obrazných vyjádření, kombinace a variace vlastní tvořivosti, podnětem je např. tiskovina, reklama	
VV-9-1-07	Žák: - poznává různé způsoby uměleckého vyjádření v malbě (figura, portrét, krajina, zátiší), v sochařství (socha, plastika, busta, reliéf) a ve volné grafice	VV-9-1-01p až 08p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- odlišnosti uměleckého vyjádření v malířství, sochařství a ve volné grafice (tvar přírodní x lidové umění a jeho dekor, současná oděvní kultura, mládež a odívání, uplatňování subjektivity x tvar opracovaný člověkem)	
VV-9-1-06 VV-9-1-08	Žák: - orientuje se v užití některých materiálů včetně netradičních	VV-9-1-01p až 08p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- rozvíjení citlivého vztahu k materiálu a k jeho zpracování s ohledem na účel, užití a výtvarný výraz	
VV-9-1-06	Žák: - interpretuje umělecká vyjádření současnosti i minulosti, vychází z historických souvislostí i osobních prožitků	VV-9-1-06p VV-9-1-01p až 08p	Žák: - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- chápání odlišností žánrů současného a historického výtvarného umění, proces a podmínky vzniku uměleckého díla, komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření a jeho proměny	

VV-9-1-07	Žák: - rozlišuje užitkovou, materiální, technickou a estetickou stránku předmětů a chápe vztah mezi nimi	VV-9-1-01p až 08p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- kultura bydlení - umění v bytě (volné i užité), design a estetická úroveň předmětů denní potřeby, výtvarná úprava knihy, druhy ilustrací	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VV-9-1-01	Žák: - rozezná a správně používá základní výtvarné techniky a pomůcky	VV-9-1-01 až VV-9-1-8p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- barevnost přírodních objektů, hra světla a stínu (malba, kresba, volná technika)	OSV 1, 2 VDO 1 VMEGS 1, 2, 3 MKV 1, 3, 4 EV 3 MV 1, 4, 6, 7
VV-9-1-02	Žák: - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	VV-9-1-02p	Žák: - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	- zachycení krajiny (malba -barevnost, kresba - linie, členění prostoru)	
VV-9-1-01	Žák: - umí různými výtvarnými prostředky vyjádřit konkrétní i abstraktní téma	VV-9-1-01p	Žák: - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	- abstrakce, prostředky pro vyjádření pocitů, nálad	
VV-9-1-02	Žák: - umí pracovat s linií, barvou, strukturou	VV-9-1-02p	Žák: - při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních	- předměty kolem nás, perspektiva těles, budov, uspořádání objektů do celků, vyjádření plasticity	

VV-9-1-03	Žák: - zvládá správné vyjádření proporcí postavy, tvaru předmětu podle skutečnosti	VV-9-1-03p	Žák: - uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci	- zachycení postavy v určité situaci, zachycení postavy v pohybu	
VV-9-1-04 VV-9-1-05	Žák: - využívá osobní zkušenost, znalosti a fantazii - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	VV-9-1-01 až VV-9-1-8p	Žák: - uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru	- portrét, vyjádření pocitu, nálady (malba, kresba, koláž)	
VV-9-1-08	Žák: - prezentuje své výtvarné dílo a hodnotí ho - porovnává a hodnotí díla ostatních-vytváří si vlastní postoje a názory k výtvarnému dílu	VV-9-1-01 až VV-9-1-8p		- písmo - nácvik, druhy, proporce, jeho místo ve výtvarném díle	
VV-9-1-07	Žák: - uvědomuje si souvislosti výtvarného umění s dalšími druhy umění	VV-9-1-01 až VV-9-1-8p		- práce s různými materiály (druhy papíru, dřevem, přírodninami, technickým materiálem, keramickou hmotou, využití odpad. materiálů) - netradiční výtvarné techniky	
VV-9-1-07	Žák: - svými pracemi se podílí na dotváření svého životního prostředí (domov, třída, škola)	VV-9-1-01 až VV-9-1-8p		- typy vizuálně obrazových vyjádření) socha, plastika, malba, film, komiks, fotografie	

VV-9-1-06	Žák: - orientuje se v oblasti výtvarné kultury a dějin výtvarného umění - vnímá výtvarná díla ve svém okolí i širším regionu	VV-9-1-06p	Žák: - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity	- vývoj výtvarného umění v dějinách, současné výtvarné umění, novodobé styly objekty výtvarného umění v našem okolí, regionu	

5.8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast zahrnuje vyučovací obory Výchova ke zdraví a Tělesná výchova.

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika vyučovacího oboru

Předmět *Výchova ke zdraví* je vyučován na 2. stupni jako samostatný předmět. Je zaměřen na preventivní ochranu zdraví, má vést žáka k zodpovědnosti za své zdraví, a to jak tělesné, tak i duševní, na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné chování podporující zdraví, na dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházení úrazům, získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování, upevnění návyků poskytovat základní první pomoc. Seznamuje žáka s různými riziky, která ohrožují jejich zdraví. Žák poznává sám sebe, učí se rozhodovat se, řešit problémy. Řeší konkrétní modelové situace, které vycházejí z každodenního života.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák je veden k efektivnímu učení
- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení
- vytváří si komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení

Kompetence k řešení problémů
- žák vnímá nejrůznější problémové situace - mimořádné situace, krizové situace a plánuje způsob řešení problémů
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů
- kriticky myslí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní
- žák komunikuje na odpovídající úrovni
- osvojuje si kultivovaný ústní projev
- účinně se zapojuje do diskuze
- uplatňuje bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální
- žák spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá

Kompetence občanské
- žák respektuje názory ostatních
- formuje své volní a charakterové rysy
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- učitel vede žáky k zodpovědnosti při rozhodování v dané situaci

Kompetence pracovní
- žák se učí efektivně organizovat vlastní práci
- využívá ICT pro hledání informací
- využívá znalostí v běžné praxi
- ovládá základní postupy první pomoci

5.8.1 Výchova ke zdraví 2. stupeň, 6. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-01	Žák: - respektuje přijatý pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	VZ-9-1-01p	Žák: - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici: kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství	OSV 1, 2, 3 VDO 1 MKV 1 EV 4
VZ-9-1-02	Žák: - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví			- vztahy a pravidla soužití v prostření komunity, rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	
VZ-9-1-03	Žák: - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	VZ-9-1-03p	Žák: - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Osobnostní a sociální rozvoj - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace, respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, sebepoznání a sebepojetí - vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem, utváření vědomí vlastní identity	
VZ-9-1-04	Žák: - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	VZ-9-1-04p	Žák: - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	Bezpečné chování a komunikace - komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, respektování a přijímání názoru druhých, empatie bezpečné chování a komunikace - nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	

VZ-9-1-05	Žák: - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	VZ-9-1-05p	Žák: - projevuje zdravé sebevědomá a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	Tělesná a duševní hygiena, denní režim - zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybová aktivita	
VZ-9-1-07	Žák: - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	VZ-9-1-07p	Žák: - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možnosti uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování	Zdravý způsob života a péče o zdraví - zásady zdravého stravování, pitný režim	
VZ-9-1-15	Žák: - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí - případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	VZ-9-1-15p	Žák: - uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc Ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole - ochrana zdraví při různých činnostech - bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti)	
VZ-9-1-16	Žák: - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	VZ-9-1-16p	Žák: - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	Ochrana člověka za mimořádných událostí - rizika ohrožující zdraví - klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-01	Žák: - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	VZ-9-1-01p	Žák: - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Komunikace - role člověka - rodina - práva a povinnosti členů	OSV 1, 2, 3 MV 4
VZ-9-1-03	Žák: - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	VZ-9-1-03p	Žák: - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Sebepoznání - sebereflexe - sebeovládání - zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích - pomáhající a prosociální chování	
VZ-9-1-07	Žák: - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	VZ-9-1-07p	Žák: - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možnosti uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování	Zdravý způsob života - sestavování jídelníčku - alternativní výživové směry - technologie přípravy potravin - nebezpečí návykových látek na zdravý vývoj jedince	
VZ-9-1-11	Žák: - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví			Tělesné a duševní zdraví - dospívání	
VZ-9-1-14	Žák: - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	VZ-9-1-14p	Žák: - zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí	- dětská krizová centra	

VZ-9-1-16	Žák: - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	VZ-9-1-16p	Žák: Chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	Chování v mimořádných situacích - bezpečí - chování v silničním provozu	

Výchova ke zdraví **2. stupeň, 8. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-05	Žák: - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	VZ-9-1-05p	Žák: - projevuje zdravé sebevědomá a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy	Podpora zdravého životního stylu - zásady osobní, intimní a duševní hygieny	OSV 1, 2. 3 EV 2
VZ-9-1-07	Žák: - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	VZ-9-1-07p	Žák: - dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možnosti uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování	- zdraví a hygiena: výživa a zdraví,vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví	
VZ-9-1-09	Žák: - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu - dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	VZ-9-1-09p	Žák: - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	- vlivy vnějšího a vnitřního prostřední na zdraví - kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota - poruchy přijmu potravy - programy podpory zdraví	
VZ-9-1-10	Žák: - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím			- stres a jeho vztah ke zdraví - kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti	
VZ-9-1-11	Žák: - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje Kultivovaně se chová k opačnému pohlaví			- dětství, puberta, dospívání - tělesné, duševní a společenské změny	

VZ-9-1-12	Žák: - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování			- sexuální dospívání a reprodukční zdraví - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých - poruchy pohlavní identity	
VZ-9-1-13	Žák: - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	VZ-9-1-13p	Žák: - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	- psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilně chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu) kriminalita mládeže	
VZ-9-1-16	Žák: - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	VZ-9-1-16p	Žák: - chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel	Ochrana člověka za mimořádných situací - živelní pohromy	

Výchova ke zdraví 2. stupeň, 9. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
VZ-9-1-02	Žák: - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví			Mezilidské vztahy - vztahy ve dvojici - kamarádství, přátelství, láska, mezilidské vztahy - komunikace, kooperace - chování podporující vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní - komunikace v různých situacích	OSV 1, 2, 3 VMEGS 3 EV 1,2 MV 1
VZ-9-1-03	Žák: - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	VZ-9-1-03p	Žák: - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím	Péče o zdraví - zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci - složky zdraví a jejich interakce, - základní lidské potřeby a jejich hierarchie	
VZ-9-1-04	Žák: - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	VZ-9-1-04p	Žák: - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví	- podpora zdraví - prevence a intervence, působen na změnu kvality prostředí a chování jedince	
VZ-9-1-06	Žák: - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí			- odpovědnost jedince za zdraví	

VZ-9-1-08	Žák: - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami - svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	VZ-9-1-08p		- ochrana před přenosnými chorobami - cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění	
VZ-9-1-10	Žák: - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím			- sebeovládání a zvládání problémových situací	
VZ-9-1-12	Žák: - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli - chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování			Osobnostní a sociální rozvoj - stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení	
VZ-9-1-13	Žák: - uvádí do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	VZ-9-1-13p	Žák: - uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy	- dopad vlastního jednání a chování	

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

V předmětu *Tělesná výchova* je cílem poznání vlastních pohybových schopností žáka, poznávání účinku pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Má vést žáka k pravidelné pohybové činnosti, rozvíjení jeho potřeb a zájmů. Učí žáka pochopit, že pohybové činnosti jsou nutné pro optimální rozvoj jeho zdatnosti a výkonnosti, pro podporu zdraví, pro regeneraci sil. Učí žáka rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné zdraví a osvojovat si dovednosti, kterými tyto situace řeší. Součástí vzdělávacího obsahu předmětu tělesná výchova jsou i prvky zdravotní tělesné výchovy pro zdravotní prevenci u žáků a pro žáky se zdravotními problémy.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák získává přehled v oblasti sportu
- poznává vlastní pohybové schopnosti a individuálně je rozvíjí
- usiluje o intenzivní prožitky ze sportovní činnosti
- systematicky sleduje vývoj své fyzické zdatnosti
- plánuje, organizuje a řídí vlastní činnost
- užívá osvojené názvosloví na úrovni cvičence, diváka, rozhodčího, uživatele internetu, čtenáře

Kompetence k řešení problému
- žák vnímá problémové situace a plánuje způsob jejich řešení
- vyhledává informace vhodné k řešení problému
- hledá cesty a taktiky ke zvládnutí cviku
- hledá taktiky v kolektivních i individuálních sportech
- uvědomuje si zodpovědnost svých rozhodnutí
- učitel vede žáky k tomu, aby při svém hodnocení postupovali uvážlivě, aby byli schopni obhájit své názory

Kompetence komunikativní
- přijímá pokyny vedoucího a sám diskutuje o taktice družstva
- osvojuje si kultivovaný ústní projev
- zpracovává výsledky, záznamy ze sportovní činnosti, umí je prezentovat
- učitel předkládá žákům přehled o mimoslovní sportovní komunikaci, učí je respektovat stanovená pravidla

Kompetence sociální a personální
- uvědomuje si potřebu spolupráce ve sportovním týmu, důležitost úkolů, které v týmu plní
- podílí se na vytváření pravidel práce v týmu
- vnímá na příkladech z tělesné výchovy nezbytnost přebírání zkušeností druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- buduje svoji sebedůvěru na základě respektování názorů druhého člověka
- učitel vštěpuje žákům zásady fair-play, pravidel a chování na sportovních akcích, podporuje myšlenky olympijského hnutí

Kompetence občanské
- žák si buduje pozitivní postoje ke sportu, k pohybu, uvědomuje si potřebu hygieny při tělesných aktivitách
- umí poskytnout první pomoc
- aktivně se zapojuje do sportovních činností
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák…)
- učitel u žáků rozvíjí potřebu respektovat a chránit práva druhých

Kompetence pracovní

- žák chápe nutnost ochrany zdraví svého i zdraví druhých při sportovních aktivitách
- dodržuje pravidla ve sportu i mimo něj, pravidla fair-play
- chápe potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu
- vyhledává možná rizika a hledá cesty k jejich minimalizaci
- zpracovává dosažené výkony
- učitel vede žáky k efektivnímu organizování vlastní práce

5.8.2 a) Tělesná výchova **1. stupeň, 1. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
TV-3-1-01	Žák: - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	TV-3-1-01p	Žák: - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost	Činnost ovlivňující zdraví - znalost základních zdraví prospěšných cvičení a vhodného prostředí pro pohybovou činnost - zdravotně zaměřené činnosti - správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití - základní hygiena při Tv a při jiných pohybových aktivitách - bezpečnost při pohybových činnostech Činnost ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy gymnastiky - základy akrobacie (průpravná cvičení pro kotoul vpřed, kotoul vpřed) - přeskok (nácvik odrazu z můstku na nízkou švédskou bednu) - kladinka (chůze s dopomocí a bez dopomoci, obměny chůze) - cvičení na žebřinách, cvičení se sportovním náčiním (švihadla, krátké tyče, míče apod.) Základy atletiky - vytrvalostní běh 5 - 10 minut, rychlý běh 20 - 50 metrů, skok daleký (spojení rozběhu a odrazu), hod míčkem z místa a z rozběhu Pohybové hry různého zaměření s pomůckami i bez pomůcek	OSV 1, 2, 3 MKV 5 MV 1
TV-3-1-02	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině, usiluje o jejich zlepšení				
TV-3-1-03	Žák: - spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích - rozlišuje herní a reálnou situaci, přijímá pravidla hry, vstupuje do jednoduchých rolí a přirozeně v nich jedná				
TV-3-1-04	Žák: - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy	TV-3-1-04p	Žák: - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách		
TV-3-1-05	Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	TV-3-1-05p	Žák: - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti - projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci individuálních předpokladů		

TV-5-1-11 TV-5-1-12	Žák: - adaptuje se na vodní prostředí - dodržuje hygienu plavání - zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti - zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti			- herní dovednosti Sportovní hry (kopaná, vybíjená) Plavání (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti Činnost podporující pohybové učení - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech - základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí - pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností	

Tělesná výchova **1. stupeň, 2. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
TV-5-1-01	Žák: - se účastní pravidelného pohybového režimu, kondičně zaměřených činností - dokáže být přiměřeně samostatný - prokáže vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	TV -5-1-01p	Žák: - chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu	Činnosti ovlivňující zdraví - zdravotně zaměřené pohybové činnosti (cviky na vadné držení těla) - pohybový režim, délka a intenzita pohybu, význam pro zdraví - rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu - pohybová příprava před pohybovou činnost - uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení, kondiční, Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Základy gymnastiky - průprava, akrobacie, s náčiním, nářadím (kotoul vpřed i vzad s modifikací, stoj na rukou s dopomocí i bez, odraz z můstku, přeskok bedny, průprava shybů a visů na hrazdě, chůze po kladince) Základy lehké atletiky - běžecká abeceda, nízký start, vytrvalý běh, 60 m, do 1000 m, do 12 min ve volné přírodě, skok daleký z rozběhu a vysoký, hod míčkem (skrčný, střižný hod z rozběhu) Průpravné úpoly	OSV 1, 2, 3 MKV 5 MV 1
TV-5-1-02	Žák: - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	TV-5-1-02p	Žák: - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením		
TV-5-1-03	Žák: - zvládá osvojené pohybové dovednosti dle individuálních předpokladů, dokáže vytvářet varianty pohybových her	TV-5-1-03p	Žák: - zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností		
TV-5-1-04	Žák: - uplatňuje pravidla hygieny, bezpečného chování, dokáže reagovat na úraz spolužáka	TV-5-1-04p	Žák: - uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti		
TV-5-1-05	Žák: - dokáže zhodnotit kvalitu pohybové činnosti spolužáka, provádí vlastní pohybovou činnost dle pokynů	TV-5-1-05p	Žák: - reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti		

TV-5-1-06	Žák: - jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	TV-5-1-06p	Žák: - dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla - zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy	Základy sportovních her s různými druhy náčiní, spolupráce při hře (pohyb s míčem i bez něho, driblink, přihrávky obouruč, jednoruč, vedení míče driblinkem, nohou, střelba na koš, branku) Cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem, tance (rytmus, tempo, takt, změny poloh, tempa i rytmu, cvičení s náčiním s hudbou) Pohybové hry s různými druhy náčiní a s různým zaměřením, bruslení, plavání, sezónní hry Plavání (základní plavecká výuka) - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a bezpečnosti Činnosti podporující pohybové učení - názvosloví v TV, povely, signály, pravidla - chování v dopravních prostředcích, při soutěžích, v přírodě - zdroje informací o sportu a pohybu - měření a posuzování pohybových dovedností, testy	
TV-5-1-07	Žák: - užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení				
TV-5-1-08	Žák: - zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy				
TV-5-1-09	Žák: - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky				
TV-5-1-10	Žák: - orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace				
TV-5-1-11	Žák: - adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti				

TV-5-1-12	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti			- zásady jednání a chování - fair play, olympijské ideály a symboly	

5.8.2 b) Tělesná výchova 2. stupeň, 6. ročník

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-01	Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem			Činnosti ovlivňující zdraví - rekreační a výkonnostní sport dívek a chlapců - rozvíjení zdravotně orientované zdatnosti, kondice, zatěžování - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační činnost - první pomoc, bezpečnost v nestandartním prostředí Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Atletika - běh 60 m až 1000 m, nízký start, - štafetová předávka - skok daleký - hod - kriket (150 g) Gymnastika - akrobacie - přeskok - hrazda - šplh - tyč, lano	OSV 1, 2 VDO 1 VMEGS 1 MKV 2 EV 3 MV 2
TV-9-1-02	Žák: - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti z nabídky volí vhodný rozvojový program	TV-9-1-02p	Žák: - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí		
TV-9-1-03	Žák: - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	TV-9-1-03p	Žák: - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy		
TV-9-1-04	Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivit vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	TV-9-1-04p	Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity		

TV-9-1-05	Žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	TV-9-1-05p	Žák: - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování, jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti	- rytmická a kondiční gymnastika - švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu Úpoly - přetahy, přetlaky, odpory Sportovní hry - herní činnosti, kombinace, systémy, utkání podle pravidel (košíková, přehazovaná, vybíjená, kopaná, florbal, ringo) Pohybové hry Turistika a pobyt v přírodě - pobyt a pohyb v přírodě - orientační běh - čtení mapy, orientace v terénu - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - bezpečný pohyb v silničním provozu Lyžování - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině - jízda na vleku - sjezdové lyžování - lyžařská turistika (zařazení lyžařského kurzu na 2. stupni - podle zájmu žáků) Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv - názvosloví, povely, signály, gesta, značky, zápis pohybu, vzájemná komunikace při činnostech	
TV-9-2-01	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	TV-9-2-01p	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech		
TV-9-2-02	Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	TV-9-2-02p	Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků		
TV-9-3-01	Žák: - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	TV-9-3-01p	Žák: - užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka		
TV-9-3-02	Žák: -naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, přírody při sportu				
TV-9-3-03	Žák: - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji				

TV-9-3-04	Žák: - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	TV-9-3-04p	Žák: - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	Organizace prostoru a pohybových činností - péče o výstroj a výzbroj Sport - historie a současnost - olympionismus - soutěže a sportovci Pravidla pohybových činností Zásady jednání a chování v různém prostředí Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu, evidence a zápis výsledků, vyhodnocování výsledků	
TV-9-3-05	Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	TV-9-3-05p	Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je		
TV-9-3-06	Žák: - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, zvody, turistické akce na úrovni školy - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	TV-9-3-06p	Žák: - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže		
TV-9-3-07	Žák: - pracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci				

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-01	Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem			Činnosti ovlivňující zdraví - rekreační a výkonnostní sport dívek a chlapců - rozvíjení zdravotně orientované zdatnosti, kondice, zatěžování - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační činnost - první pomoc, bezpečnost v nestandartním prostředí Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Atletika - běh 60 m až 1000 m, nízký start, - štafetová předávka - skok daleký - hod - kriket (150 g) Gymnastika - akrobacie - přeskok - hrazda - šplh - tyč, lano - rytmická a kondiční gymnastika - švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu Úpoly - přetahy, přetlaky, odpory Sportovní hry - herní činnosti, kombinace, systémy, utkání podle pravidel (košíková, přehazovaná, vybíjená, kopaná, florbal, ringo)	OSV 1 OSV 2 VDO 1 VMEGS 1 MKV 2 EV 3 MV 2
TV-9-1-02	Žák: - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti z nabídky volí vhodný rozvojový program	TV-9-1-02p	Žák: - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí		
TV-9-1-03	Žák: - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	TV-9-1-03p	Žák: - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy		
TV-9-1-04	Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivit vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	TV-9-1-04p	Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity		
TV-9-1-05	Žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	TV-9-1-05p	Žák: - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování, jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti		

TV-9-2-01	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	TV-9-2-01p	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry Turistika a pobyt v přírodě - pobyt a pohyb v přírodě - orientační běh - čtení mapy, orientace v terénu - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - bezpečný pohyb v silničním provozu Lyžování - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině - jízda na vleku - sjezdové lyžování - lyžařská turistika (zařazení lyžařského kurzu na 2. stupni - podle zájmu žáků) Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv - názvosloví, povely, signály, gesta, značky, zápis pohybu, vzájemná komunikace při činnostech Organizace prostoru a pohybových činností - péče o výstroj a výzbroj Sport - historie a současnost - olympionismus - soutěže a sportovci Pravidla pohybových činností Zásady jednání a chování	
TV-9-2-02	Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	TV-9-2-02p	Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků		
TV-9-3-01	Žák: - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	TV-9-3-01p	Žák: - užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka		
TV-9-3-02	Žák: - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, přírody při sportu				
TV-9-3-03	Žák: - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji				
TV-9-3-04	Žák: - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	TV-9-3-04p	Žák: - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka		
TV-9-3-05	Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	TV-9-3-05p	Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je		

TV-9-3-06	Žák: - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, zvody, turistické akce na úrovni školy spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	TV-9-3-06p	Žák: - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	v různém prostřed Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu, evidence a zápis výsledků, vyhodnocování výsledků	
TV-9-3-07	Žák: - pracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci				

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-01	Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem			Činnosti ovlivňující zdraví - rekreační a výkonnostní sport dívek a chlapců - rozvíjení zdravotně orientované zdatnosti, kondice, zatěžování - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační činnost - první pomoc, bezpečnost v nestandartním prostředí Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Atletika - běh 60 m až 1000 m, nízký start, - štafetová předávka - skok daleký - vrh koulí Gymnastika - akrobacie - přeskok - hrazda - šplh - tyč, lano - rytmická a kondiční gymnastika - švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu Úpoly - přetahy, přetlaky, odpory Sportovní hry - herní činnosti, kombinace, systémy, utkání podle pravidel (košíková, přehazovaná, vybíjená, kopaná, florbal, ringo)	OSV 1 OSV 2 VDO 1 VMEGS 1 MKV 2 EV 3 MV 2
TV-9-1-02	Žák: - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti z nabídky volí vhodný rozvojový program	TV-9-1-02p	Žák: - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí		
TV-9-1-03	Žák: - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	TV-9-1-03p	Žák: - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy		
TV-9-1-04	Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivit vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	TV-9-1-04p	Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity		
TV-9-1-05	Žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	TV-9-1-05p	Žák: - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování, jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti		

TV-9-2-01	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	TV-9-2-01p	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry Turistika a pobyt v přírodě - pobyt a pohyb v přírodě - orientační běh - čtení mapy, orientace v terénu - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - bezpečný pohyb v silničním provozu Lyžování - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině - jízda na vleku - sjezdové lyžování - lyžařská turistika (zařazení lyžařského kurzu na 2. stupni - podle zájmu žáků) Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv - názvosloví, povely, signály, gesta, značky, zápis pohybu, vzájemná komunikace při činnostech Organizace prostoru a pohybových činností - péče o výstroj a výzbroj Sport - historie a současnost - olympionismus - soutěže a sportovci Pravidla pohybových činností	
Tv-9-2-02	Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	TV-9-2-02p	Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků		
TV-9-3-01	Žák: - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	TV-9-3-01p	Žák: - užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka		
TV-9-3-02	Žák: - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, přírody při sportu				
TV-9-3-03	Žák: - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji				
TV-9-3-04	Žák: - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	TV-9-3-04p	Žák: - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka		
TV-9-3-05	Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	TV-9-3-05p	Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je		

TV-9-3-06	Žák: - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, zvody, turistické akce na úrovni školy spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	TV-9-3-06p	Žák: - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Zásady jednání a chování v různém prostředí Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu, evidence a zápis výsledků, vyhodnocování výsledků	
TV-9-3-07	Žák: - pracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci				

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
TV-9-1-01	Žák: - aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem			Činnosti ovlivňující zdraví - rekreační a výkonnostní sport dívek a chlapců - rozvíjení zdravotně orientované zdatnosti, kondice, zatěžování - průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační činnost - první pomoc, bezpečnost v nestandartním prostředí Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Atletika - běh 60 m až 1000 m, nízký start, - štafetová předávka - skok daleký - vrh koulí Gymnastika - akrobacie - přeskok - hrazda - šplh - tyč, lano - rytmická a kondiční gymnastika - švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu Úpoly - přetahy, přetlaky, odpory Sportovní hry - herní činnosti, kombinace, systémy, utkání podle pravidel (košíková, přehazovaná, vybíjená, kopaná, florbal, ringo)	OSV 1 OSV 2 VDO 1 VMEGS 1 MKV 2 EV 3 MV 2
TV-9-1-02	Žák: - usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti z nabídky volí vhodný rozvojový program	TV-9-1-02p	Žák: - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí		
TV-9-1-03	Žák: - samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	TV-9-1-03p	Žák: - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, - využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy		
TV-9-1-04	Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím - upraví pohybovou aktivit vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	TV-9-1-04p	Žák: - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem - vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity		
TV-9-1-05	Žák: - uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu - předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	TV-9-1-05p	Žák: - uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu - chápe zásady zatěžování, jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti		

TV-9-2-01	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	TV-9-2-01p	Žák: - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	Pohybové hry Turistika a pobyt v přírodě - pobyt a pohyb v přírodě - orientační běh - čtení mapy, orientace v terénu - přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla - bezpečný pohyb v silničním provozu Lyžování - bezpečnost pohybu v zimní horské krajině - jízda na vleku - sjezdové lyžování - lyžařská turistika (zařazení lyžařského kurzu na 2. stupni - podle zájmu žáků) Činnosti podporující pohybové učení Komunikace v Tv - názvosloví, povely, signály, gesta, značky, zápis pohybu, vzájemná komunikace při činnostech Organizace prostoru a pohybových činností - péče o výstroj a výzbroj Sport - historie a současnost - olympionismus - soutěže a sportovci Pravidla pohybových činností	
TV-9-2-02	Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	TV-9-2-02p	Žák: - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků		
TV-9-3-01	Žák: - užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	TV-9-3-01p	Žák: - užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka		
TV-9-3-02	Žák: - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, přírody při sportu				
TV-9-3-03	Žák: - dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji				
TV-9-3-04	Žák: - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora	TV-9-3-04p	Žák: - rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka		
TV-9-3-05	Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	TV-9-3-05p	Žák: - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je		

TV-9-3-06	Žák: - zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, zvody, turistické akce na úrovni školy - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	TV-9-3-06p	Žák: - spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	Zásady jednání a chování v různém prostředí Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností - měření výkonu, evidence a zápis výsledků, vyhodnocování výsledků	
TV-9-3-07	Žák: - pracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci				

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je zaměřena na praktické pracovní dovednosti. Na základě získání dovedností a poznatků se utváří životní a profesní orientace žáka. Na 1. stupni je oblast uskutečňována ve vyučovacím předmětu *Pracovní činnosti* a je rozdělena do čtyř tématických okruhů: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce a příprava pokrmů. Na 2. stupni jsou v předmětu *Člověk a svět práce* zařazena témata: práce s technickými materiály, design a konstruování, pěstitelské práce a chovatelství, provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů a svět práce.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák se učí plánovat pracovní postup při práci
- poznává vlastnosti materiálu a surovin, jejich použitelnost
- učí se pracovat podle návodu
- učí se pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu výsledků práce

Kompetence k řešení problémů
- žák se učí z dostatečného množství příkladů vybírat nejvhodnější postup
- učitel vede žáky k samostatnosti, vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů
- vede žáky k praktickému ověřování řešení problému

Kompetence komunikativní
- žák se učí porozumět významným pojmům, které se vztahují k práci s technickým materiálem a při přípravě pokrmů
- učí se prezentovat před ostatními výsledky své práce

Kompetence sociální a personální
- žák se učí spolupracovat v malé skupině, jednat ohleduplně na pracovišti
- učí se respektovat svoji roli a roli ostatních v pracovní skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské
- žák chápe vliv činnosti člověka na životní prostředí
- učitel pěstuje u žáků spoluzodpovědnost při ochraně životního prostředí
- rozhoduje se zodpovědně podle situace, chápe svá práva a povinnosti

Kompetence pracovní
- žák se učí bezpečně používat nástroje a materiály
- učí se odevzdat práci v co nejlepší kvalitě
- orientuje se v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce
- učitel podporuje uvědomění si rizika při různých činnostech a hledání cesty k jejich minimalizaci

5.9.1 Pracovní činnosti

1. stupeň, 1. období

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-02	Žák: - vytváří různé předměty jednoduchými postupy z tradičních i netradičních materiálů - práce podle slovního návodu a předlohy	ČSP-3-1-01p ČSP-3-1-02	Žák: - zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír, karton, textil, drát, fólie) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice a řemesla	OSV 1, 2, 3
ČSP-3-2-01	Žák: - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	ČSP-3-2-01	Žák: - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové) - práce podle předlohy, jednoduchého náčrtku a slovního návodu	
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-02	Žák: - provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnocuje výsledky pozorování - zná základní druhy nářadí pro zpracování půdy a umí s nimi zacházet - dodržuje bezpečnost při jejich používání. - zná rozdíl mezi zeleninou a ovocem	ČSP-3-3-01p ČSP-3-3-02	Žák: - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky - pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce - sledování změn v přírodě podle ročních období, změn počasí a jejich zaznamenávání pomocí jednoduchých symbolů - základní podmínky pro pěstování rostlin - pojem půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin. - rostliny jedovaté - rostliny jako drogy	EV 2, 3, 4
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-02	Žák: - umí pojmenovat nábytek a spotřebiče v kuchyni - sestaví jednoduchý jídelníček	ČSP-3-4-01p ČSP-3-4-02	Žák: - upraví stůl pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin	OSV 2

	- zná různé způsoby uchovávání potravin - připraví tabuli pro jednoduché stolování - umí se chovat vhodně při stolování - dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci s jednoduchými spotřebiči			- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování - technika v kuchyni - historie a význam	

Pracovní činnosti **1. stupeň, 2. období**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
	Žák:			Práce s drobným materiálem	OSV 1
ČSP-5-1-01	- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy různé výrobky z daného materiálu	ČSP-5-1-01p	- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu	- práce se šablonou, obkreslování, stříhání,ohýbání, lepení, přehýbání - prostorové konstrukce (papír a karton)	EV 4 MKV 3
ČSP-5-1-03	- řeší jednoduché technické úkoly	ČSP-5-1-03	- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- válení, hnětení, přidávání a ubírání, dělení, stlačování, vtlačování různé typy materiálu - modelína, modurit, těsto (modelovací hmota)	
ČSP-5-1-04	- organizuje a plánuje si svoji pracovní činnost - dodržuje pracovní hygienu - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	ČSP-5-1-04p	- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění	- navlečení nitě, uzlík, různé typy stehů, přišití knoflíku a poutka, koláž, vyšívání (textil)	
ČSP-5-1-02	- tvořivě přispívá svými podněty k originalitě, prohlubuje svoji tvořivost - využívá prvky lidových tradic při tvořivých činnostech s různým materiálem			- ornamenty z přírodnin, kraslice, aranžování, různé ozdoby a dekorace, lidové zvyky, tradice a řemesla (přírodní materiál) - pracovní pomůcky	

ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-03	Žák: - při práci se stavebnicemi provádí jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého návodu - organizuje si svoji pracovní činnost - organizuje si práci vzhledem k náročnosti výrobku - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci a ochrany při práci s nástroji a nářadím	ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-03p	Žák: - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu - užívá jednoduché nástroje a pomůcky	Konstrukční činnosti - montáž a demontáž stavebnic (plošné, prostorové, konstrukční) - pracovní pomůcky (účel, použití, vlastnosti, bezpečnost) - práce a využití volného času	OSV 1, 2, 3 MKV 2
ČSP-3-3-01 ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04	Žák: - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - podle daných zásad ošetřuje a pěstuje pokojové i jiné rostliny - podle druhu pěstitelských činností volí správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje pracovní bezpečnost a hygienu - rozeznává některé rostliny jako drogy a alergeny, seznamuje se s jejich škodlivostí	ČSP-5-3-01p ČSP-5-3-02p ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-04p	Žák: - dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě	Pěstitelské práce - ošetřování pokojových i jiných rostlin, klíčivost semen, sázení a setí, používání vhodných pomůcek, množení rostlin odnožemi a řízkování - rostliny jako drogy a alergeny	EV 2, 3, 4
ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-04	Žák: - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připravuje samostatně jednoduchý pokrm studené kuchyně - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - dodržuje pracovní bezpečnost a hygienu - poskytne první pomoc při úrazu v	ČSP-5-4-01p ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-03p ČSP-5-4-04	Žák: - uvede základní vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první	Příprava pokrmů - příprava tabule pro jednoduché i slavnostní stolování - příprava jednoduchého pokrmu studené kuchyně, výběr, nákup a skladování potravin - základní vybavení kuchyně - poskytnutí první pomoci při úrazu v kuchyni, základní hygienická pravidla	OSV 1, 2

	kuchyni		pomoc i při úrazu v kuchyni - uplatňuje zásady správné výživy		

5.9.2 Člověk a svět práce **2. stupeň, 6. - 7. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-1-01	Žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti	ČSP-9-1-01p	Žák: - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Práce s technickými materiály - vlastnosti materiálu, jeho rozeznávání (dřevo, kov, plasty, kompozity) a užití materiálu v praxi	OSV 1 EV 3, 4
ČSP-9-1-02	Žák: - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí			- pracovní nářadí a pomůcky pro ruční opracování materiálu	
ČSP-9-1-03	Žák: - organizuje a plánuje svoji činnost	ČSP-9-1-03p	Žák: - organizuje svoji pracovní činnost	- jednoduché pracovní postupy a operace	
ČSP-9-1-04	Žák: - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	ČSP-9-1-04p	Žák: - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	- technické náčrty a výkresy, technické informace a návody, měření, rýsování	
ČSP-9-1-05	Žák: - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úrazu	ČSP-9-1-05p	Žák: - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úrazu	- bezpečnost práce s materiály, první pomoc při úrazu nářadím, materiálem, poučení o nebezpečí ohrožení zdraví (laky, barvy)	
ČSP-9-2-01	Žák: - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	ČSP-9-2-01p	Žák: - sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model	Design a konstruování - návody, předlohy, náčrty, plány, schémata	
ČSP-9-2-02	Žák: - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj.			- stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické),	

ČSP-9-2-03	Žák: - provádí montáž, demontáž, údržbu jednoduchých předmětů a zařízení	ČSP-9-2-03p	Žák: - ovládá montáž, demontáž, údržbu jednoduchých předmětů a zařízení		
ČSP-9-2-04	Žák: - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu			- bezpečnost a hygiena při práci	
ČSP-9-3-01	Žák: - volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin			Pěstitelské práce a chovatelství - základní podmínky pro pěstování - půda, její zpracování, ochrana půdy, výživa a ochrana rostlin charakteristika a rozdělení zeleniny, význam zeleniny, pěstování (osivo, sadba, výpěstky), podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny	
ČSP-9-3-03	Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu			- jednoduché nářadí a náčiní pro práci na zahradě	
ČSP-9-3-04	Žák: - prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty			- chovatelství - podmínky, hygiena, bezpečnost chovu zvířat v domácnosti, kontakt se známými a neznámými zvířaty	
ČSP-9-3-05	Žák: - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	ČSP-9-3-05p	Žák: - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeného zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami	- bezpečnost a hygiena při práci	
ČSP-9-5-01	Žák: - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče			Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně, spotřebiče, nádobí, náčiní	

ČSP-9-5-02	Žák: - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	ČSP-9-5-02p	Žák: - připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	- úprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy pokrmů, základní postupy při přípravě jídel - rozlišování potravin, výběr, nákup, skladování potravin sestavení jídelníčku	
ČSP-9-5-03	Žák: - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti	ČSP-9-5-03p	Žák: - dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu	- jednoduché stolování, úprava stolu při slavnostních příležitostech, obsluha a chování u stolu - zdobné prvky a květiny na stole	
ČSP-9-5-04	Žák: - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni			- udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena	

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
ČSP-9-1-01	Žák: - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti	ČSP-9-1-01p	Žák: - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech - provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	Práce s technickými materiály - vlastnosti materiálu, jeho rozeznávání (dřevo, kov, plasty, kompozity) a užití materiálu v praxi, rozšiřování praktických zkušeností práce s materiály	OSV 1, 2 EV 3, 4
ČSP-9-1-02	Žák: - řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí			- pracovní nářadí a pomůcky pro ruční opracování materiálu - úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, tradice, řemesla, zneužití techniky	
ČSP-9-1-03	Žák: - organizuje a plánuje svoji činnost	ČSP-9-1-03p	Žák: - organizuje svoji pracovní činnost	- jednoduché pracovní postupy a operace	
ČSP-9-1-04	Žák: - užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	ČSP-9-1-04p	Žák: - pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech	- technické náčrty a výkresy, technické informace a návody, měření, rýsování	
ČSP-9-1-05	Žák: - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úrazu	ČSP-9-1-05p	Žák: - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytne první pomoc při úrazu	- bezpečnost práce s materiály, první pomoc při úrazu nářadím, materiálem, poučení o nebezpečí ohrožení zdraví (laky, barvy)	

ČSP-9-3-01	Žák: - volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin			Pěstitelské práce, chovatelství - ovocné rostliny - jejich druhy, způsoby pěstování, uskladnění, zpracování - léčivé účinky rostlin, rostliny a zdraví člověka, rostliny jako drogy a jejich zneužívání, jedovaté rostliny, alergie	
ČSP-9-3-02	Žák: - pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	ČSP-9-3-02p	Žák: - pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě	- okrasné rostliny - zásady pěstování a ošetřování pokojových květin, pěstování okrasných dřevin a květin základní zásady při pěstování, vazbě a aranžování okrasných rostlin (řez, vazba) - uplatnění a význam rostliny v interiéru a exteriéru (hydroponie, bonsaje)	
ČSP-9-3-03	Žák: - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu			- jednoduché nářadí a náčiní pro práci na zahradě	
ČSP-9-4-01	Žák: - provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	ČSP-9-4-01p	Žák: - provádí jednoduché operace platebního styku	Provoz a údržba domácnosti - finance - příjmy, výdaje, rozpočet, platby, úspory - hotovostní a bezhotovostní platební styk - ekonomika domácnosti, provozu	
ČSP-9-4-02	Žák: - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů			- údržba domácnosti, ošetření oděvů a textilií, úklid domácnosti, pracovní postupy - prostředky na úklid a jejich dopad na životní prostředí - odpad a jeho ekologická likvidace - domácí spotřebiče - bezpečnost provozu	OSV 2, 3 EV 3, 4

ČSP-9-4-03	Žák: - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím, zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu	ČSP-9-4-03p	Žák: - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím, zařízením provádí drobnou domácí údržbu - používá vhodné prostředky při práci v domácnosti	- elektrické spotřebiče, instalace, elektronika -jejich funkce, ovládání, užití, ochrana a údržba	
ČSP-9-4-04	Žák: - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	ČSP-9-4-04p	Žák: - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií	- nebezpečí úrazu elektrickým proudem	
ČSP-9-5-02	Žák: - připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	ČSP-9-5-02p	Žák: - připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy	Příprava pokrmů - úprava pokrmů za studena - základní způsoby tepelné úpravy pokrmů, základní postupy při přípravě jídel - rozlišování potravin, - výběr, nákup, skladování potravin sestavení jídelníčku	
ČSP-9-6-01	Žák: - vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a experimentů	ČSP-9-6-01p	Žák: - vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činností a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu	Práce s laboratorní technikou - základní laboratorní postupy a metody - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky	OSV 2, 3 EV 3, 4
ČSP-9-6-02	Žák: - zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuluje v něm závěry, k nimž dospěl				

ČSP-9-6-03	Žák: - vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci				
ČSP-9-6-04	Žák: - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci	ČSP-9-6-04p	Žák: - dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech		
ČSP-9-6-05	Žák: - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři				
ČSP-9-7-01	Žák: - ovládá základní funkce digitální techniky diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky	ČSP-9-7-01p	Žák: - ovládá základní funkce vybraných digitální zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu	Využití digitálních technologií - digitální technika (PC a jeho periferní zařízení, digitální fotoaparát, videokamera, PDA, přehrávače, e-kniha, mobilní telefony) - digitální technologie (bezdrátové, navigační technologie, multiplexování, konvergence technologií - počítačové programy pro zpracování hlasových a grafických informací mobilní služby (operátoři, tarify)	
ČSP-9-7-02	Žák: - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení	ČSP-9-7-02p	Žák: - propojuje vzájemně jednotlivý vybraná digitální zařízení		
ČSP-9-7-03	Žák: - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava	ČSP-9-7-03p	Žák: - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb		
ČSP-9-7-04	Žák: - ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením				
ČSP-9-7-05	Žák: - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu				

ČSP-9-8-01	Žák: - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	ČSP-9-8-01p	Žák: - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí v učebních oborech a středních školách	Svět práce - trh práce - povolání, druhy pracovišť, pracovní prostředky, pracovní - objekty, charakter a druhy pracovních činností - kvalifikační, zdravotní, osobnostní požadavky - rovnost příležitostí na trhu práce zaměstnání - pracovní příležitosti v regionu - podnikání - druhy a struktura organizací, formy podnikání, drobné a soukromé podnikání - problémy nezaměstnanosti, úřady práce, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů	OSV 1, 2, 3 VDO 1, 2
ČSP-9-8-02	Žák: - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě povolání a profesní přípravy	ČSP-9-8-02p	Žák: - posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života	- možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby - volba profesní orientace - základní principy, sebepoznávání - osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	
ČSP-9-8-03	Žák: - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	ČSP-9-8-03p	Žák: - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání	- informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb	

ČSP-9-8-04	Žák: - prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	ČSP-9-8-04p	Žák: - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání, seznámil se s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů, s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání	- způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele	

5.10 Volitelné předměty

5.10.1 Dramatická výchova

Charakteristika vzdělávacího oboru

Předmět *Dramatická výchova* je začleněn do učebního plánu 6. ročníku jako povinně volitelný. Slouží k rozvoji komunikace při přechodu žáka na 2. stupeň ZŠ, pomáhá žákovi s vývojovými poruchami učení a chování. Rozvíjí komunikační schopnosti žáka, jeho kultivovaný projev, pomáhá řešit konflikty, dává všem žákům uplatnit se.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení
- žák si uvědomuje význam mateřského jazyka jako prostředku dorozumění
- učí se číst porozuměním
- klade otázky, argumentuje, diskutuje
- rozlišuje a chápe rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou podobou jazyka
- učitel podporuje zájem žáků, oceňuje jejich aktivitu a snahu

Kompetence k řešení problémů
- žák zkoumá konflikty na základě vlastního jednání
- rozpoznává konflikty v situacích
- přijímá pravidla hry
- učí se asertivnímu chování
- žák rozlišuje herní a reálnou situaci
- učitel vede žáky, k vyslechnutí názorů druhých, k diskusi, k vyjádření vlastního názoru a postoje, k pomoci druhému

Kompetence komunikativní
- žák volí vhodné jazykové prostředky
- správně, pohotově a přesně se vyjadřuje
- dokáže hlasem a pohybem vyjadřovat základní emoce a rozpoznat je u ostatních
- hledá cestu k celkově kultivovanému projevu
- naslouchá druhým a snaží se jim porozumět
- učitel společně se žáky rozvíjí pravidla partnerské komunikace

Kompetence sociální a personální
- žák přijímá různé role, přirozeně v nich jedná
- pracuje ve skupině, využívá různé výrazové prostředky
- dokáže se vcítit do situace druhého a podle toho s ním jednat
- dokáže prezentovat svoje vystoupení i vystoupení spolužáků

Kompetence občanské
- žák se učí vytvářet si vztah k dramatickému umění
- seznamuje s dramatickými díly
- učitel posiluje u žáků národní a občanskou hrdost

Kompetence pracovní
- žák dbá na šetrné zacházení se svěřenými pomůckami a potřebami
- aktivně se podílí na přípravě dramatických vystoupení

5.10.1 Dramatická výchova **2. stupeň, 6. ročník**

Kód výstupu	Očekávané výstupy	Kód výstupu p	Minimální doporučená úroveň	Učivo	Průřezová témata
DV-9-1-01	Žák: - umí správně používat hlas, uplatňuje správný mluvený projev a kultivovaný pohybový projev			Kultura mluveného projevu - dýchání, artikulace, slovní a větný přízvuk, frázování, intonace, dynamika hlasu - rozvíjení schopnosti fyzického a psychického uvolnění - prohlubování schopnosti soustředění: rozvoj paměti, cvičení postřehu, pohotovosti - rozvíjení smyslového vnímání: jednotlivé smysly, propojení smyslových vjemů - rozvoj představivosti a fantazie: asociace, hra se zástupnou rekvizitou, improvizace s loutkou, schopnost vcítit se do někoho nebo něčeho - držení těla, koordinace pohybu	OSV 1
DV-9-1-02	Žák: dokáže používat prostředky verbálního a neverbálního vyjádření - umí se orientovat v prostoru, - uvědomuje si rozdíl mezi realitou a fikcí			Rozvoj a prohlubování verbální komunikace: - využití mluvních dovedností, plynulost mluvního projevu, formulace vlastních názorů, obohacování slovního projevu, vystižení jádra výpovědi - využití individuálních dovedností při neverbální komunikaci - řeč těla: gesta, mimika, postoj	
DV-9-1-03 DV-9-1-04	Žák: umí se zapojit do herní situace, rozvinout ji, přijímá pravidla hry a dokáže ji tvořivě rozvíjet			Souhra a spolupráce ve skupině: - důvěra, citlivé vystupování, prostorová orientace - tým. práce: hodnocení situace, řešení konfliktů, hledání a nacházení kompromisů, přejímání	OSV 2 MKV 2 OSV 3

				zodpovědnosti za svěřenou práci	
DV-9-1-05 DV-9-1-06	Žák: - přistupuje k práci s tématem jako k tvůrčímu procesu, přijímá zde a plní své úkoly, nese zodpovědnost za společnou práci a její prezentaci před diváky -rozpozná základní prvky dramatu v dramatickém díle -pozná základní divadelní druhy, dramatické žánry a jejich hlavní znaky -kriticky hodnotí dramatická díla a současnou mediální tvorbu			Rozvoj reakce na různé podněty: - spontánní jednání, vnímání jednoduchých podnětů – např. zvuk, slovo obraz… a tvoření asociací a představ, vyjadřování pocitů různými prostředky – pohybem, barvou…., jednání se zástupnou a reálnou rekvizitou - rozvoj schopnosti přirozeně jednat v roli někoho jiného – jednání postavy v běžné a mimořádné situaci, výměna role Příprava divadelního představení: práce s textem, interpretace textu, charakteristika postav, vnější znaky, motivace, jazykové prostředky postav, využití kostýmů, rekvizit, soustředění a psychofyzická aktivizace před vystoupením	MV 7

6. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE

6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků vychází z § 51 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a §§ 14 - 17 vyhlášky MŠMT č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů.

6.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáka základní školy ve škole a na akcích pořádaných školou

- Hodnocení žáků je nedílnou součástí vzdělávacího a výchovného procesu.
- Při hodnocení pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost, pedagogický takt a objektivitu.
- Hodnocení žáka je prováděno tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka vzhledem k očekávaným výstupům stanoveným ve školním vzdělávacím programu.
- Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků žáka. Souhrnná klasifikace je prováděná na konci každého pololetí školního roku (nejedná se o aritmetický průměr průběžné klasifikace). Zahrnuje hodnocení píle a přístupu žáka ke vzdělávání.
- Klasifikace je vyjádřena klasifikační stupnicí. Klasifikační stupeň určuje učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
- Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na výpis z vysvědčení nebo na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání pedagogickou radou.
- Na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení povolí ředitelka školy slovního hodnocení žáka se specifickými potřebami učení.
- Je-li žák hodnocen slovně, převedou vyučující slovní hodnocení do klasifikačních stupňů v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce, nebo pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- Výchovnými opatřeními jsou pochvaly a kázeňská opatření. Udělená výchovná opatření zapisuje třídní učitel do katalogového listu. O udělených výchovných opatřeních třídní učitel neprodleně a prokazatelně informuje zákonné zástupce žáka zápisem do žákovské knížky. Výchovná opatření se udělují podle míry přestupku. Udělení přísnějšího opatření není podmíněno udělením předcházejícího mírnějšího opatření.
- Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a jejich zákonní zástupci byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáka průběžně v žákovské knížce po jejím předložení, na konci 1. a 3. čtvrtletí souhrnně také v žákovské knížce, na třídních schůzkách a na konzultačních dnech. Za 1. pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení, za 2. pololetí je mu vydáno vysvědčení.
- V případě zhoršení prospěchu informuje učitel bezprostředně a prokazatelně zákonné zástupce, situace je projednána pedagogickou radou.
- Jestliže je žák z výuky některého předmětu v 1. nebo ve 2. pololetí uvolněn (např. ze zdravotních důvodů), je na výpisu z vysvědčení nebo na vysvědčení uvedeno slovo uvolněn/a.
- Nelze-li žáka z některého nebo ze všech předmětů v 1. nebo ve 2. pololetí hodnotit ani v náhradním termínu, je na výpisu z vysvědčení nebo na vysvědčení uvedeno slovo nehodnocen/a.

6.1.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáka, posiluje jeho sebeúctu a sebevědomí, aktivizuje ho.
- Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími způsobem přiměřeným věku žáků.
- Pedagogové vedou žáka, aby ohodnotil svoje výkony a výsledky, aby se pokusil zjistit a vyjádřit příčinu úspěchu či neúspěchu.
- Chyba je přirozená součást procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se žáky chybu analyzují, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozborem chyb žáka.
- Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit, co se mu daří, v čem má rezervy, jak bude postupovat dále.
- Žák posuzuje svoji zodpovědnost, motivaci k učení, sebedůvěru, vztahy v třídním kolektivu.
- Žák má právo slušnou formou vyslovit se k hodnocení vyučujícího, zdůvodnit, proč s hodnocením nesouhlasí.

6.1.3 Stupně hodnocení chování a prospěchu

Hodnocení chování

pochvala vyučujícího	za jednorázové splnění významného úkolu (žákovská knížka)
pochvala třídního učitele	za úspěšnou práci a školní iniciativu (žákovská knížka)
pochvala ředitele školy	za mimořádný projev humánnosti, záslužný nebo statečný čin, za vzornou reprezentaci školy, za dlouhodobou úspěšnou práci (vysvědčení)
napomenutí třídního učitele	uděluje třídní učitel za opakované drobnější přestupky proti školnímu řádu
důtka třídního učitele	uděluje třídní učitel za závažnější kázeňský přestupek, její udělení hlásí neprodleně ředitelce školy
důtka ředitele školy	uděluje ředitelka školy za závažné nebo opakující se kázeňské přestupky po projednání v pedagogické radě

Klasifikační stupně chování

1. velmi dobré	žák uvědoměle dodržuje pravidla slušného chování a ustanovení školního řádu, žák nevyvolává konflikty se spolužáky, aktivně se zúčastňuje vyučování, nenarušuje vyučování, méně závažného přestupku se dopouští zcela ojediněle
2. uspokojivé	žák se dopustí závažnějšího přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu, nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob
3. neuspokojivé	žák nerespektuje pravidla obecné lidské slušnosti, má konflikty se spolužáky i učiteli, dopouští se takových závažných přestupků proti školnímu řádu, jimiž je vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob, záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy

Při výsledném hodnocení chování žáka na vysvědčení nemusí při snížení známky z chování nutně předcházet udělení opatření k posílení kázně.
Známku z chování navrhuje třídní učitel po projednání s ostatními učiteli, pedagogická rada se k návrhu vyjádří většinovým postojem, konečné rozhodnutí má ředitelka školy.

Příklady kázeňských přestupků:

a) méně závažné	drobné rušení vyučování, zapomínání pomůcek, úkolů a žákovské knížky, po zvonění není na svém místě, ale na chodbě, opožděný příchod do vyučovací hodiny, není připraven na vyučování, přinášení věcí nesouvisejících s vyučováním, manipulace s mobilem a dalšími audiopřístroji, opakované nepřinesení cvičebního úboru nebo pracovního oděvu
b) závažné	hrubé, vulgární a neomalené chování, slovní nebo fyzické napadení spolužáka, zaměstnance nebo jiné osoby - hrubé násilí, šikanování, opakované záškoláctví, záměrné rušení vyučování, lhaní a podvádění, poškozování majetku spolužáků, zaměstnanců školy a školy, podvody v žákovské knížce (známky, omluvenky), krádež nebo spoluúčast na ní, kouření cigaret, pití alkoholu, drogy, přinášení věcí, které mohou závažným způsobem ohrozit ostatní

Hodnocení prospěchu ve vyučovacích předmětech

a) s převahou teoretického zaměření (jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty, matematika)
b) s převahou praktického zaměření (pracovní činnosti, člověk a svět práce, informatika)
c) s převahou výchovného zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova, výchova ke zdraví)

stupeň 1 (výborný)
a) žák ovládá požadované učivo uceleně, přesně a úplně, samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, myslí logicky správně, je samostatný a tvořivý, jeho projev je správný, přesný a výstižný, estetický, výsledky činností jsou kvalitní, je schopen samostatně studovat vhodné texty, účinně se zapojuje do diskuze

b) žák soustavně projevuje kladný vztah k práci a k pracovnímu kolektivu, praktické činnosti vykonává pohotově, bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků, účelně si organizuje vlastní práci, pracuje hospodárně, udržuje pracoviště v pořádku, dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí
c) žák je v činnostech velmi aktivní, tvořivý, samostatný, osvojené vědomosti a dovednosti tvořivě aplikuje, plně využívá a úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady, jeho projev je estetický, originální, procítěný a přesný, úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 2 (chvalitebný)
a) žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně, pohotově vykonává požadované činnosti, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, jeho projev má menší nedostatky, je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty
b) žák projevuje kladný vztah k práci a k pracovnímu kolektivu, praktické činnosti vykonává pohotově, v postupech a způsobech práce se vyskytují drobné nedostatky, účelně si organizuje vlastní práci, pracuje hospodárně, udržuje pracoviště v pořádku, dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí, v těchto oblastech se však dopouští drobných chyb
c) žák je v činnostech aktivní, tvořivý a převážně samostatný, osvojené vědomosti a dovednosti tvořivě aplikuje, své osobní předpoklady rozvíjí, jeho projev je estetický a má jen menší nedostatky, rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 3 (dobrý)
a) žák má v osvojení požadovaných poznatků mezery, při vykonávání činností se projevují nedostatky, nepřesnosti a chyby dovede korigovat za pomoci učitele, při řešení úkolů se dopouští chyb, jeho myšlení je vcelku správné, málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby, v projevu má nedostatky, je schopen samostatně studovat vhodné texty podle návodu učitele
b) žák projevuje vztah k práci a k pracovnímu kolektivu s menšími výkyvy, v praktických
činnostech se dopouští chyb, nedostatky má i v oblastech organizace práce, udržování pořádku, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví, ochrany životního prostředí, potřebuje občasnou pomoc učitele
c) žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý a samostatný, jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele, nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 4 (dostatečný)
a) žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky, při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby, při využívání poznatků je nesamostatný, v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé, jeho projev má vážné nedostatky
b) žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci a k pracovnímu kolektivu, dopouští se větších chyb při všech činnostech (volba postupů, organizace práce, dodržování předpisů, hospodárnost, péče o životní prostředí), je nutná soustavná pomoc učitele, ve výsledcích práce má závažné nedostatky
c) žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý, vědomosti a dovednosti aplikuje jen s pomocí učitele, úkoly řeší s častými chybami, projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost, schopnost práce ve skupině

stupeň 5 (nedostatečný)
a) žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery, jeho dovednost vykonávat činnosti má velmi podstatné nedostatky, v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se vyskytují velmi závažné chyby, vědomosti a dovednosti nedokáže uplatnit ani s pomocí učitele, jeho myšlení je nesamostatné s logickými nedostatky, v projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele
b) žák neprojevuje zájem o práci a pracovní kolektiv, výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, dopouští se závažných chyb při všech činnostech (volba postupů, organizace práce, dodržování předpisů, hospodárnost, péče o životní prostředí), nezvládá je ani s pomocí učitele
c) žák je v činnostech převážně pasivní, vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý, i přes pomoc učitele je jeho projev povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu, neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost, schopnost práce ve skupině

6.1.4 Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- Při hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení školských poradenských zařízení a uplatňují je při hodnocení prospěchu a chování žáků.
- Vyučující používají vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů pro hodnocení žáka. Volí takové formy, které odpovídají schopnostem a předpokladům žáka se specifickými poruchami učení.
- Vyučující upřednostňují ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. Při klasifikaci nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.
- V hodnocení se vyučující zaměřují především na pozitivní výkony žáka a na podporu jeho motivace k učení, hodnotí jevy, které žák zvládá.
- Při klasifikaci se upřednostňuje slovní hodnocení. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
- Vyučující poskytují žákovi a jeho zákonným zástupcům návod, jak mezery a nedostatky překonávat.

Hodnocení prospěchu ve vyučovacích předmětech

a) s převahou teoretického zaměření (jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty, matematika)
b) s převahou praktického zaměření (pracovní činnosti, člověk a svět práce, informatika)
c) s převahou výchovného zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova)

stupeň 1 (výborný)
a) žák ovládá požadované učivo uceleně, přesně a úplně, samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, myslí logicky správně, je samostatný a tvořivý, jeho projev je správný, přesný a výstižný, estetický, výsledky činností jsou kvalitní, je schopen samostatně studovat vhodné texty, účinně se zapojuje do diskuze
b) žák soustavně projevuje kladný vztah k práci a k pracovnímu kolektivu, praktické činnosti vykonává pohotově, bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků, účelně si organizuje vlastní práci, pracuje hospodárně, udržuje pracoviště v pořádku, dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí
c) žák je v činnostech velmi aktivní, tvořivý, samostatný, osvojené vědomosti a dovednosti tvořivě aplikuje, plně využívá a úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady, jeho projev je estetický, originální, procítěný a přesný, úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 2 (chvalitebný)
a) žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně, pohotově vykonává požadované činnosti, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, jeho projev má menší nedostatky, je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty
b) žák projevuje kladný vztah k práci a k pracovnímu kolektivu, praktické činnosti vykonává pohotově, v postupech a způsobech práce se vyskytují drobné nedostatky, účelně si organizuje vlastní práci, pracuje hospodárně, udržuje pracoviště v pořádku, dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí, v těchto oblastech se však dopouští drobných chyb
c) žák je v činnostech aktivní, tvořivý a převážně samostatný, osvojené vědomosti a dovednosti tvořivě aplikuje, své osobní předpoklady rozvíjí, jeho projev je estetický a má jen menší nedostatky, rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 3 (dobrý)
a) žák má v osvojení požadovaných poznatků mezery, při vykonávání činností se projevují nedostatky, nepřesnosti a chyby dovede korigovat za pomoci učitele, při řešení úkolů se dopouští chyb, jeho myšlení je vcelku správné, málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby, v projevu má nedostatky, je schopen samostatně studovat vhodné texty podle návodu učitele
b) žák projevuje vztah k práci a k pracovnímu kolektivu s menšími výkyvy, v praktických činnostech se dopouští chyb, nedostatky má i v oblastech organizace práce, udržování pořádku, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví, ochrany životního prostředí, potřebuje občasnou pomoc učitele
c) žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý a samostatný, jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele, nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 4 (dostatečný)

a) žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky, při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby, při využívání poznatků je nesamostatný, v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé, jeho projev má vážné nedostatky
b) žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci a k pracovnímu kolektivu, dopouští větších chyb při všech činnostech (volba postupů, organizace práce, dodržování předpisů, hospodárnost, péče o životní prostředí) je nutná soustavná pomoc učitele, ve výsledcích práce má závažné nedostatky
c) žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý, vědomosti a dovednosti aplikuje jen s pomocí učitele, úkoly řeší s častými chybami, projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost, schopnost práce ve skupině

stupeň 5 (nedostatečný)
a) žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery, jeho dovednost vykonávat činnosti má velmi podstatné nedostatky, v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se vyskytují velmi závažné chyby, vědomosti a dovednosti nedokáže uplatnit ani s pomocí učitele, jeho myšlení je nesamostatné s logickými nedostatky, v projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele
b) žák neprojevuje zájem o práci a pracovní kolektiv, výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, dopouští se závažných chyb při všech činnostech (volba postupů, organizace práce, dodržování předpisů, hospodárnost, péče o životní prostředí), nezvládá je ani s pomocí učitele
c) žák je v činnostech převážně pasivní, vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý, i přes pomoc učitele je jeho projev povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu, neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost, schopnost práce ve skupině

6.1.5 Zásady pro používání slovního hodnocení

- O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.
- Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace, nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
- Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
- U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka a na základě doporučení školského poradenského zařízení.
- Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům, schopnostem a věku.
- Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.
- Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Převedení klasifikace a slovního hodnocení v předmětech

a) s převahou teoretického zaměření (jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty, matematika)
b) s převahou praktického zaměření (pracovní činnosti, člověk a svět práce, informatika)
c) s převahou výchovného zaměření (hudební výchova, výtvarná výchova, tělesná výchova)

stupeň 1 (výborný)
a) žák ovládá požadované učivo uceleně, přesně a úplně, samostatně uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, myslí logicky správně, je samostatný a tvořivý, jeho projev je správný, přesný a výstižný, estetický, výsledky činností jsou kvalitní, je schopen samostatně studovat vhodné texty, účinně se zapojuje do diskuze
b) žák soustavně projevuje kladný vztah k práci a k pracovnímu kolektivu, praktické činnosti vykonává pohotově, bezpečně ovládá postupy a způsoby práce, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků, účelně si organizuje vlastní práci, pracuje hospodárně, udržuje pracoviště v pořádku, dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí

c) žák je v činnostech velmi aktivní, tvořivý, samostatný, osvojené vědomosti a dovednosti tvořivě aplikuje, plně využívá a úspěšně rozvíjí své osobní předpoklady, jeho projev je estetický, originální, procítěný a přesný, úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 2 (chvalitebný)
a) žák ovládá požadované poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně, pohotově vykonává požadované činnosti, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost, jeho projev má menší nedostatky, je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty
b) žák projevuje kladný vztah k práci a k pracovnímu kolektivu, praktické činnosti vykonává pohotově, v postupech a způsobech práce se vyskytují drobné nedostatky, účelně si organizuje vlastní práci, pracuje hospodárně, udržuje pracoviště v pořádku, dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí, v těchto oblastech se však dopouští drobných chyb
c) žák je v činnostech aktivní, tvořivý a převážně samostatný, osvojené vědomosti a dovednosti tvořivě aplikuje, své osobní předpoklady rozvíjí, jeho projev je estetický a má jen menší nedostatky, rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 3 (dobrý)
a) žák má v osvojení požadovaných poznatků mezery, při vykonávání činností se projevují nedostatky, nepřesnosti a chyby dovede korigovat za pomoci učitele, při řešení úkolů se dopouští chyb, jeho myšlení je vcelku správné, málo tvořivé, v logice se vyskytují chyby, v projevu má nedostatky, je schopen samostatně studovat vhodné texty podle návodu učitele
b) žák projevuje vztah k práci a k pracovnímu kolektivu s menšími výkyvy, v praktických činnostech se dopouští chyb, nedostatky má i v oblastech organizace práce, udržování pořádku, dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví, ochrany životního prostředí, potřebuje občasnou pomoc učitele
c) žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý a samostatný, jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb, jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele, nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus, tělesnou zdatnost a brannost, schopnost práce ve skupině

stupeň 4 (dostatečný)
a) žák má v osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, při provádění požadovaných činností je málo pohotový a má větší nedostatky, při řešení úkolů se vyskytují závažné chyby, při využívání poznatků je nesamostatný, v logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé, jeho projev má vážné nedostatky
b) žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci a k pracovnímu kolektivu, dopouští větších chyb při všech činnostech (volba postupů, organizace práce, dodržování předpisů, hospodárnost, péče o životní prostředí) je nutná soustavná pomoc učitele, ve výsledcích práce má závažné nedostatky
c) žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý, vědomosti a dovednosti aplikuje jen s pomocí učitele, úkoly řeší s častými chybami, projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost, schopnost práce ve skupině

stupeň 5 (nedostatečný)
a) žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery, jeho dovednost vykonávat činnosti má velmi podstatné nedostatky, v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností se vyskytují velmi závažné chyby, vědomosti a dovednosti nedokáže uplatnit ani s pomocí učitele, jeho myšlení je nesamostatné s logickými nedostatky, v projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele
b) žák neprojevuje zájem o práci a pracovní kolektiv, výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, dopouští se závažných chyb při všech činnostech (volba postupů, organizace práce, dodržování předpisů, hospodárnost, péče o životní prostředí), nezvládá je ani s pomocí učitele
c) žák je v činnostech převážně pasivní, vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat, rozvoj jeho schopností je neuspokojivý, i přes pomoc učitele je jeho projev povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu, neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost, schopnost práce ve skupině

6.1.6 Způsob získávání podkladů pro hodnocení

- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, u písemných zkoušek do 14 dnů.
- Učitel rozvrhne kontrolní písemné práce rovnoměrně na celý rok.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o klasifikaci žáka.
- Učitel zapisuje hodnocení do žákovské knížky průběžně po jejím předložení.
- Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k zvládnutí učiva.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jejich výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.
- Vyučující přihlíží k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici, vyučující uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Žák 5. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
- Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Zákonní zástupci jsou informováni prostřednictvím žákovské knížky.
- Nástrojem využitelným pro hodnocení práce žáků může být žákovské portfolio.
- Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
- O termínu písemné souhrnné zkoušky, která má trvat 45 minut, informuje vyučující žáky týden předem a zároveň sdělí termín ostatním vyučujícím. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.
- Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.
- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitelka školy, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do katalogového listu žáka a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek nebo na klasifikaci v náhradním termínu apod.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí (např. opakovaná nemocnost žáka a s ní související nedostatek podkladů pro jeho hodnocení), určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení 1. pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za 1. pololetí nehodnotí.
- Nelze-li žáka hodnotit na konci 2. pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za 2. pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
- Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce ukládají po dobu celého klasifikačního období včetně doby, ve které mohou zákonní zástupci požádat o komisionální přezkoušení nebo podat odvolání, tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 31. 10. dalšího školního roku. Opravené

písemné práce musí být žákovi následně předloženy, na požádání jsou předloženy také jeho zákonným zástupcům.

- Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.
- Pokud mají zákonní zástupci žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí, mohou do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděli, nejpozději však do 3 pracovních dnů ode dne vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka.

6.1.7 Komisionální a opravné zkoušky

Komisionální zkouška

- Komisionální zkouška se koná, má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí nebo v případě opravné zkoušky.
- Komisi jmenuje ředitel školy, v případě, že je vyučující daného předmětu, jmenuje komisi krajský úřad.
- Komise je tříčlenná a tvoří ji:
  - předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
  - zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
  - přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
- Přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
- Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci 1. nebo 2. pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
- O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za pořízení protokolu zodpovídá předseda komise.
- Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
- Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
- Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
- V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitelka školy nebo je-li vyučující žáka v daném předmětu, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka stanovených podle § 30 odst. 2. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti.
- Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.
- Zápis o konání komisionální zkoušky do katalogového listu provede třídní učitel.
  Třídní učitel vydá žákovi vysvědčení s datem poslední komisionální zkoušky.

Opravná zkouška

- Opravnou zkoušku konají žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník a na konci 2. pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření.

- Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
- Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
- V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné ZŠ. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

6.1.8 Způsob hodnocení žáků-cizinců

- Dosažená úroveň znalosti českého jazyka se považuje za závažnou souvislost, která ovlivňuje výkon žáka.
- Na konci 1. pololetí nemusí být žák hodnocen na vysvědčení, a to ani v náhradním termínu. Pokud by ale žák nebyl hodnocen na vysvědčení na konci 2. pololetí, znamenalo by to, že musí opakovat ročník.
- Žák-cizinec může být hodnocen klasifikačními stupni, slovně nebo kombinací obou způsobů.

6.1.9 Hodnocení mimořádně nadaných žáků

- Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.
- Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

6. 2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy je jednou z podmínek jejího rozvoje ve všech směrech její činnosti. Řídí se §§ č. 9 - 12 zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů, a vyhláškou č. 15/2005 Sb., kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění pozdějších předpisů.

Oblasti autoevaluace

- podmínky ke vzdělávání (materiální, technické, hygienické, ekonomické)
- průběh vzdělávání (soulad ŠVP a RVP, metody a formy)
- podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy školy, žáků, rodičů, spolupráce s dalšími subjekty
- výsledky vzdělávání žáků
- řízení školy, kvalita personálního zabezpečení
- kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Cíle a kritéria autoevaluace

- plnění koncepčního záměru školy
- zjištění aktuálního stavu školy ve všech součástech a oblastech činnosti
- plnění školního vzdělávacího programu
- zjištění oblastí, ve kterých škola dosahuje dobrých výsledků
- zjištění oblastí, ve kterých je škola méně úspěšná
- stanovení opatření ke zlepšení stavu
- zhodnocení dřívějších opatření
- získání podkladů pro další plánování

Nástroje autoevaluace

- rozhovory s žáky, zákonnými zástupci, pedagogickými a nepedagogickými pracovníky školy
- reakce veřejnosti, účast na akcích školy
- příchod nových žáků
- dotazníky pro žáky, zákonné zástupce, učitele
- testy, prověrky učiva
- rozbor dokumentace školy
- hospitační závěry

Časové rozvržení

- analýza školního roku ve výroční zprávě
- průběžné hodnocení činnosti školy při jednáních pedagogické rady
- sebehodnocení pedagogických pracovníků 2x ročně za 1. pololetí a za 2. pololetí školního roku
- hospitace - průběžně
- prověrky, testy - průběžně
- rozhovory - průběžně
- dotazníky - dle potřeby

7. ZMĚNY ŠVP

číslo	změna	datum	podpis
	odd. 2.3 počty PP - dle konkrétní situace daného školního roku	průběžně	

1.			
2.	odd. 2.1 max. počet dětí v mateřské škole 40 (změna - Školský rejstřík)	1. 9. 2012	
3.	odd. 2.7 zapojení školy do projektu Regiopopulár v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/2.3.00/45.0012 - Badatelská výuka a popularizace výzkumu a vývoje ve strojním inženýrství	1. 6. 2014 - 30. 6. 2015	
4.	odd. 5.3 zařazení předmětu Český jazyk (Další cizí jazyk) pro žáka cizince, 2 hodiny týdně (místo předmětu Německý jazyk)	1. 9. 2014	
5.	odd. 2.1 max. počet dětí ve školní družině 60 (změna - Školský rejstřík)	1. 11. 2014	
6.	Podle Opatření ministryně školství, kterým se mění RVP ZV, č. j. MŠMT-28603/2015 - zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, změna učebního plánu 1. st., chemie	1. 9. 2016	
7.	odd. 4.1.1, 4.2 zařazení výuky anglického jazyka na 1. stupni od 3. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně (zrušení výuky Aj v 1. a 2. ročníku z důvodu nárůstu logopedických vad u žáků a problémů se čtením), přechodně - školní rok 2018/2019 - žáci 2. ročníku pokračují ve výuce Aj (2 hod. týdně) - viz učební plán	1. 9. 2018	

číslo	**změna**	**datum**	**podpis**
8.	odd. 3.3 zařazení minimální doporučené úrovně výstupů pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (LMP), doplnění kódů výstupů	1. 9. 2019	

9.	odd. 4.1.2, 5.10.2 změna učebního plánu - 2. stupeň zařazení volitelného předmětu Informatika do 7. ročníku	1. 9. 2021	
10.	odd. 4.1.1, 4.2 zařazení výuky anglického jazyka na 1. stupni od 1. ročníku na základě zájmu zákonných zástupců žáků a motivace k dalšímu studiu cizích jazyků ve školním roce 2022/2023 zahájení výuky Aj od 2. ročníku, v 1. a 2. ročníku časová dotace 1 hodina týdně (disponibilních hod.), od 3. ročníku 3 hodiny týdně	1. 9. 2022	
11.	odd. 5.6.4 úprava rozvržení učiva v předmětu Zeměpis 1) přesun tématu Polární oblasti z 6. ročníku do 7. ročníku z důvodu snížení faktografické zátěže žáků 2) rozšíření časové dotace pro výuku témat Oblasti a státy Evropy v 8. ročníku z důvodu posílení témat evropské integrace 3) přesun učiva Oblasti ČR, Místní region do 9. ročníku	1. 9. 2022	
12.	odd. 1, 2.2, 2.7 aktualizace obsahu	1. 9. 2023	
13.	4.1.1, 4.2, 5.3.1 změna učebního plánu - 1. stupeň zařazení předmětu Informatika od 4. ročníku	1. 9. 2023	
14.	4.1.2, 4.2, 5.3, 5.3.1b), 5.10, 5.10.2 , 5.6.4 změny v souvislosti se zařazením vzdělávací oblasti Informatika do 6. – 9. ročníku: úpravy učebního plánu 2. stupně, poznámky k učebnímu plánu, charakteristika vzdělávacího oboru, změny v rozvržení očekávaných výstupů a učiva v Zeměpisu ve šk. r. 2024/2025 a 2025/2026 z důvodů snížení časové dotace o 1 hod.	1. 9. 2024	

OBSAH:

str.

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE 2

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 3

2.1 Velikost školy 3

2.2 Materiální vybavení školy 3

2.3 Charakteristika pedagogického sboru 3
2.4 Charakteristika žáků 4
2.5 Mateřská škola 4
2.6 Školní družina 4
2.7 Spolupráce školy s rodiči a dalšími subjekty, mezinárodní spolupráce a dlouhodobé projekty 4

3. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU 5
3.1 Zaměření školy 5
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie 5
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 5
3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných 7
3.5 Průřezová témata a jejich začlenění 9

4. UČEBNÍ PLÁN 12
4.1 Tabulace učebního plánu 12
4.1.1 Učební plán 1. stupně 12
4.1.2 Učební plán 2. stupně 13
4.2 Poznámky k učebnímu plánu 14

5. UČEBNÍ OSNOVY 16
5.1 Jazyk a jazyková komunikace 16
5.1.1 Český jazyk a literatura 18
5.1.1a) Český jazyk a literatura - 1. stupeň 18
5.1.1b) Český jazyk a literatura - 2. stupeň 26
5.1.2 Cizí jazyk 55
5.1.2a) Anglický jazyk - 1. stupeň 57
5.1.2b) Anglický jazyk - 2. stupeň 61
5.1.3 Další cizí jazyk 90
5.1.3a) Německý jazyk 92
5.1.3b) Český jazyk 103
5.2 Matematika a její aplikace 106
5.2.1 Matematika 107
5.2.1a) Matematika - 1. stupeň 107
5.2.1b) Matematika - 2. stupeň 113
5.3 Informační a komunikační technologie 128
5.3.1a) Informatika - 1. stupeň 129
5.3.1b) Informatika - 2. stupeň 133
5.4 Člověk a jeho svět 138
5.4.1 Prvouka 140
5.4.2 Přírodověda 144
5.4.3 Vlastivěda 148
5.5 Člověk a společnost 153
5.5.1 Dějepis 155
5.5.2 Výchova k občanství 165
5.6 Člověk a příroda 176
5.6.1 Fyzika 177
5.6.2 Chemie 190
5.6.3 Přírodopis 199
5.6.4 Zeměpis 210

5.7. Umění a kultura 254
5.7.1 Hudební výchova 255
5.7.1a) Hudební výchova - 1. stupeň 258
5.7.1b) Hudební výchova - 2. stupeň 267
5.7.2 Výtvarná výchova 268
5.7.2a) Výtvarná výchova - 1. stupeň 268
5.7.2b) Výtvarná výchova - 2. stupeň 273
5.8 Člověk a zdraví 280

5.8.1 Výchova ke zdraví 281
5.8.2 Tělesná výchova 289
5.8.2a) Tělesná výchova - 1. stupeň 291
5.8.2b) Tělesná výchova - 2. stupeň 295
5.9 Člověk a svět práce 309
5.9.1. Pracovní činnosti - 1. stupeň 310
5.9.2. Člověk a svět práce - 2. stupeň 315
5.10 Volitelné předměty 325
5.10.1 Dramatická výchova 326

6. PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY 329
6.1 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků 329
6.2 Autoevaluace 338

7. ZMĚNY ŠVP 339